

رؤمان

سنوورداشيك

له بياباني نه نفال كراوانه وه

منتدی إقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

سه دره دين محيدين كه لوري

چاپی دووهم

2022

بۆدابهزاندنی جوورهها کتیب: سهردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

لتحميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

پدای داتلود کتایبهای مختلف مراجعه: (منتدی اقرا الثقافی)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للكتب (کوردی ، عربی ، فارسی)

سنورداشيک له بيابانی نه نفالکراوانه وه

پۆمان

سه دره دین محیدین که لوری

چاپی دووه م

۲۰۲۲

"ماڦى لە چاپدان و لەبەر گرتنەوهى بۆ نووسەر پارىزراوه"

ناسنامەى كتيب:

- ناوى كتيب / سنوورداشيك له بياپانى ئەنفالكر اوانهوه**
- بابەت / پۆمان
- نووسىنى / سەدرەدين محيدين كهلوپى
- شويىنى چاپ / چاپخانهى گەنج
- سالى چاپ / ۲۰۲۲
- نۆبەتى چاپ / چاپى دووهم
- نرخ (۵۰۰۰) دىنار

ژمارەى سپاردن (۱۳۴)ى سالى ۲۰۰۶ى وهزارەتى روشنييرى پيدراوه.

ئىۋارەيەكى بەھار بوو، ئەو پووبارەي بە پېش ما لمان تىپەردەبوو،
ئاۋى سازگارى لە خوگرتبوو، شەپۇلەكانى لەگەل تىشكى سوورى
خۇزاوا بوون، دەسلەملانىيە كەدىبوون، باخى پەر لە گولە ھىرۇ،
بەيبون و گولەباخ، دارى سنەوبەر وچنارى بەژن بەرز، كەنارى
پووبارەكەيان رازانبووە، ئەو دەقەرە ببووە جواترین جىژوانى
كوپان و كچان، دوو دوو لە سەر كورسى باخەكە دانىشتبوون و بە
ھىمنى گفتوگويان دەکرد، جاروبار كە زمان دەوہستا بە تامەرزوۋە
دەيانروانىيە سەرپاي يەكدى، تەزووى خوۋشەويستيان بە شا
دەمارەكانى جەستە تىپەردەبوو، خوینی گەشيان، ئالودەي ئەو
ئىشقه پاكوبىگەردە ببوو، ھەبوون دەستيان لەنيو دەستى
يەكدىبوو، بە رېرەوہەكان، بە ھىمنى ھەنگاويان دەنا، ھەموو
خوۋشى ژىنيان لە تىكەلى دەستى لەرزۇك و گوشىنى پەنجە
ناسكەكانيان دەبينىيەوہ، كۆترە بارىكە لەم چل بۇ ئەو چل دەفېرى،
ئاوازی خوۋشيان بۇ يەكدى دەچېرى، كەنارى، ماچى ئەفسوناوييان
دەگۆرپىيەوہ، تىشكى سوورىيى خۇزاوا بوون، كەشى پۇمانسى
بەخشىبووہ جىژوانى ئاشقان.

ئەو كەشە دلفرینە، جیژوانی ھەرزەکاری ھینایەو ھە یادم ، ھەزم دەکرد بانگی (نازە) بکەم ولە بینینی ئەم ئیوارە بە ھارە ی نەكەم، لە دوو ھەمین نھۆمی خانووە کە مانەو ھ، سەیری خوارو ھەم کرد، (سۆز و رۆژ) لە نیو باخە کە یارییان دەکرد، بە لām نازە دیار نەبوو ، گوتم پۆز گیان بانگی دایە بکە بی بۆ سەریان بە دەنگە ناسک و زولالە کە ی بە دایکی گوت بگاتە سەریان .

لە چاو ھەروانی (نازە) بووم، گویم لە دەنگی پینی بوو بە سەر پلیکانەکان بەرەو سەریان دەھات ، وتم نازە گیان پە لە بکە و بگەرە سەریان، پە لە ی کرد و خۆی گە یان دە سەریان، وتی چیبوو ھە سامان گیان؟! ھیچم بۆ نە گوتم، وامدە زانی یە کە مجاری جیژوانمانە ، زۆر بە تامە زروو ھە مەروانییە (نازە)، بالابەر زونە شمیلانە، کۆلمە کانی بە تیشکی سووری خۆراوا بوون جواتر بیوون، پرساری کردو ھە گوتی سامان گیان چیبوو ھە، بۆ وا تە ماشام دە کە ی؟!

- نازە گیان، یە کە مجاری جیژوان، دیتەو ھە یادت؟

زەردە خەنە یە کە ی کرد، بە نازیکەو ھە گوتی ئە ی چۆن!!

- کە واتە سەرنجی کەناری پووبارە کە بدە، بۆ ئەو دیمەنە دلفرینە بانگم کردی، تە ماشای دیمەنی خۆراوا بوون بکە، چۆن لە گەل شەپۆلی رووبارە کە یە کدییان گرتوو ھە، کە شیکێ پۆمانسییان بۆ ناشقانی کەنار رووبارە کە رازاندو ھە تەو ھە، بە چاو ھە سەستە کانی تە ماشایە کە ی کرد، گوتی:

سامان گیان بە راستی وایە .

- نازە گيان ديمه نىكى زۆر دلگيره، و انييه؟
- خۆت وتەنى، بە راستى كەشكى رومانسييه، زۆر دلگيرو جوانه!
- واييت، ماچىكى ئەو كولمە سورانەت قەرزارى.
بە خەندەيهكى پرلە ناز وشەرمەوه، وتى، لىره چۆن دەبى، خەلكى دەمانيين.

لە سەر كورسييه كەم دانىشتم، گوتم :
خۆ ئىستە خەلكى نامانيين، دالم مەشكىنە ماچىكم پىبەخشەو
قەرزەكەت بەدەرەوه.

قەزە خاوەكەى، بە تيشكى سوورى نزيك خۇراوايون، پەنگىكى
مۆرى زۆرجوانى لە خۇگرتبوو، بە سەر لايى پوویدا هاتبووه
خوارەوه، بە پەنجەى سپىي و ناسكى لايرد، پووى مانگ ئاساى پتر
دەرکەوت، لىم نزيكبووهوه، بە خۆشەويستىيهكى پاكوبىگەردەوه،
بە هيمنى گوتى هەستە، توخوا هەستە با بچينه خوارەوه، خەلكى
دەمانيين، بە لام من هەر سوور يووم لە سەر داواكەم، ئەمجارەيان
گرتى بە قۆلم و بە گالتە و پىكەنينەوه، بە دللىكى پرلە خۆشى و
ئاسوودەوه، گوتى:

هەستە، سامان گيان هەستە.

نەمتوانى دللى بشكىنم، چاوه كانم كردهوه، دەستى نازە لە سەر قۆلم
بوو، رايەتلەكانم، كە بە تەواوى بە ئاگا هاتم، لە ژوورى لە قور
دروستكراو خۆم بينييهوه، چەندىنچار ديرهگى بنمىچەكەم ئەژمار
كردبوو، سىازدە ديرهگ بوو، تەنانەت تىيدا كرىچى بووم،

هەناسەیی سەردم ھەلکیشا، گۆتەم خۆزگە (نازە) لەو خەوێ خۆشەت
نەدەکردم، خەوئیکم دەبینی، خۆشترین خەون بوو.

– چیبیکەم سامان، دەردی ھەژاری زۆر ناخۆش و گرانە، گەر ئیمپرو
نەگەیتە مەیدانی کریکاران و کارت دەستتەکەوی، ئەوا دەبی ئیواری
(نان نەخۆین!!).

لەگەل ناخواردن باسی خەونەکەم بۆ نازە کرد، ئەویش ھەناسەیی
نائومیدی ھەلکیشا گۆتی:

تۆ بلیی سامان گیان، پۆژی بی و ببینە خاوەنی ھەموو شتی،
خەونەکەت بێتە دی؟

ئاوڕیکم لە (پۆز، سۆز) دایەوێ کە چۆن دەستە خنجیلانەکانیان لە
ملی یەکدی کردبوو، ویستم ماچیان بکەم، بەلام پەشیمانبوومەو،
گۆتەما لە خەویان نەکەم، نەک لە بینینی خەونیکێ زۆر خۆشابن،
سەرنجیکێ (نازە) مەدا گۆتەم نازە گیان خوا کەریمە.

مهیدانی کریکاران

هیشتا شهو مالوایی نه کردبوو، نه سستییره کان به ناسمانه وه
ده دره وشانه وه، مانگه شهو، وهك شای جوانان پرووناکی ده به خشکی
به تاریکی شهو، لهو ساته، مالواییم له نازه کرد و تووره که که ی
هاوپییم دا به چکشانم و به رهو مهیدانی کریکاران پویشتم.

نهو رۆژه زور چاوه پروانبووم، وهك زوریه ی پوژانی دی، بو پوژه
کریکاری، شوسته و ته نانهت شه قامه کان له بهر جه نجالی هه ژاری
رهش و پروت گیرابوون، ئوتومبیل به ناسانی نهیده توانی تیپه پبی.
هه ره وه ستایی، پووی بگردایه مهیدانه که، ده یان کهس لینی
کوده بوونه وه، به ئاره زووی خوئی چهند که سیکی هه لده بیژارد، به
پیی خزمایه تی، ناسیاوی یا شان و بازووی به هیز، نه وانی دی،
ئیره ییان به وانه ده برد که کاریان دهسکه و تووه، جا چ کاری، تا
ئیواری خوینیان ده مژیت، ئیواری چهند کاتر میری پتر کاری
پیده کردی، ده بویه بتکر دایه، چونکه بو پوژانی داها توو سوودی
ده بوو، تا وه ستای بیویژدان و خوینمژ له گه ل خوئی بتیبر دایه وه.
چاوه پروانی ته و او دلی ته نگ کردم، هه ردوو جگه ر گو شه که م ده هاتنه

پیشچاۋ، داوایان لیدە کردم پۆژە کریکارییکم دەستکەوی، تا ژەمی
خواردنیان شیرین و چەوربی.

ئەو مندالە ھەست ناسک و پا کو بیگەردانە، زۆر دوورکە و تیبوونەو،
لە جیھانی مندالییتی، چاویان لەو نەبوو، بووکە ئەیەك، بازنی،
ئەنوستیلە و ملوانکی یا جلوبەرگی جوان بکەمە دیاری بۆیان،
ھەستونەستی ناسکیان لای پاروہ نانی بوو.
زۆرجار بیرم لەو دە کردەو، بۆ ئەم مندالانەم ھینایە ئەم دونیایەو،
بە راستی ھە ئە بوو، ھە ئەیی گەرە بوو کردم.

لە چاوەروانی و بیرکردنەو، قورگم پەرگریانبوو، حەزم دە کرد
کەمی بگریم، لە پریەکی بانگی کردم، ھەستی باشم راگرت، چاوم
لە شوینی دەنگە کە گێرا، باوهرم نە دە کرد بانگە کە بۆ من بی، ھەر
خۆم دە مگوت چی زۆرە سامان ناو زۆرە، دووبارە بانگرا مەو،
(وریای) ھاویرم دە رکەوت، بە راستی کە دە مبینی، دلتەنگی و
ناخۆشی کەمی یەخەیان بەردەدام.

- بە یانیت باش، سامان گیان چۆنی، کارت دە سنە کەوت؟
- ژیانت باش، بە لام دە بی چۆن بم، کە ی ئە مە ژیانە، ئەو ھەموو
سالە خویندەمان و بپروانامە ی باشمان بە دە سھینا، کە چی ئیستە
چاوەروانین و ھستایی نە خوینەوار، تەنیا بە پەنجە ی ھیما یە کمان بۆ
بکات و بکەوینە دوا ی بۆ پۆژە کریکاریی، پاش خوینمژین، دە بی
مەمنونی بین.

- خەمت نەبى، ئىمە بە نيازىن خۇمان لەم ژيانە رزگار كەين و بچين
بۇ ھەندەران، ئەمشەو لە مألەوہ باسى ئىوہ مانە كەرد تا ئىوہ ش بىن.
- وريا گيان، بە چىيەوہ بىم، زۆربەى كەلوپەلى مألەوہ مان بۇ پاروہ
نانى فرۆشتوہ، تازە ھىچم بۇ ناكرى، تەواو.

- سامان، ورەم مەپوخىنە، چونكە زۆر دلخۆش دەبىم تۆم لەگەل بىت.
- بۇ من ھەز ناكەم بچىنە ھەندەران، بەلام دەسەلاتم نىيە، چونكە
پارەم نىيە.

- وا بزەنم تازە كارمان دەستناكەوى، وا چاكە بپۆين دوو چا لە
چاىخانەكەى (مام موراد) بخۆينەوہ، پاشان، بە پى مىلى پىرى
دەگرين، باسى چۆنيەتى چوونە ھەندەران ت بۇ دەكەم، خەمت نەبى
يارمەتى پارەتيش ئەدەم.

سەيرى ئەملاوئەولای خۆي كەرد، خەلكى زۆر كەم لە مەيدانەكە
مابوون، پۆژ تەواو ھەلاتبوو وگەرمى كەردبوو، پووم كەردە وريا...
با بپۆين، بەلام چا ناخۆم.

- پارەى دوو چام پىيە، با بپۆين.
چوونە چاىخانەكە، دوو چاىان بۇ ھات، زۆر بە بىزارىيەوہ چاكەى
تىكەدەدا، سەرنجى وريايدا نىوہى چاكەى خواردبووہو، فرىكى لىدا
وپووى كەردە وريا و گوتى:

دەبزەنم چىيىدەكەى وچىيىكەين بۇ ھەندەران؟
- لىرە ھىچ ناگوتى، خەلكى بۇ پاروہ نان و ئافەرىنى مىلى يەكدى
دەشكىنن، خۆ ويژدان نەماوہ، باش بزەنە، ئىرە شارىكە رژىم

له بيانوويی دهگهړی نازارمان بدا و شاربه دهرمان بکات .
- باشه با له سهري نه پړوین، دوا فېری له چاکه دا و وریا پاره کهیدا و
چوونه دهره وهی چایخانه که .

ملی نهو پړیبه یان گرت که چه ندین جار له گهل (وریا) به دمه ته قیوه
به ره و مال دهگه پرانه وه، له کاتی هه رزه کاری باسی کچان و خویندن
بوو، ماوه یی باسی دلسووزی و خه بات له پیناوی نیشتمان بوو، به لام
نه مجاره یان باسی جیهیشتنی نیشتمان و که سوکاره که به هوئی
هه ژاری و نه داریه وه ده یان هوئی پزگارین و باوه شی گهرمی
نیشتمانی دایک جیهیلن .

به وریای گوت، فرموو نیسته باسی چوونه تی چوونه هه ندرانم بو
بکه .

- سامان گیان، ده چین به ره و ولاتیکی ئیسلامی، قاچا خچی شاره زا
ده مانگه یه نی و پاره یی زور که می ده وی، وه ک چوونه نه وروپا نییه
پاره یه کی زوری بوئی، به خیزانه کانه وه ده چین، چونکه به
مسوگه ری ده گه یین، شه وی له گهل چرو باسی ئیوه مان ده کرد،
(چرو) ده یوت گهر (نازه) م له گهل بی هیچ خه م نابی و نامو ییمان
پیوه دیار نابی .

- سوپاستان ده که م که هه میشه ئیمه تان له بیره، به لام من به
چیه وه بیم، بی پاره، کریچی، چه ند بیرى لیده که مه وه بو م
ناگونجی .

- من كه لوپه لى نىومالم باشه و پارەش له باوكم وەرده گرم و يارمه تى باشت ئە دەم، تا هەردوو لامان بتوانين برۆين.
- تۆ بلىنى هەروا به ئاسانى بتوانين برۆين؟
- بىر له پارە مەكه وه، من هەولئە دەم هاوكارىت بكەم.
- وا بىت منيش هەولئە دەم به يارمه تى تۆ وپشت به خوا .
- هەر ئىستە له رىوه دەچين بۆ مالى رىبوارى قاچا خچى تا يەكدى بناسن وپى بلىم بووينة چوار خىزان، تا په له بكات له رۆيشتنمان.
- بۆچى خىزانى دىكه مان له گەلدايه؟
- بەلى، مالى (فايه قى نامۆزام و ئەحمەدى هاوپریم) له گەلماندان.
- دلخۆشبوو، هيوایى لای په يدابوو، پرگاردەبن لەم ژيانە تالە.
- گەيشتنە پيش مالى رىبوار، وريا له دەرگايدا، كچى دەرگاكهى ليكردينه وه. وريا وتى رىبوار له مالە؟
- كچه وتى نازانم، با برۆم پيرسم.
- چۆن نازانى، برۆ بلى وريا هاتوو.
- وهلامى نه دايه وه، دەرگای داخست وچوو ژوو ره وه. ئەمجاره يان رىبوار دەرگای ليكردنه وه، وريا (سامان)ى پينا ساند، ئىدى تا چوونه ژوو ره كهى، هەر خىره اتن و فەرموو، فەرموى بوو.
- ژوررى خوشى هەبوو، له و سەردەمه ژوررى وا خوش دەگمەن بوو.
- هەر كه دانىشتن، رىبوار زۆرخىره اتنى ليكردن.
- وريا: ئەمه (سامان) هو هاوپرى منداليمه، نازيمه، حەز دەكات له گەلمان بىت.

- بەوپەرى خۇشحالئىيەۋە، پەنا بە خوا، ۋەك ئەۋ خىزانانەى گەياندوومانن وئىستە لە خۇشتىن ژيانن، ئىۋەش لەم ۋلاتە ناخۇش ۋېر نەھامەتئىيە پزگاردەكەين.

سامان زۆر دلخۇشبوۋ، دەيوست بە پەلە بگاتە مال ۋدلى نازەۋ مندالەكان خۇشېكات.

ورىا: ئىمە جەزەكەين سەردانى مائە بەدوۋەكە بکەين، پاشان خىزانەكان لەگەل خۇمان ببەين.

- بە چاۋان، ھەر كاتى دەلئىن من ئامادەم.

سامان: چۆنە ھەر بەيانى بپۆين؟

- بەيانى كارم ھەيە، بەلام بە دلئىيايىەۋە، دوو بەيانى ھەر لە بەرەبەيانەۋە دەرەچين.

ورىا: با زياتر لەكاتت نەگرين، نەۋەك كارت ھەبىت. پەنا بە خوا، دوو سبەى ھەر سېكمان بەرەۋ مائە بەدوۋەكان دەرپۆين. ماللاۋاييان كرد.

ورىا: ئىستە دلئىياۋوۋى؟

سامان: دلئىياۋوۋم، گەر بپۆين بۇ مالى بەدوۋەكە دلئىياتردەين. وريا وتى ۋابى ئەم نىۋەپۆيە دەچين بۇ مالى ئىمە، بەلكو (چرۇ) بزانى ئىۋە دىن، ئىدى دوۋدلى نامىنى لە ھاتن. ناۋى نىۋەپۆى ھىنا، موچپركى لەشى تەزان، كاتى نانخواردنە، (سۆز ۋ رۆز ۋ دايكىيان) ئەم ژەمە چىيى بخۇن، چۆن ئەم ژەمە بە پىكەن، چاى نىيە! چىشت نىيە! گەر كەمى نان ھەبى بە وشكى، لە دلەۋە گوتى

پهيمانى، ئەم رۆيشتنە بگەمە راست ولەم ژيانە قوتارتانكەم، بە دەنگى لەرزۆكەوۋە وتى وريا گيان پيويست ناكات، ھەزدەكەم بچمەوۋە بۆ مال، ئەم ھەوالى رۆيشتنەمان بگەيەنم، تا كەمى دليان خۆش دەبى.

- دەچينەوۋە بۆ مال وپاروۋە نانى پيگەوۋە دەخوين، ھەزدەكەم (چرۆ) لە زارى تۆۋە ببيستى كە ئيۋەش دىن، ئەوسا دلىيادەبم لە ھاتنى چرۆ.

نەيتوانى دلى بشكىنى، چوو بۆ مالىان. لە دەرگاياندا، دەرگاي كردهوۋە، كە بينى، وايدەزانى براىي خوى بينيوۋە، نۆر پەروشيوو، دياربوو وتەوتەي چوونە ھەندەران، تەواو ميشكى ئالوزان بوو پيويستى بەوۋەبوو يەكى ھاندەريبى تا دوا بپريارېدا. نۆرخيھاتنى ليكرد.

- ژنەكە، تۆكەي وا خيھاتنى (سامان) ت كرددوۋە، بپرۆ خوار دنيكمان بۆ ئامادەكە، خيھاتن بەسە.

سامان : نەخيروا نيينە، نيوان من وچرۆي خوشكم بە تۆ تيكناجى، ھەموو كات بە گەرمى خيھاتنى كرددووم. بە چرۆي وت چييدەلى با بلى، گويى ليমেگرە، چيتان ھەيە ئەوۋەمان بۆ بيئە بيخوين. وريا: تۆ ئەوۋەندە خوشكەكەت خۆش دەوى، بۆ ھەوالەكەي پى پاناگەيەنى كە ئيمە لە كوي بووين، دەمانەوى چيى بگەين.

- چرۆ، له مالى ريبوارى قاچاخچى بووين، گهر خوا ريكيخا،
ئيمهش له گهلتان ديين بو هه ندهران.

- به راسته كاك سامان؟!

- زور به راسته، گهر بتوانين پارهكەى بو دابينكهين.

وريا: ده ئيسته به پهله خواردنمان بو ئامادهكه.

- به سهرچاو هه ئيسته. هه به پهله چوو به رهو مه تبهخ،
خواردنى ئاماده كرد، پاشان چاكەى هينا به دم چا تيكردنهوه،
گفتوگوى چوونه هه ندهران بوو.

نه خوشى هه ندهران هه موو شوينيكي گرتبووهوه، له نيوان پير،
گهنج، زن و مندال، باس باسى هه ندهران بوو.

چرۆ وتى كه واته ئيسته به دنيا يپهوه، ده ئيم، ده چين بو هه ندهران.
وريا وتى ئوخەى، خو رزگار بووم له دوودلى چرۆ.

سامان: وا چاكه برۆم، ئەم هه والە بگهيه نمه نازه و مندالە كانم،
چونكه به راستى نه بوونى وهه ژارى باري دهروونى هه مووانى
تيكداوه، بهلكو بهم هه والە توژى خوشى وهيو ده چيسته دليانهوه،
كه مى له نازاره كانيان كه مده كاتهوه.

مالى ورياي جيھيشت و زور به پهله دهرويشتهوه.

كاتى نزيك مال بووهوه، وايدەزانی مالى بيگانهيه، لای دەرگاگه
كه مى وهستا، به شه رمهوه، زور به ورياييهوه له دەرگايدا، دلى
دهلەرزى، هه زیده کرد مندال نووستبن، تا سه رنجى دهستى نه دهن

که هیچی هه‌لنه‌گرتووه، چونکه ئه‌و پوژانه‌ی کریکاری بکردایه
که‌می خواردنی بو ده‌هینانه‌وه.

نازه‌ده‌رگای کرده‌وه، سوژ و پوژ له‌گه‌لی نه‌بوون، یه‌کسه‌ر
پرسیاری کرد، مناله‌کان له‌کوین؟

ئه‌ویش به‌ده‌نگی کز و پیر نائومییدی، گوتی نوستوون.

ته‌ماشای ده‌ستی به‌تالی کرد وتی کریکاریت ده‌سنه‌که‌وتوه؟!

- نه‌خیر نازه‌گیان، به‌لام هه‌والی زور خوشم ده‌سکه‌وتووه.

- هه‌رچی هه‌والی خوش هه‌یه‌زوو پیم بلی، چونکه‌زور دلته‌نگم،

نازانم چیبیکه‌م، نه‌خوازه‌لا، ئه‌وپو منداله‌کان ته‌نیا نان وئاویان

خواردووه، ئه‌وانیش به‌م مندالییه‌به‌خه‌یال و خه‌م و برسیه‌تییه‌وه

خه‌ویان لیده‌که‌وی.

ئه‌م قسه‌یه‌ی ئاگری له‌جه‌رگی کرده‌وه، هه‌زی ده‌کرد هه‌ر ئه‌و کاته

پوو له‌هه‌نده‌ران بکه‌ن.

وتی: دانیشه‌با باسه‌که‌ت بو بکه‌م. دیاربوو زور په‌رۆشبوو،

بیپچوپه‌نا، یه‌کسه‌ر وتی له‌گه‌ل مالی وریا ده‌چین بو ده‌ره‌وه

- چوون سامان گیان، به‌راسته‌؟! به‌راستی هه‌والی خوشه‌! به‌لام

یه‌کسه‌ر که‌می ساردبووه‌وه وتی ئه‌ی پاره‌مان له‌کوی بوو؟ خو ئه‌و

که‌سانه‌ی ده‌چن بو ده‌ره‌وه‌چ مالومولگیان هه‌یه‌ده‌یفرۆشن،

ئینجا، گه‌ر به‌شی چوونیان بکات.

- راستدهكەي، ئىمەش چىيمان ھەيە دەيفرۆشەين ومالى وريا
ھاوکاريمان دەكەن، بۇ ئەوروپاش ناچين تا پارەي زۆرى بویت، بۇ
ولآتى ئىسلامى دەچين و ھەرگرتنمان مسۆگەرە.

لە سەرەتاوہ باسەكەي بۇ کرد، ئاھىكى ھەلكىشا وتى بە راستە
سامان گيان، ئىمە لە ھەژاریى وکرىچىتى پزگاردەبين، بپوا ناکەم،
قەت بپوا ناکەم، قورگی پر لە گريان ببوو، بە دەنگى لەرزۆكەوہ
گوتى سامان تۆ لە مال نیت، سۆز و پۆز زۆر برسین، بىبەرگن،
تەنانەت قسەي خوشيان نەماوہ، بەم مندالییە ھەمیشە لە قوولایى
دەريايەكى پر لە خەمن، ئاخۆگەرەبن چىي لە بارەي مندالیی
خۆيانەوہ بلین، دەبى چىي بە ئىمە بلین، تەنيا باسيان، باسى
نەھامەتیی وھەژاریى دەبیت. قسەکانى نازە ئارەقى پیکرد، ھەستی
دەکرد تاوانبارە، (پۆز و سۆز)ى بىنى چوونەتە دونيايەكى
دیکەوہ، دەستە خنجیلانەکانیان لە ملی یەكدیکردبوو، ھەزى
نەدەکرد لەو خەوہ خوشەيانکا، تەنانەت نەیدەويست خوشيان
ھەستن، لەبەر ئەوہى لە چاوەکانیان زۆر داواکاریى بەدى دەکردو
لە توانای نەبوو جىبەجىیکا، نەیتوانى پتر سەيرى دیمەنى پاك
ويىگەردىيان بکات.

دەستی برد بۇ فرمىسكى سەر پوومەتى(نازە) و سپرىيەوہ، وتى:
نازە گيان، پەنا بەخوا، ئىدى دوا ناخوشییمانە وتاراوگە ھەموو
شتمان بىردەباتەوہ، مندالەکانمان لەوپەرى خوشیدەبن، پيشینان
وتوویانە "دواى ھەموو ناخوشیى خوشییە".

نازه زانی قسهکانی کاریبوو، داوای لیبوردنی لیکرد و وتی سامان گیان، تو هیج بیخه م نه بوو و ته وهر له شه و هوه هه لدهستی بو روژه کریکاری، به لام بارودوخی ولات نالوز وشیاووه، هر نیمه وانین زوربهی خه لکی بزئیویان خراپه، سه ری نایه سه رپانی، که و ته قسه یخوش وتی زویر نه بی، گهر نه گریمایه، خه مه کان دلیان ده ته قانم.

دهستی له نیو قزه که ی نا و وتی هیج کات له تو زویر نابم، زور هاوسه ر جیا بوونه ته وه له بهر هه ژاری و نه داری، دادگای ولات نه و ندهی مامه له ی جیا بوونه وه جیبه جیده کا، مامه له ی ماره کردن ناکات، که چی نیمه سوژی خوشه ویستیمان به تینتر ده بی. سه رنجی چاوه کانیدا، وتی:

بچو چاوه کانت بشو، نه ک یه کی بی و به هه له لیمان تیبگا، با نه زانن گریاوی.

– سامان گیان ، به چاومه وه دیاره .

– که می دیاره، به لام چاوهکانی جواتر کردوی.

– بیرته هه موو کات له پی قوتابخانه به ته نیشتمه وه تیپه ر ده بووی و به دهنگی نزم دهتوت نه م کاتت باش چاو جوان گیان .

– نازه گیان، خوژگه مان به و کات ، له به هه شت بووین، به لام نه مانده زانی .

به په له سه ری له سه رپانی لابرده وتی با بچم چاوم بشوم تا یه کی نه هاتوه . نه و چوو بو گه رماو .

به دم خه ياله وه، دهستی له نیو سمیلی نابوو وته لته ل
پایده کیشا. له ده رگا درا، به په له چوو ده رگای کرده وه، چه ند
پریاسکه یه کی به دهسته وه بوو، هاته ژوره وه، سلاوی کرد. وتی
وریا نه وه چیه؟ وتی تو جاری وه لای سلاوه که م بده ره وه.

وتی: سه رچاوم به خیرییی، ده نیسته پیم بللی نه و پریاسکانه چین؟
- چرووی خوشکت نار دویه تی.

- وریا گیان، گهر نیمه تان خوشده وی ده بیه یته وه.

(نازه) هات، به خیره اتنی (وریای) کرد وتی کاک وریا هه موو
شتمان هه یه بو هیئات. وریا سهیری کردن و وتی به راستتانه !!،
به خوا کاکه نایبه مه وه، خو من چه مالی نیوه و چرو نیم.
پریاسکه کانی دانا وتی، به لام نازه ی خوشکم، له و چایه ی چرو
نار دوی، عه سره چایه کمان بو بکه.
نازه گوتی هه نیسته.

چای لینا و هینای. وریا وتی دوو سبه ی من و سامان له گهل
ریبوار ی قاچاچی بو ماله ده وارنشینه کان ده چین تا دننیابین له
چونیته ی پویشتمنان، نیسته ش ده چین بو مالی (فایه قی ئاموزام)
له گهل (ئه حمه د) ی هاوپریم، نه وانیش دوو خیزانن له گهل مان دین.
له گهل وریا چوونه ده ره وه، سه ردانی مالی (فایه ق وئه حمه د) یان
کرد. تییگه یانندن دوو سبه ی له گهل ریبوار ی قاچاچی ده چین
به ره و خوارووی ولات. پاشان له گهل وریا چوون بو سه ردانی دایکی
که له مالی برا گه وره که ی بوو. ویرای نه وه ی خاوه نی مندالی

زۆربوو، بەلام بە کارەكەى دەیتوانى بیانژینى. ئىواره لە وریا
جیابوووه و بەرەو مال دەپۆیشتهوه، زۆر دلخۆشبوو، بیری
دەکردەوه دەبى ئەمە راستبى، ھەروا بە ئاسانى بگەنە
ھەندەران. کە باوکیان بینی بە پەلە بە پیریەوه چوون، ئامیزی بو
کردنەوه. پۆز وتى بابە گیان، کەى دەچین بو ھەندەران؟
- ئینشەللا کچەکەم بەم زوانە دەچین. وازیان لینەدەھینا، ھەزیان
بە یاری دەکرد، چونکە ئومیدى لە دلە ناسکەکانیان چرۆى
کردبوو.

چوون بەرەو دەوارنشینەکانی بیابان

سامان وتی.....

پاش دوو پوژ، ئەو شەوێی بۆ بەری بەیان بە نیاز پویشتن بووین،
وەك شەوانی زستان و ابوو، كوۆتایی نەدەهات، خەیاڵ نەیدەهیشت
بنووم.كاتر میڤی زووتر لە گەراج لە چاوەروانیدا بووم، ئیدی
بەیهكگەیشتین و سواری پاس بووین بەرەو بەغدا.

پاش چەند كاتر میڤی نزیکي پایتەخت بووینەو، هەموو لە ترسان
ئەبڵەق ببووین، چونكە زالگەیی پیش چوونە پایتەختەو،
دەندەترین دارودەستەیی رژیمی لیبوون، لە بیانووی دەگەران بۆ
ئازاردانی هاوولاتیان، نیو پاسەكە ببووێ مزگەوت، هەر یەكەو لای
خۆیەو دەمی دەجولان و ئایەتی كورسی و قولەکانی دەخویند.
پاسەكەمان چووێ نۆرەوێ بۆ پیشکنین، نۆرەمان هات، قولەپەشی
سەرکەوت، تاجی لە سەر شانیبوو، "قەلەو، چوارشانە، قزئول
و لچ ئەستوور" بیئەوێ سلاو بکات، بە تۆرەییەو بە دەنگی
كەرخەوێ گوتی هەموو دابەزن.هیچ كەس نەیدەوێرا سەیری
بکات، نەوێك بیانووی لیبگری.

له خوارهوه ریزمان بهست بو پیشکنین، ته ماشای ناسنامه ی یه که به یه که ی ده کرد، له ناکاو گهنجیکی دایه بهر شه قوزلله، هه موو به جاری ئه بله قبوین، من زور دهرسام چونکه (دهفتهر خدمه کهم) ته و او نه ده خوینرایه وه، (نازه پوژنیکیان له نیو گیرفانی کراسه کهم دهرینه هی نابوو و شو ریبوو). گه نجه که به زمانی کوردیی هاواری ده کرد، ئه ویش ئه وه نده ی دیکه ی لیده دا، کابرایه کی پش سپی بو لای ئه فسه ره که چوو تا واز له گه نجه که بیئی، پالیکی به پش سپیه که وه نا، که شیده که ی که وته سه ر زهوی، په رنگی تیکچوو، که شیده که ی هه لگرت ه وه وه گه ل هه لگرتنه وه ی که شیده که ی ده می ده جو لا و جنیوی به ئه فسه ره که ده دا. دوو سه رباز هاتن بو لای ئه فسه ره که و وتیان گه وره م هیچت ناوی، تیفیکی له پشی گه نجه که کرد، وتی بچن ئه م پشه پیسه بتاشن وه ژوره وه زیندانی بکه ن تا دیم.

هه ر به قوناغه تفهنگ گه نجه که یان برد به ره و ژوری زالگه که. دهستم بو پش برد وتم ده بی پشم هاتبی و ناگام لینه بو بو بیئت! ئه فسه ره که، له تو په ییدا په نگه ره شه که ی، به په رنگی زهردی سیلوی ناسا داپوشرا، هه ناسه ی ته نگیبوو، جنیوی به کورد ده دا و به خیانه تکار و تیکده ر ناوی ده بردین. زور ترسام ئیمه ش به دهردی ئه و گه نجه به ریئت، چونکه کوردین. گه یشته نوره ی من، وه که ئه وه ی تاوانیکم کردبی و چاوه پروانی دادگایی بم، به خویندنی

ئايەتيول كورسى چوومه پيشهوه، وتم خوايه گيان تهنه ئه مجاره
پزگارم بكه وتى دفته ركهت بو وايه، هيچى ناخوينرته وه.
وتم : بهلى وايه، به نيازي گوڤينيم.

وتى : جارى دى ئەم دفته ره وا نه بينم ، باش؟

وتم : بهلى باشه به سهرچاو. دفته ركهه م وەرگرت ه وه وبه په له
سهركه وتم، كه مى هوشم هاته وه. له جامى پاسه كه وه ههر مله قوتيم
بوو، ئاخو وريا ورېبوار رزگار بوون. گه يشته نوره يان، له نيو
پاسه كه وه نزام ده كرد وئايه تم ده خوينا تا ئه وانيش پزگار بوون.
هه موو سهركه وتن، شوفيره كه به وپه رى پريزه وه، زور به ترسه وه،
وتى كه ورم، ئەى ئەو گه نجهى بو ژوورى زالگه كه ناردت؟

به تووره ييه وه، به دهنگى گر ه وه، وتى دهرچو، ئەوه (تيكده ره -
موخه رپيه). له زالگه كه دوور كه وتينه وه، خه لكى هيچيان له
بيرنه ما، تا گه يشتينه نيو پايت هخت، به پيكه نين و قسه كردنه وه
برديانه سهر، ههر يه كه و "ئاگره سووره له خوئى به دوور بوايه"،
ئيدى گوئى نه ده دا. له بهر توند وتيرئى رژيم وناله بارى ئابوورئى،
زوربه ي خه لكى تووشى خو په رستئى و دوور كه وتن ه وه له به زه يئى
هاتنه وه به يه كدى ببوون. رېبوار وتى لي ره وه هيچ مه ترسى نييه،
چونكه ئەم ناوچانه عاره بن. گه يشتينه نيو شار، له ويوه چووين
به ره و گه راجى شاره كانى خواروو.

نزىك نيوه رېبوو، گه يشتئن، بيئه وه ي هيچ زالگه يئى بمانپشكنئى،
له ويوه سوارى پاسئى ديكه بووين، ته واو له و شاره ش دوور

که وتینه وه تا گه یشتینه چۆله وانی، ئەمبەر وئەوبەری ئەو شەقامە ی
پیا دەڕۆیشتین بیابان بوو هیچ ئاوەدانی بەدی نەدەکرا، لەویدا
دابەزین لە پاسەکه.

سەرمسوپما، دەموت دەبی هەلە ی نەکردی، بەلام حەزم نەدەکرد
پرسیار بکەم، (وریا) ش هەر وەك من وابوو. ریبوار وتی ئەلیرە وه
دەبی بە پی برۆین بو مال بەدووەکه.

وریا: ریبوار، هیچ ئاوەدانی دیار نییە، ئیمە بەرەو کوی دەچین،
خۆ ریت لێهەلە نەبوو؟

– خەمتان نەبی، ئیوه یەكەم کەس نین بێرەدا هینا بیانم، چەند
کاتژمێر بکە و دەگەینە مالی (ئەبو جاسم).

که وتینه برینی رپی بیابان، زۆر رۆیشتین، لە رۆیشتنی نیو بەفر
ناخۆشتر بوو، قۆلە پیم نازاری دەدام، بەلام بێدەنگ بووم. نزیک دوو
کاتژمێر رۆیشتین، هیشتا هیچ ئاوەدانی بەدی نەدەکرا، حەزم
دەکرد پرسیار بکەم کە زۆر ماوه بگەین، بەلام وریا پرسیارە که ی
منی کرد ریبوار وتی نەخیر زۆر نەماوه، هیچی دیکە ی نەگوتە وه،
بێدەنگ بووین. کات نیوهرۆ ببوو، تینی گەرما بەرزبوو وه، قورگم
و شکببوو، هیند تینویتی تەنگی پێهەلچنین برسیتی بیر برد
بووینە وه، دەمویست کەمی پشوودەین، لە ناکاو ریبوار گوتی ئەو
رەشاییه دەبینن، ئەوه مالی بەدووەگەیه. نزیک دیاریبوو، ورەمان
کەمی بەرزبوو وه، بەلام گەیشتن بەو رەشاییه نیو کاتژمێری
خایاند، کە نزیکبووینە وه، سەگۆر دەسیپیکرد، ژن و مندالی لە

دواره که وه هاتنه دهر وه، دهنگیان له سهگه کان نه ده کرد، ریښوار له دووره هاواری کرد بو ژنه که، ژنه که ریښواری ناسییه وه وئینجا دهنگی له سهگه کان کرد و له وهرین که وتن.

ژنه که سه ریووشی له سه ریوو، ته نیا چاوه پره شه کانی دیار بوو، به ژن وبالای به جلی ته سکوره ش داپوشرا بوو، که مه رته نگیی بیوینه ی پیبه خشیبوو، پیی په تیوو، په تییه که ی زور سه رنج پراکیش، سه یرم دهات، لای خو مان ته نووره ی تا چوک، جوړین مکیا ج به کار دینی، که چی وه که ژنه به دوه سه رنج پراکیش نه ده بوو.

زور خیر هاتنی لی کردین، ریښوار بانگی منداله که ی کرد، باو هشی له منداله که دا وما چیکرد، به لام ما چی کوئی، لم و چلم و لیک قه تماخه ی له سه رپوومه تی دروست کرد بوو.

ریښوار وتی ئه ی ئه بو جاسم له کوئیه؟

وتی هر له م نزیکه یه، کاتی هاتنه وه یه تی.

جامی ناوی هینا، له جامی گه رما وده چوو، قوپاو و پره شه وه بوو، وریا یه که مجار و هریگرت، دوو فری لیدا و دایه دهستی من. وتم وریا تینووت نییه؟ وتی بیخوره وه بزانه چونه. فریکم لیدا له بهر سویری نه ده خورایه وه، دوو فری دیکه م لیدا تا که می دم و ریخوله کانم ته پرکه م، ئینجا دامه دهستی ریښوار، ئه و ملی پیوه نا و ته واویکرد، به پیکه نینه وه وتی وا دیاره ئیوه تینووتان نییه. وتم دهرانی زور سویر بوو، چون توانیت هه مووی بخویته وه؟! وتی من راهاتووم، گهر ئه م ئاوه سویره ش نه بی، هه موو تووشی دابه زینی فشار دهن، ئه م ئاوه

جىنى ئەو ھەموو ئارەقە دەگرىتەۋە كە لەبەر گەرما و بېرىنى پىيى
بيابان دەرىدە دەن .

- ئەم بەدوانە و لەم چۆلەۋانىيە ، چۆن دەناسى!؟

- كاتى خۆى لەبەر وشكە سالى ھاتنە دەوروبەرى شارەكەمان ، ئەو
كات من لە نەخۇشخانە يارىدە دەرى پزىشك بووم ، پۇژىكىيان ئەم
(ژنەى ئەبوجاسم) يان ھىنا ، نەخۇشبوو ، زۇر ماندوو دياربوو ،
منىش يەكسەر تەبلەم بۇ كرد ، زۇر بە تەنگىيەۋە بووم ، چونكە
غەرىب بوون ، (دە) رۇژ لە نەخۇشخانە مايەۋە ، ھەموو كەسوكارى
ئەبوجاسم كە دەھاتن منيان بە كەسى خۇيان دەزانى ، كە دەرچوو لە
نەخۇشخانە ، بانگىشتيان كردم بۇ نانخواردن ، ئاشناييمان پتر
پەرەى سەند ، چىيان پىويست بوايە بۇم دابىن دەكردن . پۇژىكىيان
چووم بۇ سەردانىيان ، خۇيان كۆدە كردهۋە بگەرىنەۋە ئەم بيابانە ،
ناونىشانىيان پىدام و گوتيان گەر ويستت بېرۇى بۇ ھەندەران ، وەرە
لاى ئىمە وزۇر بە ئاسانى دەتگەيەنن ، منىش پاش چەند مانگى
ھاتم و لەم بيابانە دۇزىمنەۋە ، بەلام كە ئىرەم دۇزىيەۋە ، پەشىمان
بوومەۋە بۇ ھەندەران بچم ، لەگەل ئەبوجاسم رىككەۋتم ، خەلكى وەك
ئىۋەى بەرپىز بىنم و لىرەۋە رەۋانەى ئەو دىويان بكەين ، ئىدى
لەوساۋە ئەم كارە دەكەم .

ورىا : رىبوار ئەم شەۋ لىرە دەبىن؟

- نەخىر ، ھەر كە ھاتەۋە ، قسەى خۇتان بكەن و كاتى پۇيشتنتان
ديارى دەكەين و دەگەرىنەۋە .

لهم قسانه بووین، ریښوار وتی ئه وه نه بو جاسم هاته وه. که ته و او
 نریکبو وه و ریښواری ناسییه وه، هر به "هله" هله بکاکه
 ریښوار "دهاته پینشه وه" تا گه یشت و باو هشی له (ریښوار) دا، ئینجا
 باو هشی به ئیمه دا کرد، له بوئی ئاره قی، ته و او وهرهس بووم، هیند
 جگهره ی خوار دبوو، سمیل و دانه کانی ته و او زهر د بیوون، رهش ولج
 نه ستور، لاواز و دریز، به دشدشه که ی دریزی پتر دهرده که وت ،
 پی پی په تی بوو، پارنه ی پی پی شه قارشه قار ببوو. به په له چوو بولای
 خیزانی تا بزانی چیی ئاماده کردوه بو نیوهرؤ، هاته وه و که می
 دیکه دانیشست، هر خیر هاتنی لیده کردین، دهیزانی بوچیی
 هاتووین به لام نهیده گوت بوچیی هاتوون. دیسان چوو وه بولای
 خیزانی نه مجاره یان هاته وه گونیه کی سپیی هینا و رایخست، چوار
 به ردی له سووچه کانی دانا تا با نه بیات. ریښوار وتی ئه مه
 خوانه که یانه. چهند نانیکي هینا، هر نانی دوو نه و نده ی نانی
 خو مان ده بوو، پاشان دوو قاپی شله ی بامیی هینا، چوو وه قاپی
 دی هینا، قاپه کان، قوول قوپاو و ره شه وه بوو. فهرمووی لیکردین،
 به لام خو ی دانه نیشست و به پیوه وه ستا، زور هه و لماندا دانیشی،
 سوودی نه بوو.

نانمان گوشیه شله که وه و بی که وچک ده سمان کرد به نانخواردن، به
 تیل چاو سهیری (نه بو جاسم) م کرد، په نجه ی له نیو لوتیا بوو، دلی
 تی کدام، به لام چار نه بوو، زور برسبووم، به په له چاوم خسته وه
 سهر خواردنه که، وینه که ی له نیو چیشته که دهر که وت، به

قیزویبزهوه برسیه تیگه شکا و وازم له نانخواردن هیئا، سهیریکی کردم پهنجهی له لوتی دهرهیئا، وتی بۆ دهسه لهگری، تو هیچت نه خوارد. وتم نانخواردنم هر ئه وه نهیه. (له دلی خوّم وتم لوت خواری چلماوی تو هیشتت). (ریبوار و وریا) ش وازیان له نانخواردن هیئا، ویستمان کویکهینه وه، به لام نهیهیشت، هر سی قاپه کهی نزیك کرده وه، بهرماوه کانی له نیو قاپیکا کۆکرده وه، هر به دسته پیسه کهی که وته نانخواردن، مشه مش و ملچه ملچی وهره سی کردم، پاروه کهی له نیو دهستی ده هیئا وده برد، وه که هه ویری لیده کرد، ئینجا ده می بستی ده کرده وه و فری ده دایه نیویه وه، تا له نانخواردن دهستی هه لگرت، مووه کانی له شم هه موو هه ستابوون، پاشان قۆریه کی ره شیی گه وره، چوار په رداخی فافون وکیسه یه کی سپیی چلکن که شه کری تیا بوو، هیئای و چای بۆ تیگردین، یه که مجار بوو، چای سویر بخۆمه وه، له په رداخی فافون. پاش چا خواردنه وه ریبوار وتی ده زانی بۆچی هاتووین؟ وتی به لی ده زانم، ئەم به ریزانه بگه یه نینه ئەودوو.

- ئەم به ریزانه جیاوازن له گه ل ئەوانی دیکه، ئەمانه خزمی خوّم و خیزانیان له گه لدایه.

- به سه رچاو، خزمی توین خزمی منن.

وریا : سوپاستان ده کهین، به لام هه زده کهین بزانی بپی چه ند پارهی تیده چی؟

- ریبوار دہزانیٰ لہ خہلکی چہندمان وەرگرتووه، به لآم بو ئیوه
کہ متر وەرده گرین.

وریا : بری پاره بلین لہ توانامان بیت.

ئەبوجاسم کہمی بیدەنگبوو، ریبوار هاته دەنگ وتی ئەمانه چوار
خیزان، مندالیان لہ گەلدایه. ئەبوجاسم بیدەنگی پچران و وتی واته
هەشت کہسن بی مندالەکانیان. ئەبوجاسم یارمەتی لیوەرگرتین،
لەگەل ریبوار کہمی دوورکەوتنەوه چارەکه کاتر میړیکیان پیچو،
هاتنەوه، ریبوار وتی و ابزانم زۆر به ویزدانەوه بری پاره ی تەرخان
کردووه، هەر خیزانی، تەنیا (ژن و میړد)، شەشسەد هەزار دیناری
چاپی عیراقی.

ئەو بره پاره یه ی وت، دلّم زۆر ئازاریدام، هیواکان خویمان شاردهوه،
مەیدانی کرێکاران و برسیتی و بی بەرگی مندال هاتەوه پیشچاوم،
وایلێکردم هەولدهین و پاره که یان زۆر پی که مکەینەوه، چونکە ئەو
پاره یه به هیچ شیوه یی پەیدا نەدەبوو، گەر وریاش یارمەتیم بدات
هەر بۆیه وتم پاره که زۆر زۆره و لہ توانامان نییه.

- باوهر بکەن، خەلکیمان به یەک ملیۆن بردووه و مندال شمان
ئەژماره کردووه، به لآم بو ئیوه جیاوازه. لەو بره پاره یه کہ متربی
ناتوانین، ئەوه ریبوار باش دہزانی.

وریا : ئەبو جاسم و ابزانە هاتووینەتە ماله کهت و گرفتیکمان هەیه تو
وہک برایهک چارەسەری دەکە ی.

ریبوار پووی کردە ئەبو جاسم وتی کہمی تر وەرە خواریهوه.

به نا به دلییه وه وتی با نیو ملیوَن بی، له وهش که متر نابی.

وتم : وابی هیچ یارمه تیتان نه داین.

ریبوار : ئەبو جاسم راست دهکات، له وه که متر برپوا ناکه م
دهریبیت بۆ منیش ئەو مه ترسییه گه ورهیه ده ریناهیی، ناتوانم
بتانهیم.

وریا : (کاک ریبوار، ئەبو جاسم)، ده بی ئیمهش شتی بلین.

ریبوار : فەرموو بلی.

– هەر خیزانی چوارسه د ههزار.

ریبوار به ئەبو جاسمی وت ، رازیت؟

ئەبو جاسم که می بیده نگبوو، جگه ره یه کی داگیرسان و مژکی لیدا
وتی خۆت ده زانی زۆر که مه، چونکه هه ژارن و خزمی تۆن، رازیم.

ریبوار : که واته، چەند روژی تر بین؟

– چوار روژی دیکه که دهکاته چوارشه مه، ده بیت لیره بن.

وتم : من نازانم دیم یان نا، چونکه ئەو پاره یه پهیدا نابی.

وریا : سامان، له م پاره یه که متر نامان بهن، ئینشه للاً هه ولی بو
ئه دهین. نزیك عه سر بووینه وه، کاتی ئەوه بوو برۆین، زۆر هه ولیدا،
شه و له وی بمینینه وه، به لام نه ماینه وه و مالاً واییمان له ژنه که ی کرد
، خویشی له گه لمان که وته پی.

پاش که می رویشتن، به زۆر گه رانمانه وه و که وتینه برینی پی
بیابان به ره و ئاوه دانی. وریا وتی خه مت نه بیت، که لوپه لمان
ده فرۆشین، گه ر هه ر به شی نه کردین، پاره له باو کم وه رده گرم که

گەشتىنە ھەندەران بۆي دەنئىرىنەو، دوو دل مەبە، دلنبايە، بى تو
بستى ئەم بياپانە نابرم. ئەم قسەيەي وريا دلئى خوشکردم.
رىبوار وتى ئىو ھەر بگەنە دەرەو ژیانتان دەگۆپى و دەبنە پارەدار،
بە تايبەت ئەو شوینەي ئىو بۆي دەچن. ئەم قسەيەش پتردلئى
خوشکردم ، ئەمجارەيان بە گۆپتر دەپۆیشتم، ئازارى قولەپىم بىر
نەما، خەيال داگىرى کردم ونەمدەزانى بە سەر لما دەپۆم، جاروبار
حەزم دەکرد پىيەكە دوورترىي تا خەيال بمباتەو، ھەندى جاریش
خۆزگەم دەخواست بائم ھەبوایە وبفرىمايە تا بە زووی ھەوالەكەم
بگەياندايە.

ئەو خەونە ھاتەو ىادم، لە خوشترىن تەلارا بووم و خىزانەكەم بە
كامەرانى دەژيا، دەموت تو بلئى ئەو خەونەم پىتەدى؟!
وريا و رىبوار، دەمەتەقىيان بوو، بەلام من ناگام لە ھىچ نەبوو، تەنيا
جاروبار دەميانم دەبىنى دەجولایەو ەوا خەيال مىشكى ئالوزاند
بووم. لە ناكاو وريا وتى سامان وانييە؟
بە ناگا ھاتم و وتم چىي بلئى راستە.

يەكسەر گەرامەو ەسەر خەيالەكەم. ديسان پرسىاريان لىکردم. (لەم
بياپانەو ەپرۆن بو ھەندەران، پىت باشە؟

- بو باش نييە، گرنگ ئەو ەيە بتوانىن بىن، گەر بمانەوى بگەين
نابى گوى بدەينە ناخوشى رىوبان و ماندوبوون. زۆر درىژەم بە
و ەلامدانەو ەنەدەدا، دەمويست تەنيا بوومايە، يا ئەوان زۆر لە
پىشمەو ەبوونايە.

به خه یال و قسه کردنه وه ته و او نزیکبووینه وه له شه قامه که،
گه یشتینه سهر شه قام وه که ئه وه ی له گه ل شو فییره که ی به یانی
به ئینمان دابی، ئیمه ی بینی وه ستا، سوار بووین و چووینه ناو شار،
له ویوه به ره و پایتهخت گه پراینه وه. له گه راجی پایتهخته وه سواری
پاس بووین و گه پراینه وه بو شاره که مان.

وامه زانی ماوه یی زوره دوور که وتوومه ته وه له شار وله خیزانه که م،
که چی هه موو چه ند کاتر مییری بوو.

نیوه شه و بوو، شار زور هیمن بوو، له تاکسییه که دابه زین، له
یه کدی جیا بووینه وه، به په له هه نگاوم دهنه، جاروبار سهیری
ئه ملاوئه ولای خووم ده کرد، (ده ترسام مه فزه زیه کی رژیم تووشمبی
و بمگرن، له م خه و خه یال ه خوشانه م بکه ن و زیندانه تاریکه کانی
رژیم قووتما و هه رگیز پووناکی نه بینمه وه، وه که زور له کوردان
نه یان بینیییه وه).

که گه یشتیم، له ده رگامدا، نازه به په له ده رگای کرده وه، هه ره له
چاوه پوانیی بوو، نه نووستبوو. وتی سامان گیان، به خیری بیته وه،
بو و ا دره نگه وتن.

هه ره به په له چه زم ده کرد هه وئه که ی پیراگه یه نم و وتم نازه گیان،
شوینه که زور دوور بوو، چوار روژی دیکه ده بی بگه ی نه ماله
به دوه که. پاره یه کی زورش داوا نه کراوه، ده بی هه وئده ی ن
که لویه له کانمان بفروشین، گه ره شه ی نه کردین، وریا هاو کاریمان
ده کات.

زۆر دلخۆشبوو، به سهرسورماوييهوه، وتى به راسته سامان گيان،
ئيمه چوار روژى دى دهپۆين؟!
وتم بهو چاوه جوانانه زۆر به راستمه. به دلخۆشبوونى نازه،
دلخۆشبووم، سۆز و رۆز نووستبوون، ماچم كردن، ئه وشه وه
جياواز له شهوانى دى، وپراى ماندوبوون له خۆشيا تا درهنگ
نهنووستين.

بازار

بەيانى زۆر بە زووى چووين بۇ مالى (فايهق و ئەحمەد) تا ئەوانىش خۇيان نامادەكەن، ھەر لە ويۆە چووينە دوكانى (عەبدولرەحمان)، بالابەرزى لاواز، ريشى تەنكى دانابوو، سميلى كەمكردبوو، زۆر ريزى لينگرتين. وريا وتى كارمان پيئە. وتى بە سەرچاو، ئينشەللا، كارتان خىرى پيۆە دەبيت. وريا وتى كەلوپەلى ناومالمان ھەيە، دەمانەوى بيفرۆشين، توش ھاوپىي دييرىنى ئيمەي، ھەر بۆيە بۇ لاي جەنابت ھاتووين.

– ئينشەللا، ديارە كارى خىرتان بە دەستەويە.

وريا وتى نيوان خۆمان بى، دەچين بۇ دەرەو.

– بلى ئينشەللا، پەنا بە خوا، ئيدى خوا كارت بۇ ئاسان دەكات، دەبى ئيمە بۇ ھەموو شتى ھەر روو لە خوا بين.

وتم: راستدەكەي، بەلام پەرژين بى لە پروت، خەلكى ئيمپرۆ بىرى ئايىنى نەماو، بە ناو ئايىنى ئيسلامەو ھە چەندىن كارى خراپدەكەن. عەبدولرەحمان: بە خوا قسەكەت راستە.

وريا: دەمانەوى ھەر ئيسته بىي و سەيرى كەلوپەلى مالى ئيمە و سامان بگەي و نرخى باشمان پيبدەيت.

- په له تان نه بې، با چاتان بۇ بانگكهم، پاشان دېم سه يري ده كه م و به دلى خوتان نرخ داده نيم، چونكه نيوه هاوړپى د يرين و نازيزن . وتم زور سوپاستده كه ين، چاى ناخوين، چونكه نيمه په له مانه . دلخوشبووم كه سى باشمان توو شبووه، موسلمان و به ويژدانه . شاگرده كه ي له دوكان جيهيشت وبه پيكابه شپه كه ي چووين به ره و مالى وريا، له ويوه بۇ مالى نيمه، به لام هر به نينشه لالا وسويند خواردنى زل، ويستى قولمان بېرى، نينجا پيشنه وه ي مامه له مان له گه ل بكات، وا ريكه وت بانگى نويزى نيوه پويدا، كه چى وتى تا نويزنه كه م سه يري كه لوپه له كان ناكه م، هم دونيا يه هيچ نيبه . پاش مامه له كردن، ريكنه كه وتين وړويشت .

وتم :وريا، به ناوه موسلمان و نايين په روه ره، بيشه رمانه ويستى به نرخى زور هرزان ماله كه مان له ده ستكات وه . بزانه هم بارودوخه چيى له خه لكى كردوه، بۇ پاروه نانى خه لكى فريوده دا به ناو موسلمانيتييه وه، يا به قسه ي خوش ديتته پيشه وه، ته نيا له پيناو قولپرينى هاوړيكه ي .

- هر چونى بيت، ده بى خومان له م بارودوخه ناهه مواره پرگار كه ين . وتم :گه ر هاوړپى له م جوړه مان هه بى، زور نهسته مه بتوانين بړوين . - خه مت نه بى هر ده پړوين، گه ر خانوه كه ي باوكم فروشتبى ده بى بړوين، خو هر هم نيبه له بازاړى كونه فروشان، ده چين بۇ لاي هاوړپيه كي ديكه . عه سر چووينه وه بۇ دوكانى كونه فروشان، عه بدولرهمان وايزانى كه لوپه له كانى به و نرخه نه ده ينى،

به پرو خوشییه وه وتی ئینشه لالا، رازیبوونه.
 وتم : ئینشه لانه خیر، نرخه کهت زور کهم بوو.
 وریا : گهر بهو نرخه ی تو بی، ده بی هه ر بلین ده چین بو هه نده ران.
 دوکانی سامی له به رانبه ری بوو، هاوړی قوتابیه تی من و وریا بوو،
 به لام مه سیحی بوو. له بهر چاوی عه بدولره حمان وتم وریا، با بچین
 بو لای سامی، دلنیام نرخه گونجاو داده نیئت.
 زوری پینا خوشبوو، زانی نایدینه تی وله دهستی چووین، به ناچاری
 به چاوی توږه بونه وه وتی دیاره قسمت نه بووه.
 وتم: وایه ، به لام ویزدان له مامه له کردن زور باشه.
 له بهر چاوی چووین بو دوکانه که ی سامی، هه ر له دووره وه
 خیره اتنی لیگردین، یه کسه ر چای بو بانگکردین، که وته باسکردنی
 یادگاریه کانی سالانی خویندن، دیار بوو زور دلی پیمان کرایه وه.
 وریا : سامی گیان، نه یینی بی لات، ده مانه وی بچین بو دهره وه،
 که لوپه لمان هه یه بو فروشتن، عه بدولره حمانی به رانبه رت هات
 بیکری، به لام نرخه زور هه رزانی دانا، ویستی قولمان ببری.
 سامی : نهو عه بدولره حمانه زور کهس گله یی لیده کا، ته نانه ت
 ئیمه ش گله ییمان لی هه یه، زور جار له کپین و فروشتن، کیپرکیی
 زور ناشه ریفانه ده کات دژی ئیمه، گهر سه رکه و توونه بی، ده لی:
 قسمه ته. هه موو پیکه نین.
 وتم : ئیسته به ئیمه شی وت قسمه ته.
 وتی : چه زده کهن که لوپه له کان بیننه دوکان و خوتان بیفروشن.

وتم: کاتمان زۆر به دسته وه نییه، گهر بکری بیکری باشتره.
وتی: زۆرچاکه، سبهینی بهیانی دیم و سهیری دهکهه، نرخى باشتان
پیدهدهم، من قازانجم ناویت.

زۆر سوپاسمان کرد.

وریا: خۆزگه مان به سالانی خویندن، به راستی قوناغی خوشبوو له
ژیانمان، به لام نه مانده زانی.
وتی: راسته، زۆر راسته.

وتم: ئه و پۆژانه پۆیی و نایه ته وه، ئیمه ده پۆین با کاتت لینه گرین.
وتی به پیچه وانه وه، زۆر خوشحالبووم، به لام نازانم مالتان هه ره له
شوین جارانه؟ وریا وتی به ئی هه ره له شوین جارانه، سبهینی بهیانی
چاوه پروانین. وتی په له ی چیتانه؛ به راستی هاوپی دیرینه کان
دهبینمه وه، گه شده بمه وه. وتمان سوپاست دهکهین، ئیمه ش دلمان
پوونبووه وه، جاری به خوات ده سپیرین.

بۆ بهیانی سامی و وریا له مائی وریاوه دههاتن، به پیکابه که ی
سامی هاتنه پیش ده رگا، سهیری که لوپه له کانی کرد، نرخى
گونجاوی دانا، له نرخه که ی عه بدولر حمان زۆر زیاتر بوو. پاره ی
که لوپه له کانیدا وگوتی ئه و پۆژه ی ویستتان برۆن پیمبلین، ئه وکات
دیم و که لوپه له کان ده به م. دلم نایه له بهرچاوی ئه م مندالانه
که لوپه له کان بارکه م و هه ستیان بریندارکه م. زۆر هه ولماندا، سوودی
نه بوو، چوه وه بۆ دوکان.

ورىا: دىفەرموو، سامى چۆن كورپىكە و عەبدولرەحمان چۆن قوڭ
بىرىكە!

وتم: بە ھەلە لە ئايىن گەيشتووين، ئايىن ماناى ويژدانە، فىل
نەكردنە لە خەلكى و نەخواردنى ماقى خەلكىيە، چاكەكردنە، گەر
ويژدانت نەبوو، ھەر نويژكە، كاتى خوا نويژت ليوەردەگرى نويژكە
لە خراپەكارى دوورى خستبيتەوھ.

ورىا: زۆر راستە. ئىستاوا چاكە بچين بو مالى فايەق و ئەحمەد،
بزانين ئەوان ئامادەبوونە يان ماويانە، تۆزى پەلەيان لىبكەين، دوو
پۆزى دىكە دەبى بپۆين.

ئەو پۆزەى بو ئىوارى دەپۆيشتەين، سامى كەلوپەلەكانى برد و
پاشان كليلى دەرگام بو خاوەن خانووەكە برد.

مالاوايى

بەو نيازەدى دواى خۇراوا بوون، ھەر چوار خىزان لە گەراج كۆبىينەوہ. (رېبوار) ش دوو پوژە پوڭشتووه، لەوى چاوه پروانہ....
بۇ دوا جار بە بازاردا تىپەريم، بە خوشەويستىيەكى زور تايبەتەوہ
ھەنگاوم دەنا، ھەموو كەسم خوشدەويست، (بلە شىت)م بيىنى
دەسوورايەوہ، ھەستەم دەگرد نزيكترين كەسمە، بازارەكەمان بە
(بلە)وہ جوانە، دلتهنگبووم، ئەم شارە جىدىلەم، چەند كاتر ميري
ديكە لەگەل دايكم و كەسەكانم مالاواييدەكەم، ئەو مالاوايىبە ببووه
كۆسپى گەرە.

كەسوكارى من و نازە، لە مالى براكەم كۆبوونەوہ تا نزيك ئىوارە
لەگەل كەسوكار بووين، كاتى پوڭشتنمان نزيك بووهوہ، نەمدەزانى
چون مالاوابوونكەم، لە كيوه دەسپيەكەم، بە راستى دەترسام بە
تايبەت لە دايكم، چونكە فشارى خوینی ھەبوو، سەيرى كاتر ميري
کرد، وتم نازە گيان خوتان ئامادەكەن، بەلكو دەپوین. ھەستام
وچووم دەستى دايكم ماچکرد، ئەويش باوھشى ليدام، سەرم خستە
سەر سينگى، (ئەو سينەى بۆنى تەمەنى شيرە خورەمى ليدەھات
ودەيھيتايەوہ يادم. دام لە كۆلپەى ئەو گريانە پەنگخوار دووھى چەند

ساتیکه، دلۆدهروونی بهستبووم، زۆر گریام، دایکیشم له بهر گریان ههناسهی تهنگببوو، ههزمدهکرد له سههر سینگی دایکم بنووم و ههئنهسمهوه). دایکم زۆر به کول دهگریا، گهر له سههر تهرمهکهه بوایه، ههر ئهوهنده دهگریا، ههستا و باوهشی دیکهی لیدام، دهستهکانی وهک قولا ب له پشتم گیر کرد بوو، لیم نهدهبووهوه، ماچ و بوئکردنمی تیکه لکردبوو، وهک ئهوهی نامبینیتهوه، ههولمدا خووم له ئامیزی بکیشمهوه، بهلام ئهوپتر دهگریا وهاواری دهکرد، وهک ئهوساتانه بوو، دهمويست له سکیدا بیمه دونیاوه. ههزم نهدهکرد باوهشی گهرمی جیبیلیم، بهلام چارم نهبوو، هییدی هییدی خووم دهکیشایهوه، ئوتۆمبیلی خزمی له دهرگا چاوهپروانبوو، سههرکهوتین بهرهو گهراج.

ههر چوار خیزان کۆبووینهوه، ژماره مان، به منداله کانهوه نۆزده کهس بوو. شوفیرهکان نزیک دهکهوتنهوه، زۆرحهزیان دهکرد بزانی بۆ کوی دهچین. وتم وریا وا چاکه بلین دهچین بۆ سهردانی (نهجهف)، چونکه سهبهی پینج شههمهیه وکاتی سهردانییه، له زالگهکانیش لپرسینهوه مان نابی و بیترس دهپۆین، دوو ئوتۆمبیلی (جیمسی) مان گرت، بۆ شاری (نهجهف).

کهمی دلیم هیوربووهوه، به تایبهت له گهل ئهوه خیزانانه. له ترسی ئهوهی ناشکرا نهبین، زۆر بیرمان لای جیهیشتنی شارهکه مان نهبوو. که دورکهوتینهوه وجیمانیشت، لهو کاته، نامویی وغوربهتی بالیی کیشایه سهرمان.

مانگه شهوی زیوینی بوو، ئەستیرهکان دەرەوشانەوه، له
پۆیشتندا بووین، پۆیوی له شهقامهکه په‌رییه‌وه، وریا وتی دەرانی
ئەوه پۆی بوو، پۆیشتینان دەلین "گەر پۆی به‌ پیرته‌وه بی، مانای
وايه تووشی خیر دەبی".

شهوی دەرنگ گه‌یشتینه‌ زالگه‌ی پۆیشت پایته‌خت، یه‌ک که‌س وه‌ستا
بوو، شوفیره‌که وتی دەرۆین بو‌شاری نه‌جه‌ف زۆر به
پوو‌خۆشییه‌وه به‌ پۆیکردین، گوتی خوا و محمد و عه‌لی له‌گه‌لتان
بی‌ت، دیاربوو شیعه‌ بوو.

هیشتا بانگی به‌یانی نه‌ فەرموو بوو، گه‌یشتینه‌ شاری (نه‌جه‌ف)،
هر له‌ویوه پاسی تایبه‌تمان گرت بو‌سه‌ماوه، هه‌موو سوار بووین،
وریا له‌ پۆیسه‌وه دانیشتبوو، شوفیره‌که به‌ وریای گوت کاکه‌ بۆچی
ده‌چن بو‌شاری (سه‌ماوه)؟ هه‌موو بیده‌نگبووین، گۆپرایه‌ل بووین بو‌
وه‌لامدانه‌وه‌ی وریا، ده‌بی چۆن وه‌لامداته‌وه.

– بانگراوین بو‌ناهه‌نگی ژنه‌ینان.

شوفیر: ناهه‌نگی کیه‌؟

– سالی ۱۹۷۵ به‌ بریاری کوردیان له‌ کوردستانه‌وه راده‌گواست بو‌
خوارووی عیراق، خزم وکه‌سی ئیمه‌ بو‌شاری (سه‌ماوه)
راگواستران، ئیسته‌ له‌گه‌ل خیزانی عاره‌ب (ژن به‌ژن) ده‌که‌ن،
ئیمه‌ش به‌م گه‌رمه‌ ئەم پۆیه‌مان گرتووته‌ به‌ر. شوفیر به‌ گالته‌
وپۆیکه‌نینه‌وه وتی ئەوا بووینه‌ خزم. به‌وه‌لامه‌ی وریا هۆشی‌کمان
هاته‌وه‌ به‌ر.

نزيك شار بووينه وه، نوسراو يكم خوینده وه، نوسرابوو (بوسته بو پشکنین)، زالگه ی پیش چوونه ژووره وه ی شار بوو، له دووره وه هیمايان بو کردین تا به په له تیپه پرین، دلم ترسا، وامده زانی ناشکرا بووینه وله و دیوی زالگه که پامانده گرن، هه موو ترس دایپوشین،

یه کسه ر وریا وتی بو ئه لی به په له پرۆن؟

شوقیر: پاریزگاری سه ماوه له دوامانه وه یه، بو ئه وه ی به ئاسانی تیپه ربی په له له ئیمه ده که ن. له دلّه وه زور سوپاسی خوام کرد. چووینه نیو شاره وه، له جامی پاسه که وه سهیری دهره وه مان ده کرد، هه موو هه ر عه گال له سه ر بوون، له نا کاو پیاوی کوردمان بینی، جامانه ی به ستبوو، وامده زانی هه ر من ده یبینم، که چی هه موو وتیان ئه وه کا برایی کورده، هه ر ئه وه نده نه بوو له جامه که وه بانگی بکه یین.

هیشتا نه پرۆیشتبووین، ده مانوت ده بی چه ند سالی دیکه بگه ریینه وه کوردستان، ده بی که ی له م پرۆیمه رزگارین و هه موو خه لکی بگه ریینه وه سه ر خاک و ئاو و هه وا و زیدی باو با پیران؟!.

نزيك گه راج، له و شوینه ی دیارییان کردبوو، دابه زین. له پر (ریوار) دهر که وت، هه موو گه شبووینه وه. خیره اتنی لی کردین وتی هه ر ئیسته پاس ده هیتم و ده چین به ره و ماله به دوه که.

پاسی هینا و سوار بووین، پاسه که مۆدیل کوئبوو، زور شلوقبوو، پیده چوو هه ر له ری بیابان کاری کردییت. شه قامان جیهیشت

وچووينه سهر لمى بيابان، له هه موو لايه كه وه توۆزى لمى بيابان ده هاته نيو پاسه كه وه، چونكه له چهندين شوينه وه كون ودرزى تيدا بوو، توۆزه كه ته واو تهنگى پيهه لچنين، زوربه ده كوۆكين، گهرچى پاسه كه شربوو، به لام زور باش ده روښت.

پاش كاتر ميۆرئ، گه يشتينه مالى به دوه كه، دابه زين و لهو بهرميله پلاستىكه گه ورا نهى ئاويان تيبوو، سه رو ده موچاومان شوۆرى، ئينجا كرديانينه ره شماليكى گه و رهى زور ره شه وه، دياربوو تازه دانرابوو،

چونكه پيش چوار پوژ لى نه بوو.

ريبووار: ده بئى هه مووتان له نيو ئه م ره شماله دهر نه چن تا ئاشكرا نه بن.

وريا: كئى له م چوۆله وانىيه ده مانىينئ، ئه م هه مووه بچينه ره شماله كه وه له گه رما ده مرين.

ريبووار يه كه مجارى بوو تووره بئى وبه تووره ييه وه وتى:

وريا بو هاتن؟ كه هاتن ده بئى به هه موو شت رازى بن.

سه رمسو پرما بوو له و گوڤرانه له ناكاو هئى ريبووارى قاچاخچى، ئه و ريبووار هئى زور به ريز بوو، قسه ي خوشبوو، كه چى وا به زووى گوڤرا، ده يانوت قاچاخچى جئى متمانه نين، تا ده بيته سه رنشيني لئت ده پارئته وه، خوئى دلسوۆز پيشانده دا.

خوړاوا بوو، بو يه كه مينجاره تاريكى بيابان خوئى به سه رماندا كيښا بانگى ريبوارم كرد وتم دونيا تاريكى كرد، دهر نه چين؟

- ئىستە بە ئەبوجاسم دەلىم .

رېبوار: ئىستە دەرىچن، بەلام بە بېدەنگ.

ئەحمەد: بەم تاريكويه، لەم بياپانە چىيە ھەيە!؟

رېبوار: گەر تواناتان نىيە بۆ ھاتن؟ ھەزدەكەن ئىستەش بگەرپىنەو.

ئەحمەد: كەلوپەلى مالمان ھەرزان فرۆشکرد، ئىستە بگەرپىنەو.

وتم: پىويست بەم مشتومرانه ناكات، وازبىنن.

ھەموو بېدەنگبووين، ھەر خىزانە و خواردنى خۆي پىبوو، گەر

خواردنمان نەھىنايە زۆر برسى دەبووين، چونكە ئەو مالى بەدوھ

زۆر چا وچنۆكبوون، خواردنمان نامادە نەدەكرد.

شەو راشكا، ئەستىرەكان پتر دەدرەوشانەو، تا ئەو كاتە نەمدەزانى

ھىند ئەستىرە بە ئاسمانەو، واگەشاوھ و نزيكبوون، و امدهزانى

ئاسمان شارىكە وبە گلۆپى جوان پازاوتەو.

مىشوو لە بياپان بىزاري كردىن، منداڵ لەبەر ئازارى پىوھدانى

مىشوو لە دەگرىان، ئەبوجاسم زانى مىشوو لە ئازارمان ئەدات،

ئاگرى گەورەي كردهو، بەو ھاويەنە گەرمە لەو مانگى تەمووزە، لە

نزيك ئاگرەكە دانىشتىن، تا پرزگار بىن لە ئازارى مىشوو لە.

بلىسە ئاگرەكە تەواو بوو، تەنيا پشكۆي مابوو، منداڵ ھەموو

نووستبوون و چاوھ گەشەكانيان ليكنا بوو. ئەبوجاسم جگەرە لە سەر

جگەرەي دادەگىرسان، جاروبار سەيرى دەوروبەرى خۆي دەكرد

زۆر دەترسا، ھەر كاتى جگەرەي بە دەستەو نەبوايە، ئەوا بە

پەنجەكانى خەرىك لووتى دەبوو. رېبوار، لە تەنیشتييەو

دانیشتبوو سهری بۆ قسه‌کانی ده‌له‌قان، به‌ گویره‌ی دل‌ ئەبوجاسم قسه‌ی ده‌کرد، که ئەبوجاسم به‌ ریبواری وت چای لیبنی. به‌ په‌له‌ قوریه‌کی هی‌نا (ئاو، چای) تیکرد و خستییه‌ سهر پشکۆکه‌ له‌گه‌ل‌ ئەبوجاسم تا دره‌نگ چامان ده‌خواردوه‌، پاشان ههر یه‌که‌ و له‌ شوینی خۆمان لی‌ نووستین.

نزیك به‌ ره‌به‌یان له‌ ده‌نگی (ریبووار و سه‌گوهر) به‌ ئاگا هاتین، به‌و به‌ ره‌به‌یان، خستیانی نه‌وه‌ نیو ره‌شمال.

قسه‌ کردن له‌گه‌ل‌ ریبووار سوودی نه‌بوو، ده‌بوايه به‌ قسه‌مان بکردایه به‌و شیوه‌یه‌، سی‌ پوژ ماینه‌وه‌، به‌ پوژ له‌ نیو ره‌شمال، به‌ شه‌و له‌ به‌ر ناگری (عاگول) و پشقل له‌ ترسی می‌شوله‌.

پوژی له‌و روژانه‌، (دانا) مندا له‌ تا قانه‌که‌ی ئەحمه‌د، زور مندا له‌ بوو، ته‌مه‌نی (۳ - ۴) سال‌ ده‌بوو، زورحه‌زی به‌ پوژستنده‌کرد، چوه‌ ده‌ره‌وه‌ی ره‌شماله‌که‌، ریبووار، وه‌ک ئەوه‌ی په‌لاماری که‌سی گه‌وره‌ بدا، گرتی به‌ قولیا و فری دایه‌ نیو ره‌شماله‌که‌وه‌، به‌ ده‌نگی به‌رزیش وتی: (پیتانده‌لیم که‌س ده‌رنه‌چی)، ئەحمه‌د شالای بۆ ریبووار برد، خۆمان گه‌یاند و نه‌مانه‌یشت. وتی: تو پیاو نیت، من ههر ئیسته‌ ده‌گه‌ریمه‌وه‌.

ریبووار: گه‌رانه‌وه‌ نییه‌، گه‌ر ده‌گه‌ریتته‌وه‌ پاره‌ت دابنی و بگه‌رپوه‌. ئەم قسه‌یه‌ی کرد و چوو بۆلای ئەبوجاسم (وریا و فایه‌ق)ش چون. ده‌سمکرده‌ ملی ئەحمه‌د، وتم پیویسته‌ ئارامبین، دان به‌ خۆمانا بگرین.

چوینه وه نیو په شماله که، (دانا) له باوه شی گه لاولیژخان بوو، گوئی
له دهنگمانبوو، خوئی گوشیه دایکیه وه، گه لاولیژخان هیند
گریابوو،

چاوه کانی سوورببون، پروی کرده ئیمه وتی ئمه ئیشی پیاوه،
منداله که م توقیوه!

دلنه وایمکردن، وتم هه ولدهن با بنوی، چیبکهین، پروی زه مانه
په شبی.

ئه حمه دوا مژی له جگه ره که یدا و فرییدا به دهره وهی په شماله که
وبانگی (دانا) ی کرد، به په له هات و باوه شی له باوکیدا، واقیورما
بوو، دهرسا، به زمانه تازه پاراوه که ی جنیوی به ریبار ئه دا.

(پۆز) دهیویست له ئه حمه دهریگری و ژیریکاته وه، دیاربوو
هوگری پۆز ببوو، هه بویه به کسه بۆ لای چوو.

وتم: ئه حمه د با بچین بزاین که ی ده مانبهن و په له یان لیبکهین.
جگه ره یه کی داگیرساند و دوو مژی لیدا، هه ناسه یه کی هه لکیشا و
وتی قهت له دلّم دهرناچی.

وریا و فایه ق، له ویوه ده هاتن. وریا وتی ئه حمه د دلّت هیچ نه کات،
فایه ق ده زانی چیم به نا ریبار کردوه، به لام چیبکه م ته پرنابیت، به
ئه بوجاسم وت گه ر سبه ینی نه مانبهن، ده گه پریینه وه ویه ک
دیناریش له ده ست ناگرن.

ئه حمه د: ده سخوش، ئیمه یان لی ره به ندر کردوه، هیچیانیش دیار
نییه.

سییهم پوژ بوو. بریاریاندا پاره‌کان وهرگرن و عه‌سر دهریچین به‌ره و سنوور. زور د‌خو‌شبووم، نه‌ک ته‌نیا له‌به‌ر نه‌وه‌ی دهرپوین، به‌ل‌کو له‌به‌ر نه‌وه‌ی رزگارده‌بین له (ریبوار، می‌شووله، ئاوی سویر، ئاگری ئیواران، به‌ند کردنمان، له‌گه‌ل لوتی نه‌بوجاسم)، پاره‌کانمان برد بو نه‌بوجاسم. له‌ دووره‌وه‌هه‌ستا، دیاربوو زور پاره‌ی خو‌شده‌ویست. وتی: ریبوار، کاکه نه‌حمه‌د ناشتکه‌ره‌وه. ریبوار به‌ په‌له باوه‌شی له نه‌حمه‌ددا و ماچیکرد، که‌وته قسه‌ی خو‌ش.

پاش وهرگرتنی پاره‌کان و ژماردنی له لایه‌ن خو‌ی و ریبوار. خستییه نیو د‌و‌لابی بچووک که له ته‌نه‌که دروسکرابوو، کللیدا.

ئینجا روه‌ی کرده ئیمه و زور داوای لی‌بوردنی کرد، که خزمه‌ته‌که‌ی وه‌کو پی‌ویست نه‌بووه، به‌و قسه‌ زلانه، هیچ له د‌لمان نه‌ما.

به‌ وریام وت ئای له د‌لی ئیمه‌ی کورد!! (چه‌ند ئازار بدرین گهر داوای لی‌بوردنمان لی‌بکری، هیچ له د‌لمان نامینی، به‌و په‌ری دل فراوانیه‌وه ده‌بورین. "گیانی تۆله‌مان زور که‌مه و هه‌موومان به‌خشیوه به‌ گیانی لی‌بوردن").

وریا: گهر مرو‌ق و مرو‌قایه‌تیت ده‌وی، ده‌بی‌ت وه‌ک ئیمه‌ بی‌ت، به‌لام چیی له به‌رانبه‌ره‌که‌ت ده‌که‌ی، به‌زه‌یی و ویژدان و مرو‌قایه‌تی نه‌بی‌ت.

رۆيشتن به رهو سنوور

خولهكى بيووه مانگ، كاتژميرى بيووه سال، بو گه يشتنه كاتى
عهسر، دهترسام درومان له گه ل بكن.

له دووره وه زور به په له دههاتنه وه، ده مزانى هه واليكيان پييه، كه
گه يشتنه وه، (ريبور) هات، وتى مژده، خوتان ناماده كهن، ئيسته
به ريتان ده كه ين. نه بوجاسم وتى هه ر جارى خيزانى بچى بو نه و
به رزييه ليره وه دياره.

يه كه م خيزان نه حمه د رويشت. دوا خيزان، خيزانى من بوو. هه موو
گه يشتينه شويى ديارى كراو. ئاوى روبر ئاسا، له لايه ن رژيمه وه،
بو ده وارن شينه كانى بيا بان دروست كرابوو. فايه ق وتى چه ن روزه
ئيمه ليره ين، بو پييان نه گوتويى نه م ئاوه هه يه.

ئه حمه د: هيج كاتى چاوه پروان شتى باش مه به له م جوړه كه سانه.
له و به ر ئاوه كه، پيكابى (ده بل) قه مه ره وه ستابوو، چاوه پروان بوو، به
به له مى تايبه ت په رينه وه، شوفيره كه و ريبوار، نه ينييان
گوږيه وه.

هه ر نوزده مان له و پيكابه جيى خو مان كرده وه و كه وتينه برينى رى،
زور تيژ ده رويشت، به توژى لمى بيا بان سه ر و ده موچاومان سواخ

درابوو، جاروبار له بهر تاسه، هیواشی ده کرده وه ده که وتینه نیو
گه رده لولویکی لماوی، گهر ژن و منداله بچو که کان له پیشه وه
نه بو نایه ده خنکان. له ناکاو پیکابه که وه ستا، وه که ئه وه ی
کوپته ری بنیشیته وه، که وتینه نیو لیشاوی له توژو گه رده لولول.

دوو بورغوی تایه ی پیشه وه ی پیکابه که، سیلاکبوو، له تایه کانی
دواوه، بورغویان هیئا و به ستیانه تایه ی پیشه وه، ده سما نکرده وه
به رویشتن تا شه ومان به سهرهات. تاریک، که شو هه وا فیئک، توژی
پاش پیکابه که باش دهر نه ده که وت، دهم و چاره کان به ته واوی دیار
نه مان و سوا خدران. دیسانه وه وه ستا، ئه م جار ه هر دوو تایه ی
پیشه وه سیلاکبوو و چاره سه ری نه ما. وریا و شوفیره که، چون بو
ده وار نشینه کانی ئه و ده قهره، بو چاره سه ری گرفته که مان.

شه و درهنگی کرد، کزه بایه کی ساردی ده هات، له بهر سه رمای
بیابان خه ومان نه بوو، هیچمان پینه بوو، ئاسمان ببوو به لیقه مان و
لمی بیابان به دوشه کمان، مندال له بهر سه رما خو یان نووسا ندبوو
پیمان ه وه، ئیمه ش وه که بیچوو که نگه ر له نامیزمان گرتبوون.

زور درهنگی کرد، هر نه هاتنه وه، زورده ترسام له مه فرزه ی ئه من و
ئیستیخبارات، پیاو خراپان، گه له گورگی بیابان. من و ئه حمه د به
هیمنی گفتوگو مان ده کرد، نه وانی دی که وتنه نیو خه وه وه، مه گه ر
جاروبار، یه کی له گهستن و پیوه دانی میشووله به ئاگا بهاتایه،
به لام گه لویژ نه نووستبوو، له نزیک ئیمه وه بوو، وتی له و کاته وه ی
نا ریوار (دانا) ی ترسانوو، له نیو خه وا راده چله کی و ههستی

پېددهکه م لاوازیووه. نه حمه د وتی چیبیکه م ژنه که، و ارزگار بووین له نا ریپوار، بگهینه شوینی خو مان دهیبهینه باشتین نه خوشخانه. نزیکی بهری بهیان بوو، له دوره وه گویمان له دهنگی ئوتومبیل بوو،

دوو دلی کردم ، وتم : نه حمه د، دهبی وریا و شوفیره که بن؟

– به دنیا ییه وه، چونکه له میژه رویشتون.

ته او نزیکبوونه وه ، خو یانبوون، به پیکابی (دهبل) قه ماره وه هاتن، تا پیکابه کیان چاککرد، دنیا ته او پروناکبووه وه.

به هردوو پیکابه که، چووین بو مالی نه و به دوهی که هاتبوو له گهل وریا و شوفیره که. موری به دویان پیوه دیار بوو، چونکه دلفراوان بوون، زور به پرزه وه خیره اتنیان لیکردین. له ئاوی وشتره کان خو مان پاک کرده وه، به سه رسوپماوییه وه ته ماشای وشتره کانمان ده کرد، چونکه یه که م جار بوو وشتر له نزیکه وه ببینن.

رؤز وتی بابه گیان، نه م نازله چی پی پیده لئین!!

– نه مه وشتره، نازله هیمن و له سه رخویه. نازاری که س نادا.

پاش پشودان و ناخواردن، نه مجاریان به پیکابه که ی دی، زور به پرزه وه به رییان کردین. به ره و سنور د رویشتین، نوقمی توی لمی بیابان بوینه وه، گهر مه فرزه ش له دوامانه وه بوایه، نه ده بینراین. نزیک نیوه پو، لای دهواری وه ستا، له دوره وه به ناموزا، ناموزا، باوه شیان بوی گرتبووه وه، زور پرزیان لیگرتین. پاش پشودانی، سوار بووینه وه و ده سمان کرده وه به رویشتن.

شوقفیره که پیی له به نرین نابوو، تهنانهت له تاسه کانش هیواشی نه ده کرده وه، تا گه یشتینه نرک ئیواره، له دووره وه دهواری رهش درکه وت، که نرکبووینه وه، چهن دین ره شمالتبوو، له ویدا وه ستاین. ئەم ماله به دووه، شیخی عاره ب بوون، چهن دین ژن و پیاو هاتن به ره و پیرمانه وه.

سه ریانسورما، نۆزده کهس له نیو ئەو پیکابه بچوکه بووین. ژنان، ژن و منداله کانیاں بو دیوی ژنان بردن، ئیمه ی پیاو بۆلای حه وزی بردیا نین، پر له ئاو بوو، چوار دهوری بوپی بوو، وهك حه وزی مزگه وته کانی لای خو مان وابوو، پاشان چووینه دیوه خانی شیخ. پیاوی چوارشانه ی بالا به رز، ریشی ته نکى ماشوبرنج، جلی عاره بی ته وای له بهر کردبوو، له دووره وه باوه شی بو کردینه وه، یه کسه ر قاوه یان بو هیئانین، زور پوو خوشبوو به تایبته که زانی کور دین و غه ربین، چهن ژن و پیاوی له ده ره وه، خه ریک سه ربیرینی مه ر و چیشته لیئان بوون. شیخ ده یزانی به نیازی ئەو دیوی سنوو رین پرووی کرده شوقفیره که وتی:

بو کوی ده یان به ن، کهس وه رناگرن و ده یانگیرنه وه، گونا هبار ده بن، چونکه ئەمانه هه ژار و غه ربین، ژن و مندالیان له گه لدايه. شوقفیره که: یا شیخ، هیچی لیئازانم، به پیکابی ئەبو جاسم هاتبوون.

، شه و په کیان که وتبوو، داوایان لیکردم بیانگه یه نمه سنوو ر.

شیخ: زۆر بە داخەو، لە خیلمان کەسی وەك (ئەبوجاسم) ی هەیه،
چۆن ویژدانی دیلی ئەم جوۆرە کارانە ئەنجامدا.

توورە دیاریبوو، زۆری پیناخۆشبوو، رووی تیکردین، وتی:
گەر بە قسەى مامى خۆتان دەكەن نارۆن، چونكە وەرناگیرین
وسنوورداش دەكرین، گەر بە قسەمكەن، دوا پارەتان لە ئەبوجاسم
وەردەگرمەو، بەلام ئیمە رازی نەبووین، وتمان هەولدهەین
سنوورداشمان نەكەن.

– ئارەزووی خۆتانە، بەلام دلنیام مافی پەنابەریتیى بە كەس نادەن
حەز ناكەم ژن و مندالتان ماندوو بكەن.

ئەحمەد: مامە گیان، دەزانین تۆ لەبەر بەزەبى و دلسۆزیتە، بەلام
ئیمە لە شوینی زۆر دوورەو هاتووین، ئەم شوینە، دوا شوینە و
ماوەیهكە خەون بەو دیوی سنوورەو دەبینین.

شیخ: ناتوانم زۆرتان لیبكەم، بە ئارەزووی خۆتان بكەن.

قسەكانى، سەر و دللى گرتین، بیئومیدی كردین. دوا پارووی
نیشتیماں لە دوا مالى دەوارنشینەكان بوو. پاش نانخواردن،
ویستمان مالاوایی بكەین، دووبارە شیخ داواى لیکردین نەپۆین،
وتم مامە شیخ، گەر چارمان هەبى، پرسی هاتونەهات ناگرینەبەر،
شیخ هەناسەیهكى هەلكیشا، زۆر بەرپزەو بە پیکردین. جیى
سەر سوورمان بوو، ئەو خیزانە زۆر پەروۆشبوون، وەك نزیكترین
كەس وا بوون، بیرئەو مان نەدەكردهو كە هاوونەتەوین.

پیریژنی له تمهن دایکم، دهگریا و دهیوت توخوا مه پون، دواپی له ری ده کوژرین، به لام نیمه هر سووربووین له سه رویشتن، سواری پیکابه که بووین، تا دورکه وتینه وه دهسمان بهر زکردبووه وه و مالا وایمان لیکردن .

زور رویشتن، دایکم بینی ، باوه شی کردبووه وه و دهیوت بگه پرینه وه، کوره کانم بگه پرینه وه، به قسه ی نه و پیریژنه و شیخ بکه ن، بگه پرینه وه .

و شه ی "گه پرانه وه بو باوه شی گهرمی نیشتمانی دایک، زور پیروز و خوشه ویست بوو، به لام دهردی هه ژاری و برسیتی گراتربوو ". له پر پیکابه که تاسه یی گهره ی کرد، نزیکبوو وهرگه ری، وه ستاین، هه موو ئه بله ق ببووین، دیسانه وه، دهسمان کرد به رویشتن، دهنگی له پیکابه که دروست بوو، چونکه تاسه که ئه گزوزی ته قانبوو، به هو ی چو لی بیابان، پاکی و فینکی که ش وه هوا، دهنگه که پتر بلاوده بووه وه، شوفیره که رایگرت ، وتی نزیکبووینه ته وه له سنوور، سه ربازگه کان لیروه زور نزیکن، گهر گوئیان له م دهنگه بی زور به ئاسانی ده که وینه به رده ستیان . وتم گهر سنوور لیروه نزیکه، خو مان به پی ده پون . شوفیره که دیاربوو چه زیده کرد، وتی زور نزیکه .

فایه ق: نیمه پاره مانداده ، ده بی بمانگه یه نی .

ئه حمه د : با رییه که مان پیبلی خو مان ده پون، کورد وته نی "با ریسه که مان نه بی به خوری" .

وريا : منيش پيمباشه، با شوفيره كه ريمان پيشاندا چوني برون.

وتم : كاكى شوفير، ده توانى ريه كه مان بو ده سنيشانكه ي؟.

زورى پى خوشبو وتى :

ئو گلويه كزانه ده بينن، گلويى سهربازگه ي خومانن، ئو گلويه به شه وقانه ي، له و ديوى گلويه كانى خومانه وه يه، ئو ديوى سنوره، ده بى بگه ن به و گلويه به شه وقانه، چونكه ئو شويته سعودييه، به لام له رويشتن، دور سهربازگه ي خومان برون، كه گه يشتنه سنور، دو زنجيره گردولكه ي به رن، سنورمان له گه ل سنورى ئو ولاته جيا ده كاته وه، كه چوونه ئو ديوى گردولكه كان، ئو گلويه به شه وقانه يه كه ليروه وه ديارن.

نه نيني له گه ل وريا گوريه وه كه نيمه ي گه ياندو وه. ته واو پيكابه دوركه وته وه، ته نيا دهنك، دهنكي ئه گزوزه ته قيوه كه ده هات به گويماندا هيدي هيدي ئو دهنكش نه ما.

مانك به سه رمانه وه زور نزيك دياربوو، پروناكى دابووه روى ته ختى بيابان، كه ته ماشام كردن ئو ديمه نه وهك خه ونى ده هاته پيشچاو، له بيابانى، نوزده كه س له پياو، زن و مندال جيھيلراوين و ته نيا ئه ستيره و مانك كه سمانه و پروناكييمانه، وامده زانى هه رخوم كه و توومه ته ده رى اى خه ياله وه، كه چى هه موو له شويى خومان وهك دار چه قيبووين، جو له مان بو نه ده كرا، زمان وه ستابوو، هيچى پيدهرنه ده برا. به خوم هاتمه وه، وتم براينه، فرموو دانيشن، با پلانى دابنيين، چون بگه ينه ئو گلويه به شه وقانه، ما وه يه كه

خەونى پىۋە دەبىنن، بىدەنگ دانىشتىن و ھەر قسەمان بۆ نەدەكرا،
سۆزى نامۆى لە نىۋدالەكان چەكەرەى كردبوو، لىشاۋى گريان
قورگى داگىرکرد بوو، زمانى لە ئاخافتنى ئاسايى خستبوو،
ئەشك لە چاۋان قەتيس مابوو.

ئەحمەد : "دۆم بە دانىشتن مالى ويرانە" تۆ وتەنى با پلانى دابنن.
وتم : قاچا خچىيمان لەگەل نەماۋە، دەبى ورە بەرنەدەين، پشت بە
خۆمان ببەستىن، بپرومان بە خۆمانبى، شوينەكە ديارە و پيوست
ناكا خۆمان بترسىنن، گەيشتن بەو رووناكيبەى ئەو ديو سنوور، لە
ھەژارى و ناخوشى ژيان پزگارمان دەكا، بەلام ئەو ھى گرنگە،
بىدەنگى، رۆيشتنى ھىمانە تا لەو سەربازگەيەى پزىم تىپەر دەين،
(من و ئەحمەد لە پىشەۋە ، فايەق و وريا لە دواى دواۋە، ژن و مندال
لە نيۋەندى ھەر دوو لامانەۋە)، گەر لە پىشمانەۋە شتىكمان بىنى،
من و ئەحمەد دادەنىشتىن، ئىۋەش بە ھىمنى دانىشتن، وريا لە دواى
دواۋە خۆى دەگەينى، تىيدەگەينەين چىبوو، ئەويش بۆ دلىايى
دلىنەۋايى، دەگەرپتەۋە، خىزانەكان تىدەگەينەنى، كە
دلىنابووينەۋە، دەست دەكەينەۋە بە رۆيشتن، لە ھەلگرتنى مندال،
دەبى گيانى ھاوكارىيمان بەرزبى و جياۋازى مندالەكان نەكەين،
گەر ئەم قسانەتان پىباشە، برا بچووكتانم، دەستدەكەين بە
رۆيشتن.

پىشنياز و پلانەكەيان پىباش بوو، لەبەر ئەۋە بپارماندا دەستكەين
بە رۆيشتن. زۆر ھىمانە ريمان دەبىرى، مندالەكان زۆر ژىربوون، بە

راستی وهك گهوره رهفتاریان دهکرد، بپروام نهبوو، ئیمهین و تهواو
نزیکبووینه تهوه له سنوور وگه‌یشتنه هه‌نده‌رانمان مسۆگه‌ریوو.
گه‌یشتینه ته‌نیشته سه‌ربازگه‌ی رژیم، پتر بی‌ده‌نگبووین، ته‌نانه‌ت
ده‌مویست له هه‌ناسه‌دان که‌مه‌مه‌وه، ده‌ترسام قاچاخچییه‌کان
خۆیان خه‌به‌رمان لێ‌ده‌ن، جگه‌ ترسی بۆسه‌ی رژیم.

زۆر نه‌مابوو ته‌واو تیپه‌رین، له‌ دووره‌وه تارمایی‌ هاته‌ پێشچاوم،
وتم ده‌بی‌ چاوم ریشکه‌ وپیشکه‌ی نه‌کردبی، چاوم نوقان و کردمه‌وه،
وردبوومه‌وه، تارماییه‌که‌ ته‌واو ده‌رکه‌وت، چۆکم هی‌زی لێ‌پرا، له
شوین خۆم دانیشتم، که‌ ئاو‌پرم دایه‌وه، هه‌موو وه‌ک من دانیشتبوون.
ئه‌حمهد : ئه‌وه چییه‌ سامان؟!

- ته‌ماشای ئه‌و تارماییه‌که‌، له‌وانه‌یه‌ پاسه‌وانبی، یا بۆسه‌یان بۆ
داناوین. وریا خۆی گه‌یانده‌ و وتی چییه‌، بۆچی دانیشتن؟!
تارماییه‌که‌م پێشانیدا، وتم بپروا پێیان بلێ‌ هیچ نییه‌، که‌می‌ پشوو
ده‌ده‌ین ، چونکه‌ ماندوو بووینه‌، با نه‌ترسن و وره‌ به‌رنه‌ده‌ن. چوو و
به‌ په‌له‌ هاته‌وه، که‌می‌ دانیشتن، هه‌ر چاومان بپربوووه شوینه‌که‌،
وتم براینه‌، گه‌ر چاوه‌‌پروانین، دنیا رووناک ده‌بی‌ته‌وه، ئه‌و کاته
یه‌کسه‌ر ئاشکرا ده‌بین، وا چاکه‌ زۆر به‌ هی‌منی بچم به‌ره‌و پێشه‌وه،
وریا وتی من ده‌چم، وتم نا، وریا گیان من ده‌چم.

وتی هه‌ر دوو‌کمان ده‌چین، وتم هه‌ر ده‌بی‌ من بچم، باهه‌ر یه‌کی‌کمان
بفه‌وتین، وریا ده‌ستی خسته‌ نیو ده‌ستم، وتی با به‌یه‌که‌وه بچین.

به هیواشی دهستم له نیو دهستی دهرهینا، وتم با کات به فیرو
نه دین.

به هیمنی دهریشتم، چهند نزدیکه بومه وه، پترده رده کهوت،
شیوهی سهربازی دهاته پیشچاو، زور ترسام، گویم له لیدانی دلی
خوم بوو، وامده زانی به ره و پتهی سیداره دهروم، نزدیکه بومه وه،
دهموت نیسته دمبینی و گولله یه کم پیوه دهنی، وره ی خوم بهرز
کرده وه، وتم چیی دهبی با بیی، تازه کهوتوینه ته داوه که وه.

سهرباز که، قهله وی چوارشانه بوو، جوولله ی نه ده کرد، دمویست
په لاماری بدهم، یا دهمکوژی یا دهیکوژم، چهند ههنگاوی دی چوممه
پیشه وه، ههر جوولله ی نه بوو، ته واو نزدیکه وتمه وه، قولله ی
پاسه وانی بوو، له سهر ئه و پیپه ی بو سهرباز که که ده چوو دانرا
بوو، دلم که می هیوربووه وه، به لام دهرسام پاسه وانه که له نیویدا
بی و خهوی لیکه وتبی، به پهله چوممه به رده می، ته ماشام کرد،
که سی تینه بوو، دهروبه ری گهرام، هیچ کهس له و دهروبه ره ش
نه بوو.

چوممه وه به ره و قولله که، یه کی هیدی هیدی به ره و پروم دههات،
ته زوویی له شی ته زانم، کاره با ئاسا وشکی کردم، وتم ته واو،
بووینه داوه که وه، که گویم له ناوی خوم بوو، سه یرم کرد وریایه و
ههر به دوامه وه بووه .

وتم :توی، خو توقیم، وامزانی پاسه وانه که ی.

وتی :مه ترسه خومم.

وتم: من لیڤه ده بښم، پرېو پښیان بلې با بیڼ، تا زو له م پښه رزگارین.
 منیش له نیو قولله که لییدانیشتم، نه حمه د ته واو نریکبووه وه، له و
 کاته ده رچووم، چه په سا، قسه ی بو نه ده کرا، وتم نه حمه گه یشتن.
 - چیت پښلیم خه ریکبوو دلم بوه ستی، وامزانی پاسه وانه که ی.
 به هیمنی ده ستمان کرده وه به برینی ری، تا گه یشتینه نریک
 گردولکه کانی سنور، هیند به رزبوون، گلپه به شه و قه کان
 دیارنه مان و بزبوون، برینی زور گران بوو، ببووه چیا ی
 چه ساروست، چونکه زورماندو بووین، دوو کاتر می ری ده بوو به
 ریوه بووین، له گهل نه و ماندو بوونه، به په له بووین بو نه و دیوی
 سنور.

بی پشودان، ژن و مندال و خو مان، به و به رزیه سه رکه وتین، هر
 به خشکه چوینه خواره وه، زنجیره گردولکه ی دووه ممانش بری و
 چوینه سه ر شه قام. شه قامی له و بیابانه کرابوو، به گلپه
 بلاجکتوری سه ر ستونه کان نه و ده قهره وه ک پوژ و ابوو، گلپه
 سه ر بازگه کانی خو مان له چاوییه وه زور کز وه ک چرای دن، کز.
 بیرم له رژی می سه دام کرده وه، که چون ولاتمانی ویران کرده وه،
 له گهل نه وه ی ولاتی ده وله مند به نه وت و چه ندین سه رچاوه ی به
 هیزی نابووین، که چی له ریزی ولاته هه ژاره کانین، خوایه گیان
 که ی له م کابوسه رزگار ده بین، که ی؟

له بهر ماندو بوون، هه موو پاکش ابووین. نامویی دووره ولات له شی
 سستکردین، دلوده روونی خستبووه قه فه زیکه وه، ده با له خوشترین

ولّاتی بیگانہ بی، گریّی نامویّی، کوّشی خوّشی ناکاتہوہ، چوّن بولبولیّی لہ قہفہزدا بیّی دہبا لہ خوّشترین باخدا بیّی.

بہم خہیالہوہ چاؤ نہدہچووقا، رۆز و سۆز لہ سہر قۆلم بوون، نازہ لہ ژور سہرم، ئەوانی دی لہ دہوروبہر، وامدہزانی ہەر خوّم سۆزی نامویّی لہ پووم نیشتوہ، خستوومییہ نیو گۆژاوی بیرکردنہوہ، کہچیی ہہموو وەک من وا بوون.

ئەحمەد : (دانا)ی کوپم تەندروستی خراپە، وا چاکە خوّمان بگہیەنینە سەربازگہی ئەم ولّاتە.

کہوتینہ پریّی بەرہو سەربازگہکہ، ویّپرای ئەوہی بە سہر شہقامدا دہپۆیشتین و لمی بیابان نہبوو، بەلام ہہنگاوەکان ساردبوون، پەرۆش نہبوون، لہگەلّ ہەر ہہنگاویّی، دیمەنی شار، گہرەک ، مالّ وکەسوکار لہ پیّش چاوان ون نابوو، جاروبار دلّی خوّمدہدایہوہ، دہموت ئەمە ئەو شوینہیہ دہمانویست و ہہموو ہیوا و ئاواتمان بوو، بەلام ہیچ دلّخۆش نہبووم، ئارہقی ماندوو بوون بە ہہوای ولّاتی بیانیی وشککەینہوہ، بیرى ئەوہم دہکردہوہ ، چ پۆژیّی دیّی و دہگہریننہوہ !!

سەربازگەى سەودى

نزيكبووينهوه، سەداى دەنگمان بە ئاسانى دەگەيشته سەربازگەكه له ناكاو دووپيكاب نيسان پەترول، له سەربازگەكهوه دەرچوون، هاتن بەرهو پوومان و پيشيان گرتين، ئيمەش وهستايين.

يەكيان هاته پيشهوه وتى له كويوه هاتوون؟ وتمان له عىراقهوه.

سەيربوو، تەنيا ئەو پرسياره بوو، بى پشكنين، سواری پيكا به كانيان كردين بەرهو سەربازگەكه. چووينه سەربازگەكهوه، له سەرى نووسرابوو (مەرگەز شووعەرا)، هەستمان نەدەکرد شەوه، بە بلاجىكتۆر ببوووه رۆژ، رووناكى مانگ و ئەستىره كاني نەهيشتبوو. تۆزاوى و ماندوو ديار بووين، وهك يەكى له نيو جهنگ گەپرايىتهوه وابووين، ژن و منداليان برد بو شويني دەسشۆر و تواليت، پاشان ئيمەى پياوان چووین. سەربازەكان زۆر بە بەزەى بوون، بە تايبەت كه زانيان له بەر هەژارى و برسەتەى و لا تمان جيەهشتوو.

بەو نزيك نيوه شەوه، خواردنى زۆر باشيان ئاماده كرد، كورپى (بەنگلاديشى) چيشت ليئەريان بوو، خوانيان بە چەندين جۆر خواردن رازاندهوه، نانى سپيان هيئا، كه له ميژبوو نەمانبيني بوو، له پاشان چەند ترموزى چا، ئينجا چەندين تەكە پاكەتى

مارلبورۆيان دابه شکرد. بهنگلاديشييه که زۆر خزمه تي کردين،
دهيزاني نازاري دهردی غهريبيی وهه ژاريی چهند گرانه.

سهريازي هات، ناسنامه کانی ليوه رگرتين، فورميکی بو پپر
کردينه وه. ژورنيکیان بو ته رخانکردين، به پاخهري ناياب، ناميري
فينککه ره وه، ببووه خوشترين ژور، ئيمه ي پياوان لای ده رگاوه،
خيزانه کانمان له سهرووی ژوره که، ليپراکشايين..

شه و پاشکا، پرخه پرخ، له و شوينه فينکه وله سه ر ئه و جييه نه رمه
به و ماندووبوونه وه، دهنگی ده دايه وه. من و ئەحمەد نزيك يه کدی
پالمان دابوه وه، ئەحمەد جگه ره ي به جگه ره داده گيرسان، په روش
بوو بو کوره تاقانه که ي، سهيري لای (دانا) ي کرد و وتی ده زانی
(دانا) زۆر لاوازبووه.

و تم: خه مت نه بي، هه موو لاوازيووينه، نه خوشين، به لام ئينشه لالا،
چهند رۆژيکه و هه موومان له بير ده چيته وه، ئيسته زۆر ماندووين،
جگه ره که ت بکوژينه وه و هه ولده بنووی.

- باشه به قسه ته که م، دوا جگه ره ي کوژانه وه و فرييدا. ماندووبوون و
فينکی شوينه که، خه يالی له بير برده وه پيشکه ش به خه وي کردم.
به يانی زوو، له دهنگی پيی سهريازه کان به ناگا هاتين، دهنگه که
ته و او نزيك ژوره که مان بووه وه، ئەفسه ري، سي ئەستيره له سه ر
شانی بوو، واته پله ي نه قيب، له گه ل چهند سهريازي هاتنه
ژوره وه، ئەفسه ره که، دريژ و لاواز، سووره، چاوی به قولاً
چووبوو، چاوه کانی کردبوونه وه، له ناکاو ده می بووه وه، دهنگی

زىقنى كچانى ھەبوو، لەگەل توورەبوون، پەنگى سوورى، زەرد ھەلگەراپوو، دەيوت كى وتى وەرن بۇ ئىرە؟ ولاتەكەمان ھىچ كەس بە پەنابەرىي وەرناگرى، ئىمپرو لىرە پشوو دەن، ئىوارى، پوزاوا بوون دەتانگەيەننە ئەو ديو سنوور، بچنەوہ بۇ ولاتى خوتان.

نەماندەزانى چىيىلنن، ئەم ھەوالە دلئەزىنە لالى، ھىزى ئەژنوى شكاندىن، بەلام لە پىر زمان كرايەوہ....

وتم: بە راستتانه؟! چەندىن كىلومەتر پىمان بىرەوہ، بە ژن و مندالەوہ، ھەروا بە ئاسانى پىماندەلن دەتاننيرىنەوہ، ئەمەى ئىوہ دەيلن زور ئەستەمە.

– لاي ئىمە ئەستەم نىو ھەر ئىوارى دەتانگەرىنمەوہ. ئەمەى وت و ماوہى كەسى دى نەدا قسە بكات. بە توندىي، سەربازانە سوپايەوہ، بە توورەيى و بۆلەبۆل بە سەر سەربازەكان، كە بۇ شەو جىيان كىرەبووينەوہ، چوہ دەرەوہ.

ورەمان بە تەواوى دابەزى، ھىوامان نەما، وتمان خوا گيان ئەم ئەفسەرە دىرندەيە چىيىبو بۇمان پەيا بوو!؟

ئەحمەد: كورپنە، نابى ورە بەردەين، ھەر ئىستە دەچىن بۇلاى ئەفسەرەكە و داواى ھاوكارى لىدەكەين تا وەرمانگرى، ئىمە گەر بگەرپىنەوہ، لەو رپى بىبابانە، شالوى مەرگ دەمانىچىتەوہ.

وتم: زور راستە، دەچىن بۇلاى و داواى سوژ و بەزەيى لىدەكەين.

وريا: ورەتان بەرزى، يەك دەنگ و يەك ھەلويستىن زور بە ئاسانى وەر دەگىرىن، ھەموو ولاتى لە سەرەتاوہ جىتيناكاتەوہ. (كوپى كورد

له (كه نه دا) ماقى په نابهرىتيان پينه دا، مانىگرت، دهمى خوځى دروو،
ئهو ولاته، به ناچارى ماقى په نابهرىتى پيښه خشى). ئيمه دم
نادرووين، به لام دهبى يه كه هه لويستين.

چهند سهربازى به ره و ژوره كه مان هاتن، چهند سيني، رازاوه به
چهندين جوړ خوار دنيان بو هينان، په روش نه بووين بو
خوار دنه كه، په روش بووم بو پرسيارى له سهربازه كهى بكم و وتم
دهبى، ئيمه وهر بگرن؟

يه كى له سهرباز هكان وتى:

ئيشه لالا، وهر تانده گرن، چونكه ئيوه ژن و مندالتان له گه لدايه،
به لام هه ولدهن به قسهى خوش له گه ل نه فسه ره كه مامه له بكن.

- كه س له م (مهركه زه) وهر گيراوه؟

- چهن مانگى له مهبه ر زور ده هاتن به ئاسانى وهر ده گيران.

ئهمه د: ئه وانتهى ده هاتن، ژن و مندالتان له گه لدايوو؟

سهرباز: به لى، هه بوو زوگورتى بوو، هه ر وهر ده گيران.

وريا: ئه وانيش وهك ئيمه كورد بوون، يا عاره ب؟

سهرباز: ئه وانتهى وهر گيران، (پا كردوى سهربازى بوون، بريارى
(گوى بړين) يان له (سه دام) هوه بوو ده رچو بوو، هه نديكيان گوښيان
بړابوو، هه بوو خوځى پرگار كړدبوو له گوى بړين، ئهو پزىشكانه
فه رمانى گوى بړينى پا كړدووانيان پيسپير درابوو، به لام رازى
نه بوون به ئه نجامدانى فه رمانه كه، له ترسى پڙيم، به ژن و منداله وه
خويان گه يانده ئيره و وهر گيران.

فایه ق: ئیسته ئیمه وهردهگرن، یا نا؟!

سهرباز: ئینشه لالا، فرموون جاری نانبخۆن. خویان چوونه دهره وه.

وریا: وهرنه پییشه وه بۆ ناخواردن، دلنیا بن وهردهگیرین،

وتم: وا چاکه ئیمه ی پیاوان بچین بۆلای ئەفسهره که و پئی بلین

هاوکارمان بی و سنوورداشمان نه کا.

سهربازهکان و بهنگلادیشیه که هاتنه وه، بۆ بردنه وهی سینیهکان،

به سهربازهکانم وت دهمانه وهی سهردانی ئەفسهره که بکهین.

سهربازیکیان وتی هر ئیسته دهچم، پییده ئیم.

چاوه پروانبووین، هه واله که مان بۆ بینیتته وه، زۆری پیینه چوو هات

وتی فرموون بۆلای ئەفسهره که.

چووینه ژووری ئەفسهره که. دیوه خان بوو، زۆر به ناغا دهچوو،

چه ند سهربازی پاسه وانی بوون، به پیوه وه ستابوون و سهریان

داخست بوو، زۆر سلیمان لیده کرده وه، سیمای سۆز و به زهیی به

پوخساریانه وه دیار بوو، ئە وهی به زهیی له دل نه بوو، ته نیا ئە و

ئەفسهره بوو. ژووره که راخه ری نایابی تیا راخرا بوو، به و هاوینه

گهرمه، زستانی هینایه وه یادم، هیند فینککه ره وهی تیدابوو، پالی

دابوو هه رینه که ی ته نیشتی و مژی له نیرگه له دها، له گه ل

هه لمژینی نیرگه له که ی چاوی لیدابریبووین، یه ک دوو مژی تری

لیدا، ده می له نیرگه له که کرده وه وتی ها، چییتان ده وی؟

ئه حمه د: ده مانه وهی هاوکارمان بی، ما قی په نابه ریمان بده ی.

خۆی کیشایه‌وه له سه‌ر راخه‌ره‌که و دانیشته، به توپه‌یه‌وه وتی هیچ کهس وه‌ر ناگرین، چاوه‌پوانیی پوژاوابوومه تا بتانیرمه‌وه. ئەحمەد: ناتوانین بگه‌رینه‌وه، چونکه ژن و مندالمان له‌گه‌ندایه، له ریگه‌ زۆربه‌مان له برسان و تینوان ده‌مرین، ولاتی ئیوه‌ پووگه‌ی موسولمانانه، گه‌ر ئیوه‌ وه‌ک برای موسولمان فریامان نه‌که‌ون، ئەهی کی‌ فریامانکه‌وی؟! ... ئیوه‌ خاوه‌ن به‌زه‌یی و سوژن، گه‌ر به‌زه‌ییان به‌ ئیمه‌ی پیاوان نایه، به‌ ژن و مندال‌بی، نه‌خاوه‌لا، زۆربه‌ نه‌خۆشین.. هه‌ستایه‌ سه‌ر پی، لیمان نزیکه‌بووه‌وه، وتی ده‌بی‌ هه‌ر بگه‌رینه‌وه، هه‌ول‌دان‌تان هیچ سوودی نییه، جا نه‌ سه‌رمان بی‌شینن، نه‌ سه‌ری خۆتان.

ئەحمەد: ئیمه‌ به‌ هیچ جوړی ناگه‌رینه‌وه ده‌مانه‌وی پپوه‌ندیی به‌ سه‌رووی تووه‌ بکه‌ین.

چاوه‌ به‌ قولاً چوو‌ه‌کانی زه‌که‌رده‌وه، په‌نگی تی‌کچوو، یه‌ک زلله‌ی له ئەحمەددا. من و وریا شال‌اومان بو‌ی برد، به‌لام چه‌ند سه‌ربازی پیشیان گرتین، زانی ده‌ستی لیده‌که‌ینه‌وه، خۆی دوورخسته‌وه، زۆر ترسنۆک دیاربوو. ئەحمەد وتی ئیمه‌ سل‌ له‌ لی‌دان ناکه‌ینه‌وه، گه‌ر به‌مانکوژن هه‌ر نا‌پوینه‌وه. ویستی په‌لاماربداته‌وه، به‌لام دیسان سه‌ربازه‌کان پیشیان گرت. سه‌یربوو، سه‌ربازه‌کان ده‌ستیان لی‌نه‌ده‌کردینه‌وه، وه‌ک ناوب‌ژیاوانبوون، به‌ توپه‌یه‌وه وتی بچنه‌ ده‌ره‌وه.

فایه ق : گهورم، دوو رۆژ مۆله تمان بده بمینینه وه، تا که می گور
دهگرینه وه، پاشان دهچینه وه.

ئه فسه ره که که می ساردبووه وه، به سه ربازه کانی وت ئیسته دهچن
ناوی نه خو شه کان دنووسن بۆ چاره سه ر، له سه ر قسه ی خو یان با
دوو رۆژ بمیننه وه، پاشان بچنه وه. هه ر سی کمان به زمانی خو مان له
فایه ق تووره بووین. تیگه یشت، ئیمه به قسه که ی فایه ق رازی نین،
به تووره ییه وه وتی برۆنه دهره وه.

وتم : فایه ق "ریشه که مان مه که به خوری". ئیمه له و سه ر دونیا وه
هاتووین، گه ر یه که هه لو یستین، وه رمانده گرن، بینیت که زانی
دهستی لیده که ینه وه چۆن ترسا و دوور که وته وه، گه ر دهستی تۆش
له گه لماندا بوایه، هه لو یستمان به هیزترده بوو.

چووینه ژووره وه، هه ر یه که و پرس یاری ده کرد. ئه حمه د وتی له
فایه ق بیرسن. فایه ق وتی گه ر ئیسته بلین برۆنه وه، ژن و مندالم
ئه ده مه پیش و ئه رۆمه وه.

وریا : گه ر وا ترسنۆک بووی بۆ هاتی، ژیا نی سی خیزان، له گه ل
خۆت به قور ده گری.

وتی بۆ به قوری ده گرم، من بۆ ئه وه نه هاتووم لیمبده ن.

ئه حمه د : من یه که زلله م لیدرا وه، ته نیا له پینا و ئه م ژن و مندالانه،
چه ندی دیم لیبدری باکم نییه.

هه موو بیده نگبووین، به زه ییم به خو مان ده هاته وه، به تایبه ت به
ئه حمه د، به و ته مه نه یه وه، ئه فسه ری مندالکار زلله ی لییدا .

وتىم: گەلاويزخان، كاكە دانا چۈنە؟

وتى: ھىچ باش نىيە.

– وا دەچم پىيان دەلىم تا بىگە يەنە نە خوشخانى.

چوومە دەرەھەي ژورەكە، وريا لەگەلم ھات، بە سەربازىكمان وت نە خوشىكمان بە ئازارەھە پەريشانە دەمانەھوي بىگە يەنە نە خوشخانى، بەلكو بچى بۇلاي ئەفسەرەكە و پىيىلىي.

ئەويش بە پەلە چوو بۇ ژوروي ئەفسەرەكە. پاش كەمى چاھروانىي، ھاتە دەرەھە وتى دەلىت، ناوي نە خوشەكان بنووسن و بيانبەن بۇ چارەسەر. جگە لە دانا، ناوي نۆكەسى دى نووسرا.

پاش نيو كاترۇمىر، ئۆتۆمبىلىكيان بۇ ھىناين و سەرکەوتىن بەرەھە نە خوشخانى. كلينكى، لە نزيك مەرکەزەكە بوو، دكتورى ھىندىي سەپەرشتى دەکرد، يەكە بە يەكەي نە خوشەكانى پشكنى و دەرمانى بۇ دانان. بۇ (دانا)، تەنيا شىتتى پاراسىتۆلى پىدا تا سەر ئىشەكەي بشكىنى.

گەراينەھە مەرکەز، چەند سىنى خواردن دانرابوو، نانىان دەخوارد، بە نابەدلى و بۇ برسيتتى شكاندن، دەستمان بە نانخواردن کرد.

خۆر لە ئاوابوون بوو، ھەك تۆپى سوور، لەو سەرى بىابانەكەھە ديار بوو، ئەو دەقەرەي سوور ھەلگەرانبوو، خۆي لە لەمەكە چەقانبوو، ھىدى ھىدى لە ناخيدا خۆي ھەشاردا و تاريكى کرد.

دووەمىن پۇژ بوو، مۆلەت پوو لە تەواوبوون بوو، ئەفسەرەكە لە گۆرپانەكە پىاسەي دەکرد، لە پىر ۋەستا، دارەكەي ژىر بالى گرت

به دستيه وه، دهيكيشا به رانى خویدا، چهنجاری تهماشای ژوره که ی کردین، ئینجا وتی ئیسته دهرچن، نهو مؤله ته ی داواتان کردبوو ته واو.

که سمان دهرنه چووین. سه ربازی هات و وتی بوخوتان به لیدان دهگه یه نن، برۆنه سنوور و لهوی یه ک هه لویستبن و مانبگرن. نه فسه ره که وه ک سه گ له دووره وه جنیوی دهدا. فه رمانیدا به لیدان بمانکه نه نیو ئۆتۆمبیله کانه وه، به لام سه ربازه کان ته نها ناوبرژیوان بوون، به هیچ شیوه یی فه رمانی نه فسه ره که یان جیبه جی نه ده کرد. سه ربازی وتی سه رکه ون با بتانگه یه نینه سنوور، با ئازارنه درین. به قسه ی سه ربازه که مان کرد، وتمان ده چینه سنوور، به لام یه کبست

ناچین به و دیوا تا لیژنه یی نه یه ت بو چاوپیکه وتنمان. سه رمسورما بوو، ئاخو ئهم دیمه نه ی ده یببیم راسته، چوار خیزان له نیو ئۆتۆمبیل، رهنگی ئالوجوانی مندا لان، نهو پروانه ی که مه هیوا یه کیان لینیشتبوو، ئیسته کالبوه وه وترس دایپووشی. تاریک داهات، چووینه نیوان ههر دوو (زنجیره گردۆلکه که)، نه فسه ره که له سه ر گردۆلکه که وه، به دووربینی شهو، تهماشای رییه که ی ده کرد، پاش پشکنینی رییه که گوتی: ئیسته ده سبکه ن به رویشتن. وتمان گهر بمانکوژن، لیژه نارپۆین، نه یده ویرا بیته خواره وه، سه ربازه کانش له ناخی دلایانه وه قینیان لیبوو، فه رمانه که یان جیبه جی نه ده کرد بو سنوور داش کردنمان.

ئەو شەۋە تا درەنگ ھەولیدا، بەلام بېسوودبوو، بە ناچاری وازی لېھیناین و چوۋەوہ بۆ شوینی پشووی خۆی.

سەربازەکان گوتیان نەپۆنەوہ، بە قسەى مەكەن، ئیمە ھاوکار تانین. دوو سەرباز مانەوہ بۆ پاسەوانى، ئەوانى دى چوونەوہ، پاش نیو کاتز مېر، ترموزى ئاۋ، چەند پەتوویەکیان بۆ ھیناین.

بەیانى زوو، سەربازەکان خواردنیان بۆ ھیناین، زۆر بە وریایەوہ ھاوکاریان دەکردین، چونکە لە ئەفسەرەكە دەترسان. نزیك نیوہ پڕۆ بوو، ئەفسەرەكە ھاتەوہ، ئەفسەرى دیکەى لەگەل بوو، بە دووربین سەیری دووریان دەکرد، ئاخۆ لەو شوینەوہ ئاۋەدانى ھەيە یا نییە.

تینی گەرمى خۆرەكە، بېھیزی کردبووین، سەربازەکان بە چاوی بەزەییەوہ تەماشایان دەکردین. لە ئاكاو یەكی لە سەربازەکان ھاواری کرد، دیار بوو ئەو ھاوارە لە دەروون و ویرژان و میشكى پەنگى خواردبووہ، وتى: "چۆن دەبى ئەمانە بە زۆر بنیترنەوہ،

ئەمانە پەنایان بۆ ھیناۋین، نەخاۋزە لآژن و مندال و نەخۆشیان لەگەلدايە، چ ویرژانى دەتوانى ئەمانە بگەپړینیتەوہ، ئیمە

موسلمانمان پیدەلین، ولاتى كەعبەى پیروزین، دای لە كۆلپەى گریان، بە خور فرمیسكى دەپژان، دەستى بۆ لای ئیمەوہ درپژکرد و وتى ئیستە ئەمانە ئەدەنە دەستى سەدامى خوینریژ؟! ئەو

سەدامەى، شەوانە بە دووربین سەیرمان دەکرد، چۆن بە دەمى شۆفەل، چالى لەم بیابانە ھەلدەكەن، (ژن، مندال، پیر و لاو) گەلەكەى تیدا زیندە بەچال دەکرد، ئیمەش ھیچ دەسەلاتمان

نەبوو، تەنیا لە دوورەووە ئەشکمان بۆ هەلدەرشتن، تۆزى
 ویزدانانابى. کاتى خووى موسلمانەکان لە دەستى کافرەکانى
 قورەيش، پەنایان برد بۆ پاشای حەبەشە کە مەسیحى بوو، ناوى
 (نەجاشى) بوو، کە چى پاراستيانى، نەيانى دایە دەست کافرەکان".
 تەنیا دەنگ لە ساترەکە، دەنگى سەربازەکە بوو، گریانى
 سەربازەکە بوو، زۆر بە کول دەگریا، تەنانهت هاوڕیکانى خۆشیشى
 بە هیمنى دەگریان، هەمووان سەرمان سوپرا بوو، ئەفسەرەکە رەنگى
 تىکچوو بوو، بێدەنگ وەستا بوو. سەربازەکە بەو دەرپرینە
 دلارامبوو، سەرى داخست و بێدەنگبوو، ئەفسەرەکەى دى
 چرپانیه بنگووى ئەفسەرە درنده و بيويزدانەکە، لە دواى ئەو
 چرپاندنە، ئەفسەرەکە ویزدانى هەژینرا، یەکسەر بە ئامیرە
 بێتەلەکەى دەستى پێوەندى بە سەررووى خۆیەو کرد. پاش
 وتووێژکردن لەگەڵ سەررووى خووى، (دەرکەوت لیژنەى دى بۆ
 بینیمان)، دوو ئەفسەرەکە لەگەڵ پاسەوانە تايبەتەکانى خویان،
 چوونەووە بۆ مەرکەز.

چاوەروانییمان، بۆ دوا و تە، بۆ دوا هیوا، دیمەنى دلتەزینی دابوو
 لمى بیابان و سۆزى سەربازەکان. ئەو سەربازانەى مابوون،
 دلنەوايان لێدەکردین و دەیانوت گەر لیژنەکە وەرتانگرى ئىدى
 پزگاردەبن، بپارلە دەست ئەم ئەفسەرە نامینى.

وتم: سوپاس بۆ ئیوه، بە راستى کارىكى مرقانەتان ئەنجامدا.
 ئەحمەد: گەر ئەوانیش بپاریانوابوو، بگەرپینەو، چى بکەین؟

سەربازەكە : ئىنشەللا وانابى، بەلام لىژنەكە وەرتاننەگرى، ناچار دەبن بە گەرانەوہ.

نزيك عەسربووينەوہ، دەنگى ھىلىكۆپتەر ھات، دەنگەكە نزيك بووہوہ، سەربازەكان وتيان لىژنەكە ھات. بە ژن و مندالەوہ، چووينە سەر لوتكەى گەردۆلكەكان، ھىلىكۆپتەرەكە نزيكبووہوہ ھىند نزم بووہوہ، سەرنشېنەكان بە باشى دەبىنران، يەككىيان بە كامىرا وىنەى دەگرتىن، چەندى دەستمان بۇ بەرزكردنەوہ وەلاميان نەداينەوہ، پاش وىنە گرتن چوون بەرەو مەرەكەن، لەوى نىشتنەوہ. ساردبوونيان بەرانبەرمان دلتەنگى كردىن، تەنانەت وەلامى ژن و مندالەكانىشيان نەدەدايەوہ.

پاش نيوكاترمىر، ديسان ھاتنە سەرمان و دووجار بە سەرمانەوہ سوپانەوہ، پۇيشتن. سەربازى وتى ئەوا ئەفسەرەكە ھات، ئىستە بۇمان پووندەبىتەوہ.

زۆرگۆرپابوو، پىشەكى داواى لىبوردنى لىكردىن، كە چىي بەرانبەر كردبووين، پاشان وتى وەرگرتنتان لە دەستى ئەو لىژنەيە بوو، ئەوان بىريارىاندا لەم سنوورەوہ ھىچ كەس وەرنەگرن، مافى پەنا بەرىتتىي بە كەس نەدەن، بەردەوامبوو وتى گەر بە دەست من بى وەرتان دەگرم، بەلام بە داخەوہ بىسودە و ناتوانىن ھىچتان بۇ بكەين، تەنيا ئەو نەبى كە پۇژاوابوو، لىرەوہ دەتانگەپىننەوہ بۇ ولاتى خوتان، چونكە ئەم پىيەمان بە دووربىن پشكنىوہ، لەم پىيەوہ بە زووترىن كات دەگەنە ئاوەدانى، دوا وتەى (تەنيا

چاره سهر، گه رانه وه تانه بو وولاتتان) نه مهی وت و چووه وه بو مه رکه ز. دیسانه وه، ماتومه لولی و ناخوشی بالی کیشایه وه نه شوینه و تهنانه ت سهر بازه کانیشی گرتبووه وه.

پوژاوا بوو، نه فسه ره که هات، پروانییه نه و دیمه نه دلته زینه، سهرنجی

(دانا) ی باوه شی نه حمه دی دا، چ نه خوشه!، نیسته به م نه خوشییه ده بی بگه ریته وه، په شیمانی به پرویه وه دیار بوو، خوی به تاوانبار ده زانی. دهستی دایه دوورینه که ی و ته ماشای دووری ده کرد، وتی ده توانن نیسته برؤن، رییه که کشومات و نارامه.

هموو سهر بازه کان هاوکاریان کردین بو برینی زنجیره گردولکی دووم، نه فسه ره که ش هاته سهر زنجیره گردولکه ی دووم، مالاواییمان له گه ل سهر بازه کان کرد، ده گریان، فرمیسک له چاوانیان به خور ده هاته خوار، به لام هیچ چاوی، هیچ دهستی پرو له نه فسه ره که نه بوو، هر بویه ویژدانی هه ژینراوی زیده تر نازاریده دا داره که ی له ژیر بالی نابوو، دوورینه که ی به سهر سینگییه وه، رهق وه ستابوو، جولیه نه ده کرد، ته نیا سهیری دووری ده کرد.

به هیمنیی و بیده نگ ملی ریمان گرته بهر، جاروبار ئاورمان ده دایه وه، (ناخو ده بی له دوا سات بانگمان نه که نه وه، په رجووی دروسنه بی!!). ده رویشتین، به ئاسپایی تاریکی بالی ده کیشایه بیابان، دوا سهرنجما، سهر بازه کان له سهر ساتره که بوون، به

یه کپریز وهستا بوون، ئیمهش کهوتینه قولایی تاریکی بیابان و دوا
جار نه وانیش له چاومان ونبوون.

ئهستیرهیی گهشمان کرد به نیشان، وهك جاری پیشوو، کهوتینه
برینی ریئی هاتونه هات و بهیهك ریز و بی دهنگ دهرویشتین، به لام
ئهمجاره زور نزیك نه بووین له سهربازگهی رژییم، به پهله رییمان
دهبری تا زوو بگهینه ئاوه دانی و روژمان به سهرنهیهت. زور
رویشتین، کهچی هیچ ئاوه دانیی نه بوو، زور ماندوو بووین، وتم:
ئهحمهد با پشوویی بدهین.

وتی: کهلکی پشوودانمان نییه، (دانا)ی کوپم زور نه خوشه، با پهله
بکهین و بگهینه ئاوه دانی.

بیابان کشومات، تهنیا دهنگ، دهنگی ههناسهکان بوو له
ماندوویه تیا، ئهستیرهکان ئه درهوشانه وه، مانگه شهویش بیابانی
پووناك کرد

بووه، که ته ماشای دوورمان دهکرد، ئاوه دانیمان بهدی نه دهکرد.
سوژ به سهر ملمه وه بوو، سهری ته واو خوار ببوه وه و نووستبوو،
گرانیی ته واوی دابوو له شم. نزیك نیوه شه و بووینه وه، به ته واوی
شه که توماندوو ببووین، چ له برینی ریئی بیابان، چ له ترس ئه وهی
تووشی دارو دهستهی رژییم نه بین. ئهحمهد وتی زور ماندوو بووین،
له بهر ژن و منداله کان با کهمی پشوودهین، په تووه کانمان له سهر
لمه که راخست، له ترموزه ئاوه کهی لای فایهق، تهنیا بو دم ته پر
کردن، هه ریه که و که میکان لیخوار ده وه و لیپراکشاین.

چاوم هه ئینا ئاسۆ پوون بوو، به ره به یان تیپه پری بوو، پوانیمه دور، نه ئاوه دانی، نه دهواری رهش ده بینرا، ته او ترسام گهر تووشی ئاوه دانی نه بین، چییمان به سهر دی، نه خوازه لا، ترموژی لای فایه قه ، نیوه ی ئاوی تیماوه .

دهسته خنجیله که ی پۆز، له سهر شانی سوژی خوشکی بوو، مردنی ههردووکیان هاته پیشچاوم، ته زووی به جهسته مدا دهینا، ماچم کردن، دلم بویان ده گریا. نه حمه ده ناگا هات وتی سامان به ناگای.

وتم به ئی، به لام تو سهیری دهو رویه رکه، هیچ ئاوه دانی نایینری. ناهیکی هه لکیشا و سهیری لای دانای کوپی کرد و وتی زور دهترسم (دانا)م له دهستچی، زور لاوازیووه و سه ریشه که ی به ته اوای ئازاری ده دا، نه مشه و چه ندینجار له هاواری به ناگا هاتووم. نه مده زانی چیی بلیم، له سهرنی خومه وه، به زه ییم پیده هاته وه. له ده مه ته قیمان، یه که به یه که هه لده ستا و سهیری چوار دهوری خو ی ده کرد، وایانده زانی خه ونیکه و ده بینن، که چی راسته قینه یه. بیابان نه مسه رنه وسه ری دیار نه بوو، زه ریایی بوو، به لام وشکو برینگ، نو زده که سی له خو گرت بوو، نزیك مه رگیش ببوینه وه .

وتم ههستن با بکه وینه ری، تا خو ر ده رنه که وتووه و گهرمی نه کردوه .

دەرپوښتین و خوږیش هیډی هیډی له نیو چه قی بیابانه که وه سهری
دهرهینا، بهرزبووه وه، گهرمییه که ی په کی خستین، قورگی وشک
کردین، له و کاته، دورژمنی سهره کیمان خوږبوو، وامده زانی ته نیا
ئیمه له سهر پووی زه وی ماوین و خوږیش به دوومان که وتووه،
دهیه وی بمانفه وتینی.

وریا: براینه، با دانیشتین پشووده یین.

وریام بینی (هاژه) ی کچی به سهر ملیه وه، ئاره قی زوری کردبوو،
نه متوانی به قسه ی نه که م، یه کسهر وتم فهرموو دانیشتن تا نزیک
خوږاوا بوون، چونکه به م گهرمییه ناتوانین ئه م رپییه بپرین،
نه خوازه لا زور بی ئاوین. یه ک په توو ما بوو، سییه که ی دی، له بهر
ماندوو بوون له ری فریدرا. راما نخست و هه موو کو بوو یینه وه،
(فایه ق) ترموزه که ی لای خو ی دانابوو، وتی براینه ئاومان زور
که مه، که س داوای ئاونه کا، کاتی ئاونه ده مه یه کی، زور له
مه ترسیدابی.

وتم: راسته که ی، به لام ته نیا منداله کان با که می ده میان ته پرکه ن.
ئه حمده: راسته، که می ئاویان بده ری... به نابه دلاییه وه رازی بوو.
تا نزیک عه سر، به تینی تیشکی خوږو به داخبوونی لمی بیابان،
بییه زبووین و تینویه تیی و برسیه تیی ته واو ته نگی پیه لچنین.
حه زم ده کرد بروین تا زوو بگه یینه ئاوه دانی، به لام هیند ماندوو دیار
بوون، په شیمان ده بوومه وه، له هه مانکات ته نیا چاره سهر ریکردنه.

له پېر، گه لايوژ ھاواری کرد، (دانا) ی له ټامیزگرتیوو، ملی راست نه ده بووه وه، دسته کانی په قیبوون، دهرشایه وه، بیهو شیبوو. فایه ق پشکنی، ټاوی له ترموزه که دهرهینا وسهری (دانا) ی فیټک کرده وه، به لام بیسوودبوو، تا دهات بیهو شترده بوو. فایه ق وتی وا چاکه پروین تا دهگهینه ټاوه دانی و (دانا) دهگه یه نینه نه خو شخانه.

هستاین، زور له سهرخو دهرویشتین، ههنگاوه کان بیگورپوون، نه خوازه لامنداله کان، ترسام له ورپوه یه که به یه که نوره مان بی بو مردن. کاترمیری پویشتین و دانیشتینه وه بو پشوودان.

وتم: نه حمه زور بیهیزین، توش یه کجاری بیهیزبوو یته.

- چیی بکه م، (دانا) ته واو بیهو شه.

نه مده زانی چون وره یان به رزکه مه وه، تا که می خیرابن له ههنگاوانان. وتم هاوړییان، پیویسته به په له پروین، باش ده زانن سهر بازه (سعودییه که) سه باره ت به درنده یی رژیم، چیی وت، چون له نیوه شهو، به دمی شوفه له کان چالیان هه لده که ن و خه لکیان زینده به چال ده کرد، دلنیام کورده نه نفالکراوه کانی خو مان بوونه، نازه وتی منیش وا ده لیم، چونکه نه و پورته ی له دوا مالی به دوو مال او اییمان کرد، پیریژنه که ده گریا و تکای لیده کردین نه پروین، دهیوت (ده تانکوژن، رژیم پقو کینی زوری له نیوه ی کورده، چه ند سالی له مه و بهر، له نیوه شه وان، هاواری مندال، ژن، پیرو لاوله م بیابانه ی دهه ژان، نه و زالمه به شوفه ل چالی هه لده که ن، به کومهل

زینده به چالی دهکردن، هاواریان دهنگی ده‌دایه‌وه، به‌لام بیباکانه به ده‌می شۆفه‌له‌کانیان به لمی بیابان دایانده‌پۆشین، ده‌م ، گوی و چاو سواخ ده‌دران ، ته‌نیا پیکه‌نینه قیژه‌ون و گالته‌جارییه‌که‌ی جه‌للا‌ده‌کان و ده‌نگی شۆفه‌له‌کان ده‌مایه‌وه). وتم که‌واته براینه، با ده‌سوبرده‌که‌ین له پۆیشتن، هه‌ولده‌ین هه‌نگاوه‌کانمان به هیژکه‌ین. منداله‌کان ده‌میان کردبوه‌وه و هه‌ستی ناسکیان لای وته‌کانی ئیمه بوو، جاروبار ته‌ماشای ده‌وروبه‌ری ده‌کرد، ته‌نانه‌ت له سیبه‌ری خۆیان ده‌ترسان ، نزیکترده‌بوونه‌وه له دایک و باوکیان.

زۆرم پینا‌خۆشبوو، باسی درندی‌تی پزیمم بو ده‌کردن، به‌لام چار نه‌بوو، بو‌پرینی ئه‌و پرییه سه‌خته، ده‌مویست له ترسان هه‌مووان هه‌نگاومان به هیژکه‌ین.

فایه‌ق هاته ته‌نیشتمه‌وه و چریابندییه بنگویم وتی نه‌خۆشییه‌که‌ی (دانا) زۆر مه‌ترسیداره، گه‌ر کاتر‌می‌ری دی چاره‌سه‌ر نه‌کری، ده‌یکوژی، ئه‌م نه‌خۆشییه پیوه‌ندی به می‌شکه‌وه‌یه ، له ترسی زۆره‌وه مرو‌ه تووشی ده‌بی به تایبه‌ت مندال، له‌به‌ر ئه‌وه تا زوه هه‌ستین و برۆین.

وتم :براینه با هه‌ستین و پشت به خوا ببه‌ستین و خۆمان بگه‌یه‌نینه ئاوه‌دانی. به‌تیلی چاو سه‌یری ئه‌حمه‌دم کرد، چۆن به په‌رۆشه‌وه (دانا)ی له ئامیزگرت و به زوویی که‌وته ری.

له‌گه‌ل برینی ری، دیسان خه‌یال به‌رۆکی گرتم، ئاخوکی له پیش کی ده‌مری، هاتمه‌وه هۆشی خۆم، سۆز له باوه‌شم بوو، سه‌یری‌کیم

کرد، ئەویش زۆر بە بیزارییەوه زەر دەخەنە یەکی بۆ کردم،
 چاوه کانیم خویندەوه، دەیگوت (بۆ واتان لیکردین، بۆچی؟!)
 گوشیمە باوهشم، دلم دەگریا و جەرگم دەسووتا، ئەسرین لە چاوان
 قەتیس مابوو، هەنگاوه کانم بە هیژترکرد بۆ بڕینی رێ، تا وای
 لیھات، چەن مەتری لە پیشیانەوه دەپۆیشتم، هەست و بیرم،
 ئالۆدەوی ئەندیشە ببوون، ئەمجارەیان ئەنفالکراوان بووه فیلمیکی
 ترسناک، (ناخۆ دەبی باوکودایک و مندالەکانیان، چۆن باوهشی تا
 هەتایان بە یەکدییا کردبی، چۆن لەگەل ھاواردا، لیشاوی لە لمی
 بیابان دەمی سواخدا، چۆن چاوه گەشەکانیان بۆ دواجار لە ترس
 لمی نیو دەمی شۆفەلەکان تۆقینرابی، بۆ دواجار پیلۆهکان ئەو
 چاوه ئەشکاویانە داپۆشن و نەیکەنەوه)، وامدەزانی چەن هەزار لە
 ژن مندال، پیر و لاو، پراکشاون و ئیمە بە سەریاندا دەپۆین، خۆم
 لەخۆم دەپرسی کی دەلی وانییە؟! ھاواری گەلاویژ لە نیو ئەو
 خەیاڵە بە ئاگای هینام و بە پەلە گەرامەوه.

ئەحمەد (دانا)ی لە ئامیز گرتبوو، فرمیسک بە ریشە ماش
 و برنجییەکی دەهاتە خوارەوه. (دانا) دەستەکانی بە تەواوی
 رەقەبوون و ملی تەواو شۆر بپووه سەر سینگ و بەرز
 نەدەکرایەوه، پرشانەوهیی سەوزی کەفاوی لیھاتبوو، چەندی
 بانگمان دەکرد، وەلام نەبوو، پالمان خست، فایەق کەمی ئاوی بە
 سەریدا کرد بەلام بپسوودبوو، سەرنجی باوکی دا و بۆ دواجار چاوه
 گەشەکانی بە پیلۆه ناسکەکی داخست و مالآوایی لیکردین.

هاوار و کلپه‌ی گریان، بیابانی ده‌له‌رزان، هه‌موو په‌ریشان بووین،
فایه‌ق پشکنییه‌وه، وتی ته‌واو‌بووه، خویشی دای له کلپه‌ی گریان.
هه‌موو ده‌گریان، دیمه‌نی بوو، ترسناک و دلته‌زین، (مه‌گه‌ر له
خه‌ونه ترسناکه‌کان، پروداوی و دلته‌زینمان بینیبی وکتوپر به
راچله‌کینی به ناگا هاتبینه‌وه، داوامان له خوا کردبی هه‌رگیز نه‌و
جوړه کاره‌ساتانه‌مان تووش نه‌کا و بمانپاریزی).

کزه با، قره‌خاوه‌که‌ی دانای ده‌جولان و ته‌نیا نه‌و جو له‌یه‌ی مابوو،
منداله‌کان چاویان پرېبووه تهرمی دانای هاو‌پریان، پروی ناسک و
پاک و بی‌گه‌ردیان، به ترس و نائومی‌دی ئابلوقه‌ درابوو. هیچ
ئاوه‌دانیی نه‌بوو، ته‌نیا مانگ و نه‌ستیره‌کان به ناگا‌بوون، تا شه‌و
را‌ده‌شکا، چاوه‌روانی بینینی دوا تابلوی دهره‌ و مه‌ینه‌تیمان
بوون، پاشان هه‌لده‌پروکان و جلیان ده‌هیشتین.

وریا، (دانا)ی له باوه‌ش کردبوو، که‌وتینه‌وه پرینی سه‌ختترین پی،
به‌لام زور له سه‌رخو‌ده‌رویشترین، بی‌هیزیمان بی‌نه‌ندازه‌ بوو، جاری
یه‌کی‌کمان هه‌لمانده‌گرت، سه‌نگی گرانسی هه‌بوو، ته‌واو په‌کی
خستین، ناچار بریاری پشو‌ماندا.

فایه‌ق هاته‌نزیکه‌وه وتی گه‌ر و پروین و تهرمی دانا به ده‌سمانه‌وه
بی، سبه‌ینی، به‌لی هه‌ر سبه‌ینی، چه‌ند که‌سی دیکه‌مان
لیده‌مری! دلم داخو‌ریا، وتم نه‌ی چار چییه؟ وتی تهرمی دانا
بشارینه‌وه، چونکه‌یه‌کجاری هیزی لی‌پریوین. به هیمنیی وتم نه‌ی
چون به نه‌حمه‌د و گه‌لاویژ بلین، به راستی کاری گرانه.

وریا نزیك كه وته وه وتی باسی چییده كه ن؟

- فایه ق ده لئی، تهرمی دانا بکهینه گۆره وه، ئینجا برۆین.

وریا: نیو کاتر میړی ده که وینه وه پئی، گهرهیچ ئاوه دانی به دی نه کرا، ئه وکات به ئه حمهد ده لئین، با ئه ویش سبهینی گله یی نه مینی.

تینویه تیی و برسیه تیی ته واو بیهیزیکردین، ههنگاو نه ده نرا. دانیشتینه وه بۆ پشوودان، که وتینه چرپه له نیوخۆمان، ئه حمهد ههستی کرد شتی ههیه، به و چاوانه ی که مروق ده بیینی زۆر به زه یی پیاده هاته وه، بووه ته جوگه یی له فرمیسک، سهیری کردین، ئینجا ته ماشای کوپه تاقانه که ی کرد، ههنا سه یی قوولی هه لکیشا و جگه ره یه کی داگیرسان.

فایه ق وتی وریا به ئه حمهد بلئی، خویشی ده بیینی به هوئی (دانا) وه زۆر ماندووین و چهند له سه رخۆ ریده که یین، با ژیانانی هه ژده که س بۆ که سی نه که ویته مه ترسییه وه، کاره ساتیکه هاتووه، جگه له وه ی وره ی هه مووانی دابه زانووه. وریا یارمه تی له ئه حمهد وه رگرت و که می دوورکه وتنه وه، منیش چووم بۆ لایان.

وریا: ئه حمهد، تۆ له ئیمه دونیا دیته تری، ئیمه وامان پییاشه بینیزین، چونکه چهندی له پییشچاوان بی، برینمان ساریژنابی و ناتوانین رپیرین، زۆریش گونا هه مندالی و با به خاک نه سپیرین، دیاره چاره نووسی له م خاکه یه، ئینشه لالا که گه یشتینه ئاوه دانی، دین و تهرمه که ی له گه ل خوومان ده به ینه وه.

سهری داخست ، مژئکی له جگهره کهیدا و وتی حه زده کهم له گهل
گه لاویژ بمینینه وه لای (دانا)، گهر ئیوه گه یشتنه ئاوه دانی،
وه رنه وه بۆ لامان.

وتم : ئیمه نازانین چه ند پوژی دیکه به پئوه ده بین، چه ند مان
لیده مری له برسان و له تینوان، هه مووان به ره و فه وتان ده چین،
له بهر برسیتی عه گولی بیابان ده خوین، تینوو تری کردوین، گهر
ئاوه دانی نه بینینه وه، هه موو به نوره ده مرین، تا که می هی زمان
تیدایه چالی هه لده که نین و ده نیژین، ئیمه ش به راستی هاو به شی
خه متین، به لام تازه (کاکه دانا) نایه ته وه نیومان.

ئه حمه د به کزیکه وه وتی چیتان پیباشه با وابی، منیش حه زنا کهم
له بهر کوپه کهم، هیچ کهس بفه وتی. له و کاته (فایه ق) هات وتی
چیتان بریار دا. وتم ئه حمه د ده لی چو نتان پیباشه با وابی. فایه ق
وتی ئه حمه د زورمان پینا خو شه ئه م بریاره ماندا، به لام چارمان نییه
و ئه وه تاقه ریگه چاره یه. به ئاسپایی چه قویه کی له گیر فانی
ده رهینا و هه ر له و شوینه ده ستیکرد به چال هه لکه ندن، چونکه
له که فشه ل بوو، به سه رقایی ته رموزه که و چه قوکه، توانیمان
گوپی هه لکه نین.

گه لاویژ ده گریا ، هاواریده کرد و ده یوت قوربان تا نیم، له م خاکی
غهریبییه، له نیو ئه م لمی بیابانه مه نیژین، من ده مینمه وه، با له گهل
(دانا) ی کوپم سه ر بنیمه وه، پاش کوپه کهم دونیام بۆچییه! چووین
ته رمی (دانا) بینین، دایکی خو ی دا به سه ریا و وتی گهر بمکوژن

نایه لم جهسته ی ناسکویبگه ردیی له م خاکه وشکوبرینگه بنیژن. نه حمه د به هیمنیی ته رمی دانای له ئامیز گرت و دای له کلپه ی گریان، هه موانی ته زان. فایه ق به ئاسپایی (دانا) ی له دهسته له رزۆکه کانی باوکی وه رگرت، به ره و گۆره که بردی، دایکی به خۆرئینه وه که وتبووه دوا ی فایه ق و ده پارایه وه نه ی نیژی. هه موو که وتینه دوا ی (فایه ق)، له بهر بیتوانایی زۆر له سه رخۆ ده رۆیشتین، مه راسیمی شکۆ داربوو، تاجه گولینه، (کلاق بوو له قژی رنراوی دایکی، له فریدانی دووکه ئی جگه ره ی پر له ئاه وحه سره تی باوکی، له ئه سرینی گه شی منداله پاکویبگه رده کان)، په تووه که مان کرد به کفنی و پاشان خستمانه نیو گۆره که یه وه، لاواندنه وه ی ژنان، گریه ی منداله کان بو دوا مالآوایی له دانای هاوړپییان، دهنگی کلپه ی گریه ی ناخی پرله حه سره تی باوکی، ئاوازی به سۆز و دلته زین بوو بو مه راسیمی به خاک سپاردنه که، نه حمه د چاوه کانی کردبووه وه، دوا سه رنجی له بینینی گۆری کوره تاقانه که یدا، دایکشی بیهوش که وتبوو، فایه ق به په له سه روچاوی گه لاویژی ئاو پرژین کرد، به ئاگا هاته وه، کوره که ی له نیو گۆر نرابوو، شالآوی ده هیئا و ده یوت (منیشی له گه لدا بنیژن، به جیینایه لم). هیدی هیدی گۆره که یمان پرده کرده وه، گه لاویژ به ته واوی تی کچوو، که وته جنیویدان به هه مووان، به تاییه ت فایه ق، ده یوت بیویرژدان، دانا وا هاوارم بو ده کا، دایکه گیان خنکام، رزگارمه که له ده ستیان!!

پاش به خاک سپاردن و داپۆشینى دانا، ئەحمەد و گەلاویژ بیهۆش
كەوتبوون، ماوەیەك لە نیۆئەو دیمەنە دلتەزینە ماینەو، تا
هۆشیان هاتەو. وتم براینه، وا چاكه به پهله برۆین تا دهگینه
ئاوهدانى، بەلكو زوو دینەو و تەرمى دانا دەبەینەو.

وریا سەرقایى ترمۆزەكەى كرد بە كێلى ژوور سەرى گۆرەكەى دانا
تا بزر نەبى، نازە و چرو ژیريال گەلاویژيان گرت، زۆر لە سەرخۆ
دەرۆیشتن، گەلاویژ دەنگى دانوسابوو، لەبەر خۆیەو دەیوت وازم
لیبێنن، با هەر لە تەنیشت گۆرى كۆرە تاقانەكەم سەر بنیمەو، بەلام
چارنەبوو، نەدەبوايه به قسەیمان بكردايه، منیش قۆلم لە نیۆ قۆلى
ئەحمەد نابوو، دەرۆیشتین.

ئەحمەد: خۆت ماندوو مەكە، (سۆزى كچت هەلگرە، با ماندوو
نەبى. تا تەواو دووركەوتینەو، گەلاویژ ئاوپدەدايهو، واقى
و پرمابوو، باوەرى نەدەكرد كۆرەكەى لە نیۆلمى بیابان حەشاردرا.
تەواو گۆرى (دانا) ونبوو و دیارنەما، نزیك دوو كاتر میربەو
بیهیزیهمان بە رێدا رۆیشتین، هیچ ئاوهدانى نەبوو، ئەژنۆكان،
هیزیان نەما، پیلوی چاوهكان، لەبەر ماندوو بوون و فرمیسك پژان،
بیهیزیبوون، چاوهكانى دادەپۆشین، مندال هەموو هاواری ئاویان
بوو، بە ناچارى هەموو دانیششتین بۆ پشوووان، لە سەر مەرگدا
بووین، حەزماندەكرد مەفرەزەیی رژییم بى لە مردن رزگارمان بكات،
چاومان بە چواردەورمان دەگیرا تا گلۆپى كزی مەرکەزەكانى رژییم
بیبینن، خۆمان بگەیهینن و هانا بۆ دوژمن بەرین.

بیری به می‌شکمداهات، وتم براینه، گهر وا پروا و تووشی ئاوه‌دانی
نه‌یین، یه‌که به یه‌که‌مان له‌م پ‌ییه ده‌مرین، ئه‌و کاته له‌به‌ر بی‌توانایی،
که‌س ناتوانی ئه‌ویدی بشاریته‌وه، گهر رازی بن، دوو که‌س‌مان
ده‌پ‌وین تا ده‌گه‌ینه ئاوه‌دانی، ئه‌وانی دی پ‌شوو‌دن تا ئه‌و دوو
که‌سه ده‌گه‌رینه‌وه. زۆریان پ‌یباشبوو، فایه‌ق وتی کی بچی؟.

ئه‌حمهد : من ده‌چم .

وتم : نه‌خیر، تو زور ماندووی، من خووم ته‌رخانده‌که‌م .

وریا : منیش دیم .

بریارماندا که‌می پ‌شوو‌ده‌ین، ئینجا برۆین. پ‌وژ سه‌ری له‌ سه‌ر پ‌انم
بوو، به ئارامی سه‌ریم لابرده‌ و ماچم کرد. وتم وریا با برۆین، وا نزیک
(دووی شه‌و) بووینه‌ته‌وه .

ئه‌حمهد : برۆن، خوا بتانپاریزی.

منداله‌کان زور به دواماندا ده‌گریان، سوژ ده‌یوت (بابه‌ گیان جیمان
مه‌هیله‌، هه‌موو وه‌ک دانا ده‌مرین). به‌ دل‌یکی ته‌نگ، به‌ چاوی
قه‌تیسماو له‌ فرمیسک، که‌وتینه‌ برینی ری ئه‌ب‌راوه .

مانگه‌ شه‌و و ئه‌ستیره‌کان پروناکییان دابوو ئه‌و بیابانه‌ بیسنوره،
تا دوورکه‌وتینه‌وه هه‌ر ئاو‌رمان ده‌دایه‌وه، که‌ سه‌یری پ‌یش خوومان
ده‌کرد، ئاوه‌دانیی به‌دی نه‌ده‌کرا، کاتر می‌ری به‌ رپ‌وه بووین،
ئاوه‌دانی نه‌بوو، قووله‌ پ‌یم نازاری ده‌دام، تفیکم له‌ لمی بیابان کرد،
به‌لام یه‌کسه‌ر په‌شیمان بوومه‌وه و وتم:

(له‌وانه‌یه ژیرمان گو‌ر‌یکی به‌ کو‌مه‌لی ئه‌نفالکراوان بی).

وريا: وادياره زۆر ماندووی، با پشوو بدەین.

- خەوتەواو لەشی تیکشکانووم، جگە لەوەش، تینوو برسین.

- منیش لە تۆ خراپتر، با کەمێ پشوو دەین.

لە شوینی خۆمان پراکشاین، ئەو شەو کەمێ سەرما بوو، پشتمان
نا بە پشتی یەکەو بە نۆستن.

(لە دوورەو تارمایی دەرکەوت، روو لە ئیمە دەهات، نزیکبوو،
بۆم دەرکەوت ئادەمیزادە، هیدی هیدی دەهاتە پیش، زۆر
لاوازبوو، پیش سپییەکی بە سالآچوو بوو، لەبەر درێژی کۆمەو
ببوو، جلو بەرگی کوردی لە بەرا بوو، جامانەکە لە ملی ئالانبوو،
سەر و پشە سپییەکە بە تۆزی لمی بیابان بۆز ببوون، چاوەکانی
بە قولآ چوو بوون، برۆکانی زیتوتیژ، شەرۆلەکە لە لای چۆکییەو
درا بوو، ئانیشکی لە قۆلی چۆخەکە یەو، سەپێ دەرکردەو، سەیری ئەملا
سینگی لە کراسە بی قۆپچەکە یەو، سەپێ دەرکردەو، سەیری ئەملا
و ئەولای خۆی دەرکرد، وەک ئەوێ ترسیکی هەبی، یا لە ژیر
چاودیریدا بی، لیم نزیکبوو، و وتی کۆرەکەم سلاوت لیبی.

وتم سەرچاو، فەرموو مامە پیرە، چییتەوئی؟

وتی: نامناسی، نازانی من کیم؟

وتم: نە بە خوا مامە گیان، نازانم کئی.

- کۆرەکەم ئیمە ئەنفالکراوانمان پیدەلین، بە ژن و مندال، لاو و
پەککەوتە و ئیمە پیرەو، بە کۆمەل لە ژیر ئەم بیابانە زیندە بە
چالکراوین.

- به راسته مامه گیان؟! جا هه موو خه لکی کوردستان، به تایبته که سوکارتان، چاوه پروانیی هاتنه وهی ئیوهن.

- مه گهر چاوه پروانیی ئیسک وپروسکمان بن، کوره کهم، زور زولمان لیکراوه، به درهنده ترین شیوه ئازاردراوین، ئاپروی کچانیان بردین، دهنگی گورا، زهنگی گریانیکی پهنگ خواردووی لیئهدا، نهو گریه یه ی سالانیکه چاوه پروانیی هه لیککی وابوو بکولپی، فرمیسه کهانی هیئند چرپوون، دلۆپ دلۆپ ده ژمیردران، ئاهیککی هه لکیشا، وتی، پژییم زور درندهو بیئاپروو بوو، به لچکی جامانه کهی چاوه کهانی سرپییه وه کهمی دلئی هیوربووه وه.

- مامه گیان، بو جله کانت شر و دراون؟

- کوره کهم، واده زانی پیش زینده به چانکردن له خوشیدا بووینه، جگه له وهی برسیی و تینوو بووین، جاروبار جه لاده کان به قامچییه کهانی دهستیان به رده بوونه گیانمان، له بهر ئازار، نه مانده زانی هانا بوکی بهرین، به توندی باوه شمان له دیواری به ندیخانه که، له زهوی، له یه کدی ئهدا، له مندالیش دهستیان نه ده پاراست، چه ندین بهو ئازاره وه ده مرن، هه ناسه یی دی هه لکیشا و نه مجاره یان زور به کول ده گریا، منیش گریام، گریه وه هه نسکمان بو یه کدی نه سه نده وه.

- مامه گیان، داوای لیبوردن ده کهم، ئازارم دای.

چاوه کهانی سرپییه وه و وتی به پیچه وانه وه کوره کهم، زور له میژه حه زم ده کرد، ئازاره کهانی دلیم، بو کوردی دل سوژ باسکه م، کوره کهم،

برینی هەرگیز ساریژ نه بوومان برینی ئازاری ئابوو تکانی
 کچانمانه، باوک، کچی خوئی دهکوشت، تا نه که ویته دست
 جهلادی، به لام من دلم نه دههات وهک باوکانی دی له نیوه شهوا
 کچه کهم بکوژم، هه میسه دهستهکانی له نیو دستمداوو، تا
 هه میسه ئاگاداری بم، شهوی، جهلادی رهش پیستی لچ نهستور،
 به لیسانی کیبل، به شوق و زلله، له پاش بورانه و هم، توانی دهستی
 ناسکی کچه کهم له نیو دستم دهریینی، تا ئیسته نازانم
 چاره نویسی کچه کهم که وتوته کوپوه، دیسان دایه وه له کولپهی
 گریان، سهرم داخست، نه مده ویست پرسیاری دی بکه م،
 هیوربووه وه، ئاهیکی هه لکیشا و وتی کچه کهم زور له دلا شیرینبوو،
 جوانکیله بوو، ژیر و گوپرایه ل بوو، هه ره له ته مهنی چوارده سالی،
 ئاموزا و خالوزا له سهری شه پریانبوو، که چی جهلادی پیسی
 چه په ل، لیستاندم، تا به ده می شوقه ل لمیان به سه ره و چاومدا
 کرد، هه ره له چاوه پوانیی دوا بینینی کچه کهم بووم، کوره کهم، ئیمه
 بووینه سووته مهنی "ئاگرمان به ریپی خو فروشانی روونا کرده وه،
 دو که ئمان دلوجه رگومیشکی که سوکارمانی ره شکرده وه". ئیمه
 بووینه قوریانی، چووینه نیو لاپه ره ی میژووی گه له که مانه وه،
 پیروزین زور پیروز! شه هیدین وئاگاداری هه موو شتیکی، خوژگه
 لیپرسراوان، نه وانیه هه میسه له گوندو شاخ له خزمه تیان بووین،
 به پیروزییمان بزائن، ئاوپی له که سوکارمان بده نه وه، وه سیه تبی
 کوره کهم، گه رولات ئازادبوو، پژیتم پوخا، ئیسکوپروسکمان،

بگه يه ننه وه كوردستان، با عاگول دامان نه پۆشى، وشتر
وئۆتۆمبىلى پزىم پتر نه مانپه ستى، ده با ئىسك و پروسكمان تىكهل
به خۆله سووره بۆنخۆشه كهى، گهرميان و بادينان بى، به پىي
ئاسكان، خۆله سووره كهى سه رمان بپه سترى، دوا هه ناسه
هه لكيشا و وتى كورپه كه م، با كاتتان لىنه گرم، نزيك ئاوه دانى
بوونه ته وه، داناى هاوړيتان گه يشتووه ته كاروانه كه مان و دلان
پىوهى نه بى، هه سته، به په له هه سته تا تووشى داروده سته
پزىم نه بوون، هه سته، هه سته.

راچله كيم، ته ماشايه كى چوارده ورى خۆم كرد، ئاره قم كردبوو، سه ر
سينگم ته پر بيوو به و فرمىسكه ي پزانبووم، ته نانه ت له خه وه كه شدا
له ئازار و ناخۆشى بووم، وتم خوا گيان ئه و خه ونه چى بوو؟!
به ره به يان بوو، كزه بايىكى هه بوو، له سه رما كوريشكه م كردبوو،
كه زياتر به هۆشى خۆم ها تمه وه، پرخه پرخى وريا تاقه ده نگبوو له
بيا بانه كه، بانگم كرد، وه لامى نه بوو، كه مى جولانمه وه، پرخه
نه ما، جارىكى دى بانگم كرده وه، نوزه يه كى لىوه هات، ئه مجاره يان
به دهنگى به رز بانگم كرد، له پره سته و سه رنجى ده ورى خۆيدا و
وتى ئىمه له كوئين؟!

- نزيك ئاوه دانى بووينه ته وه.

سه يرى چوار ده ورى خۆى كرده وه و وتى هىچ نابينم، كه چى تو
ده لىي نزيك ئاوه دانى بووينه ته وه.

- خه ونم بينيوه، زۆر باوه رم به و خه ونه يه.

- وامزانی شتیکت به دی کردووہ.

دهستم نایه پیش دهمی، وتم وسبه، وس.

واقیوورما، وایزانی شیتبوومه، یه کسه ر وتم دهنگی سه گوه پره.

- سامان، بو وا ده کی، پرنگت شیواوه، ئه وه گویت دهنرنگیته وه؟

- باش گوی بگره، (ههردوو کمان گویمان له سه گوه پره که بو)، به

په له ههستاینه سه ر پی و وو له سه گ وه پره که، ههنگاوماننا.

- دهنانی وریا خه ونه که م هاته دی.

- خه ونه که ت چیی بوو؟

به ریوه ده پویشین و خه ونه که م بو ی باسده کرد، ئه ویش سه یری

دههات، خه ونیکی وا، له م شوینه ی که چه ندین که س شایه تحالن

ئه نفالکراوان تییدا به کو مه ل نیژراون. سه رمسورما بوو، چونکه خو م

خه ونه که م بینیبوو، خه ونه که ش هاته دی. وتم په یمان بی مامه گیان،

که پژی م روخا، ده بی ئه م راستیی به درکیتم، پاسپارده که ت بیتمه

دی.

چه ند نزدیکه بوینه وه، باشتر گویمان له سه گوه پره که ده بوو،

په له تر ههنگاومان دهننا، هیند تیژ و ورد ده مان پروانییه دور،

وردترین شتمان به دیده کرد، نه خوازه لا که دهواری پره ش ده رکه وت،

وه ک ته لاری جوان و دلگیر دههاته پیشچاو، خو ره لات، تیشکه

سووره که ی، لمی بیابانی سوور کرد بوو، دهواره پره شه که ش سوور

ده چووه وه، زیاتر نزیک بوینه وه، لوری و پیکابی نزیک دهواره که

وه ستابوون، دل ی خو شکردین و هیوایی بوو بو پزگار بوونمان.

سه‌گه‌کان به‌رهو پرومان ده‌هاتن، کابرای به‌دوو له پِیش خِیمه‌که وه‌ستابوو و ده‌ستی خستبووه سه‌ر نیوچه‌وانی، سیبهری له‌چاوه‌کانی کردبوو، لیمان ورده‌بووه‌وه، پاشان ده‌نگی له سه‌گه‌کان کرد نه‌وه‌پن و بگه‌پینه‌وه، خویشی به‌رهو پیرمان هات.

چوار شانه‌یی که‌له‌گه‌ت، کۆسه‌یی زه‌ردباو، ده‌ستی هیئا و ته‌وقه‌ی له‌گه‌لمان کرد، به‌ده‌نگه‌ زیقنه‌که‌ی فه‌رمووی لی‌کردین، سه‌گه‌کان مۆره‌یان لی‌ده‌کردین، به‌لام من‌حه‌زمده‌کرد له‌ نامیزیانگرم و ما‌چیانکه‌م، ده‌نگی زولآلی ئه‌وان بوو پرزگاری کردین، هه‌ربۆیه‌ له‌ پِیش‌چاوم زۆر جوانبوون، به‌ شیر و پلنگ ده‌چوون.

نه‌مانده‌زانی هینده‌ بی‌هیزین، وه‌لامی عاره‌به‌که‌مان بو‌نه‌ده‌درایه‌وه، زمانمان لال‌ببوو، چاومان ریشکه‌و پِیشکه‌ی ده‌کرد، که‌گه‌یشتینه نیو ده‌واره‌که، ئه‌ژنۆمانش شکا، توانای دانیشتمان نه‌ما‌بوو، بی‌شه‌رمانه‌ راکشاین، له‌و باوه‌ره‌دابووم به‌ دیو و درنج چووین، هیند برسیی و تینو و بی‌توانابووین، ئه‌ویش هه‌ستیکرد زۆر ماندووین، به‌ په‌له‌ ئاوی بو‌ هیئاین، که‌ بانگی کردین، گویمان لی‌بوو، به‌لام هی‌زمان نه‌بوو هه‌ستین، سه‌روچاو و ده‌می ته‌پرکردین، که‌می هۆشمان هاته‌وه، دانیشتین و تاسه‌ ئاوه‌که‌مان لی‌وه‌رگرت، به‌و ئاوه سویراوه، ریخۆله‌ و ده‌ماره‌کانمان ئاو درانه‌وه، گه‌ری گه‌رمی ده‌روونمانی، فینک‌کرده‌وه. به‌ په‌له‌ به‌رچاییان بو‌ هیئاین، زانی ته‌واو به‌ هۆش هاتینه‌وه، پرسیاری کرد، وتی ئیوه‌ چین و له‌ کوئوه هاتوون؟!

وتم: ئيمه كوردىن، ھەر لە سەرھەتاوھ بە سەرھاتەكەمان گىڤرايەوھ.
لە پىرھەستايە سەرىيى و وتى بە پەلە ھەستىن، پەنجەي بو دوور
درىژكرد و وتى ئەو پىكابە دەبىنن تۆز دەكا و زۆر بە تىژى پروو لە
ئىرە دى؟ ئەوھ مەفرەزەي پاسەوانى سنوورن، زۆرجار لا دەدەن، نان
دەخۆن و دەپۆن، بەلام جاروبار سلاوى دەكەن و تىدەپەرن، ئىوھش
خۆتان و بەخت و نىوچەوانتان.

وتم: گەر بو ئىرە ھاتن، چارمان چىيە؟

بانگى داىكى كرد و وتى ئەم دوانە ببە بو ئەو ديوو بيانشارەوھ، تا
لە مەفرەزەكە رزگار دەبين.

پىرژنەكە بە بۆلەبۆل و تورەبوونەوھ، وتى وەرن، بە پەلە وەرن،
كۆرەكەم تووش مەكەن. كەوتىنە دواي پىرژن، لە سوچى، لىفەيى
پىسى تۆزاوى بە سەرماندا، ھەستمان لاي دەنگى پىكابەكە بوو، كە
بە تەواوى نىكبووھوھ، گويمان لە دەنگى زىقنىيى بەدووھەكە بوو،
وھلامى سلاوى دانەوھ، پىكابەكە تىپەربوو، تەواو دووركەوتەوھو
دەنگى نەما. لە ترسان، ناگامان لە ھەناسە سواربوون نەمابوو، بەلام
كە لىفەكەيان لە سەر لابردين، كەوتىنە كوڤىن، پىرژن پەنگى
زەردببوو و زۆر بە مۆنىيەوھ تەماشاي دەكردىن.

بەدووھەكە، پەنگى تەواو تىكچوووبوو، دەمى تەتەلەي دەكرد و
دەيوت گەر ئىوھيان لىرە ببىنيايە، دەربكەوتايە پارىزگاريتان
لىدەكەين و دالەدەتان دەدەين، بە مال و مندالەوھ ھەر لە شوينى
خۆمان، زىندە بە چاليان دەكردىن، چونكە لە مىژە ھەرەشەي ئەم

جوړه کارانه یان لیکردوون. وتم داوای لیبور دن دهکەین، بووینه
 سه‌رئیشه بوټان، به‌لام گهر بته‌وی به‌هه‌شت بکړی، نه‌و پیکابه یا
 لوړیه‌که دهر بکه‌ی و بچین نه‌وانی دی له مردن رزگار که‌ین، تا
 نه‌وانیش به دهر دی نه‌و مندال‌هی باس م بۆ کردی نه‌پون. زور به په‌له
 وه‌لامی داینه‌وه و گوتی: نا.. نا.. نا. به هیچ شیوه‌یی ناتوانم
 هاوکار تانیم، ئیوه‌مان له مردن رزگار کرد، ئاو و نانتان بۆ ناماده
 دهکەین و لیمان دوور بکه‌ونه‌وه و بپون فریای هاوړیکانتان
 بکه‌ون. وریا وتی چهند پاره ده‌لئی، دهیکه‌ینه سه‌رچاو و ده‌یه‌نین،
 ته‌نیا نه‌و پیکابه‌که‌مان بۆ دهر بکه. پیریژنه‌که گویی له مشتومرمان
 بوو، به‌هله‌داوان هات، وتی کورده‌کانم، قور مه‌که‌نه سه‌رمان، نان و
 دوو دهبه‌ ئاوم بۆ ناماده کردوون، بیگه‌یه‌ننه خیزانتان، بپون خوا
 ناگادارتان بی. وریا وتی دایه‌ گیان، تو د دنیا دیت‌هی، ژبانی شازده
 که‌س له ده‌ست ئیوه‌یه، بۆ هاوکاریمان نا‌که‌ن و یاداشیکی گه‌وره‌ی
 خوایی له ده‌س خوټان ده‌دن، جگه‌ له‌وه‌ش، چهند پاره ده‌لین
 بوټان ده‌هینین. پیریژنه‌که وتی هاوکاریمان کردوون، به‌لام بۆ
 پیکابه‌که، ناتوانین. زور هه‌ولماندا، به‌لام بیسوودبوو. وریا به
 کوردی وتی سامان، نه‌م سه‌گیا بانه‌ نایه‌نه ژیریار، وا چاکه‌ به‌ زور
 پیکابه‌که ببه‌ین. وتم نا وریا، نا، که‌می پیش ئیسته‌ بیه‌وش
 که‌وتبوون، به‌ ئاو و نه‌کیان هاتینه‌وه سه‌رخو، جگه‌ له‌وه‌ش له
 دهریه‌که رزگاریان کردین، بیر له‌و ریگه‌ چاره‌یه مه‌که‌وه، با نه‌مک

حەراممان پێنەگوتری، هەر ئیستە نان و ئاوەکە وەر دەگیرین و زۆر سوپاسیان دەکەین و دەپۆین.

بەدوووەکە زانی زمانمان گۆپی و لە پیلان دانانین، زۆر ترسا، وتی براکانم، لە ترسی ئەو دەوریانە نەبی کە بۆ ئەم جوړە کارانە هەر شەیان لیکردوین، هەر ئیستە بە خۆم و پیکابەکە مەوه دیم. وتم بە دایە بلی نان و ئاوەکەمان بۆ بیینی، ئیمە دەپۆین تا دەوریەکان نەگەراوەتەوه. بە وریام وت ناھەقیان مەگرە، پزیم زۆر درندەیه، ئیمەش بووینایە لە جییان، هەر ئەوەندە هاوکاریمان بۆ دەکرا.

خۆر تەواو بەرز ببوووه و گەرمییەکی بە تین ببوو، تەنانەت لەمەکی داخکەردبوو، زۆر بە پەلە دەپۆیشتین تا فریای سی و دوو چا و بکەوین کە لە چاوەروانیی مەرگ و ئیمە بوون، (ئیمە و مەرگ کێرکێمانبوو ئاخۆ کاممان زووتر پێیان دەگەین). پزیمەکی زۆرمان بپری، ئاوی دەبەکان گەرم ببوون، هیند شولقا بوون، گەر ماست بوایە دەبوو بە دو، بە چوار دەوردا چاومان دەگیرا، ئاخۆ لە چ لایەکەوه دەرکەون. وریا وتی لە هیچ لایەکەوه دیارن، چار چییە؟ وتم زۆر دەترسم لە برسان و تینوان بێهۆش کەوتن، یا مردن، ئیمە بەم گەنجیتییە خۆمان، توانامان لێپرا، ماله بەدوووەکە بە توانای هیناینەوه.

بێدەنگبووین، تا چا و بپکا دەمانروانییە دور، بێئومید تری دەکردین، گویم دەزینگایەوه، هاواریان دەکرد، (سۆز، بە کزییەوه

چريانیه بنگویم، بیتوانایی ته‌واوی پیوه دیاربوو، ده‌یوت باب‌ه گیان، فریامانکه‌ون، له‌ تینوا خنکاین، گهر زوو پیمان نه‌گهن، مهرگ زووتر پیمان ده‌گا)، زور پهریشانبووم، لیشاوی له فرمیسک، ده‌ماره‌کان چاوی نه‌ستوور کردم، هه‌زمده‌کرد بگریم، تا ده‌نگ له گهرومدایه‌هاواریکهم و قولابی قورگ و میسکم بقرتینم، تا که‌می نارامده‌بنه‌وه، له‌گه‌ل برینی ری، نه‌شک به‌ لیژمه‌ده‌باری، پرومه‌ت و ریش و لمه‌ تینوه‌که‌ی بیابانی ته‌رده‌کرد. وریا وتی ده‌بی ده‌وریه‌کان نه‌یان گرتین؟ وه‌لام بو نه‌درایه‌وه، که‌ ته‌ماشایکردم، زانی زور په‌رۆشم و که‌وتوومه‌ته‌ گیزاوی خه‌یاله‌وه، پرسیاری دووباره نه‌کرده‌وه و نه‌ویش که‌وته‌ نه‌شک بارین، یه‌که‌م جاربوو، وریای هاورپم به‌ چاوی پر فرمیسکه‌وه ببینم. وه‌ستام، (وریاش وه‌ستا، هیچمان قسه‌مان بو نه‌ده‌کرا، باوه‌شمان به‌ یه‌کدیا کرد و دامان له‌ کولپه‌ی گریان، زور گریان، که‌می دانیشتین و چه‌ند سه‌رقاپی ناومان خوارده‌وه و که‌می دل‌وده‌روونمان نارامکرده‌وه، وتی سامان گیان، چیمان له‌م خیزانانه‌کرد، به‌لام من تاوانبارم، تو ناگاداری هیچ نه‌بووی، من تو شم خسته‌ نیو نه‌م گیزاوه نه‌گبه‌تییه‌وه.

– هه‌ز ناکه‌م وا بلئی و وا بیرکه‌یته‌وه، تو له‌به‌ر دلسۆزی به‌ منت وت، باشه‌ گهر په‌نابه‌ریتیان بداینی نه‌و کاته‌ چیی؟ هه‌سته، هه‌سته وریا گیان، با کات به‌ فیرو نه‌ده‌ین، ئینشه‌للا ده‌وریه‌ش نزیکیان نه‌که‌وتووه.

كه وتينه وه پرى، پاش كه مى له پویشتمنان، له دوره وه
 ره شاییه کمان بینى، په له تر هه نگاومان دهنا تا ته واو نزیكبووینه وه،
 كه وتنه جوئه، هه ندیکیان هه ستانه سه ری، كه به ته واوی ئیمه یان
 ناسییه وه وده به ئاویان به ده سمانه وه بینى، گه شبوونه وه كه له
 مردن رزگاریان بوو، به لام ئه ژنویان شكابوو، نه یانده توانی
 به ره وپیرمان بین، ته نیا نوزه یه کیان لیوه ده هات، هاواری دهنگی
 ناسکی منداله کان نه ما بوو، به سه ر قاپی ده به کان ئاومان ده دانی،
 ده ستم ده له رزی کاتی ئاوم ده دا به منداله کان، لیوی سوور و ناسکی
 منداله کان وشکبوو، گوشه ی ده میان سپی ببوو، وهك بیچوه
 چوله كه ده میان کردبو وه بو كه مى ئاوی گهرمی سویراو، فرمیسك
 چاوه کانی بهر نه ده دام، هه ستم ده کرد تا وانبارین به رانبه ر ژن و
 منداله کان. گه لایژ دور دانیشتبوو، ته ماشای ده کرد و پیده کهنی،
 ته زوی به جه سته مدا هیئا، چونکه پیکه نینه که ی ناسایی نه بوو،
 نازه چریانییه بنگویم و وتی گه لایژ شیت بووه، شه وی پرایده کرد
 و باوه شی گرتبو وه، ده یوت وهره دانا، وهره باوه شم رامه که،
 چه ندجاری ئه حمهد و فایه ق ده یهینانه وه، به لام ئه وه هه میسه له
 دورمان داده نیشته و لای را کردنی گرتبوو.

هیواش هیواش به ره و پرووی چووم، وتم گه لایژ، خوشکه
 به پریزه کهم، فهرموو که مى ئاو بخووه. پیکه نى، له پرگریانی تیکه ل
 پیکه نینه که ی بوو، وتی (دانا) ی کوپم له وساو به ده ورتا
 ده خولیتته وه، تا که مى ئاوی بدهیتی، تو بو پشتت لیکرد؟!

وتم: تۆ ئاۋ بۆرەۋە، ئىستە بۆ (دانا) ش دەبەم.
 زەردەخەنە يەكى كىرد و وتى و ابى دەخۆمەۋە.
 ئەحمەد ھاتە نىزىكەۋە و مژىكى لە جگەرە كەيدا و وتى دەسەكانتان
 خۆشبى، بە راستى فرىمان كەوتن.
 بەزە يىم پىاھاتەۋە، وتم خۆزگە (گەلاۋىژخان) م بەم شىۋە يە نەئەدى.
 بە ھەناسە يى سەردەۋە، وتى ئىستە باشە، شەۋى رايىدە كىرد و
 باۋەشى كىرد بۋەۋە، دەيوت (دانا) ۋەرە رامەكە، ھاۋارى بۆمن و
 فايەق دەكىرد و دەيوت (دانا) بگرن، (دانا) بگرن پۆيشت.
 بانگى ھەموۋانم كىرد، وتم ۋەرنە لاي گەلاۋىژخان دانىشن، نۆرەي
 (نان) خۋاردنە.

پاش ئەۋەي ھەموۋان و ئاۋيان خۋارد، كەمى ھىزىيان پەيدا كىرد و
 گەشبوۋنەۋە. فايەق وتى، ئىستە مەترسى برسيتتى و تىنۋىە تىيمان
 نەماۋە، با دەسكەين بە رۆيشتن.

ورىا : دەورىيە لەم نىزىكانە زۆرە، خەرىكبوۋ ئىمەش توۋش بىن و
 بمانگرن، بەلام مالى بەدۋەكە ھەشاريانداين.

ئەحمەد : راست دەكا، با تارىكى بكات، ئىنجا دەسەدەكەين بە
 پۆيشتن. بىر يارماندا دۋاي خۆرئاۋا بوۋن پۆيۋن.

لەبەر ئەۋ خۆرە گەرمە دانىشتىبوۋين، ھەرىكە بە خەيالىكەۋە
 دەيويست كاتەكە بەسەربەرىت، گەلاۋىژ بە پەنجە رەق و درىژەكەي،
 بازنە يەكى لە لەمكە دروست كىرد بوۋ، پەنجە ي تىدا دەخولانەۋە و
 خۆي پىۋە خەرىك كىرد بوۋ، جاروبار زەردەخەنە، ھەندى جار دلۆپى

ئەسرىنى دەپژانە سەر لەمەكە، خۆزگەم دەخواست بزائەم چىيى لە
مىشك و دلۆدەر وونىا پەنگ دەخواتەو!

سۆز لە نيوان مەن و ئەحمەد دانىشتبوو، دەستىكى لە سەر پانى
ئەحمەد بوو و دەستەكەى دى لە سەر پانى مەن، بەو مندالىيەى
سۆزى بۆ ئەحمەد هەبوو، ئەوئىش ھۆگرى بىبوو، سەيرىكى كردم و
تايگەيانم چۆن سۆز دەستە خنجىلەكەى لە سەر پانى داناو، ماچى
سۆزى كرد و وتى خوا بۆ ئىمەت بىلى. وتم كچ، كچى خۆتە، وتى
سوپاس، بە راستى لەو رۆژەى (دانا)م لىداپراو، سۆز بەم
مندالىيەى ھۆگرم بوو، بە راستى دللى تەواو ھىور كردومەتەو،
حەزم نەدەكرد زۆر لە سەر ئەو باسە بدویم و برىنى ئەحمەد
بكوئىنەو، وتم گوى بگرن، با باسى بەسەرھاتى خۆم و وريا
بگەم، لەو پىيە چىيمان بەسەرھات. دەستم بە گىرانەوھى
بەسەرھاتەكان كرد، تەنانەت باسى خەوبىنەم بە پىاو پىرە
ئەنفالكر اوھەش كرد.

زۆر بە تامەرزووە گوئىرايەل بوون، ھەر بۆيە لە سەرخۆ و خال بە
خال باسەكەم بۆ كردن، تا كاتەكەى پىبەسەر بەرىن.

فايەق: ئەو مالى بەدووە بىوئىژدان بوونە، چۆن پىكابەكەيان بۆ
دەرنەكردن.

ئەحمەد: وا مەلى فايەق، ئەم رۆژىمە زۆر دىندەيە، ئەوان ئىمەيان
سەندەو، نان و ئاوى ئەوانە ئەم ھەمووھى لە مردن رزگار كرد.

وتم: منىش وا دەلىم، بە راستى فرىمان كەوتن.

له پر وریا ههستایه سه‌رپی، وتی سامان ئه‌وه لۆرییه‌که نییه پوو
لیره دیت؟! هه‌موو هه‌ستاینه سه‌رپی، وتم خۆیه‌تی، چونکه
لۆرییه‌که پێشه‌وه‌ی سووربوو، بو‌دی دواوه‌ی شینبوو،
دلخۆشبووین که دین و رزگارمان ده‌کن.

نزیکبوونه‌وه، پیکابی له دوا‌ی لۆرییه‌که‌وه ده‌رکه‌وت، به‌ته‌نیشتی‌دا
تیپه‌ربوو، دل‌م داخو‌ریا، زۆر ترسام، چونکه ئه‌و پیکابه‌به
مه‌فره‌زه‌که‌ی به‌یانی ده‌چوو، بۆم ده‌رکه‌وت ما‌له‌به‌دوو‌ه‌که‌خه‌به‌ری
لی‌داوین، پیکابه‌که‌ زو‌ترگه‌ی‌شته سه‌رمان و وه‌ستا، هه‌ر چه‌ک‌دا‌ر
بوو، له پیکابه‌که‌وه خۆیان فری‌ده‌دا، به‌جامانه‌ی سوور، سه‌رو
به‌چکیان به‌ستبوو، ته‌نیا هه‌ر دوو چاویان دیاربوو، پووی لووله‌ی
تفه‌نگیان لی‌کردبووین، ده‌یانوت ده‌ستان به‌رزکه‌ن، ئی‌مه‌ش
ده‌ستان به‌رزکرده‌وه، منداله‌کانیش ده‌سته خنجیلانه‌کانیان
به‌رزکردبووه‌وه.

له شوین خۆمان واقمان و پرمابوو، ده‌موت ئه‌مه‌ ئه‌و پوژیه‌ی لی‌ی
ده‌ترساین، لۆرییه‌که‌ وه‌ستا، کابرای عاره‌بی به‌دوو بوو، که ئه‌م
دی‌مه‌نه‌ی بی‌نی، په‌نگی زۆر تی‌کچوو، زانی تاوانی گه‌وره‌ی کردوو.
چه‌ک‌دا‌ره‌کان زانیان له‌و مرو‌قانه‌نن خراپه‌کاریمان لی‌بو‌ه‌شیته‌وه،
ئه‌فسه‌ره‌که‌ هاته‌ پێش، چوار شانه‌ی په‌شتاله‌، دانی زی‌ری له‌ ده‌م
بوو، خالی له‌ سه‌ر پوومه‌تی کو‌ترابوو، سه‌یریکی کردین، وتی:

ئیه‌و چیی ده‌کن له‌م بیابانه‌؟!!

ئه‌حمه‌د: له‌به‌ر هه‌ژاری و نه‌داریی پوومان لی‌ره‌ کردوو.

له شیوازی ناخافتنه که ی ئەحمەد، پرسی، وتی ئیوه عارەب نین،
وانییە؟

ئەحمەد: بەلێ، ئیمە کوردین.

وتی: ئیوهی کورد چون گەشتوونەتە ئیڕە؟!

وتم: ئیمە هەموومان خیزانی هەژاریین، داوای هاوکاریتان
لێدەکەین

بمانگەیهننەوه نیو شارەکان و ئازادمانکن.

– منداڵیکی تاقانەم بە هۆی نەخۆشییەکی کوشندەوه لەم بیابانە
مرد و ناشتمان، ژنەکەم بە لە دەستدانی منداڵەکەمان شیت بوو،
بەزەبیتان پیمان بیتەوه، با بچین، گۆری کورەکەم بدۆزینەوه و
دەری بینین، تا لەگەڵ خۆمان ببهینەوه.

بێدەنگبوو، تەماشایەکی کردین؛ سەرنجی (گەلاوێژ)یدا تەنیا ئەو
دانیشتبوو، پەنجەیی بە نیو لەمەکە دەگێرا. بە توورەبیەوه وتی:

ئێوه تاوانبارن، چون بەزەبیتان بەم ژن و منداڵانە نەهاتووتەوه؟.

وریا: تازە کار لە کار ترازاوو و لەبەر هەژاریی پوومان لەم ناوچانە
کردوو. ژن و منداڵ هەموو هاواریان دەکرد و دەگریان. لەو کاتەدا
ویستم پەلاماری چەکی چەکداری بدهم، بەلام نەمتوانی و یەکسەر
پەشیمانبوومەوه، لەوێش دەترسام گەر سەرکەوتوو نەبم، هەر
لەویدا هەمووان بکوژن.

ئەفسەرەکە: بڕۆنە نیو لۆرییەکەوه، (نازە و چرو) بە دەستە
لەرزۆکەکانیان، ئەملاوئەولای قۆلی گەلاوێژیان گرت و لەسەر خۆ

بەرەو لۆرییه که یان هیئا، دوا سات ئەحمەد وتی گەرەم، بە لکو بچین
تەرمی کورە که م بدۆزینەو و لە گەل خۆمان بئیننەو. تۆرە بوو وتی:
تەرمی ئەوت بۆ چییە، ئیووش بە دەردی ئەو دەروۆن.

بە تەنیشت بەدووە که پۆیشتم، وتم ئەی بیویژدان، چییە پیکردین؟
بیدەنگبوو، پەنگی تیکچوو بوو، دیمەنی وای نەدیوو، زۆرخوی بە
تاوانبار دەزانی.

چەند چە کداری لە دواوەی لۆرییه که لە سەرمان وەستابوون.

ئەحمەد: براینە، دەلێن لە (هەولێر) هەو هاتووین، چونکە هەولێر
ئازادە و سەر بە پزێم نییە، دەتوانین بلێن، لەبەر ناخۆشی
کوردستان شەری براکوژی و هەژاری پامانکردوو، بەلام بۆ
(کەرکوک) ناتوانین هیچ بلێن. چە کداری بە ئەحمەدی وت بیدەنگ
بە، بانەیم بە قوناغە تەنگ پشەتت بشکینم، ئەی
تاوانبار. ئەحمەد بە تۆرەییە که وە سەیری کرد، ئەویش بە
تۆرەبوونەو وتی سەیر مەکه، بە ناچاری سەری داخست و
ئایکی لە ناخی دلێیەو هەلکیشا و هیچ قسەیی نەکرد.

لە نیو لۆرییه که، هەموو نزیکبووینەو لە یەکدی، چاوەکان بۆ
یەکدی دەدوان و زمانیش لال ببوو، نەیان دەهیشت قسەیی پێبکەین،
مندالەکان باری دەروونیان زۆر نالەبار بوو، خۆیان نوساندبوو بە
دایک و باوکیانەو، جاروبار بە ترسەو و بە دزییەو سەیری
چە کداریەکانیان دەکرد، لە پەرچاویان دەشاردەو، زۆر دەترسام،
هەموو وە (دانا)، تووشی نەخۆشی میشکین.

که گویم له سه‌گوه‌ر بوو، زانیم له مائی به‌دوه‌که نزیک‌بوینه‌ته‌وه. لورییه‌که وه‌ستا، هه‌موو به‌سه‌ریه‌کدیا که‌وتین، دیسان ژن و منداڵ هاواریان کرد، هه‌زمده‌کرد، منداڵه‌کان خه‌و بیانباته‌وه و چیدی ئەم دیمه‌نه قیزه‌وانانه نه‌بینن، جاروبار خۆزگه‌م ده‌خواست، وه‌ک (دانا) مان لیها‌تایه و گیرۆده‌ی ده‌ستی دوژمن نه‌بووینایه.

ده‌ستکرایه‌وه به‌رۆیشتن، خۆریش کۆتایی هات و چوووه‌وه چه‌قی بیابان، خۆی له‌بینیمان رزگارکرد، ئەستیره و مانگیش ده‌رکه‌وتن و بوونه‌وه هاو‌رپیمان، کز دیار‌بوون، هه‌ست و ناخۆشی خۆیان بۆ ده‌رده‌برین. ئەحمه‌د له‌سوچیکی لورییه‌که‌وه، نه‌یده‌توانی جگه‌ره‌ بکیشی، سه‌ری له‌نامیزی خۆی هه‌شاردا، ئەو نامیزه‌ی هه‌موو یادگاره‌کانی (دانا) ی‌تیدا ده‌بینییه‌وه، گه‌ر ئەو نامیزه‌ ببوایه‌ چه‌ند تابلویی له‌یادگارییه‌کانی کوره‌که‌ی، ئەوا پیشانگه‌یی دلته‌زینی لیده‌رده‌چوو.

زۆر رۆیشتین تا گه‌یشتینه‌ نیو‌شار، چه‌کداره‌کان، جامانه‌کانیان له‌سه‌روملیان کرده‌وه، پووی د‌رند‌یتییان ده‌رکه‌وت که‌ وینه‌ی گورگی برسی و د‌رنده‌ی بیابانی له‌خوگرتبوو. ده‌گه‌یشتینه‌ هه‌ر زالگه‌یی، به‌گۆرانی و به‌رزکردنه‌وه‌ی چه‌که‌کانیان، خۆشی خۆیان ده‌رده‌ب‌ری، که‌ ئەم چالاکییه‌یان ئەه‌نجامداوه و ئیمه‌یان گرتووه.

لورییه‌که‌ له‌شوینی وه‌ستا، چه‌کداره‌کان خۆیان فریدا، به‌ئیمه‌یان وت دابه‌زن، ئیره‌جیگه‌تانه.

له‌پیش مه‌رکه‌زی دابه‌زین، دراینه‌پیش، نزیک‌بوینه‌وه له‌ژووریکی

نزيك دەرگای مەرکهزهکه، ئەفسەرەکه وتی، پیاوێکان بکەنە ئەم ژوورەوه. که وتمان له ژن و مندال جیامان مهکه نهوه. ئەفسەرەکه به زەردهخه نهی ناشرینهوه سهیری کردین، پووی کرده چه کدارهکان و به گالته پیکردنهوه وتی:

لهم ئوتیله، ژووری تایبەت نییه بۆ چوار خیزان؟ پاشان وتی به خیرایی بیانکەنە ئەو ژوورەوه و دەرگایان لێداخەن، با ئەو دەم و چاوانه نه بینمهوه.

مندالەکان خۆیان پیمانەوه نوسان بوو، بەلام بیسوودبوو. چه کدارهکان کردیانینه ژووریکهوه و دەرگایان لێداخستین.

ژووری تاریک، ههستمان لای ژن و مندالەکان بوو، که دهیانبردن بۆ نیو مەرکهزهکه. دەنگ نهما، چه په سا بووین، باوه پمان نه بوو ئەمه راستییه، هەر وامدەزانی خهونه. ژووره که هیند تاریکبوو، یه کدیمان باش نه ده بینی، چونکه رووناکیی تیا نه بوو، ته نیا په نجه رهیی بچووکي له به رزی پیوه بوو. که میکی پیچوو بهرچاومان پووناک بووهوه، سپییه تی دیواره که، وهک لاپه رهیی سپیی گه وره دهاته پیشچاو، چه ندین یادگاریی له سهر نووسرابوو، وتم دهبی ئیمه هیند بمینینهوه به ناچاری دیواره که بکینه نووسینی یادهوهرییه کانمان؟ کهس وهلامی نه بوو، بیدهنگ، له گیزاوی خه یالدا بووین، ههستکردن به تاوانباری ده بخوار دینهوه، چون ئەو ژن و مندالە ناسکانه مان به دهستی خۆمان ئەنفالکرد، خوا دەزانی

چییماڻ لیڏهڪن، کي ڏهلیٰ به پریاری نامانبهنه بیابانهڪه، وهڪ
نهفالهڪان زیندهبهچال ناکرین.

لهو مشتومر ویرکردنهوانهڊا بووین، دهنگی زور له دهرهوه دههات،
بیڏهنگبووین، هر چوارمان چووینه پیش دهرگاکه، ههستمان له
دهنگهکه ڀاڱرت، تا به تهواوی نزیکبوونهوه، دهنگی کردنهوهی
دهرگاکه هات وکردیانهوه.

نهفسرهکه چهڪدارهڪانی لهگهل لپرسراوی مهرکهزهکهڊا بوون که
پلهی نهقیب بوو. وتی گهورهه، ژمارهی ژن و مندالهڪان چواردهیه،
پیوان، چوار، ههموو دهکاته ههژده کهس.

نهقیب سهیریکی کردین، رووی وهرگیڙا بولای نهفسرهکه، وتی:
دهستتان خوشبی، پیویسته نهه تاوانبارانه به زووترین کات
بدرینه دادگا، باشترین سزا بدرین. ویستمان قسه بکهین، هیچ
ماوهی نهڊا و وتی قسه مهڪهن، گویم لیتان نهبی، فرمانیڊا
دهرگامان لیڏابخن.

دهرگایان داخست، گویمان له نزیک دهرگاکهوه ههخست، بوئهوهی
بزانین چیی دهلین. به نهفسرهکهی وت، خوت و نهو چهڪدارانهی
بهشداربوون له نهنجامدانی نهه چالاکییه، سی رور مؤلهتن، هر
نیسته خوتان نامادهڪن تا مؤلهتهڪان واژو دهکهه. ههموویان
سوپاسی نهقیبهکهیان کرد، هیند به توندی سلاوی سهربازیان بو
دهکرد، دهنگی پییان زهوییهکهی دهلهرانهوه. پیش ژورهکهیان

چۆلكردين، زۆر بېھيوا بووين، وتم دھزانن له "دھمى گورگ بهربووين، چووينه دھمى شيړهوه".

تھپھى پيھكى زۆر دھهات، به پھله به پيش ژورھكه تيپھردھبوون، زۆر دلخۆشبوون، مۆلھتن و دھچنھوه نيو مال و منداليان و باسى پالھ وانيتيى خويان دھكھن.

مھركھزھكه كشموات، چھند تاريكىى ژورھكه زيادى بكرديھ، هھستمان دھكرد دھچينھ نيو قولايى شھوى تاريكھوه و پتر دلمان به خيزانھكانھوه دھبوو. ديسانھوه دھنگى پى ھات، دھنگھكه نزيكبووھوه له دھرگاي ژورھكه مان، دھرگايان ليكردينھوه، گوتيان به پھله وھرنھ دھرھوه. چووينھ دھرھوهى ژورھكه، دھيانوت خھمتان نھبى، نھقيب ئيبراھيم كورده و ليپرسراوى يھكھمى مھركھزھكه يھ، ئھو فھرمانى پيكر دووين بتانېھينھ نيو خيزانھكانتھان. وھك دوو فريشته له ئاسمانھوه ھاتېن و فريامانكھون، وابوون. سھرمان سوورمابوو، نھماندھزاني راستھ يا راست نيبھ، زۆر بھريژھوه فھرموويان ليدهكردين تاچووينھ ژوروى خيزانھكانمان، مندالھكان به راكردن بھرھو پيرمانھوه ھاتن، خويان ليئالانين، ئيمھش باوھشى خۆشھويستىى باوكايھتھيمان بو كورنھوه، ھيئد پھرۆشبووين، واماندھزاني له ميژھ له يھكدى دوورين، زۆر پھشيمانبووم بھوشيوھيھ باوھشمان بو مندالھكان كوردهوه، ئھحمھدھمان له بھر نھبوو، له نزيك گھلاويژ دانېشتبوو، پشتى سھرى بھ ديوارھكهوه

نوساندبوو، تهنیا به چاوه‌کانی ده‌پروانییه ئەو دیمەنە ، زانی من
 هەستم پێکرد، یەكسەر پرووی لە گەلاویژ کرد وتی ئیستە چۆنی؟
 - هیچ باش نیم، بۆ (دانا)ت لە ئامیز نەگرت، کاتی بەرەو پرووت
 هات، بزانه ئەوان چۆن باوەشیان بۆ مندالەکانیان کردبوو. هە
 تەزویی بە لەشمدات، زۆر پەشیمانبووم، بەلام چیی بکەین
 تهنیا ئومیدی مندالەکان، لەم ساتەدا، نامیزی دایک و باوکیانە.
 ئەو شەو بە فەرمانی نەقیب ، پاسەوانەکان زۆر خزمەتیان کردین،
 لە هیئەتی خواردن و جیگەوبان، هەموو پراکشابووین، چونکە زۆر
 شەکەتومان دووی نیو لۆری و هەلسوکەوتی نالەباری ئەو چەكدارانە
 بووین. شەوی درەنگ، پۆلیسی، بە هیمنی دەرگاکی کردەو، من و
 ئەحمەد لەو کاتە بە ئاگا بووین، هەر لای دەرگاکیوە بانگی کردین، کە
 چووم وتی نەقیب ئیبراھیم دەلی پیاوێکەن بێن بۆ ژوورەکەم.
 زۆر شپێزە بووین، ترساین دیسان جیامان بکەنەو، (وریا و
 فایەق)، نوستبوون، بانگم کردن، هەر چوارمان بە دلەپراوکی و
 ترسەو، کەوتینە دواي چەكدارەکە بەرەو ژووری نەقیب. چووینە
 ژوورەو، بە چەكدارەکە و تۆ بڕۆ. ئیمەش لە شوینی خۆمان
 وەستابووین، ئاخۆ دەبی چییمان پێبلی، دەبی بە جنیودان
 ریسوامان نەکا و نەمانکاتە ژووری تاریک تا ئازارمان بدەن، چونکە
 دارودەستە ی پزیم، زۆر جار لە نیو شەو دا ئازاری بەندکراوان
 دەدەن. تەماشایەکی کردین، بە زمانی کوردیی بادینی وتی فەرموو
 دانیشن. ژوورەکە ی بە قەنەفە و پەردە ی جوان و فینککەرەو

رازابووهوه، ئهوهی که زۆر سه رنجی راکیشام، ته له فۆنی سه ر
میژه که ی بوو.

له چاوه پوانیی و گویرایه لئ وشه یی بووین، له زاری بیته ده ر، جا
ئه و وشه یه (شیرینه یا تاله)، نازانین به زه رده خه نه یی پر له شه رم و
پیزه وه، وتی براکانم، داوای لیبووردن ده که م، ئیواره لیتان تووره
بووم، دلتان نه ترسی، ئیوه برای منن، خیزانتان خوشکی منن،
مندالتان کوپ و کچی خو من، چیی له توانام بی هاوکاریتان ده که م،
له به ر ئیوه سی رۆژ مۆله تم پیدان تا بتوانم سه ره به ستانه هاوکاریتان
بکه م، گه ر له پیشچاو ئه مانه تووره بووم، دلتان نه ترسی، چونکه
زۆر گلاون، چاوه پوانیی هه له یه کن بیکه م، تا راپوورتم له سه ر
بنووسن و بیگه یه ننه سه روومانه وه، ته نیا بو ئافه رینی. به رده وام بوو
و وتی ئه و ئه فسه ره ی ئیوه ی گرت، زۆر که سیکی پیسه، (نائیب
زابت) بوو، به لام له حیزی به عس پله ی ره فیق حیزی بوو، به
پریاری سه دام بوونه ته (ئه فسه ر)، له و باوه رده ام هه ر ئه فسه ری دیکه
بوایه، به ره لای بکردنایه، پاشان وتی من کوردم و خه لکی شاری
(موسل)م، له به ر ئه وه ی زۆر پشتگیری حیزبم نه ده کرد،
گواستیانه وه بو دوورترین

خالی سنوور، که ئه م شاره یه و پییده لئین (سه فوان).

دئی خوشکردین، دله راوکی و ترسی له دلۆده روونمان رامالی. وتم :
ده توانین به و ته له فۆنه، پیوه ندیی به که سوکارمانه وه بکه ین.
- خو م به نیاز بووم بیلیم، ته له فۆنه که ی هی نایه پیشه وه .

ئەحمەد پەراوی تەلەفۆنى لە گىرفانى دەرھینا و ژمارەيەکی لێدا،
چەندجاری ھەولیدا، دواچار و ھریگرت و پێوەندیی بە (مەھەدی)
برایەو ھەموو بێدەنگبووین، گوێرایەلبووین.

- (مەھەد گیان ھەندەرانی چیی، ئیئە سنوور داشکراوین،
کەوتووینەتە دەست پزێم و لە زیندانی شاری (سەفوان)ین، بە پەلە
بە کەسوکاری خیزانەکانی دیکەش بلی تا بە ھەموو لای ھەولەدن
بو ئازادکردنمان). کە ئەحمەد بە قورگی پەرگریانەو ھەقسەي کرد
زانیم براکەي پرسیاری دانا و گەلاویژی کردو ھەستام و بە پەلە
لە دەستی و ھرمگرت، ئەویش زۆر بە ھیمنیی دایە دەستم، سەری
خۆي داخست، ھەزە دەکرد زۆر قسە بەکەم، راستەوخۆ و تەم محمد
گیان، خەزم و کەسوکار تیگەيەنە، زوو بێن و فریامانکەون.

- بە سەرچاو، بەلام کاکەم بۆ نەیتوانی بەردەوام بێ لە قسە کردن
ھیچ نەبوو؟

و تەم: دلنیا بە ھیچ نەبوو، بەلام لە شوینی غەریبی دل ناسکدەبیت،
ھەر ئیستە برۆ ھەوالە کە بگەيەنە کەسوکارمان. خوا حافیزبوونم
کرد و تەلەفۆنم داخست، زۆر سوپاسی (نەقیب ئیبراھیم)مان کرد.
زەنگی لێدا، پاسەوانەکەي ھاتە ژوورەو، پێیوت ریزی چامان بۆ
بێنە. بێدەنگبووین، چونکە ھەزەمان لە چاکە ھەبوو.

وریا : گەورەم، ئیئە لەو رێیە نازاری زۆرمان چەشت، چەند پوژ بە
پێ دەپوشتین و ھیچ ئاوەدانی نەبوو، تینویەتی و برسێتی
تەنگی پێھەلچنین، لە ھەمووی ناخوشتەر، کوپێ تا قانەي ئەحمەد،

به هۆی نه خوشییه کی کوشنده وه گیانی له دهستدا ، له بهر
بیتوانایی، به ناچاری لهو بیابانه چالیگمان هه لکه ن و ناشتمان،
هر به هۆی ئه و کاره ساته وه ئیستا دایکی مندا له که باری دهروونی
ناهه مواره .

به په رۆشه وه وتی به راستانه؟! پرووی کرده ئه حمه د و وتی
هاوبه شی خه تم و خوا سه بوریت بدا. ئه حمه د سوپاسی کرد و وتی
به لئی ئه و کاره ساته مان به سه رهات، گه نه گه یشتینا یه ئاوه دانی،
زۆر به مان گیانمان له دهست ئه دا.

پاسه وانه که، له و کاته چاکانی هینا و دابه شی کرد، ده سمان کرد به
چا تیگدان، بیده نگ دانیشتبووین و جاری فریگمان له چا که ده دا.
نه قیب هه ناسه یه کی هه لکیشا، دهستی برد بو پاکه تی سه ر
میزه که ی وتی داوای لیبور دنده که م، جگه ره م پیش که ش
نه کردوون. له سه ر کورسییه که ی هه ستا، دهستی دریت کرد بۆلای
ئه حمه ده وه و چه ر خه که ی بو داگیرسان، چه ند هه ولئی دا نه هیلئی،
به لام ئه و جگه ره که ی بو داگیرسان و وتی فه رمو و بیده ره ئه وانی
دیکه. گشت چه زمان به کیشانی جگه ره و چا خوار دنده وه که بوو.

نه قیب وتی سه به ینی به یانی ، ئیفا ده تان وه رده گرم، من پرسیار
ده که م و مفه وه زی ده ی نووسی، ده مه وی وه لامتان یه کبی، چونکه
هر گوړانکاریی له وه لامه کان هه بی، دادگا به رانبه رتان هه لویستی
باش نابی.

سه به ینی ئه م پرسیارانه ده که م و وه لامم بده نه وه .....

پرسیار / خه لکی کوین؟
 وه لآم / شاری که رکوک
 پ: چهند خیزان بوون؟
 و: چوار خیزان.
 پ / ژماره تان چهند بوو؟
 و / ۱۹ کهس (۴ پیاو، ۴ ژن، ۱۱ مندال)، به لآم مندالی
 نه حمده لهو رییه گیانی سپارد.

پ / بۆ به ره وه نده ران چوون؟
 و / له بهر هه ژاری و نه داری .
 پ / له گه ل کی چوون بۆ هه نده ران؟
 و / کوپێ کورد که ناوی (ریبوار) ه.
 پ / خه لکی کوپیه؟
 و / خه لکی شاری هه ولیره .
 پ / به هوئی کیوه توانی بتانگه یه نیته نه وه له ته؟
 و / به هوئی ماله به دوه کان.
 پ / ماله به دوه کان ده ناسن؟
 و / نه خیر، چونکه نیمه هر که گه یشتینه شاری سه ماوه،
 پاسی شلوقی خراپیان هیئا، زۆر له شار دوریان خستینه وه ،
 پاشان چهن کاترمیژی به بیاباندا رویشتین، له بهر توژی لمی بیابان
 هیچ شوینی دیار نه بوو، تا گه یشتینه دهواری رهش، له ویشدا که
 سهیری چوار دهوری خویمان ده کرد ، هیچ ئاوه دانیی نه بوو.

پ/ چۆن گەيشتنه سنوور و پەرينه وه؟
و/ بە پيكابى دەبل قەمەرە، گەيشتىنە نزيك سنوور،
خۆمانيش هيندى بە پى رۆيشتين تا گەيشتىنە دوو زنجيره
گردۆلكەى بەرزى سنوورى نيوان هەر دوو ولات، بريمان و چووينه
سعودييه وه، خۆمان گەيانده مەركەزى سەربازى سنوور، بە ناوى
مەركەز شووعرا.

پ/ بۆ وەرەنگيران؟
و/ وتيان پيشوازي نەماوه، مافي پەنابەريى بە كەس
نادەين.

پ/ داواكاريتان چييه؟
و/ ئيمە لەبەر هەژاريى و نەداريى سەرى خۆمان هەنگرتووه،
دەمانهوى هاوکاريمان بکەن و ئازادمانکەن.
(پاش تەواوبوونى پرسىيارەکان، جيگيرکردنى وه لامەکان)، نەقيب
وتى ئەم وه لامانە، با ژن و مندالەکانيش بيزانن، نەوهك پرسىياريان
ليبکرى، بەلام و اچاکە، گەر ژن و مندال پرسىياريان ليکرا، بيژن
زمانى عارەبى نازانين، تەنيا زمانى خۆمان دەزانين، پاشان وتى زۆر
ماندوون، ئيسته بچن پشوو بدەن.

زۆر سوپاسمان کرد. پاسەوانەکەى بانگکرد و چووينه وه ژوورى
خۆمان، ژنەکان بە ئاگا هاتبوون، لە چاوه پروانييدا بوون.
باسەکەمان بو کردن، خوشترين هەوال بوو بۆيان بە تايبەت
پيوهنديى کردنمان بە (محمد) براى ئەحمەد. شەو تا درەنگ لە

دووباره کردنه وهی وه لآمی پرسیاره کان بووین. فایه ق باویشکیکیدا
و وتی ئیسته هه موو وه لآمه کان ده زانین، ئینجا با بنووین.

به یانی زوو له گه ل لیڈانی ده رگا به ئاگاهاتین، هه رچه نده لیڈانه که ی
به هیژنه بوو، به لآم خۆم هه ر له چاوه پروانیدا بووم تا به زووترین کات
پۆژبی، کات و ساته کانمان زوو تیپه پبی.

سی پاسبه وان خواردنیان بو هینانین، پاشان (۸) ی به یانی پۆلیسی
هات و وتی ته نیا پیاره کان بین.

بیڈله پراوکی و بیترس هه ر چوارمان چووینه به رده م ژووره که ی
وه ستاین، یه که م که س فایه ق چوو ژووره وه، دوا که س خۆم بووم،
چوومه ژووره وه و سلاومکرد، نه قیب خۆی به چه ند په ره ییکی سه ر
میژه که یه وه خه ریک کردبوو، وه لآمی نه دامه وه، مفه وه زه که ش به
لالوتیکه وه وه لآمی دامه وه.

نه قیب روی تیکردم و به تووره ییه وه وتی ناوت چیه؟

— سامان به کر.

هه ستایه سه ری، چوو نریک په نجه ره که و پشتی تیکردم، سه یری
ده ره وه ی ده کردو پرسیاره ده کرد، منیش وه لآم ده دایه وه،
مفه وه زه که ده ینووسی. ناویری دایه وه و دوا پرسیاره لیکردم، زانی
به نمایشی، سه ری لیژیوانووم، له و کاته ی مفه وه زه که سه ری
داخستبوو ده ینووسی، زه رده خه نه یه کی بو کردم، دلپراوکیسی
نه هیژتم. زه نگیکی لیڈا، پاسبه وان که هات، وتی بیگه یه نه شوینی
خۆی.

گشت، دلخوشبووین که نه قیب ئیبراهیم پشتمانه. دەرگا کراوه بوو
 بوژن و مندالەکان، به بهندی نه ده چووین، فایه ق لای په نجه ره که
 وه ستابوو، خه یال بردبوویه وه و ته ماشای دهره وهی ده کرد، له پر
 وتی کوره وهرن سهیرکه ن!، ئەمه ئەو پوژیه لئی دهرساین، به
 په له، هه موو چووینه لای په نجه ره که، چه ندین پیکاب و لاندکروزله
 پییش مەرکه زه که وه ستاون و کلاو سووره کانی پرژیم به په له ده هاتنه
 خواره وه، دابهش ده بوون به سه ر چواردهوری مەرکه زه که و
 سه ریانه کان، نه قیب و چه کداره کانی له پییشوازیدا بوون، زور
 ترساین و ئەژنۆی شکان دین، پاش چه ند خوله کی، قه مەرهی دوا
 مؤدیل، جام رهش، له نزیکه وه وه ستا، پاسه وانه تایبه ته که ی به
 په له دەرگای دوا وهی کرده وه، چاکه ت و پانتۆل له به ری دابه زی،
 سه رو سیما مامنا وه ند، نه قیب سالۆی سه ربازی بو کرد و پاشان
 ته و قه ی له گه ل کرد، فه رمووی لی کرد بو نیو مەرکه زه که، خۆی چوو
 لای چه پییه وه، ئەو که مه خۆشییه ی له دلمان بوو، باری کرد و
 نه ما، وتمان ئەمانه به تایبه ت بۆلای ئیمه هاتوون، له گه ل خۆیان
 راپیچمان ده که ن، نه قییش به رانه ر ئەمانه هیچی بو ناکری.

ترسی توقینه ر بالی کیشایه ژووره که مان، بیده نگیکردبووین،
 له نیو ژووره که هاتو چۆمان بوو، جاروبار له په نجه ره که وه سه یری
 دهره وه مان ده کرد، کلاو سووره کانه مان ده بیینی، یه کجاری ئەژنۆمان
 ده شکا. جاروبار ده چووینه نزیک دەرگا که، گوپرایه ل بووین بو هه ر
 ده نگوباسی، ئەو مەرکه زه زور شله ژابوو، پولیسه کان شپیره ببوون،

دەنگى پىيان و خىرايى رۆيشتىيان بە رېرەوہکان، شپىرزەبيانى
زىاتر دەردەخست. پاش نيوکاترژمىرى دەرگايان ليکريدنەوہ،
پۆلىسى بوو وتى فايەق توفيق، کىيە؟ بىتە دەرەوہ. فايەق تەواو
رەنگى تىکچووبوو، وەلامى بۆ نەدەدرايەوہ، خەرىک بوو بلى ناچم،
وايدەزانی بە ويستى خۆيەتى. ئەحمەد وتى هيچ خۆت شپىرزە مەکە
و زۆر بە سادەيى وەلام بەدەرەوہ، وەک وەلامى ئىفادەکان.

کەوتە پيش پۆلىسەکانەوہ. لە وەلامدانەوہى فايەق، بىباکبووم،
چونکە هيئەد وەلامى پرسىيارەکانمان گوتبووہ و دووبارەمان
کردبووہوہ، بەلام ترسم لە دىرندەيى ئەمانە بوو، کە هاتبوون.

زۆرى پىچوو، کات نەدەرپۆيشت، ترس و دلەپراوکى پەريشانی
کردىن، مندالەکان پووى گەش و ناسکيان بە بەرگى لە ترس
داپۆشرابوو، چاوە گەشەکانيان دەشاردەوہ، دەستمان بە سەريان
دەهيئە، قسەى خۆشمان بۆ دەکردن تا دلۆدەررونى پاکوبىگەرديان
ئارامبىتەوہ، ئەوانيش باوەريان نەدەکرد بە ئاسانى لە پياوانى
پژىم پرگارىين. دەرگايان کردەوہ و فايەق هاتە ژورەوہ، داواى
کەسى دىکەيان نەکردىن. لىي کۆبووينەوہ و تمان فايەق قسە بکە،
چىي بوو، چ پرسىيارىکيان کرد؟ هەناسەيى توندى هەلکيشا، توندى
هەناسە دانەوہکەيشى گوپەکانى ئاوسانبوو، چ ترس و خەمىکى
هەبوو فرىي دايە دەرەوہ، ئىنجە وتى ئەمانە لە پایتەختەوہ
هاتوون، بە تايبەتى بۆ هەوالى ئىمە نىردراون، ئىستىک بىدەنگبوو،
هەموو گوپرايەل بووين بۆ وشە بە وشە کە لە زارى فايەق بىتە

دەرەو، وشەکانی هیند به نرخ بوون، سیوچوار چاو، سیوچوار گوی، له چاوهروانیی دهربرینی وشهیهکیدا بووین.

بهردهوام بوو و وتی ههر پرسیری ئیفادهکانیان لیکردم، بهلام نهوهی سهرنجی پراکیشام ئەم کهسهی هاتوو، یهکه مجاره مروقی وای بیینم له دارودهستهی پزیم، هیمن، به سوژ و بهزهیی، چونکه دهیوت من هاتووم بتانبه بۆ پایتهخت بۆ لیکۆلینهوه، بهلام خووم بۆم دهرکهوت، ئیوه جاسوس و پیاوخراپ نین، له بهر ههژاریی سهری خووتان ههنگرتوو، جا بۆیه هیچ مهترسن، ههولدهدین به زووترین کات نازادتانکهین. که نهقیب وتی گه ورهه کهسی دیکهیان بانگکهین؟ وتی پیویست ناکات، تییانگهیشتم.

براینه، نابی چاکهی نهقیب ئیبراهیم له بیرکهین، زۆر پرسیار که وهلامم دهدایهوه، هاوکارم دهبوو له وهلامدانهوه و پوونکردنهوهی وهلامهکان، ئەمه برایه و پشتمانه، نازانین چیی بۆ بکهین تا بتوانین چاکهی بدهینهوه. (قسهکانی فایهق، هیوری کردینهوه).

ئهحمده چوو له لای پهنجهرکهوه وتی وایزانه دهرۆن، چونکه ههموو پاسهوانهکان، کهوتونهته جوئه و به وریاییهوه تهماشای دهروبهیری خویمان دهکن. ههر له گهله قسه کردنهکهی، کۆمهلی له پاسهوانهکانی نیو مهزکهزهکه، به پراکردن چوون به رهو لای ئوتۆمبیلهکان و میوانه که له گهله نهقیب ئیبراهیم دهرکهوت، چون به رهو لای قه مه ره ی لیپرسراوه که. دهرگایان بۆ کردهوه و ئه ویش زۆر به پوو خوشییهوه، ته وهقی له گهله نهقیب کرد و سواربوو، نهقیب

سلاوی سەربازی بۆ کرد، ھەموو ئەو ناوھیان چۆلکرد و مالآواییان کرد. نەقیب بە پەلە، زۆر بە دڵخۆشییەو ھەراپەو ھ.

لێشاوی ترس یەخە ی بەرداین، چاوەروانیی ھەوآلی تازەبووین. پۆلیسەکان سینی پاقلاو ھ و سنوقی ساردییان بۆ ھیناین، کە لە میوانەکان مابوو ھ، ھەموو ئەو کەسانە ی لە مەرکەزە کە بوون، روو خۆشوگەش دیار بوون، ھەستمدە کرد، لەبەر ئیمە دلیان خۆشە، کە بە ئاسانی پزگار بووین لەوانە ی ھاتبوون. دەرگایان لیکردینەو ھ. نزیك عەسربوو، نەقیب ئیبراھیم، خودی خۆی ھات بۆ ژور ھە کە مان، چەند چە کداریکی لە گەل بوو، ھەموو ھەستاینە سەری، بە چاوی سۆز و بەزەییەو ھ پوانییە ھەمووان، وتی فەرموو دانیشن. خوشک و برایان، بە زمانی عارەبیی باسی ھۆی ھاتنی میوانەکانی پایتەختتان بۆ دەکەم، تا پۆلیسەکانیش تیبگەن چیی دەلیم.

ئەم میوانانە ی پایتەخت بۆ ھەوآلی ئیو ھاتبوون، چونکە ھەوآلیان پیگە یشتبوو ئیو ھ جاسوس و پیاوخراین، ئەوانە ی سی رۆژ مۆلەتم پیدان، لیرەو ھ و راستەوخو چوو بوون بۆ پایتەخت، ھەوآلە کە یان گە یاندبوو، نەو کە من ھیچ لای ئاگادار نە کە مەو ھ، چونکە کوردن ولە خو من، ئازادیانکە م. پیشئەو ھ ی لە گەلتان لیکۆلینەو ھ بکری، لپیرسراو ھ کە م تیگە یاند، کە ئەمانە لەبەر ھەژاری ملیان ناو ھ تە بیابانەو ھ، جگە لەو ھ ش مندالیکیان گیانی سپارد و دایکی مندالە کە ش باری دەر وونی تیکچوو ھ، گەر نە گە یشتنا یە ئاو ھ دانی، زۆر بە یان لە تینویە تی و برسێ ییدا دەمردن، ئایا دەبی ئەمانە

سیخوری بکن و پیاو خراپین؟! که پوون کردنه وه که ی گوی لیبوو،
سه ریسورما وتی یه کیان بانگکن، منیش فایله کانم خسته پیشی و
و تم جه نابت یه کیان هه لبر ژیره، یه که م فایل هه لبر ژارد، که فایه ق
توفیق بوو.

پاش لیکولینه وه که، لیبیرسراوه که وتی بوم دهر که وت قسه کانت
راست و دروستن، به لام نه وانه ی هه واله که یان گه یاندووه ناراست و
ناژاوه گیرن. له سه ر لیبیرسراوی تیی خوی هه واله که یانی به درو
خسته وه و واژوی کرد که سیخوچ نین و هه ژارن، وتیشی نه م
هه ژارانه نابهم له گه ل خوم، به لام داواکارم له م مه رکه زه نه مینن،
چونکه نه وانه ی هه واله که یان گه یاندووه، وتوویانه نه قیب ئیبراهیم
کورده، به زهی پیان دیتته وه، چه ندجاری له راپورته که دووباره یان
کردووه ته وه، "بیانگوازنه وه مه رکه زی دیکه" هه و لمدتا تا هر لای
خوم بمیننه وه، به لام نه و وتی وا چاکه لای خوت نه بن به ویستی
خوت، بوچ مه رکه زی ده یان نیری، سه ربه سستی، جگه له وه ش،
ده توانی چاوت لییانبی و چیتت ویست، منیش هاوکارتم سوپاسم
کرد و وتم فه رمایشنتان به جییه، به زووترین کات جییه جی
ده کری ئیسته نه وه ی ده مه وی به ئیوه ی راگه یه نم "خوتان
ناماده که ن، ده تاننیرم بو مه رکه زی تر هه رله م شاره، لیبیرسراوی
مه رکه زه که، ناوی (عه لی) یه، زور هاو پریمه، دانیابن، له هر شوینی
بن هاو کارتانم.

ۋەتەن: زۆرمان پېنناخۇشە لاي جەنابى بە رېزىت دەپۋىن، بەلام چۈنى
بە باشدەزانى، چىيىت پېۋتراۋە، جىبەجىيى بە .

پۇيشتەۋە بۇ ژوورى خۇي. پاش كاترمىرى، بانگكراين بۇ گۆرەپانى
مەركەزەكە، سواری دوو ئۆتۈمبىل بووين بەرەۋ شوینی تازە.

لەبەردەم مەركەزەكە ۋەستاین، نووسراۋەكەيان بىردە ژوورەۋە،
پاش ماۋەيى، مەۋەزى كورتە بالا، لاۋازى دەموچاۋ ئاۋلوی،
ئەسمەر، ھاتە دەرەۋە. بە توورەيىيەۋە وتى دابەزىن، گىشتمان بە دلى
پەرلە ئازارو خەمەۋە دابەزىن، ژماردىنى، بە چەكدارەكانى وت ئىۋە
بېرۇن، ئەم تىكدەرەنە لاي ئىمەن، پىۋەندىيان بە ئىۋەۋە نەما.
ئەحمەد : ئىمە تىكدەرنىن.

بە توورەيىيەۋە وتى ئىۋە مندالى نىۋبېشكەتان تىكدەرە، ئىنجا
پىزى خۇتانگرن ۋە قسەى زیاد مەكەن.

چەكدارىك: ئەمانە مەۋقى باشن، ھەژارن، پىۋىستە پىزىيان بگرىن.
پروى كىردە چەكدارەكە، بە گرژىسى ۋە توورەبوۋنەۋە، وتى ئىۋە
بېرۇن، بە پاسەۋانەكانى خۇيانى وت بىيانبەنە گۆرەپانى مەركەزەكە
ۋە زۆر بە جوانى بىيانپىشكنن، ئىنجا ژن ۋە مندال بەنە ھۆلىكەۋە،
پىۋەكانىش بۇ ھۆلىكى دىكە. چەكدارەكان زۇريان پېنناخۇشبوۋ،
ھەر بە پەلە گەپرانەۋە، بەلام لە سەيركردىيان، بۇم دەرکەۋەت دەچن
بە نەقىب ئىبراھىم دەلین، تا بە زوۋىيى بى ۋە فرىامانكەۋى.

لە دەرگايەكى گەۋرەۋە، چوۋىنە نىۋ مەركەزەكە، لە گۆرەپانى
نىۋەند مەركەزەكە، ۋەستاین بۇ پىشكنن، ۋاماندەزانى تازە

گرتوویمانین. مڤهوهزه که وتی پیاوان، مندال، ژنان، به جیا بوهستن.

وتم: مندالهکان بی دایکیان ناتوانن، به لام ئیمه ی پیاوان جیا دهبینه وه.

له پشته وه داریکی پیمدا کیشا وتی تو ریمان بو دهکیشی؟
هموو وتیان با جیا بینه وه، مندالهکان له نزیك خو مان ریز دهکین
با تووشی کیشه نه بین. له و کاته، نه فسه ری دوو نه ستیره، قه له وی
خره، ورگن، نه سمه ر، بو لامان ده هات.

مڤهوهزه که چوو به ره و پیرییه وه، سلأوی سه ربازی بو کرد، نزیك
بووه وه، به دهنگه دانوسا وه که ی وتی مڤهوهز جه ربوع ژماره یان
چه نده؟

— گه وره م، ژماره یان (٤ پیاو، ٤ ژن، ١٠ مندال)، واته هه ژده
تیکده ر.

وتم: گه وره م ئیمه تیکده رنین، نه م مڤهوهزه چه ن جاریکه ده یلیتته وه.
نه فسه ر: چه پبه، زبان دریژی مه که، گه ر تیکده رنین له باکوره وه کی
ئیوه ی گه یانده ئیره. جه ربوع له پشتمانه وه وه ستابوو، داریکی
دیکه ی پیمدا کیشا و وتی نه مه زور بلییه، به هه ره شه کردنه وه وتی:
دوایی چارت ده که م، نه مانه به لیدان ی کییل نه بی، له زمان دریژی
ناکه ون.

نه فسه ر: به په له بیانیشکنن و بیانکه نه هو له کانه وه.

هه موو ئه بله ق ببووين، زۆر ده ترسايين، به تايبهت له مفه وهز
جهر بوع، كه به راستى ناوى به خۆيه وه بوو.

گه لاويژ له ريزى ژنان چوو ده ره وه به ره و سيبه ره كه ده رويشت.
جهر بوع هاواري ليكرد، كه بگه رپته وه، به لام گه لاويژ گويى نه دايبى و
له سيبه ره كه دانيشت. جهر بوع به پاسه وانه كانى وت:

هه به قوناغه تفهنگ بيهيننه ريزه وه، مه ليين ئه مه ژنه و به زه ييتان
پييدا بيته وه.

ئه حمه د پوى كرده ئه فسه ره كه وتى: گه وره م، با وازى لييين، بارى
ده روونى باش نيبه و زۆر خراپه. له و كاته ناسكه، نه قيب خوى كرد
به مه ركزه كه دا، ئه فسه ره كه به پاسه وانه كانى وت ليگه رپين با
له بهر سيبه ره كه بى.

به ره و پيرى نه قيب ئيبراهيم چوو، ده يوت، هه له، هه له ب كاكه
ئىبراهيم و سلاوى سه ربازى بو كرد و يه كديان ماچ كرد. هه موو
ئاو پرمان دابوه وه، دله راوكى و ترسمان كه مبووه وه. ده ستيان خسته
نيو ده ستى يه كدى و به ره و لامان ده هاتن، له گه ل هه ره هه نگاوى،
كو مه لى خه مى ده ره وانه وه. جهر بوع سلاوى سه ربازى بو كرد،
نه قيب ته ماشايه كى جهر بوعى كرد و ده ستى بو ئيمه و بولاى
گه لاويژ دريژ كرد وتى ئه مانه تيكده رن؟!

ملازم عه لى، چرپا نيبه بنگويى نه قيب و به جووته به ره و ژوورى
ملازم عه لى چوون. (جهر بوع)، وهك سه گ به دوايانه وه بوو.

پووم كرده يه كى له و پولى سانه ي كه لامان بوون، وتم :

مفوهز جهرېوع بۆ وا بهرانبه رمان خراپه؟

نهدده ويرا وه لامبدا ته وه، به لام پۆليسسه كه ي ته نيشتي وتى:

ئه م جهرېوعه برابه كى له باكوور، تيكده ره كان كوشتوو يانه، له بهر
ئه وه ئيوه به دوژمن ده زانى، به لام خه متان نه بى، نه قيب ئىبراهيم
له گه ل ملازم عه لى يه كديان زور خو شده وى، چونكه شيعه و كورد
يه كديان خو شده وى، (ملازم عه لى) يش شيعه يه، پۆليسسه كه ويستى
شتى ديكه بدر كينى، به لام جهرېوع گه راپه وه، هه موو بئده نگبووين،
نه ك له بهر ئه وه ي ده ترسايين، چونكه به راستى ترسمان نه ما بوو.

به تووره ييه وه وتى:

ئه و شپته بيينه ريزه وه. گه لاويژ خو ي بيزار ببوو، هيو اش هيو اش
به ره و لامان ده هاته وه. ئينجا وتى ژن و مندا ل ببه نه ئه م هو له،
پيا وانيش بۆ ئه و هو له ي به رانبه ريان.

ئه حمه د: پيا وى چاك به، جيامان مه كه ره وه.

له م مشتومرده ا بووين، هه ر دوو كيان له ژوره كه وه ده ركه وتن و پوو
له ئيمه ده هاتن، كه نزيك بوونه وه، جهرېوع سلا وى بۆ كردنه وه وتى:
گه وره م، ژن و مندا ل، ئه و هو له مان بۆ دانا ون و پيا وان ئه م هو له ي
به رانبه ريان.

و تم: گه ر بكرى هه مو وان پي كه وه بين، وه ك لاي جه نابى نه قيب .
مفوه زه كه به قيني كه وه ته ماشايه كى كردم، گه ر نه قيب له وى
نه بو ايه، دارى كى پيمدا ده كيشايه وه.

ملازم عەلى: ئەم مەرکەزە شوپىنى ژن و پياوى جياوازه، من باش لە مەبەستان دەگەم، و پىراى ئەوھى دىنىام لە پۆلىسەکانم كە ھەلە ناكەن، بەلام ئىوھى پياوان دەتوانن لە پەنجەرى ھۆلەكەتەنەوھ، سەيرى ھۆلى خىزانگان بكن، ھەر جارى يەكىكتان بىن بە پاسەوان، چونكە ئىوھ ئاپروران زور خوشدەوئى و پىرۆزلاتان، لەبەر پىزى نەقىب ئىبراھىم ئەم پىيەتان پىئەدەم.

نەقىب سوپاسى كرد و پرووى كردە ئىمە و وتى:

ملازم عەلى ھەر وەك منە وبە ھەموو شىوھى ھاوکارىتان دەكات. پرووى كردە ملازم و وتى ئەم خزمانەم بە تۆ دەسپىرم.

جەربوع زۆرى پىنا خوشبوو نەقىب "پىسەكەى كرد بە خورى". ملازم نەقىبى بە پىكرد وبە پەلە گەرايوھ وتى مەوھز جەربوع. وتى: بەلى گەورەم.

– ئەمانە دەچنە ھۆلەكانەوھ، سەبارەت بە ژن و مندال، لە كاتژمىر (۲) دواى دەوامى فەرمى، دەرگايان لىدەكرىتەوھ سەربەست دەبن. جەربوع: گەورەم لەم تىكدەرەنە دىنىاي؟

توورە بوو، وتى:

جەربوع، ئەمانە ھەژارو دىلن، دەتەوئى تۆلەى براكەت لەم بىدەسەلاتانە بكەيتەوھ، گەر تۆ ھىند پياوى ئازا و تۆلەستىنى، كاتى فەرمانى گواستنەوھت بۆ باكور دەرچوو، بچووئىتايە و چەند تىكدەرىكت لە برى براكەت بكوشتايە، نەك چەندىن ئەملاوئەولات

کرد، تا نه چوویت، دنیام نه مانه کاری خراب ناکه، ده ئیسته بیانکه نه نیو هو له کانه وه با پشوو بدن .

جهرهوع رهنگی تیچوو، ده می ته ته له ی ده کرد، وتی به نی گه وره، هر ئیسته.

نه وه هو له گه ورانه، هیچ به ندرای دیکه ی تیدا نه بوو، نه مانده زانی بوچی، نایا خه لکی ئیره، نه وه نده رو شنیر و پیشکه وتوون؟ پاسه وانیمان دابه شکرد به سهر هر چوارمان، هر یه کی دوو کاترمیری به رده که وت، (فایه ق له کاترمیر ۷، وریا له ۹، من له ۱۱، نه حمده له ۱۰ ی شه وه وه) نوره مان بوو. شه و خه ومان نه بوو، چونکه جیا کرابوینه وه له خیزانه کان، جیگوریش ببوین.

نه حمده : ده زانن کورینه، که سوکارمان زوریان پیچوو، ئیمه ته نیا کاک ئیبراهیم ده ناسین، نه ویش هیند چاکه ی له گه ل کردوین، پیمان شهرمه بو تیلیفون کردن، پیبیلیینه وه. گهر (محمد) ی برام بهاتایه، له م باشووره هاویری زورچاکوده سرپوم هیه، دنیام ده توانی هاوکاریمان بکات له نازادبوونمان.

وریان: چونه وا هاویریت له م باشووره هیه؟ له و کاته فایه ق بانگی وریای کرد و وتی وهره نوره ته.

نه حمده : وریا گیان برۆ تا تووره نه بووه، کاتی دیکه باستان بو ده که م که چون نه م هاویرییم لیږه په یدا کردووه.

یازده ی شه و بوو، نوره ی پاسه وانیم هات، یارمه تیم له نه حمده وهرگرت وتم بنوو، چونکه دوا ی من نوره ته.

لئیراکشا وتی ئای بۆ جگهره‌یی.

چوومه لای په‌نجه‌ره‌که وه‌ستام، چاودیریم ده‌کرد، پاسه‌وانه‌کان که‌وتبوونه‌گفتوگو، پوومه‌تم نوسان به‌په‌نجه‌ره‌که‌وه و ته‌ماشام ده‌کردن، جگهره‌یان ده‌کی‌شا، سه‌یری لای ئه‌حمه‌دم کرد، ده‌ستی نابوو ژیر سه‌ری و خه‌یال بردبوویه‌وه و په‌ریشانبوو بۆ جگهره، بانگی پاسه‌وانه‌کانم کرد، یه‌کیان هات پیموتم جگهره‌تان پی هه‌یه؟ دوو جگهره‌ی ده‌ره‌ینا و یه‌کیانی داگیرسان و دایه‌ ده‌ستم و ئه‌وی دیکه‌ی پیمدا و وتی ئه‌میش وه‌رگره.

سوپاسم کرد و به‌په‌له‌ چووم بۆ لای ئه‌حمه‌د، جگهره‌که‌ی بیینی به‌په‌له‌ ده‌ستی له‌ ژیر سه‌ری ده‌ره‌ینا و دانیشیت وتی سامان گیان ئه‌مه بۆ منه؟!

- ئه‌ی بۆ کی‌یه، خو من جگهره‌م ناکیشم.

جگهره‌که‌م دای، به‌په‌له‌ چه‌ند مژگی لیدا، جگهره‌که‌ی دیکه‌م پیشاندا، وتم، فه‌رموو ئه‌م جگهره‌یه‌ش بگره، زۆر دل‌ی خوشبوو، گهر (دانا)م به‌زیندوویی به‌ینایه‌ به‌رده‌ستی، هه‌ر ئه‌وه‌نده دل‌خۆشه بوو.

نزیك نیوه‌شه‌و بوو، ده‌نگی پیی پۆلیسه‌کان به‌توندی ده‌هات، سلّوی سه‌ربازیان ده‌کرد، هه‌ستم لای ده‌نگه‌که‌ بوو، گویم له‌په‌نجه‌ره‌که‌ نزیک‌کرده‌وه، پوانیمه‌ لای ده‌رگا‌که، پۆلیسه‌کان له‌گه‌ل میوانه‌که‌ قسه‌یان ده‌کرد، پیاویکی دشداشه‌ سپیی له‌به‌ر بوو، چوار شانه، زۆر قه‌له‌و، هاته‌ نیو مه‌رکه‌زه‌که‌وه، هه‌ر هه‌نگاویکی، چه‌ند

ههنگاویکی ئیمه دهبوو، دهستیکی له گیرفانیدا بوو، به بهردهم پهنجهرهکه تیپهپر بوو، بهرهو ژووری ئەفسهرهکه دهپرویشتن، دیسانهوه دهنگی پیی پۆلیسهکان هات، ئەمجارهیان، نهقیب ئیبراهیم و ملازم دحام بوو، ئەوانیش هاتنه ژوورهوه و به پهله به بهردهمی مندا تیپهپر بوون، بهرهو ژووری ملازم عهلی دهپرویشتن، ههزندهکرد بانگی نهقیب بکه، شهرمم دهکرد، بهلام ئەوهندهی ههبوو، دلهپراوکی و ترسی لیکه مکردمهوه، ئەوهی جیی سهرسوپمان بوو، ملازم دحام بوو، دهبوايه سبهینی بهاتایهوه، چونکه سی پۆژ مؤلته بوو، کهچی هاتبوهوه. زهنگی له ژووری (ملازم عهلی) یهوه لیدرا، پۆلیسی به پهله پرایکرد بو ژوورهکه، ئەحمده ههستا وتی ئەوه چییه؟

وتم له ژووری ملازم عهلی کۆبوونهوه هیه.

ئەحمده هات، ههردووک لای پهنجهرهی هۆلهکه دا وهستا بووین، ههستمان راگرتبوو، ئاخۆ بهم نزیکسی نیوه شهوه، دهبی بۆچی کۆبووبنهوه.

پاش ماوهیهکی کهم، پۆلیسهکه له ژووری (ملازم) هاته دهرهوه، خهریک کردنهوهی دهرگای هۆلهکه مان بوو، ههر دووکه مان سهیری دهرگای هۆلهکه مان دهکرد، کردییهوه و هاته ژوورهوه وتی سامان بکر کییه؟ کهمی شیرزه بووم، زانیم لیکۆلینهوهیه، وتم منم فرموو. پۆلیسهکه وتی له ژووری ملازم عهلی کاریان پیته.

لەگەڵ پۆلیسە کە دا چووم بۆ ژووری ملازم عەلی، بە دلی لەرزۆکە وە
 چوومە ژوورە وە، دسداشە لە بەرە کە، لە شوین (ملازم عەلی)
 دانیشتبوو، دەمانچە کە ی لە سەر میزە کە و لە پیش خۆی دانابوو،
 (هەردوو ملازمە کە ونە قیب ئیبراھیم، لە سەر قەنە فەکان
 دانیشتبوون، بە وە دا زانیم دسداشە لە بەرە کە، لە وان پلە ی بەرزترە.
 سلۆم کرد، وە لامیاندا یە وە، دسداشە لە بەرە کە وتی (هەلە، هەلە
 بکاکات، هەلە برەع کاکە ئیبراھیم)، هەموو پیکە نین، منیش وە ک
 ئەوان پیکە نیم و وتم سوپاستان دەکەم. وتی لە و قەنە فە یە ی لای
 خۆت دانیشە، بە رانبەری دانیشتم.

دەستی بە سمیایدنا هینا، سەیری هەمووانی کرد وتی چەند
 پرسساریکت لیدە کەم، دەمەوی بە راستی وە لامدەیتە وە، نە خۆت
 تووشی سەریشە بکە، نە ئیمە.

– دلیابە، بە راستی وە لام ئە دەمە وە.

وتی: هۆی چوونتان بۆ ولاتیکی ئیسلامی چیی بوو؟

– ئیمە لە بەر هەژاری بۆ ئە و ولاتە چووین.

– ئە و قاچا خچییانە ی بردتانی، خەلکی کوین؟

– ریبواری قاچا خچی، دانیشتووی شاری (هەولیر) ه. بە دە کە ش
 لە بیابانی شاری سە ما و یە.

– دەتوانین هەردووکیان دەسگیرکەین.

– ریبوار لە هەولیرە، سەبارەت بە ماله بە دە کە، شارەزای ئە و
 بیابانە نیم، تا بیدۆزینە وە.

وتى: ھەستت نەدەکرد، سەر بە حىزبە ئىسلامىيەكان بن؟
وتم: گەرھەم، ھىند بېويژدانىبون، بە جوولەكە دەچوون.
ھەموو پىكەنن، خۇمىش دەمويست، قسەى خۇش بدۆزمەوہ و
دوورى بکہمەوہ لە پرسىارکردن و توورەبوون.

لە سعودىيە، كەستان جيا نەكرانەوہ، تا بە جيا قسەتان لەگەل بکہن؟
- نەخىرگەرھەم، ھەموو ھەرىپىكەوہ بووين. بىدەنگبوو، دەستى
برد بو شۆين پىنووسى سەر مېزەكە، پىنووسىكى دەرھىنا و لە
پارچە لاپەرھى تىبىنيەكانى دەنووسى. دەستى برد بو پاكەتەكەى
بەردەستى و فەرمووى جگەرھى لە ئەفسەرەكان كرد، جگەرھىكى
داگىرساند، ئەمجارەيان پووى تىكردمەوہ و وتى:

ھىچ مەفرەزەتان تووش نەبوو، بە پارە ھاوكارى كردبن.
- نەخىر. تووشى ھىچ مەفرەزەى وا نەبووين.
- چۆن لە سنوور پەرىنەوہ.
- تا پەرىنەوہ زۆر ماندووبووين، چونكە دوو ساترى بەرز سنوورى
ھەردوو ولاتى جياكردبووہ.

وتى: سنوورى نىوانمان چالە يا ساترە؟

وتم: ساتر بوو.

وتى: نەخىر چالە، ملازم دھام، زانى رووى پرسىارى دەكرىتى
يەكسەر وتى گەرھەم تو راستدەكەى، سنوورى نىوانمان چالە، بەلام
لەو شۆينەى ئەمان پىيدا تىپەرببوون، ساترە. وەك تىبىنى نووسى
و ئىنجا وتى:

چۆن توانىتان بى قاچاخچى بگه پىنه وه؟

- ئەستىره كمان كرد به نىشان وبهره و پرووى ئەستىره كه
دەپۆشتىن تا ھەر بە دەورى خۆماندا نەخولىپىنە وه.

وتى ئافەرىن، ئىوھ چۆن ئەم شتانه دەزانن، سەرەپراى ئەوھى لە
شاخ دەژىن، پرووى كرده نەقىب، وتى كاكە ئىبراھىم، دەزانى ئىوھ
زۆر زىرەكن؟.

نەقىب ئىبراھىم: بەلى گەورەم، ئىمە زىرەكىن.

ملازم دحام: گەورەم، ئەمانە لە گەرانە وه، مندالىكىيان لىدەمرى گەر
تووشى ئاوه دانى نەبوونايە، زۆر بەيان دەمردن، بەلام خۆيان و
بەختىيان تووشى مالى بەدوو دەبن، پاشان، مالى بەدوھە كه
پىپراگە ياندىن، ئىمەش ئەو دەقەرەمان پشكنىي و دوژىماننە وه.
وتى: كىتان لى مردووھ.

وتم: گەورەم، مندالى تەمەن چوار سال، دايكىشى بە ھوى لە
دەسدانى مندالەكە يە وه، بارى دەروونى زۆر خراپە. مژىكى لە
جگەرەكەيدا و بە پەروشە وه وتى چۆن، كورم بە راستتە؟!
- بەلى، مندالى (ئەحمەد ئەمىن) ۵.

- توپرو، ئەو ئەحمەدەم بە پەلە بو بانگەكن.

ملازم عەلى: گەورەم، گەر بە ئەرك نەبى، ھەر لاي خۆتە وه زەنگى
لىدە. لەگەل زەنگ لىدانەكە، پۆلىسەكە ھاتە ژورە وه، دىدائشە
لەبەر وتى ئەحمەد بانگەكە. لەگەل پۆلىسەكە چوومە دەره وه.

نازه و چرو، له په نجره‌ی هۆله‌که‌یانه‌وه، بانگیان کردم. یارمه‌تیم له پۆلیسه‌که وهرگرت، وتی فرموو، به‌لام که‌می په‌له بکه. که چوومه لای په‌نجره‌که، نازه وتی سامان بوچی بانگیان کردن، چیی بووه؟. وتم هیچ نییه، ته‌نیا لیکۆلینه‌وه ده‌که‌ن، بچن بنوون، با نه‌زانن به ناگان، نه‌وه‌کو بانگتان بکه‌ن، شه‌وتان شاد.

چوومه‌وه بو هۆله‌که‌ی خو‌مان، ئەحمەد له‌گەڵ پۆلیسه‌که بو لیکۆلینه‌وه چووبوو. لای په‌نجره‌که وه‌ستام و چاوهروانیی ئەحمەد بووم، نیوکات‌زمیری له‌ چاوهروانیی، ئینجا ئەحمەد هاته‌وه. وتم: پرسیا‌ری چییان لیکردی؟.

- پرسیا‌ری سادەیان لیک‌کردم، به‌لام بو‌مه‌رگی (دانا) و نه‌خو‌ش‌بوونی گه‌لاویژ، زۆریان پینا‌خو‌ش‌بوو. ده‌زانی د‌ش‌دا‌شه له‌به‌ره‌که به‌رپۆه‌به‌ری ئاسایشی ئەم شاره‌یه، پله‌ی (موقه‌ده‌مه)، ناوی (جه‌دوعه)، زۆرپ‌یزی لیک‌گرتم، وتی هاوبه‌شی خه‌متین و ئینشه‌للا هاوکاریتان ده‌که‌ین.

وتم: ئەو که‌ته‌یه، به‌رپۆه‌به‌ری ئاسایش بوو؟!

- به‌لی، ملازم‌عه‌لی پیناسانم... له‌م قسانه‌ بووین ده‌نگیان ده‌هات، که سه‌رنج‌ماندا، مالا‌وا‌ییان له‌ ملازم‌عه‌لی کرد و پو‌یشتن. به‌یانی هه‌ر به‌ زوویی، له‌ ده‌نگی (جه‌ربوع) به‌ ناگا هاتین، خو‌اردنیان بو‌هیناین، پاشان، جه‌ربوع وتی پیاوان با بی‌نه‌ ده‌ره‌وه.

چو‌ینه‌ گو‌رپه‌پانی مه‌رکه‌زه‌که، جه‌ربوع که‌وته و تار خو‌یندنه‌وه، وتی ئیم‌رۆ، ئیوه‌ی پیاوان ده‌گوا‌زینه‌وه بو‌ زیندانییه‌کی دیکه‌ له

شاری (زویپر)، تایبته به (نه هیشتنی تاوان)، ته نیا ژن و مندالتان لیږه ده مینن. زورمان پینا خوشبوو، ئه ویش چه زیده کرد، هه وائی نا خوشمان پیراگه یه نی.

وتم ناکری ئیمه لیږه بمینینه وه؟

وتی ئیوه تاوانبارن، ده بی سزای خوټان وهرگرن.

ئه حمهد : ده مانه وی له گهل (ملازم عه لی) قسه بکه یین.

زوری پینا خوشبوو، به لووتی به رزه وه وتی قسه ی من و ملازم عه لی هه ریه که، ئه و به یانی فه رمانی پیکردوم.

وریا : ئیمه نه دزین نه پیاو کوژتا بماننیرن بوزیندانی نه هیشتنی تاوان. به گالته پیکردنه وه وتی : بو به ئاره زوی تو یه؟

ژن و مندال له په نجه ره که وه سه یریان ده کردین فرمیسکیان ده رشت.

پولیس هات و به (جه ربوع) ی وت (ملازم عه لی) ده لی، پیاوه کان

بیڼ بو ژوره که م. زانی ملازم، ده یه وی هاوکارمان بی، به نا

به دل ییه وه وتی وهرن بو ژووری ملازم. هه ر به په له چووین. له

پیشمان هه ستا و زور پیزی لیگرتین، فه رمووی دانیشتنی لی کردین،

ته نیا (جه ربوع) به پیوه وه ستابوو، ته ماشای (جه ربوع) ی کرد وتی

تو فه رموو پرؤ. ئه ویش په رنگی تی کچوو به م هه لسوکه وته ی ملازم، به

توندی سلأوی کرد، چووه ده ره وه. زور به پرزه وه وتی شه وی

(موقه دم جه دوع)، به پر یوه به ری ناسایشی ئه م شاره یه، فه رمانیدا،

ته نیا پیاوان بنیرینه شار ی دیکه، چونکه ئه م شاره، به بریاری

نه ته وه یه گگرتووه کان، بریاری (چه ک دامالینی) له سه ره، هه ر

به ندکراوی، له یهک پوژ پتر نابی بمینیتته وه له به ندیخانه کان به تایبه تیی له و پوژ هوهی دوو به ندکراو له م به ندیخانه یه وه رایانکرد. من و نه قیب ئیبراهیم، زورمان پینا خوشبوو، زور هه ولماندا تا توانیمان ژن و مندال بهیلینه وه. ئەحمەد وتی سوپاستانده کهین، به لام داواکارییه کم هه یه، گهر بکری، یه کی له ئیمه ی پیاوان لای خیزانه کان بمینیتته وه.

- ئەمه فرمانی (موقه دەم جه دوع) ه، به لام هه ر ئیسته تیلیفون بو نه قیب ئیبراهیم ده که م، تا پیوه ندیی به (موقه دەم جه دوع) ه وه بکا، دهستی بو تیلیفونه که برد و پیوه ندیی له گه ل نه قیب دا کرد و پاشان هه موو له چاوه پروانیی نه قیب بووین.

زهنگی تیلیفون لیدرا، نه قیب ئیبراهیم بوو. ملازم عه لی به نه قیب ئیبراهیمی وت دهستت خوشبی، ئەنجامدانی کار هه ر له خوت دی، زانیمان شتیکی باشیان بو ئەنجامداوین.

تیلیفونه که ی داخست گوتی براینه، نه قیب پیوه ندیی به (مقدم جه دوع) ه وه کردوه، له سه ره تا وه رازی نه بووه، پاشان وتوویه تی، ئەو پیاوه ی ناوی ئەحمەد بوو، به سه رهاته که ی زور کاری تی کردووم، با ئەو بمینیتته وه خوم که فاله تی ده که م. هه موو، زور سوپاسمان کردن. ئەویش وتی هه رچییی به ئیمه بکری، ده یکه یه نه سه رچاومان، چه زده که م له بهر مندالاکان تا دوا ی نیوه رو بچنه نیو خیزانه کان پاشان، ده تانییرین.

زەنگى لىدا ، جەربوع) ھات.ملازم وتى ھەر چواريان بۇ ھۆلى ژن و مندالەكانيان بىبە، تا كاتژمىر اى پاشنيوھرۆ، لەويدا دەمىننەوھ، پاشان، (ئەحمەد ئەمىن) لە ھۆلى خىزانى دەمىننيتتەوھ و سيانيان دەبرىن بۇ (زوبىر). (ويستى قسە بكا). بىباكانە، بە توورەيىھوھ وتى: فەرمانيان بە سەردا كردووم جىبە جىيبكەم، منيش فەرمانت بە سەردا دەكەم، چىيىت پىدەلئىم وابكە.

زانى ملازم توورە بووھ، وتى بەلى باشە، گەورەم.

چووينە ھۆلەكە و ديسانەوھ، باوھشى سۆز و خوۋشەويستىيمان بە يەكدىدا كرد. ئەمجارەيان (سۆزى كچم، باوھشى لە ئەحمەدیشدا، دەستە خنجىلەكەى لە مىلى كردبوو، زۆرم پىخۆشبوو، بەو مندالىيە، ئەو ھەستە ناسكەى ھەبوو، دلى ئەحمەد ھىوركاتەوھ و مەيلى (دانا)ى بداتى... وەك ئەوھى (دانا)ى لە ئامىزگرتبى، گوشىيە خوۋى و چەند ماجىكى كرد.

بىدەنگى پووى لە ھۆلەكە كرد، خەيال بردبووينىيەوھ، سەرنجى ئەحمەدمدا ، دەستىكى بە ريشە درىژ و ماش و برنجىيەكەيدا ھىنا، زۆربەى سىيى بىوو، ئەو پوو و دەموچاوھى يەكەمجار ئاشناى بووم، زۆر گۆرپابوو، ئەحمەدى دىكە بوو. زانى تەماشاي دەكەم، ھەناسەيى سەردى پىر لە ئائومىدىي ھەلكىشا، بە دەنگى نەوى گوتى سامان، ھەزدەكەم لەبەر سۆز تۆ بمىنيتتەوھ. وتم سۆز كچى تۆيە، زۆر توى خوۋشەوئى، تۆش برا گەورەى ھەموو لايەكى. فايەق بە توورەيىھوھ وتى:

نازانم، نازانم ئەم كەسو كارانە مان بۆ نە ھاتن؟!
 ئەو ە سى پۆژە تىلىفون كراو ە، پىشىنان راستيان وتوو ە: "تير
 ئاگاي لە برسى نىيە".
 ئەحمەد: ئيمە زۆردوورين، بە دوو پۆژ ئىنجا ئەگەر بگەن، پاشان
 خو ناي بە دەسبەتالى بىن، خو دەبى كەمى پارە بىنن.
 وريا: بىپارە بىن ھىچيان بۆ ناكرى.
 وتم: گەر پارە نە ھىنن، نە ھاتنيان باشتەرە.
 لە نيو خىزانە كان ماينەو ە، تا نزيك كاترمىر، اى پاش نيوەرۆ.
 ھىند بە پەرۆشبوو بۆ جىبە جىكردنى فەرمانى گواستنەو ە مان، بە
 زويى خواردنى خواردبوو، لە گۆرە پانە كە و ەستا و بە دەنكى
 شقارتە، ژير دانى پاك دەكردەو ە و تە ماشاى دەكردىن.
 پولىسى دەرگاي ھۆلە كەى لىكردىنەو ە، وتى مفەو ە زجە ربوع لە
 گۆرە پانە كە و ەستاو ە و دەلى، ئەو سى كەسەى، برىارى
 گواستنەو ە يان دەرچوو ە، بىنە دەرەو ە. نە مان دەزانى چسۆن
 جىيان بىلن، كە ھەستاي، سۆز و پۆز توند دەسيانگرتبووم، وتم
 كچە كانم، ئيمە دەرۆين پاش تۆزىكى دىكە دىينەو ە. پەنگى ئال و
 جوانيان، زەرد بىو، دەيانزانى ديسانەو ە جىادە كرئىنەو ە. فايەق
 ھەر پىنج مندالە كەى لىي ئالابوون، وريا ھەردوو مندالە كەى لا
 نە مابوو، گەر ابوونەو ە لاي دايكيان.
 جەربوع لە گۆرە پانە كەو ە ھاوارىكرد، دەرەنگيان پىچوو، بانگيان
 بكە.

گوتم فایه ق په له که، نه ویش چاوه کانی سپریه وه، پرو له دهر گای
هوله که هات. ژن و مندال. به تیلی چاوی گهش ونه شکاوی
دهیانروانی، به نابه دلاییه وه مالاواییان لیده کردین.

دوو که له پچه ی له پشتینی پانتوله که ی دهرهینا و دست من و
وریای پیکه وه به ست و دسته کانی فایه ق، به که له پچه یه که وه،
وتی دلنیا بن بو دوزخ ده تانبه یین، تا بزانن تاوان چیه !!

ژن و مندال له په نجره که وه هاواریان ده کرد، به گریانه وه دهیانوت
بو دستیان ده به ستی، بوچی، بو کوئیان ده به ن؟!

جهر بوع به فیزیکه وه، زالیوونی خو ی پیشانده داین. پروم تی کردن
وتم بچن دانیشن، کارتان به نیمه وه نه بی، نه م پی خوشه له
نازارابین، جهر بوع وتی به زمانی کوردی قسه مه که.

- زمانی خو مانه و له گه ل یه کدی به زمانی خو مان قسه ده که یین.

له م مشتمره دا بووین، ملازم له ژوره که ی هاته دهره وه و سهیری
کاتژمیره که ی دهستی کرد و پرو له نیمه هات. که بینی ده سمان
به ستر او، وتی جهر بوع، گهر قسه ت پیده لیم، ده لئی ملازم له گه لم
باش نییه، شهرم ناکه ی ده سیانت به ستووه، نه خوازه لا، له پیش
چاوی ژن و مندالیان.

- گهره م من له گه لیا ن دهروم، له ریگه رابکه ن هرمن به رپرس ده بم.

ملازم: ده ته وی بیسه لمینی نه مانه جی مه تر سین، تو وره بوو له
جهر بوع و وتی که له پچه کان بکه وه. زوری پینا خوش بوو،
شهرمه زار بوو، رهنکه رهش و ناو لاییه که ی زهر د هه لگه را، به

دەستی لەرزۆکییەوه، کە لە پچەیی لە دەست کردینەوه، نەیدەزانی
چیی بکا و سەیری کوی بکات، حەزی دەکرد زهوی قوتی بدا و
جاری دیکە ئەو دیمەنە نەبینی.

پۆلیسەکان حەزیان بەو رەفتارە ناشیرینەیی نەبوو، بە کردنەوهی
کە لە پچەکانی دەستمان، خوشحالییان پیشان دەداین.

گەر شەرم نەکردایە، چە پلە یەکم لیدەدا و ئەو دیمەنەم لە بەرچاوی
جەربوع ناخۆشتر دەکرد. دوو پۆلیسی بانگکرد و وتی بە پیکابە کە
بیانگە یەننە بەندیخانەیی (نەهیشتنی تاوان) لە زوییر، بە (جەربوع)
ی وت پیویست ناکا تۆ هەر بچی، خۆم بەرپرسم لە هەرچی پووبدا،
کە دنیام پوونادات.

بەندىخانەى نەهېشتنى تاوان

گەشتىنە نىو شارى زوبىر، خەلكى زۆر دەسورپانەو، سىماي بىكارى پىيانەو، دياربوو، ھەژارىي بالى كىشابووه ئەو شارە، وىپراي ئەو خۆزگەم دەخواست، ھەك ئەوان سەرپەست بوويناىە، ھەك ئەو كەناسەى سەر شەقامەكانى پاك دەكردەو ھە پىسىيەكەى دەخستە نىو عاربانەيىك و پالى پىوھ دەنا، ئازاد بوويناىە، نەك ھەك ئىستە، دىلین و بو بەندىخانەى (نەھىشتنى تاوان) دەمانبەن، كە جىگەى دز و پىياوكوژە. ھىچ كاتى چاوپروان نەبووم، پۆژى لە پۆژان چارەنووس بىمگەيەنى بەم شوینە.

پووى كرده دەرگايى گەرە بە ئۆتۆمبىلەكەو، چووينە ژوورەو. قەلەويكى وركنى چوارشانە، چوارخەت لە سەر شانى بو، واتە، (سەرۆك عەريفان_رئىس عرفە) ھە بو، قولى كردبوو، كىبلىكى بە دەستەو بو، چەندىن خالى لە سەر بازووى كوتىبوو، شەقاوھى خوى دەنواند. نووسراوھەكەى لە پۆلىسەكان ھەرگرت و بو ژوورى لىپرسراوى برد، كە ھاتەو، پۆلىسىكى خوى بانگكرد وتى باش بيانىشكەن، بە دوو پۆلىسەكەى وت ئىوھ دەتوانن برۆن.

پۆلیسه‌که پشکنینی، پاشان (س. ع) پرسپاری ناوی لیکردین، زانی کوردین، به پۆلیسه‌کانی وت بیانبه‌ن بۆ هۆلی ژماره سی. له شیش به‌ندی هۆله‌کانه‌وه، به‌ندیه‌کان سه‌یریان ده‌کردین، ده‌یانوت، به‌خیر بێن (کاکات)، وه‌ک ئه‌وه‌ی له‌ نیوچه‌وانمان نووسرابی کوردین. ده‌رگای هۆلی ژماره (٣) یان بۆ کردینه‌وه، بۆنی زۆر قیزه‌ون و پیس به‌ رووماندا هات، هۆله‌که بچوک بوو، به‌لام سیسه‌د تا چوارسه‌د که‌سی تیدابوو، به‌ندکراوه‌کان، ته‌نیا شۆرتیکیان له‌ پیکردبوو، نیشانه‌ی کیبل و ئوتوو به‌ جه‌سته‌یانه‌وه دیاربوو، خۆیانیش، چه‌ندین خالیان له‌ وینه‌ی دووپشک و مار له‌ سه‌ر سینگ و قۆلیان کوتیبوو، چاودیری به‌ندکراوان که‌ ئه‌ویش به‌کیک بوو له‌وان، زانی کوردین و غه‌ریبین وتی بچه‌ نزیك سه‌راوه‌که تا شوینیکتان ده‌سکه‌وی.

به‌و رێچکه‌یه‌ی نیوه‌ندی هۆله‌که، چوینه‌ نزیك سه‌راوه‌که، شوینی یه‌که مه‌تریمان بۆ دابین بوو، به‌ وینه‌ی سیکوچکه‌یی، هه‌ر سیکمان دانیشتین، چه‌په‌سابووین، هه‌ر سه‌رنجی یه‌کدیمان ده‌دا، باوه‌رمان نه‌ده‌کرد، که‌وتووینه‌ته‌ نیو ئه‌م دز و پیاو کوژانه‌وه.

ده‌روبه‌رمان خیره‌اتنیان لیده‌کردین. یه‌کی وتی کاکه‌ ئیوه‌ بۆ به‌ندکراون، تاوانتان چیه‌؟ فایه‌ق چووه‌ پێشه‌وه‌ پێیوت ئیمه‌ سنورداشکراوین، له‌ سنوور گرتووین. زۆر به‌ ساده‌یی وتی هیچ نییه‌، شه‌ش سالی به‌ندبوونتان بۆ ده‌رده‌چی. ئه‌و قسه‌یه‌ سه‌ر ودلی گرتین، تووشی خه‌می زۆرتری کردین. فایه‌ق تف له‌ قورگی وشک بوو

وتى بە راستە؟! وتى كاكە زۆر نىيە، ئەم بەندىكر اوانەى دەيبىنى،
تا ئىستە فەرمانى دادگايى بۇ ھەر كەسى دەرچووبى، گەر سىدارە
نەبووبى لە بىست سال كەمتر نەبوو، چونكە تاوانەكان، دزى و
پىياوكوژىيە.

فايەق : ھەموو لە سەر دزى و پىياوكوژى گىراون؟

- نابىنى نىشانەى ئوتوو، كىيل بە لەشمانەو، ئەو ھەموو ئازار و
ئەشكەنجەدانە بۇ دانپىنانان و سەپاندنى تاوانەكان، لەوانەيە ھەبى
لەبەر ئازاروئەشكەنجەدان، دانى بە تاوانىكدانابى كە نەيكدوو،
يا دارودەستەى ئاسايش و پۆلىس بە زەبرى پارە لە برى
دەولەمەندى، ھەژار يىكان گرتبى و تاوانەكەيان بە سەردا سەپانابى،
يا كەسى ھەژار، تاوانى دەولەمەنىكى كردوئە ئەستوى خوى، تا
برى پارە بۇ بژىوى ژيانى خىزانەكەى مسۆگەر بكا.

فايەق : بۆشتى وا ھەيە!!

- بەلى ھەيە، بەلام زۆربەى ئەمانە خويان تاوانبارن.

بەسەرھاتى ئەم بەندىخانەيە، يەكجارى ژيانى ولاتى لە پىشچا و
خستىن، ھەرچەندە لە ناوچەكانى خومان بەم شىوئە نىيە، بەلام
دەترسام پۆژى بى و لەمانىش خراپترمان بە سەربى.

ئاورپىك دايەو لە بەندىكەى نزيك و وتم تو تاوانت چىيە؟ زۆر بە
سادەيى وتى دزى، بەلام باوەر ناكەم دادگا فەرمانى سىدارەم بدا.
زانى ئەم باسانە لاي ئىمە سادە نىيە و سەرسوڤھىنەرە، بزەيى
گرتى، كەمى بىدەنگ بوو، پاشان وتى كاكە گوى بگرن، خەلكى ئەم

ناوچه یه له بهر هه ژاری و برسیتی، هه کارێ نابه جی بکا بو
بژێوی ژیان، لی ئاگری و له نیو کۆمه لی ئیره به چاوی سووک
سهیر نا کرین، ته نانهت ناتوانین ری له دایک، خوشک، کچ و ژنمان
بگرین، گهر بیهوی لهش فرۆشی بکا بو بژێوی ژیان،
هه ندیجار خو مان چاوپوشییان لیده کهین.

قسه کانی کاری له خویشی کرد، (وا دیار بوو له خیزانیدا روویداوه،
به نا چاری چاوپوشی کردووه)، بهردهوام بووه وه له ناخافتن، به
قورگی پر له گریان، دهنگی لهرزۆکه وه وتی ههیه پاره دار
دهدۆزیته وه و لهش فرۆشی به ژن و خوشکییه وه دهکا، نهیتوانی
پتر بدوی، سهری داخست. به زه ییم پیندا هاته وه، زۆر کاری
تیکردین.

وتم: وریا لای خو مان زۆر باشتره لیره، کۆمه لگهی ئیره شیرازه ی
ته واو تیکچوو، ویرانه یه.

عاره به که سهری هه لپری، ته ماشای کردین، زانی به سه رهاته کان
کاری تیکردوین، دهستی برد، له نیو گونییه که ی ژوور سهری
ده به یی بچووک ئاوی ده رهینا و دایه دهست فایه ق، یه کسه ر
وه ریگرت و که میکی خو ارده وه، ئینجا دایه دهستی ئیمه، له و ئاوه
گهرم و سویره مان خو ارده وه، سوپاسمان کرد.

هۆله که زۆر گهرمبوو، شه رمان ده کرد وه ئه وان خو مان پروت
کهینه وه. هه میشه لای (سه راو) هکه، جه نجا ئبوو، بو نی پیسی و
پیسیای کاس و وپی کردبووین، هه ر که سی له سه راو هکه وه

دەردە چوو، ئەو دەبە بچوکه سپییەى که له برى مەسینە بردبووی،
گەر که مى ئاوی له ژیر بمایەتەوه، سەد کەس دەستی بو دەبرد،
ئەویش، جارى وا هەبوو بەزەیی دەهاتەوه و دەیدا بە دەست یەکی،
ئەو کەسە بە تامەرزۆوه بینى پیوه دەنا و دەبخواردەوه.

زۆر ترسام رۆژى بى و بە ناچارى دەسبەرىن بو دەبەکانى سەراو!!
دەرگایان کردەوه، قازانى گەورە چیشتیان هینایە ژوورەوه، هەر
یەکه و قاپى خۆى هەلدهگرت و زۆر بە هیمنیى و بەرێزەوه دەچوو
رێزەوه بو وەرگرتنى بەشە خواردنەکەى، سەرمسورمابوو، ئەمانە
دزو پیاوکوژن، که چى هیند بەرێز و هیمن بوون.

هیچ کەس ئاوپى لینه داینەوه تا بتوانین خواردن وەرگرین، هەموو
چاوبرسیبوون، هەر خویان لە بیربوو، تەماشای لای
جەنجالییه که مان کرد، چاودییره که بانگیکردین، فایه ق بە پەله
هەستا و چوو بۆلای چاودییره که، ئەویش، قاپه کهى خۆى پرکرد لە
چیشت، لەگەل سى سەموون، دایه دەست فایه ق، خواردنەکه
سڵقاو بوو، بەلام تەنیا سلق بوو، لەگەل ئاوی گەرم.

شەو هات، کاترژمیر (۹)ى تەواو، چاودییره که سۆندەیه کی بە
دەستەوه بوو، دووجار دایه سەرپانى وتى تا سى دەرژمیرم، که
گەیشته ژماره سى، کەس بە دانیشتنەوه نەما، تەنیا هەرسیکمان
نەبى، هەموو لە سەر تەنیشت پالکەوتن، خویان چەمانبوووه له
شیوهى هیماى پرسىار، تەواو چووبوونە کۆشى یەکدییهوه، چونکه

جیگه نه ده بووه وه، هاواری کرد بو ئه وانه ی نزیکمان، که جیگه مان بکه نه وه، ئیمه ش چووینه ریزه وه و پالمان دایه وه.

بوئی هو له که، میشکی پرکردبووین و نه مده توانی بنووم، نابوایه پیته به ئاره زووی خوته رابکیشایه، چونکه ده که وته سه ر ئه وه ی خوارته وه. پرخه پرخیان خه وی زرانم، پرخه ی (فایه ق) کیپرکییبوو له گه ل پرخه یان. وریا زانی نه نوستووم، وتی سامان نه نوستوی؟

وتم: نوستنی چیی! جه ربوع راستیکرد، ده یوت بو دوزه خ ده تانیرین. وریا: ئیره هیند ناخوشه، خیزانی له بیر بردووینه ته وه.

وتم: با مه ولده ی بنووین، تا چاودیره که هاواری لیته کردووین.

شه و درهنگی کردبوو، خه والو ببووم، گرانیی له سه ر شانم بوو و به ناگای هینام، پییی زلی رهشی قلیشاوی بوو، به دلکی پر له قینه وه، پییه که م له سه ر شانم لابرد و فریتمدا تا خاوه نی به ناگا بیته وه. ویستم نه مجاره یان چا و لیکنیم و نه یکه مه وه، به لام له شم که وته خوران، نه سپی، بووه میوانی پیست و خوینم، ده یگه زیم و خوینی له شی ده مزیم، نه و شه وه نه ک خه وتن ته نانه ت نیوکا ترمیری خه والو نه بووین.

به یانی زوو، چاودیره که وتی یه ک، دوو که گه یشته ژماره سی، هه موو راستبوونه وه و دانیشتن، که سی هه لئه سایه، یا درهنگی پیچوایه، به سونده که ی دهستی لییده دا، که هه ستامه سه رپی، زور به ئازاره وه چوکم راستبووه وه، ده سمکرد به وهرزشکردن، وتم ئیوه له گه ل ئازاری له شتان چوئن؟ وریا وتی زورخراب، گه ر واپروا

له شمان ته او تیکده شکي. فايه ق وتی ئەمشه و من هیچ نه نووستم.
و تم فايه ق تو باشبووی پرخت دههات، به لام من و وریا هیچ
نه نوستین.

به و به یانی زوه، قازانی پر له چا و سه مونیان بو هیئینان،
دیسانه وه چاودییره که فریامان کهوت، ههستت به شیرینی چاکه
نه ده کرد، جگه له وهش زور پوون بوو.

ئهو به یانییه، به ندرکراوان جلوه رگیان له بهر کرد، ئاوینه یان
دهر هیئابوو، مووی ده موچاویان هه لده کیشا، خو یان جوان و پوخته
ده کرد، چونکه پوژی (سهردان) ی بوو.

وریا : ده بی ئه و پو نه یه ن تا لی ره رزگار مانکه ن؟

پولیس ی پارچه په راویکی دایه دهست چاودییره که.

چاودییر: هه موو گوی بگرن، یه گجار ناو ده خوینمه وه.

هه ر که سی ناوی ده خوینرایه وه، به په له ده چوه لای ده رگا که و له
شیش به نده کانه وه، ماوه ی پینج خوله ک له گه ل که سوکاری قسه ی
ده کرد. تا دوا لیستی سهردانی خوینرایه وه گویرایه لبووین، به لام
نائومید بووین.

سهردانی ته او، ئهو که لوپه ل و خواردنانه ی بویان هیئابوون،
ناوی زیندانییه که ی له سه ر نو سرا بوو، چاودییره که ده ی خوینمه وه،
ئهو انیش لییه وه رده گرتن. خه لکه که زور چاوبرسیبوون،
خواردنه کانیان له نیو پریاسکه یی کۆده کرده وه و حه شار یانده دا،

بیریان له تیکچوون و بۆگهنبوونی نهدهکردهوه، ناههقیان نهبوو، چونکه دهبوايه ئهوهی بۆی هاتووہ تا ههفتهی بهشیکردایه.

وشه‌ی فەرموویان نهبوو، هەزیاندهکرد، سەردانیمان بهاتایه، نهک له‌بەر ئهوه‌ی به‌زه‌ییان پیمانده‌یته‌وه، به‌لکو، تا فەرموو هەر نه‌که‌ن.

ئهو عاره‌به‌ی ئاوی پیداین، خورمای بۆ هیناین، چاودیره‌که‌ش میوه‌ی بۆهیناین، به‌لام به‌ زۆر وه‌رمانده‌گرت، به‌ راستی هه‌زمان به‌ وه‌رگرتنی نه‌بوو، به‌لام ناچاریان ده‌کردین.

ئهو پۆژه هەر له‌ خۆمه‌وه‌ بیهیوا نه‌بووم، به‌ (وریا)م وت دلنیا به‌ ئه‌ورۆ که‌ سوکارمان دین. وریا وتی چون ده‌زانی؟ وتم وا بۆ شه‌ش پۆژ ده‌چی هه‌وآیان پینگه‌یشتووہ، ده‌بی ئه‌ورۆ ده‌ریکه‌ون.

نزیک عه‌سر، چاودیره‌که‌ بانگیکردین، وتی سەردانیتان هاتووہ.

به‌ په‌له‌ پۆیشتینه‌ لای ده‌رگای هۆله‌که‌، به‌ په‌رۆشه‌وه‌ چاوم ده‌گێرا "باوکی نازه، باوکی وریا، محمدی برای ئه‌حمه‌د و جوامیری برای فایه‌ق" هاتبوون. گریان گرتبووینی، به‌لام خۆمان گرت بۆ ئه‌وه‌ی له‌بەر چاوی به‌ندکراوه‌کان نه‌گراین. محمد زانی زۆر بارودۆخمان ناله‌باره وتی هاوپیی خۆشه‌ویستی ئه‌حمه‌د لی‌ریه‌، به‌ نیازه‌ هاوکاریمان بکات. باوکی نازه وتی به‌ راستی مالی باشن، وێرای ئه‌م گرانییه‌ی ئه‌ورۆ خه‌لکی پیوه‌ی ده‌نالینی، ناهیلن بچین بۆ ئوتیل، ده‌لین تا نازاده‌بن، ده‌بی مالی ئیمه‌ به‌ مال خۆتان بزائن.

وتم: ناوی خاوه‌ن ما له‌که‌ چییه‌؟

- ناوی (ضیاء)ه، کاتی خوئی کاکه م له مردن رزگاری کردبوو،
هر به و هویه وه هاتوچۆمان بو مائی یه کدی ههیه، ئیستهش ئه و
دهیهوئی پیاوهرتی کاکه م بداته وه.

وریا: راستده که ی، جارێکیان کاکه ت ویستی باسی ئه و ماله مان بو
بکا، به لام ماوه ی نه بوو.

(س. ع) وتی کاکه، سهردانی ته واو. فایه ق وتی ههرچۆنیکه،
جاری رزگارمانکه ن له م به ندیخانه یه، جگه له وه ی شوینی زۆر
ناخۆشه. جیی دز و پیاوکوژه. جوامیر وتی هه ولده دین.

چهند پریاسکه یی خواردنیا ن بو هینابوین، وه مانگرت و ئیدی
ئه وان پویشن، فایه ق ته ماشای ههر سی پریاسکه که ی کرد و
وتی: زۆر باشه، (له فه، خورما و میوه، سه موون)یان، بو
هیناوین. وتم جاری له فه یی بده ره ئه و کوپه ی پشتمانه وه.

وتی نه که ن بلین به شی ئه م چاوبرسیانه ی لییده یین.

وریا: پیم باشه به شی چاودیره که ش بده یین. فایه ق تووپه بوو، وتی
کی ده لی به شی خۆمان ده کا. من و وریا وتمان له به شی ئیمه
بیانده ری.

له و کاته یه کی هات، به (فایه ق)ی وت که سه موونیکه ی بداتی،
فایه ق زۆر به راشکاوانه و بیشه رم وتی برۆ با به برۆ، تا ئیسته له
کوی بووی؟

وریا ویستی دەست بو پریاسکه که بیات و دلّی عاره به که نه شکّی
فایه ق تووره بوو گوتی ئیوه پیوه نندیستان به م پریاسکانه وه نییه،
هر کاتی برسیتان بوو، پیم بلّین تا به شتاندیم، باش؟
کابرای عاره به شه رمه زارییه وه گه پرایه وه.

فایه ق دهستی خسته نیو پریاسکه ی له فه کانیه وه و سی له فه ی
دهرینا، ده سمانکرد به خواردنی، ده ورو به رمان تا دوا پارووی
له فه که، سهیری ده میان ده کردین، به راستی زور ناخو شبوو،
حه زمه کرد به شی هه موو به ندرکرا وه کانی بگردایه.

چاودیره که بانگی کردینه وه. فایه ق وتی وریا برۆ، له و باوه پرده دام
جوامیر ئاوه که ی بو ناردین، چونکه پیمگوت که ئاوی ساردمان
بو بیئی. وریا رویشت، به ده به یی ئاوه وه هاته وه، ئاوی زور
ساردبوو، له بهر ساردییه که ی هه ستمان به سویرییه که ی نه ده کرد.
وتم فایه ق گیان، چاوه که م، له میوه که بو چاودیره که بنیره و
له فه یه کیش بده ره دهستی ئەم کوره ی پشتمانه وه، با نه لّین کورد
چاوبرسییه و چاکه ی له چاو نییه.

زور به نابه دلّییه وه له فه یه کی دهرینا، دایه ده ست کوره که ی
پشتمانیه وه، دوو پرته قالی دایه ده ست وریا، که بیداته
چاودیره که. پاشان گوتی هیچی دیکه نه لّین.

نزیك شه و بووینه وه، ناخو شی نووستنه که مان دلّی ته نگردینه وه،
چونکه خواردنی باشمان خواردبوو، زورگه رمانان بوو. (۹) ی شه و
هات و دیسانه وه، وه ک شه وی رابردوو پالماندایه وه، ئەمجاره یان

زوترا ئەسپى بوو بە ميوانمان، بە راستى نەيدەھىشت بنووين. بەيانى زوو ھەستائىن، گيانمان تىكشكابوو، لاي دوو سەراو ھەتتە زۆر جەنجالبوو، زۆر بەھى بەندىيەكان نۆرەيان گرتبوو، چونكە خواردنى باشيان خواردبوو. فايەق وتى با بچىن نۆرە بگرىن و بچىنە سەراو.

سەرھەراي ئەوھى زۆر پىيوست بوو بچمە رىزەوھ بۆ سەراو، بەلام شەرم دەکرد، ھەر لەبەر ئەوھ من و وريا گوتمان ناتوانىن بىن، شەرم دەكەين لە پىشچا و ئەمانە بچىنە سەراو. فايەق گوتى شەرم ھەيە، من وا سكم دەتەقى. چووھ رىزەوھ، زۆرى پىچوو تا نۆرەي ھات، كە گەرايەوھ، گوتى ئەي ئىوھ ناچن؟

وتم: گەر سكم لە ئازارا ھەراسانم بكا، ناتوانم بچم.

– لەم شوينانە دەبى شەرم نەكەي، بۆ ئەوان شەرمناكەن.

وريا وتى راھاتوون. فايەق وتى دەبى ئىوھش رابىن. راستىدەکرد، بەلام شەرمەكە بە سەرماندا زالبوو.

لەو ھۆلە زۆر بىزاربووين، شوينى ئازەلان لە شوينى ئىمە خوشتر بوو، بەلام چارنەبوو، تەنيا چارە، يا كەسوكارمان بە يەكجارى ئازادمانكەن، يا لەم گرتوو خانەيە بمانگوازنەوھ بۆ شوينى دىكە.

بەو بەيانىيە، ھىشتا خىروشەر بەش نەكراوھ، لە ھۆلى ژمارە دوو، بوو بە شەپو ھەرا، (س. ع) و پۆلىسەكان، چوونە ژورەوھ بۆ لىدانىان، لە تاوانبار و بىتاوانى ئەو (شەپەريان) دەدا، ھۆلەكەمان ھىند بىدەنگبوو، گویت لە ھەناسە نەدەبوو، ھەموو سەريان

داخستبوو، سهرمسورمابوو، له هۆلی دیکه شهپه، هۆلهکه ی ئیمه
له ترسان نه بلقبوونه!!

ته ماشای ده رگای هۆله که مان ده کرد، چاودیره که هیما ی بو
کردین، تا به په له بگهینه لای، خۆمان گه یانده لای چاودیره که.

- حه زده که م ئیسته ببینن چییان لیده کهن، به لام به تیلی چاو و
زور به وریاییه وه، وانه کهن بزائن ئیوه ته ماشایان ده کهن.

ئه فسهریکی قوله ره شی لچ ئه ستور، قژ لوولی چوارشانه، داری
له ژیر بالیدابوو، له ناوه پراستی گوره پانه که وهستا، داره که ی له
ژیر بالی لای برد، دهیدا به رانی خویدا وسهرنجی هۆله کانی دها،
یه کسه ر سهرمان داخست، هاواری کرد وتی ئه و پالوه وانانه کیین؟!
بیانه ئین. سی که سیان به شهق، به لیدان کیبل گه یانده لای
ئه فسهره که، په لاماری پوستانی ئه فسهره که یان دها، ئه ویش به
داره که ی دهستی که وته لیدانیان، به شهق دهیدایه نیو ده میان تا
ماندوو بوو. پاشان وتی (س. ع)، هاشم به په له فه لاقه یانکه ن.

سی به ندرکراوه که، ههر ده پاران ه وه له ئه فسهره که، ده گریان و
ده یانگوت توبه، توبه گه وره م، قوریانت ده بین وازمان لیبینه.
ئه فسهر: به سهرچاو، پاش فه لاقه کردن، وازتان لی دینین.

نه مده زانی فه لاقه کردن چییه، ته نیا ناویم بیستبوو.
یه کی له پولیسه کان داری دریزو په تیکی هینا، یه کی له
تاوانباره کانیان هینا یه نریک ئه فسهره که وپالیان خست، ههر
هاواری بوو، دوو پیییان له قوله پیوه به ناوه پراست داره که وه

بهست، هەر پۆلیسی، لایهکی دارهکهی گرت، هەردوو پێیان
بهرزکردهوه و گوتیان گه‌وره‌م ئاماده‌ین.

ئه‌فسه‌ره‌که‌ پرۆی کرده (س. ع) وتی ده‌سپێکه‌ به‌ کێله‌که‌ که‌وته
لێدانی ژێر پێی به‌ندکراوه‌که‌، هاواریده‌کرد، تۆبه‌، جاریکی دی
شهر ناکه‌م، له‌گه‌ڵ ده‌نگی شلپه‌ی لێدانی به‌ کێله‌که‌، چوارسه‌د
که‌سی هۆله‌که‌ راده‌چله‌کین، به‌ ده‌م و ده‌ستی په‌لاماری پۆستالی
ئه‌فسه‌ره‌که‌یده‌دا ماچی بکا تا وازی لێبینن، به‌لام، تا خوین له‌ ژێر
پێی فیچقه‌ی نه‌کرد، فرمیسک و لیک و ئاره‌قی تیکه‌ڵ نه‌بوو و
ره‌نگی مردووی لێنه‌نیشته‌ و بیهۆش نه‌که‌وت، وازیان لێنه‌هینا.
به‌زه‌یی له‌و مه‌رکه‌زه‌ مالاوایی کردبوو، له‌ درنده‌ترینی ناژه‌لی نیو
دارستان، درنده‌تر بوون. پێیان له‌ داره‌که‌ کرده‌وه و به‌ چوار ده‌سه
دوریان خسته‌وه، دووهم به‌ندکراویان هینا، لال ببوو، وه‌ک شیت
په‌لاماری پۆستالی ئه‌فسه‌ره‌که‌ی ده‌دا، نه‌ویش ده‌یوت ئه‌ی ئیوه
پاله‌وان نین؟!، به‌ تووره‌یه‌وه، بیه‌زه‌ییانه، وتی ده‌سپێکه‌ن.
ئه‌میشیان به‌ ده‌ردی ئه‌وی دی و سییه‌میش به‌ ده‌ردی ئه‌مانی
دیکه‌ برد. سی لاشه‌ له‌ گوڤه‌پانه‌که‌ که‌وتبوون، هۆشیان نه‌ما‌بوو،
ژێر پێیان سوور ببوو له‌ خوین، ئه‌فسه‌ره‌که‌ گوتی بیانیه‌ننه‌وه
هۆشی خویان، ئه‌مانه‌ درۆ ده‌که‌ن. (س. ع)، ناردی بو‌ئاو، به‌ یه‌ک
ده‌به‌ ئاو هه‌رسیکیانی هینایه‌وه‌ هۆشی خویان، ئه‌فسه‌ره‌که‌ وتی
تۆبه‌ ده‌که‌ن یا دووباره‌ی بکه‌ینه‌وه‌؟ گوتیان قوربان‌تین گه‌وره‌م، گه‌ر

دهنگمان لیوه هات، هیمن نه بووین، بمانکوژن، ته نیا ئه مجاره
وا زمان لیبینن.

ئه فسه ره که: (س. ع) هاشم، چهن کهس له هۆلی ژماره دووه. گوتی
گه وره، بهم سیانه وه، پازده کهس. وتی ههر پازده کهسه که،
بکه نه هۆلی ژماره سی، پازده کهس له هۆلی ژماره (سی) وه
بکه نه شوینیان ئه مانیش، به پیی خویان، ده بی برۆن بو هۆلی
ژماره سی.

که پووی کرده هۆله که مان، به پهله سه رمان داخست، ئینجا گوتی
به زووترین کات فه رمانم جییه جیکهن.

(س. ع) سلأوی سه ربازانه ی کرد وگوتی به لی گه وره.

ئه ویش چوو وه به ره و ژووره که ی خوی.

س. ع گوتی ههر سینکتان هه ستنه سه ر پی، گوتیان گه وره وازمان
لیبینه، به دانیشتنه وه به خشکه خشک ده برۆین، چونکه ئازارمان
زۆره. وتی په له بکه ن، گه رنا، ههر ئیسته فه لاقه تان
ده سپیده کهینه وه. ئه مانیش له سه ر لاپیان، به گه ستنی زمان و
لیویان له ئازارا، هه ستانه سه ری. پییگوتن زوو برۆن به ره و هۆلی
سی.

به ناچاری و به ئازاریکی زۆره وه، هاتنه هۆله که مانه وه. ههر به
لیدانی کیبل، دوا زده که ی دیکه یان له هۆلی (دوو) هینا. بیده نگ
ببوین، جولمان نه ده کرد، س. ع وتی ئیسته پازده کهس،

دەنئىرىن بۇ ھۆلى دوو. لەو كاتە تەنيا سەرمان بەرزكردەو،
ورتەمان لىوہ نەدەھات.

دەستىكرد بە ھەلبىژاردنى بە تەمەن ونەخۆشەكان، لە پىر گوتى
كوردەكان لە كوئىن؟ ھەر سىكمان بە پەلە ھەستايىنە سەرىپى گوتى
بىرۆن بۇ ھۆلى (۲). ھەر بە پەلە خۆمان نامادە كرد و چووين بۇ
ھۆلى ژمارە (۲)، لە چاو ھۆلى ژمارە سىدا زۆر جياوازبوو،
گەرچى ئەو ھۆلەش بچووك بوو، بەلام كەمتر بووين، خەوتنى تىدا
باشتريوو. ئەو شەوھەمان لەو ھۆلەدا بردە سەر، لەگەل بەندىيەكان
ئاشنايىمان پەيداكرد، تا نيوەشەو بە سەرھاتمان بۇ يەكدى
دەگىپرايەو، پاشان بە ويستى خۆمان نوستين.

بۆمان دەرکەوت ئەوھى بۇ ھۆلى ۳ بنىرن سزادانىكى گەرەيە،
سەرھتا ئىمەيان وەك سزادان بۇ ئەو شويىنە نارد.

لە نزيك نيوەپۆ، باوكى وريا ومحمد ھاتن، زۆريان پىخۆشبوو
پزگاربووينە لە ھۆلەكەى دىكە، بەلام ھەوالى ناخۆشيان پىداين،
كە سبەينى بە ژن و مندالەوہ دەمانبەن بۇ (بەريوہبەرايەتى
ئاسايشى گشتى - مديرية الامن العامه) لە شارى بەسەر، زانيان
ھەوالەكە زۆر كارى تىكردين، محمد وتى خەمتان نەبى، خزمى
ھاوپرىكەى (كاكەم ئەحمەد)، ھاوپرى بەريوہبەرى ئاسايش
ودادوھرى دادگاكتانە، پىويستە بچنە ئاسايش، چونكە دەلىن
پيش دادگايى كردن، دەبى نوسراوى ئاسايشى گشتى لەگەل ئەو
مامەلەيەدا بى كە دەچىتە بەر دەستى دادوھر.

باوکی وریا: ئه وړو ده توانی به پاره خه لکی له سیداره پزگارکه ی،
نیمه ش له سایه ی خزموکه سوکاره وه، پاره یی باشمان بو
نازادبوونتان هیناوه. (ئه وان مالاواییان کرد و پویشتن).

دلته نگیمان پیوه دیاربوو، هر بویه به ندرکراوی پرسی گوتی کاکه
چی بووه؟

وتم: به یانی بو ناسایش ده برین.

هیچی نه گوت، بیده نگبوو. به ندیی دیکه گوتی، هه ولدهن به پاره
خوتان له ناسایش رزگارکه ن و نه چن، دلنیابن، ئەم هۆله له چاو
ئه ویوه ئوتیل شیراتونه.

زور باسی نازارو ناخوشییه کانی ناسایشیان بوکردین، یه کی له
به ندییه کان گوتی (من به رگه ی نازاره کانم ده گرت، به هیچ شیوه یی
دانم به تاوانه که م نه ده هینا، به لام ژنه که یان هینام و گوتیان گه
دان به تاوانه که ت نه هینی، له پیشچاوت کاری خراپی له گه ل
ده که ین، له سه ره تاوه باوه رم نه ده کرد و هر سووربووم له سه ر
بی تاوانیم، به لام یه کی له و بینا پروانه، په لاماریدا، ژنه که م هاواری
بو ده کردم، خوم راده پسان تا ئه و کو ت و زنجیره ی پیوه ی
به سترابووم، بیسیتم و ژنه که م پزگارکه م، به لام نه و توانایه م
نه بوونته نیا پر به گه رووم هاوارم ده کرد و جنیوم پیده دان،
لیکو لهر، گوتی دان به تاوانه که ت دی نی، یا فرمانده م
پووتیکه نه وه، له پیش چاوت کاری نه شیاوی له گه ل بکه ن، به
ناچاری گوتم وازی لیبینن، دان به تاوانه که م ده نیم. پاش

وهرگرتنی زانیاری ته‌واو له باره‌ی تاوانه‌که‌وه، به پیکه‌نینی
 گالته‌چارپیه‌وه، په‌لاماریان دایه‌وه، سهرم داخست، هاوارم ده‌کرد،
 به‌لام دوانیان گرتیان به قره‌که‌م، به زور سهریان به‌رزده‌کردمه‌وه،
 تا بیانینم چ بینا‌پروویه‌کن، نه‌یتوانی به‌رده‌وامبې له گیرانه‌وه‌ی
 به سهره‌ته‌که‌ی، دای له کولپه‌ی گریان، هه‌مووان به‌زه‌ییمان
 پیده‌هاته‌وه، قورگی نیمه‌یشی پرکرد له گریان، نه‌ختی هیور
 بووه‌وه، گوتی، دلنیام له سیداره‌ش ده‌دریم.

دهستم نایه سهر شانی، گوتم ئینشه‌لا وانابې.

- هیچ باکم نییه، با له سیداره‌ بدریم، سه‌دامی خوینمژ و
 داروده‌سه‌که‌ی، ژیانیان له پیشچاو خستووین، به‌رده‌وامبوو و
 گوتی کاکه ئه‌مانه درندن، زور هه‌ولده‌ن با خیزانتان نه‌که‌ویته بهر
 دهستی ئه‌م درندانه.

ئه‌م به‌سهره‌ته زور ترساندینی، چونکه ههر سبه‌ینی به مال و
 منداله‌وه بو شوینی ئه‌م به‌سهره‌ته ده‌چین.

ئیواره‌ی ئه‌و پوژه دیسانه‌وه (باوکی وریا و محمد)، له‌گه‌ل
 که‌سیکی خپه‌ی بالاکورت، سمیل و سه‌ری ته‌واو بو‌یه کردبوو،
 ره‌شیه‌که‌ی بریقه‌ی ده‌هات، زور پاکوخواوین و گورجوگول بوو،
 پیشنه‌وه‌ی بگاته لامان، له‌گه‌ل (س. ع) هاشم، یه‌کدییان ماچکرد،
 ئینجا به‌ره‌و هوله‌که‌مان هاتن، (محمد) پییناساندین که ناوی (ئه‌بو
 مونا) یه، ده‌سپویه له نیو داروده‌سته‌ی پژییم. زور قسه‌ی
 خوشبوو، وره‌مانی به‌رزکرده‌وه، گوتی ئینشه‌لا به زووترین کات

پزگاردەبن، سبەينى دەتانبەين بۇ ئاسايش، دواى ئەوھى كە لە
ئاسايش تەواو دەبن، دەچين بۇ دادگا. ئەمەى گوت و بە(س. ع)
گوت چ ئەفسەرى لە ژورەوھە.

وتى: رائد عومەر.

- زۆرچاکە، باچين بۇلاى. باوکی وريا، لەگەئيان رۇيشت و محمد
لاى ئيمە ماىەوھ. لە بارەى (ئەبو مونا)وھ، دەىگوت خزمى مالى
(ضياءى) ھاوپى (کاکەم ئەحمەد)ە، زۆر دەستى دەپوا، ئەمشەو
بانگىشتى بەرپوھەرى ئاسايش و دادوھرى کردوھ، بۇ خواردن و
خواردنەوھ، تا سبەينى کارەکان بە ئاسانى پەروا.

لە ژورى ئەفسەرەكەوھ ھاتنە دەرەوھ، ئەو ئەفسەرە زالمەى لەگەل
سىبەرى خۇيدا شەپرى دەکرد، دەستى لە نيو دەستى (ئەبو مونا)
بوو، بە پوويەكى خۆشەوھ بە پى دەکرد. و رەى بەرزکردىنەوھ،
دەرکەوت ئەبو مونا دەستى دەپوا.

ھاتنەوھ بۇلامان ئەبو مونا گوتى ھىچ مەترسن، دۇنيابن سبەينى بە
ئاسانى قوتارتان دەكەم.

س. ع ھاشم : کاکات، (ئەبو مونا) خەلکى خۆشىدەوى و بە
مىوگەرى دەتوانى ئاسانکارىتان بۇ بکا.

ئەبو مونا سوپاسى کردو گوتى ئەمانە خزمى منن، ھاوکارىيان
بکە. مالاواىيان لىکردىن و رۇيشتن.

پاش رۇيشتنى ئەوان (س. ع) ھات بۇ لامان و گوتى ھەر چىيتان
دەوى بلىن، دەىخەمە سەر چاوان، چونکە ئيوھ خزمى (ئەبو

مونا)ن. سوپاسمان کرد، ئه‌ویش پویشت. یه‌کی له به‌ندکراوه‌کان
گوتی دلنیا بن کارتان ئاسانبوو، چونکه واسیته‌که‌تان زور زیره‌که
و قسه‌ی لای لیپرسراوان گه‌رانه‌وه‌ی نییه، چونکه ئه‌م ئه‌بو
(مونا)یه، باش ده‌ناسم!! گوتم چو‌ن ده‌یناسی؟ گوتی ئه‌مه‌ ته‌نیا
ئیشی ئه‌وه‌یه، ببی به‌ واسیته‌ی خه‌لکی.

وریا: پله‌ی چیه‌ی و ده‌سرویه‌؟

– پله‌ی نییه، به‌لام پارهی باشده‌دا به‌ لیپرسراوان، جگه‌ له‌وه‌ش
بانگیشتی باره‌کانیان ده‌کا، بو‌رپاوردن و بردنه‌ سه‌ری
شه‌وانه‌یان. زورم پیناخو‌شبوو کارمان که‌وتووته‌ ده‌ست که‌سی
وه‌ک ئه‌بو مونا، به‌لام ده‌سه‌لات نییه، ده‌مانه‌وی ئازادین
وئاپروومان نه‌که‌ویته‌ ده‌ستی ئه‌م درندانه‌.

ئهو شه‌وه‌ خه‌وم نه‌بوو، تامه‌زروی ئه‌وه‌ نه‌بووم، سبه‌ینی به‌یانی
منداله‌کانم ده‌بینم، چونکه‌ هه‌زم نه‌ده‌کرد له‌و شوینانه‌ بیانینم،
په‌نگوپه‌خساریان بی‌نومیدی و ترس دایپو‌شیبی، تریه‌ی دلی
ناسکیان هه‌ناسه‌ی ته‌نگردین. سه‌رنجی ئه‌و به‌ندیه‌مده‌دا
به‌سه‌ره‌ته‌که‌ی هاته‌وه‌ یادم، خسته‌می نه‌یو ده‌ریای خه‌یالی
ناخو‌ش و ئالوزه‌وه‌، بیر و هو‌شم لای ئاسایش و ژن و مندال بوو.

بەرەو دەرگای ئەمەنی بەسەرە

لەگەڵ ئەوەی شەو خەومان نەبوو، بەلام بەیانی زوو بە ناگا هاتین، چاوەپروانی چارەنووسی پەشیمی دیکە بووین، بەندکراوەکان بە چاوی بەزەییەوه سەیریان دەکردین، چونکە ئەو شوینەیان بینیبوو، کوێیە و چۆنە!!

لە پەر (ئەبو مونا) و (محەمەد) هاتنە نیو مەرکەزەکەوه، هەر بە پەلە چوون بەرەو ژووری لێپرسراو، کەمیکی پێچوو، لەگەڵ (س. ع) هاشم هاتن و دەرگایان لێکردینەوه و چووینە دەرەوهی مەرکەزەکە. پاسی گەرە، مۆدیلی زۆر کۆن، لەبەر دەرگا وەستابوو، سەرکەوتینە نیو پاسەکە، دیسانەوه ئامیزمان بوو یەکدی کردەوه، چاو و دلمان پوونبوو، چوار پۆلیس پاسەوان بوون لە نیو پاسەکە، دانیشتیبوون و لۆژیاندا داو.

لاندکرۆزی ئەبو مونا، لەوبەری شەقامەکەوه بوو، کەسوکاری تێدا بوون، ئەبو مونا بە شوقی پەسەکە ی گوت تۆ پرۆ ئیمە بە دواتەوهین. هەر یەکەو لای خێزانییەوه دانیشتیبووین، هەموو هەر دەپاراینەوه کە خوا بمانپاریزی، کە گونیهیی سەمون و خورمام

بىنى، داچلەكىم، ترسام لەوھى دەچىنە ژوررەوھ زۆرمان پىدەچى.
لاندىكروژەكە، بۇ دلنەوايى، جاروبار دەكەوتە تەنىشتەمان.
نزىك دەرگای ئاسايش بووينەوھ، وەستائىن، تەلارى مەترسىدار
بوو

دىوارەكانىش سەروسىماي جەللادىان لىنىشتىبوو.
دوو پۆلىسىيان، بە نووسراوھكەوھ دابەزىن و بەرەو پرسگەي
ئاسايش چوون. لە جامەكانەوھ ملەقوتىمان بوو، ئەبومونا دىار
نەبوو، لاندىكروژەكەشى دوور ڤاگرتبوو، لە ناكاو بە پى و بە پەلە
بە تەنىشتەماندا تىپەربوو، چووھ نىو تەلارى ئاسايشەوھ.
بە مندالەكانم گوت نىوھ زۆر ڤاكن، نزا بكەن، لە خوا بپارپىنەوھ،
تەنيا لىرە ڤزگار بىن. لە سوچىكەوھ، دەستە خنجىلەكانىيان
بەرزكردبوھوھ، بە ئاسپايى او بە بىدەنگ، دەمىيان دەجولانەوھ،
خۆزگەم دەخواست، ئەو وشە ناسكانەيان چىيە و چۆن لە زارىان
دیتە دەر، ئاخۆ دەبى چىي بە خوا بلىن وداواكارىيان چىيى!!
دەيانروانىيە ئىمە، چۆن ڤەنگوڤو خسارمان بە نىگەرانى و ترس
داپۆشرا بوو، دەترسان، پتر دەپارانەوھ، ئىمەش چاويكمان لاي
دەرگای ئاسايش، چاويكمان لاي ھەستە ناسكەكانى مندالەكان
بوو، دەمويست خۆگريم، و رەي خۆم بەرزكەمەوھ بتوانم دلنەوايى
ژن و مندالەكان بكەم، بەلام شوينەكە ھىند ترسناكبوو، زمان لە
دلنەوايىكردن وەستابوو، ئەو درۆ گەورەيەي بۆ نەدەكرا، بلى
(ئاسايش ھىچ نىيە!!).

پاش کاتژمیری ته‌واو، ئەبو مونا دەرکەوت، دەمویست پوخساری
بخوینمەوه، ناخۆ هەوالی ناخۆشی پێیه یا خۆش بە گورجیی، بە
بیر و میشکی ئالۆزەوه، تێپەربوو، ئاوپری لێنەداینەوه، چوووه
نیو لاندکرۆزەکەهێ. هەر دوو پۆلیسەکە لە دەرگای ئاسایشەوه
دەرکەوتن، بە پەلە بوون، هاتنەوه‌یان نیمچە پراکردنی بوو.
نوسراوه‌که‌یان بە دەستەوه بوو، تا گەیشتنە نیو پاسەکە، هەموو
"روحمان لە مشتمان بوو". هەر کە گەیشتنە نیو پاسەکە،

شوفیره‌که گوتی دلمان ته‌قی له چاوه‌پروانییا، چیی بوو!!

بە هۆی ماندووبوون و خۆشی هەواله‌که، هەناسەیه‌کی خوارده‌وه،
دەستی بە سینگییه‌وه گرت، پووی کردە ئیمه و بە هەناسه‌ پرکیوه
گوتی مزگینیی، بەرپۆه‌به‌ری ئاسایش، وه‌لامی خۆی له‌ سه‌ری
نووسی و مۆری کرد وگوتی هەر ئیسته‌ بیانبه‌ن بۆ دادگا کارتەن
لیره‌ ته‌واو بووه. پۆلیسەکە دیکه‌ بە شوفیره‌که‌ی گوت بە پەلە
بسورپۆه‌ تا بە زوویی بگه‌ینه‌ دادگا، چونکه‌ ئەبو مونا گوتی لای
دادگا چاوه‌پروانییتان ده‌که‌م.

له‌ خۆشییان، فرمیسی خۆشیمان ده‌باران.

فایه‌ق ماچی پۆلیسەکە‌ی کرد گوتی خۆشترین مژده‌ت پیداین، چ
مژدانه‌یه‌که‌ ده‌لیی ناماده‌ین. ماچی (فایه‌ق)ی کرد، گوتی
مژدانه‌مان نازادبوونی ئیوه‌یه. هەمووان سوپاسمان کردن.

دەستم خسته‌ سه‌ر ملی سۆز و رۆز، ماچم کردن وگوتم نزای
ئیه‌وی پاک و بیگه‌ردبوو، که‌ به‌ ئاسانی لیره‌ پزگاربووین.

پۆلیسی ھاتە نزیکمەو، پیرۆزبایی لیکردم گوتی:

بە راستی خوا بەزەیی پیتان ھاتەو، گەر بچوونایەتە ژوورەو، ھەروا بە ئاسانی رزگار نەدەبوون، زۆر ئازاردەدران، ھەمووتان بە گۆجی دەرەچوون، نەخوازەلآ، ژن و مندال! بە دەنگی نەوێتر گوتی (ویژدان، بەزەیی، مرویی لەو شوینە ھەلگیراوە)، ژن، مندال و پیر ناپرسنەو، چیی خوا پیتی ناخۆشە ئەم درندانە دەیکەن.

نزیك تەلاری دادگا وەستاین، لەبەر جەنجالی، كەس بە كەسەو نەبوو، وڵاتمان شلەژابوو، ھەژاری و برسیتی، وای لە خەلكی كردبوو، بو پاروھ نانی، پیتی خراپەکاری وڵادانی زۆر نابەجی بگریتەبەر، پیشینان راستیان گوتوو "برسیتی رەگی ھاری پیوھە" ئەنجامی خراپەکاریش، مروۆ توشی زیندانی و بەرەو روو بوونەوھێ دادگا دەكا.

زۆر بە ئاسانی، ژن و مندالەکانی گەیانە ژووری دادوهر، زۆری نەخایاند، ھاتنەو. ئەحمەد گوتی (ئەبو مونا)، چیی بو کردین، مژدەمان دەری، گوتی دوایی ھەموو شت دەزانن، ئیستە ئیوھێ پیاوان وەرن. چووینە ژووری دادوهر، ھەر چوارمان وەستاین، لە سەر میزەكەئێ خەریك نووسینبوو، تەوقی سەرە كەچەلەكەئێ بریقەئێ دەھات، ئەبو مونا چوو نزیكەو، سەری ھەلپری، ھیند سووروسیپی، پاكوپوخت و جوانبوو، بەو نەدەچوو لەم وڵاتە وێرانەئێ بژی، كە دادوهرم بەو شیوھ بینی، دلخۆشبووم، زانیم

بهرتیل خۆره، له سهر دهستی ئەم دادوهره ئازادهبين، لهو باوههرهه،
چهندين بيتاوانی به تاوانبار دادگایي كردبی.

چهند پرسياریکی ليكردين، ئەو پرسيارانه بوو، (نه قيب ئيبراهيم)
ليكردبووين، ترس ئەوه مان نه بوو هه له بکهين، چونکه هه موو
وه لامه کانمان له بهربوو، زۆر به ريزه وه فهرمووی ليكردين بچينه
دهره وه، ته نيا (ئه بو مونا) لای مایه وه، له دهره وه چاوه پروانی
ئه نجامی دادگایيه که مان بووين.

لهو کاته (ضيا) هات، گوئی داواي ليبوردين ده کهم، هيئدی کاری
بازرگانی سنوورمان هه بوو، به لام له بهر ئيوه نه چووم، براده رانم
نارد وبه په له چووم بو ئاسايش گوتيان چوونه بو دادگا. پاشان
گوئی ئەبو مونا له کوپيه، چيی کرد؟! وتمان لای دادوهره،
ئيمهش له چاوه پروانی ئه نجامی دادگاین. به په له چوو به رهو
ژووری دادوهر، ئه ميش، يه کسه ر چوو ژووره وه. زۆريان
پينه چوو به جووته هاتنه دهره وه. ئەبو مونا گوئی مزگينيم دهوی،
باوکی وريا گوئی مزگينيت سه رچاومان.

وتی: ژن و مندال هه ر ئه وپۆ ئازاده بن، به لام پياوان دادگایيان تا
پازده پۆژ دواخرا، ئيستەش سواری پاسه که بن وپچن به رهو
مه رکه ز، تا ملازم عه لی فه رماني دادوهر جيپه جي بکات. چووينه
(مه رکه ز) هکه وه، (جه ربوع) ديار نه بوو، که هه وانه که يان گه يانده
ملازم عه لی، به په له هاته دهره وه. پيرو زبایي ليكردين، واژوی

نوسراوی ئازادبوونی ژن و مندالەکانی کرد و گوتی خوا کەریمه بۆ
ئێوهی پیاوان، دلنیا بن، (ئەبو مونا) ئێوهش ئازادەکا.
بە فرمیسکی خوشیی، کردنەوهی باوهشی خوشەویستی
مالاوا ییمان لە ژن و مندالەکان کرد، هەموو پۆشتن، تەنیا
هەرچوارمان لەگەڵ ملازم و پۆلیسەکانی لە گۆرەپانی مەرکەزەکە
ماینەوه.

فایەق بە عەلی ئەفسەری وت :

حەزەدەکەین تا ئازادەبین لای جەنابت بۆمینیئەوه، چونکە زۆرمان
پیناخۆشە بچینەوه گرتوو خانەکە ی زویبیر.

وتی: گەر لە دەست من بووایه، بە چاوان، بە لام ئاسایشی ئێره
ناهیئن و قەدەغەیه.

وریان: گەر نەگەرپینەوه زویبیر، ئیدی لە هەر شوینی دیکە بین،
کیشە نییه.

ملازم عەلی: خەمتان نەبی، ئەبو مونا دەتوانی بتانگوازیتهوه بۆ
شوینیکی دیکە، ئەمشەو لیڤره دەتانهیلەوه، سبەینی لە
چاوه پروانیی ئەبو مونا دەبین.

سوپاسمانکردن و چووینە هۆلەکەوه، دەرگایان لیداخستین.

(مفەوهز جەربوع) بە تیژی تیپه‌ربوو بەرهو ژووری ملازم، پۆلیسی
لە پەنجەرەکەوه گوتی (جەربوع) مۆلەت بوو و ئیستە هاتەوه،
هەوائی ئازادبوونی ژن و مندالەکانی زۆر پیناخۆشبوو. دیسانەوه
بە لای پەنجەرە هۆلەکەمان تیپه‌ربوو، لە بری سلاو و پیروزیایی،

مۆږه‌ی لئیده‌کردین. گوتم گوی مه‌ده‌نی، با هه‌ر مؤږه‌کا، هیچی له ده‌ست نایه، نه‌حمه‌د، ئیسته‌ده‌بی باسی (ضیا) مان بۆ بکه‌ی، چۆن ناسیت، چۆن هاتوچۆ له نیوانتان په‌یدا‌بوو؟

- جاری پێشوو وریا ئەم پرسیاره‌ی لیکردم، ماوه‌ نه‌بوو وه‌لامده‌مه‌وه، جا ئیسته‌گویی بگرن، باسه‌که‌تان بۆ بکه‌م.

ناسیاویم له‌گه‌ل ئەم (ضیا) نه‌ و له‌م باشووره‌ ده‌گه‌رپه‌ته‌وه‌ بۆ راپه‌رینه‌ جه‌ماوه‌رییه‌که‌ی کوردستان دژی پژییمی سه‌دام، له به‌هاری سا‌لی ۱۹۹۱.

خۆتان ده‌زانن، کاتی راپه‌رینه‌که‌، جه‌ماوه‌ری کوردستان له ده‌روازه‌ی راپه‌رینه‌وه، بست به‌ستی خاکی کوردستانیان نازادکرد تا گه‌یشه‌ شاری (که‌رکوک) مان، که‌ دوا شاری کوردستانه‌ و دوا ئامانجی راپه‌رینه‌که‌ بوو. ئەو شه‌وه‌ی له‌ رادیوی ده‌نگی گه‌لی کوردستان، ئاگاداریی و بانگه‌وازیی بۆ جه‌ماوه‌ری که‌رکوک خۆراگر راکه‌یان، "نازادبوونتان نزیکه‌ و ئاگری نه‌ورۆز له‌ باباگورگور ده‌که‌ینه‌وه" هه‌موو له‌ چاوه‌پوانیی بووین، مانی ئیمه‌ له‌و ریزه‌ ماله‌ بووین، پێشمان (ره‌بیه‌کانی) پژییمی لیبوو، نیوه شه‌و بوو، له‌ پێش ده‌رگای ده‌ره‌وه‌ وه‌ستا‌بووم، یه‌کی به‌ جلوه‌رگی سه‌ربازییه‌وه‌ به‌ره‌و پووم ده‌هات، گومانم لیکرد پیاوخرایی پژییم بی‌ ونازارمدا، ویستم بچه‌ ژووره‌وه‌، پتر هه‌نگاوی ده‌نا، هیما‌ی بۆ کردم، نه‌رۆمه‌ ژووره‌وه‌ و چاوه‌پوانیم، نزیک‌بووه‌وه‌، چه‌کیکی به‌ ده‌سته‌وه‌ بوو، ترسام نیازی خراپیی، ناچار وه‌ستام تا گه‌یشه‌ت،

ئەم ضيائە بوو، بە دەنگى پىر ئائۇمىدىي وتى ھەوالمان
پىنگەيشتوو، ئەمشەو ھىر شمان بۇ دەكرى، پەببەم جىھىشت
وپامکرد، بەرەنگارى پىشمەرگە و جەماوهرم بۇ ناكرى، سەرەپاي
ئەوش خۆم بۇكى بە كوشتەم، خاوەن خىزانم و مندالم وردە،
تكا دەكەم ھاوكارىم بکەي و لە مالەكەت بمشارىتەو.

لە سەرەتاو دەودل بووم، نایا دەبى فىل نەبى، بەلام بە گریانەو
وتى گەر بكوژىم، كەس نىيە مندالەكانم بەخىو بكا، تكات
لیدەكەم، فرىامكەو. زۆر بەزەبىم پىاھاتەو، بى دەودلى بردمە
ژوورەو و بە پەلە دەرگام داخست، جلوپەرگى خۆم پى لەبەرکرد،
لەو كاتە داىكم ھات و گوتى كوپم ئەو چىيە؟ گوتم داىە گيان، ھىچ
نىيە، ئەم سەربازە لە ترس كوشتن پرووى لە مالى ئىمە كردوو تا
بىشارىنەو و بىپارىزىن، چونكە دەلى ئەمشەو ھىزى پىشمەرگە
دەگاتە كەركوك، لەو كاتە (محمد) و (گەلاوئىژ) ھەستان و گوتيان
ئەو چىيە، چىي بوو؟ گوتم ئەم سەربازە بەسەزمانەيە، داواى
ھاوكارى دەكات، دال دەيدەين.

ئەويش ھەر سەيرى دەمى دەكرىن، ئاخو، چىي دەلىن. جىگەمان
بۇراخست، گوتم بنوو، ھىچ مەترسە، ئىرە مالى خۆتە.
نزىك بەرەبەيان بوو، لە دەنگى (دۆشكە و ئارىبجى و كلانىكوف)
بە ئاگا ھاتىن، ضيا ھەستا بوو، دەلەرزى، زۆر دەترسا، بە دەنگە
لەرزۆكەكەي دەيگوت كاكە، توخوا ئاشكرام نەكەن، گوتم دلىابە،

گەر (محمد)ی برام بدمه دسته وه، تۆ نادمه دهسیان، تۆ ئیسته
برای منی ویه کیکی له ئەندامانی خیزانه که مان.

به په له چوممه سهربان، (رهبیه کان)یان دابوو بهر ئاریجی،
هاواری سهرباز و پارانه وه یان له پیشمه رگه کان، تا نه یانکوژن
دهنگی ده دایه وه، دلخوشبووم ئەم (ضیا) ئەم پزگار کرد و فریای
که وتم، چوممه خواره وه گوتم رهبیه کان یان گرتوو، پیشمه رگه
جه ماوه که وتوونه ته نیو شار، به (محمد)م گوت تۆ لای (ضیا)
بمینه وه تا دیمه وه، گوتی کاکه چه زده که م منیش بیم، گوتم له بهر
(ضیا) نابی بیی، من ده چم که هاتمه وه تۆ بچۆ.

رووم کرده (ضیا) گوتم هیچ خه مت نه بی، رهبیه کان تان نه ما، رژیم
پوخا، تۆش مه ترسه، ئیره مالی خۆته، ده پۆم و هر به زوویی
دیمه وه، دلنیا ببوو گوتمی به ئاره زووی خۆت.

چوممه دهره وه، خوشترین پۆژیوو، زۆریه ی شوینه کان له ژیر
دهسی خۆمانبوو، یه که مجار بوو، پیشمه رگه ببینم وبه ویستی
خۆیان له نیو شار بسورپینه وه. تا سی رۆژ (ضیا) له مال نه ده هاته
دهره وه، له چواره مین پۆژ گوتمی داواکارییه کم هیه، (ده توانی
بمگه یه نییه گه راج تا بچمه وه به ره و شاری به سره)؟

وتم به سه رچاو، هر کاتی بلئی، لاریم نییه.

به هیمنی و به شه رمه وه، گوتمی:

به لام کاکه من یه ک دینارم له گیرفان نییه.

گوتم :گيرفانى من، گيرفانى تۆيه، هر ئىسته پىشت بتاشه، تا گىراموت بۇ ناماده دهكەن، له پاش نيوه پۇ ده تگه يه نمه گىراج .
پاش نيوه پۇ، چووين بۇ گىراج ، ئۆتۆمبىلى كەم لىبوو، زۇر ماينه وه له گىراج، له پىر ئۆتۆمبىلى ھات، خۇى و بهختى، گوتى بهرەو باشوور دەچم .ھەزەدە كەم بۇ ھاودەنگى چەند كەسى ھەلگرم، گەر پارەش نەدەن گىرفتى نىيە، بەلام من پارەمدا و(ضيا) گەرايه وه بەرەو باشوور .

جگەرە يەكى دەرھىنا و گوتى با ئەم جگەرە يە داگىرسىنم، ئىستىك بىدەنگبوو، مژىكى له جگەرە كەيدا گوتى ئەم (ضيا) ئە بىوھفا نەبوو، كە زانى پزىم پەلامارى كوردستانىداو، خەلكى كوردستان كۆرەويان كىردوو بەرەو سنوورەكان، مائوسەرەوتيان جىھىشتوو، خۇى گەياندبوو مائمان، پارىزگارى لىكرد و نەيھىشتبوو ھىچ كەس مائمان تالانىكات .

ورىا : ئەى له كۆرەو كە تا كوى چوون؟

دوا مژى له جگەرە كەيدا، چەقانىيە زەويەكە و كوژانىيە وه و گوتى ئەويش باس و بەسەرھات و لىقەوماوى دىكەمە، ھەناسە يىكى ھەلكىشا، زانىم كارەساتى دلته زىنى دىكەى بىنيو، گوتى :

كۆرەو، خەلكانى زۆرى سەرگەردانكرد، چىرۆك و سەرگوزشتەى زۆرى لىكەوتە وه، ئىمە، بەرەو سنوورى ئىران پۆيشتىن، ھەموو كوردى له پۆژھەلات پىشوازييان لىدەكردىن، زۆرەيان ژوورى تايبەتییان نامادە كىردبوو بۇ فرىاكە وتنمان، جگە له

دەستەلاتدارانى ولاتيان، كە چەندىن ئۆردوگايان كىردىبۇە بو پىشوازى و فرىاكەوتنى ئاوارەكان، ئەو كاتەش مندالىكمان ھەبوو، تەمەنى يەك سال بوو، ھەر ناوى (دانا) بوو، بە ھۆى سەرما و سۆلەى رېوبان تووشى سىچوون وپشانەو بوو، زۆرىشمان مابوو بگەينە سنوور، لە مالى مەلای گوندى ماینەو، شەوى درەنگ، بو دواچار چاوەكانى لىكنا، ھەر لەو گوندە ناشتمان.

زۆرمان پىناخوشبوو، برىنەكەيمان كولانەو كە ھىشتا برىنى ئەم (دانا) يەى سارىژ نەبوو، داواى لىبوردمان لىكرد، ئەویش گوتى ئىدى ئەمە ژيانە، دەبى خوشىي و ناخوشىي تىدا ببىنى، مروق ناىت بى ھىوا بىت، سەرەراى ئەم بەسەرھاتانە، دەمانەوى لە ژيان بەردەوامىن، من دوو (دانا) م لە دەستچوو، پاش ماوھىي دىكە بىر لە (دانا) يى دىكە دەكەمەو، دەبىتە ھىوايەكم، ئەو ھىوايە بەردەوامى دەدا بە ژيانم.

فايەق: پاش ناشتنى دانا بو كوى چوون؟

- چووين بو ئۆردوگاكان، تا لىبوردىنى گىشتى دەرچوو، ئەوسا گەراينەو بو شارەكەمان، كە چووينەو بو مال، يەكەمىن كەس ئەم (ضيا) ئەمان ببىنى، ببوو بە پاسەوانى مالەكەمان، ئەویش بەسەرھاتەكەم دەزانى.

ئىستىك بىدەنگبويىن، پاشان بە زەردەخەنەيى (بە توانايى
بەرانبەر ناخۇشىيەكانى پيشانداين)، گوتى ئەو بەسەرھاتەكەم بۇ
باسكردن، ئەى ئىوہ لە كۆپرەوہكە گەيشتنە كوي؟

وتم: ئىمە لەو رىيە زۆر ماندووبويىن، نەنكم توشى نەخوشى
بوو، ھەر جارى بە كۆلى يەكىمانەوہ بوو، جگە لەوہش، تا
گەيشتىنە سنورەكان باران لىينەدەكردەوہ، چويىنە ئۆردوگا،
نەخوشىيەكەى درىژەى كيشا، زۆر بيھىزى كرد، گەيانمانە
نەخوشخانەى نيوشار، لەبەر كوشندەيى نەخوشىيەكەى، گيانى
سپارد، ئىستەش گۆرەكەى لە شارى (مھاباد) لە رۆژھەلات.

ئەحمەد: ئىمىرۇ باسى كۆپرەوہ، پروى كردە وريا گوتى ئىمە باسى
خۆمان كرد، تۆش باسى خۆت بكە، پاشان نۆرەى فايەق دى.
وريا: دەترسم باسەكە بكەم، فايەق توورەبى.

- بۇ توورە دەبىم، ھەر ئىمە نەبووين شەرمان بووبى، چەندىن
كەسوكار لە يەكدى توورەدەبوون، برا لەگەل برا نەدەگونجا،
خەلكى چاوبرسىى بوون، دوو خىزان بلين پىكەوہ چووبىن، ئىستە
گلەيى لە يەكدى نەكەن.

- وريا، قسەى فايەق راستە و توورەش نابى، ھەرچىي ھەيە باسى
بكە.

- تا گەيشتىنە سنور و ئۆردوگاكان، ئەم (فايەق) چەندىن جار
شەپرى لەگەلمان دەكرد، نەك ھەر لەگەل ئىمە، لەگەل براكانىشى.

بەم باسانە گەشتینە نزیک پۆژاوابوون. پۆلیسی ھات گوتی سەردانیتان ھاتوو، (محمد) ھاتە لای پەنجەرەى ھۆلەكە ، گوتمان خیزانەکان چىی دەكەن؟وتى مام مەحمودى باوكى نازەخان و جوامىر، بردیاننەو.

ئەو پۆیشت و شەومان بەرێكرد بە گێرانەوہى بەسەرھات و سەرگوزشتەكانمان.

پۆژبووہو، تا نزیک نیوہ پۆ لە چاوەروانیدا بووین، باوكى وریا و محمد و ئەبو مونا، تیپەپوون و چوون بەرەو ژوورى ملازم عەلى زۆریان پینەچوو لەگەل ملازم عەلى لە گۆرەپانى مەركەزەكەدا وەستان، پۆلیسى دەرگای لیکردینەو، كە بۆ لایان چووین، ملازم عەلى وتى نەمگوت ئەبو مونا دەتوانى بتانگوازیتەو، نوسراویكى پیشانداین وتى بە پینى ئەم نوسراو، ئیوہ دەچن بۆ زیندانى بەسرە.

مالاوايیمان لیکردن، تەنیا لە (مفەوہز جەربوع) نەبى، لە پەنجەرەى ژوورەكەيەو، تەماشای دەکردین و پیشى دەخواردەو.

گەشتینە مەركەزى شارى بەسرە، لە دەرگایەكى گەراجى گەورەو چووینە ژوورەو، ئەم مەركەزە تايبەت بوو بە (تەسفیرات)، واتە ئەوانەى تاوانبارن و دادگاییان کرابوو، لەوێوہ دەناردرانە بەندیخانەى گشتیى، بۆ وەرگرتنى سزای دادگایى کردنەکانیان.

یەك ریز ژوور لە پال یەكدى، ھەر ژوورى، دەرگای شیش بەند بوو. چووینە ژووریکەو، زۆر پاکبوو، جگە لە سەراو، گەرماویشى

تیدا بوو، ئاوی زۆر باشیان هه بوو، ته نیا مه گهر به ده رگا شیش
به ندییه که ی، هه ستت بکر دایه به ندیخانه یه، به ران بهر ئەم ژوورانه،
گۆرە پانی مه رکه زه که بوو، له و بهر گۆرە پانه که وه، ژووری کارگیڕی
ولپیرسراوی مه رکه زه که بوو، ژووره که ی ئیمه، دوو گه نجی
تیدا بوو، یه کیان ناوی (که ریم)، ئەوی دیکه (حوسین) بوو، جیی
پاک و پوختیان له مبه روله و به ری ژووره که راخستبوو، ئیمه
جیوبانمان له لا نه بوو، که شو هه واش گۆر ا بوو، پیوستمان پیبوو،
هر به په له (محمد) چوو بۆ مالی (ضیا) و پیخه فی بۆ هیناین.
که ریم: گه رماو هه یه، ئاوی زۆر باشی لییه، بۆخوتان ناشۆن؟
ئیمه ش هه ر جاری یه کی کمان خو مان شو ری و پاکبوینه وه.
نزیک ئیواری بووینه وه، (که ریم) چه زیده کرد بزانی ئیمه ی کورد
چۆن که وتووینه ته ناوچه که یانه وه. ئیمه ش و امان لیها ت بوو،
چه زمانده کرد، به سه رهات و سه رگوزشته ی به ندکراوان بزانی، زۆر
چه زمه کرد، بزانی (که ریم) بۆچی به ندکراوه، ئەو کورە لاوه هیمن
وبیده نگه بۆچی به ندکراوه که وا خو ی شو ری بوو،
ره نگور و خساری سوور و سپیی، گه لی جوانبوو به عاره ب
نه ده چوو، له سه ر جییه که ی راکشابوو، خه یال بردبوویه وه.
جییه که مان نزیک که ریم راخستبوو. له پرسیارکردن ده سپیشکه ری
لیکردین، گو تی له و کاته وه ی هاتوون، ده مه وی پیرسم، ئیوه ی کورد
بۆ گه یشتوونه ته ئیره؟

ئەحمەد: چىيىت بۇ باسكەين، كاتى زۆرمان دەۋى تا بەسەرھاتەكە دەگىرىنەۋە.

بە بزەيەكەۋە گوتى منىش بەسەرھاتى وا دورودرىژم دەۋى.
ئەحمەد زۆرى پىچوو، ھەموو بەسەرھاتەكانى باسكرد تا ئەۋ شوين و كاتەي لەگەل (كەرىم) دانىشتىبويىن.

زۆر كارى تىكرد، يەكسەر ماچى ئەحمەدى كرد وگوتى تا ئىستە، مروقى ۋەك تۆ خۇپراگرو پۇشنىبىر نەبىنىۋە.

جگەرەي دابەشكردەۋە، خۇيشى جگەرەي نەدەكوژانەۋە. نەختى بىدەنگى بالى كىشايە ژورەكە، پاشان پووم كرده كەرىم گوتم بەسەرھاتى ئىمەت زانى، نۆرەي ئىمەيە بەسەرھاتت بزائىن.

– من قاچاخچىي عەرەق و بىرەم، لەو رىيەي ئىۋەۋە دەچووين بۇ (سعودى) يە، بست بە بستى شارەزام، دەتوانم تەرمى پىرۋىسى كورى ئەحمەد بدۆزمەۋە گەر پىم بلين چ ماله بەدويى بوو.

فايەق قسەكانى پىپىرى وگوتى ولاتى سعودى پوگەي موسلمانانە، چۆن خواردنەۋەي كحولى لىدەفروشرى؟!

– لەوشوينا بە نرخى گرانىش دەفروشرى و ئارەزوومەندىي زۆرە. ئەحمەد: زۆر راستە، تەنانەت ھەر كەس لەو بازىرگانىيە كار بكات زۆر دەۋلەمەند دەبى.

ۋتم : تۆ دادگايى كراۋى؟

– بەئى دادگايى كراوم، ھەوت سال زىندانىم بۇ دەرچوۋە، چاۋەپوانم بمبەن بۇ ئەبو غرىب.

سهرمان سوپرما بوو، حهوت سال زیندانی لای ناسایی بوو.
له و کاته دا (حوسین) له نیو خهویکی قوولدا بوو، که می جولایه وه
و پرخه که می که مبووه وه و گوتم باشه ئه می ئه و کورپه قۆزه بوچی
گیراوه و تاوانی چییه؟

– ئه و کورپه ده بینن چهند پاکوپوخته یه و چه ندی له خهوی قوول
وشیریندایه، ئه و کورپه دادگایی کراوه ده بی له سیداره بدری. زور
سه رسامبووین. فایه ق زوربه په رۆشه وه، گوتی ئیسته ئه و کورپه له
سیداره ده دری و به م شیوه یه ش خهوی لیکه وتووه!!

– ئه وه جیی سه رسوهرمانی منیشه، هه موو پۆژی مووی پوخساری
هه لده کیشتی و ده چیته گه رماو.

وریا: ئیوه سه یری دیواره که بکه ن، چهند به جوانی خاوی وجل
وبه رگی پیا هه لواسیوه.

ئه حمه د: مرۆق تا ئه و پۆزه می ده مری و تا دوا هه ناسه، هیوای به
ژیان نابری، ئه م کورپه ش تا په تی سیداره له گه ردنی ده نین، هه ر به
ئومیدی بریاری لیبوردن وه وانی خوشه تا ببیته هوی نازاد بوون
وله سیداره نه دانی.

وتم: بوچ له سیداره ده دری، تاوانی چییه؟

به دهنگی نه ویه وه، گوتی ئه م (حوسین) ه، کچ و کورپکی نامۆزای
خوی کوشتوه. فایه ق چاوه کانی کرده وه، زور به
سه رسوهرمانی یه وه، به دهنگی به رز گوتی ئیسته، ئه مه دوو که سی
کوشتووه!؟

كهريم سهيري لاي (حوسين) ي كرد، زاني له نيو خه ويكي قولايه،
 گوتي بو ي باسكردووم له سهر مافي خو ي ناموزاكاني به تهور
 كوشتووه. ئەم كوپه له مندالييه وه، كچي (مامي)، له لايه ن ماميه وه
 پيشكەش كرا بوو، چەند سالي له مەوبەر ئەم حوسينه باوكي
 دهمري و خو ي ده بيته ليپرسراوي خيزان، له م بارودوخه ي نئسته
 كه هه ژاري پووي كردوو ته زوربه ي خه لكي، ئەمانيش زور هه ژار
 ده بن، به لام مالي (مامه ي) به هو ي ئەوه ي كوپيكيان له دهره وه ي
 ولاته، گوزهرانيان زور باشه، داكي، پي ده لي كوپه كه م بچوره
 لاي مامت داواي كچه كه ي ليبيكه، با به هو ي كچه كه يانه وه له
 دهردي هه ژاري پزگارين، (ئەم ده يگوت زور جار داكم ئەم
 قسه يه ي دووباره ده كرده وه، به لام من هزم نه ده كرد هلي له و
 شيويه بقوزمه وه تا له هه ژاري پزگارمانبي، ويپراي ئەوه ش مامه م
 كويري بوو، ته نيا ئەو كچه ي هه بوو خزمه تي بكات، چونكه ماموزنم
 نه مابوو)، به لام حوسين له لايه ن داكييه وه زوري ليده كرا، كه
 ده بي ئەم كاره ئەنجامبدا و داواي ناموزاكه ي بكات، ناچار به
 قسه ي داكي ده كات، ده چي به ره و مالي مامي، كه ده چي ته
 ژووره وه و سلو ده كات، مامي وه لامده داته وه، به لام كچه كه وه لام
 ناداته وه و بو مه تبه قه كه ده چي. حوسين به مامي ده لي، هاتووم بو
 ئەو به لي نه ي به باوكم ت دابوو، جي به جي بيكه ي، مامي ده لي كام
 به لين؟ ده لي (شه يما) ي كچت، له مندالييه وه بو من دانراوه،
 نئسته ش هه ر دووكم ان گه وره بووين، ده مه وي زه ماوه ند سازكه ين،

مامى بە گالتەپيكردنه وه دهلى چۆن كچت بدهمى؟ ئىئوه نان نىيه
بيخۆن، چۆن كچى من به خيو دهكەى، كچه كه ميش رازى نابى،
جگه له وهى ئىسته جارن نىيه زۆرى ليكەم گەر بمهوى بیده مه
شو، مالى، كه پيشانگه ئۆتۆمبيليان ههيه، چه دجارى داوايان
ليكردوم، گفتم پينه داون.

ئەم قسه يه زۆر پيناخۆشدهبى، هه لدهسى، ئەچى به ره و
مه تبه قه كه به شه يما دهلى به نياز نيت شووم پيبكهى؟
ئو يش به شيوه يى سووك ته ماشاى دهكات و دهلى، به تو؟ كه س
نه ما تو؟!

حوسين دهلى بو من چييمه، تو و مام ئيمه به چيى دهزانن،
شه يما دهلى ئيوه نان نىيه بىخۆن. حوسين دهلى ئيوه ش نان نه بوو
بيخۆن، به لام (جه وهه رى براتان چوو بو ئه وروپا، ئىسته كه مى
باشن، كچه دهلى توش نازا به، وهك برا كه م بچو بو ئه وروپا، هه ر
له م پوژانه ش دۆلارى زۆرى بو ناردينه وه.

حوسين ئەلى كسى ئەلى درۆ ناكەى، تەنيا بو ئەوهى خۆتان
دهوله مند پيشاندهن تا شوو بكهى به كورى دهوله مند.

شه يما به و قسه يه تووره دهبى و دهلى نه خيتر، پارهيى زۆر چا كمان
له نيو كه نتوره كه دا هه يه، به كو يرايى چاوى ناحه زان و دوژمن.

له م مشتومره دهبن، باوكى شه يما دهلى كچه كه م ئەوه چييه؟
شه يما دهلى با به گيان، برازا كه ته هاتوو به بۆ سوال.

حوسین دەلیّ که هاتومه بۆ سوال، هه‌ندی له دۆلاره‌کانم بده‌ری،
 شه‌یما دەلیّ برۆ دهره‌وه، جارێکی دی نه‌تبینینه‌وه، گهر دهرنه‌چی
 ئیسته (جه‌بار)ی برام دیته‌وه و ههر به‌ شەق دهرت ده‌کات.
 شه‌میش راده‌کا بۆلای که‌نتۆره‌که تا شوینی پاره‌که بدۆزیته‌وه و
 بیبا، (شه‌یما)، به‌و ته‌وره‌ی که‌ گوشت و ئیسی پیوورده‌کرد،
 دوای که‌وتبوو، که‌ ویستی دهرگای که‌نتۆره‌که بشکینی و
 بیکاته‌وه، شه‌یما ته‌وریکی له‌ ده‌ستیدا و برینداری کرد، حوسین
 به‌ رقه‌وه ته‌وره‌که‌ی له‌ ده‌ست ده‌سینی، میشکی ده‌ورۆزینی، به
 په‌له‌ دهرگای که‌نتۆره‌که‌ ده‌شکینی و پاره‌که ده‌دۆزیته‌وه، له‌وکاته
 مامه‌ی به‌ خو‌ی و گو‌چانه‌که‌ی ده‌چیت تا بزانی کچه‌که‌ی بۆ
 زیرکانی و له‌ پر ده‌نگی نه‌ما، که‌ زیاتر چووه‌ پیشه‌وه‌پی له
 سه‌ری کچه‌که‌یدا، زانی کچه‌که‌ی که‌وتوو ته‌ سه‌ر زه‌وی، هاواری کرد
 و خو‌ی دایه‌ سه‌ر کچه‌که‌ی، ده‌یگوت حوسینی برا‌زام کچه‌که‌ی
 کوشتم، له‌وکاته، (جه‌بار)ی کو‌ری دیته‌وه، که‌ ئه‌م کاره‌ساته
 ده‌بینی، په‌لامار حوسین ده‌دا، ئه‌میش ته‌وره‌که‌ هه‌له‌ده‌گری
 و میشکی (جه‌بار)یش ده‌پزینی، مامی چه‌ندی گو‌چانه‌که‌ی
 راده‌وه‌شیینی، سوودی نابی و حوسین خو‌ی دهریاز ده‌کات،
 ده‌رواته‌وه بۆ مال، ده‌زانی چاری نییه‌ و ده‌یگرن، راده‌کات به‌ره‌و
 باکوور، به‌لام زانگه‌کان ناگادار ده‌کرینه‌وه، له‌ زانگه‌ی نزیک
 پایته‌خت، ده‌یگرن، پاش ئازاروئه‌شکه‌نجه‌دان، دان به‌ تومه‌تباری
 خو‌ی ده‌نی و دادگا بریاری له‌ سیداره‌دانی بۆ دهرده‌کات.

باسکردنی ئەم بەسەرھاتە ھەمووانی بەنج کردبوو، بەسەرھاتی
خۆمان، زۆر سادە و ساکار دەھاتە پیشچا و وێم ھەژاری دەردی
گرانە، گەر لەبەر نەبوونی نەبوایە، ئەم کوپە قۆزە، ئاوپی لە ھەموو
کچی نەدەدایەو.

کەریم: ئیمامی عەلی (خوایی رازی بی) دەقەرموی: (گەر ھەژاری
کەسی بوایە، دەمکوشت).

کات درەنگیکرد، خەومان نەدەھات، ئەو بەسەرھاتە خەوی
لێزان دین.

سەردان

بەیانى زۆر زو، بىئەھەى ھەستەم پىيىكات، تەماشام دەکرد، لە ژىر جىيەكەى راستبووھە، سەيرى چوار دەورى خۆى كرد ھەستايە سەرى، ژورەكەى كرد بە گۆرەپانى ھەرزىش، ھەموو جۆرە ھەرزىش سويدىي كرد، پاشان خاويليەكەى خستە سەرشانى وچوو بەرەو گەرماوھەكە، لەگەل خۆشتن، منگەيەكەى لىوھ دەھات و بە ھىمنى گۆرانى دەچرى، كە تەواو بوو، بە نوزە نوزى گۆرانى وتنەو ھاتەو، ئىدى بىدەنگبوو.

پۆژى سەردانى بوو، ئەوھەندەى چاوەپوانى كەسوكارى ئەو بووم، بىرم لای كەسوكارى خۆم نەمابوو.

سەردانى كەرىم ھات، ئەم پەرۆشتربوو، سەيرى دەرگای مەرکەزەكەى دەکرد، لە پەرەنگى كەمى گۆرا، بە رەنگى زانىم كەسى خۆى بىنيوھە.

ژنى عەبا لە سەر، پوو لە ژورەكەى ئىمە دەھات، لەگەل نزيك بوونەھەى، حوسىن رەنگى گەشتدەبوو، كە تەواو نزيكبووھە، دەستىكرد بە گريان، ئەمىش خۆى نوسان بە شىش بەندەكەو، بە بىدەنگ، دەستى لە دەستى داىكى نزيكەدەكردەو، ھىچيان

نه یانتوانی پتر به پیوه بوهستن، دانیشستن، بهرانبه ریه کدیان
 گرتبوو، به چاوی پر فرمیسک، هر سهیری یه کدیان ده کرد،
 چه په سابوون وهیجیان نه ده گوت، حوسین سهری داخست، دایکی
 نه شکلی ده باران وبه لاواندنه وه وه دهیگوت (کوپه که من به توّم
 کرد، گهر دنم نازاکه)، سهری هه لپری وده می برد، یه که به یه که ی
 په نجه کانی دایکی ماچکرد، به هیمنی ده گریا، ناگاداری نیمه
 نه بوون، وایانده زانی که س ناگای لیان نییه، گوتی دایکه گیان،
 زورم نه ماوه بمبهن بو له سیداره دان، توخوا دایکه گیان تو گهر دنم
 نازاکه، نه وه ک جاریکی دی نه تبینمه وه. دایکی قورگی گریا،
 نه ییتوانی هیچ قسه بکات، دای له پر مه ی گریان، هاواری ده کرد و
 دهیگوت تاوانبارم، من تاوانبارم. له و کاته دهنگی هات، (ماوه ی
 سهردانی ته واو). خو یان پتر به شیش به نده که وه نوسان،
 چه زنده کرد، شیش به نده که بکریته وه، به ویستی خو یان
 باوه شیان له یه کتر بدایه، تا دلیان ناوی ده خوارده وه یه کتریان
 بگوشیایه.

(س. ع) ه توپه بوو لیان، گوتی له گهل نیوه نییه سهردانی ته واو؟
 دایکی وتی توخوا توپه مه به، نه وپو و سبه ی له ژیان ماوه،
 مالاواییمان لیده کات.

س. ع گوتی با تاوان نه کات و له سیداره نهدری.

گوتی من تاوانبارم، توخوا لیی توپه مه به، ده پوم، دوا سهرنجی
 له کوپه که یدا و سهیری کردین و گوتی حوسین بی تاوانه، من

تاوانبارم، من ئەو كارەم پيكرد، لەبەر هەژاریمان، من هەقم
سیدارەیه نەك كۆرەكەم.

توخوا براكانم ئاگاداری بن. هەستایە سەرپی، عەباكە ی خستەو
سەری و پۆشت، تا گەیشتە دەرگا، چەند جاری ئاوپریدایەو،
(حوسین) یش دەستی بە شیشەكەو بوو، هەر سەیری دایکی
دەکرد، تا دیار نەما و چوو دەرەوێ مەرکەزەكە.

سەری نایە سەر قۆلی، چەند جاری چاوەکانی بە قۆلی کراسەكە ی
سپریەو، كە ئاوپر دایەو و بینی بە سۆز و بەزەییەو سەرنجی
دەدەین، وەك مندال، خۆی گەیانده ئامیزی كەریم، گوشییە خۆی،
گوتی دلم دەلی ئەمە دواجار بوو دایکم تییدا بینی.

كەریم وتی ئینشەللا وانا بی، كی دەلی لیبوردن دەرناچی و ئازاد
نابی. گوتمان كەریم راستەكات، كی دەلی وانا بی.

خۆی لە ئامیزی كەریم كردهو، زانی قسەكانمان تەنیا بو
دلنەواییه بیھیوا، خاویەكە ی نایە سەرشانی وچوو بەرەو گەرماو
وجییەشتین.

سەردانیمان هات گوتیان ئەم هەفتەیه ئەبو مونا بە كەفالت دەرتان
دەكات.

سیداره

دوو پوژى مابوو بۆ سەردانى، حوسىن گوتى تەنيا ئەمجارە داىكم ببىنم ئەوسا بىيانبردمايه بۆ سىدارەدان زۆر ئاسايى بوو، چونكە من خۆم بە تاوانبار دەزانم كە دەستم لە دوو نامۆزاي خۆم چوو و كوشتەن، گەر سىدارەم بۆ دەرنەچووايه، پوژى لە پوژان وىژدانم دەيهەژانم، خۆم دەكوشت، چونكە تاوانى كوشتنى كەسى زۆر گەورە وگرانە، نەخوازەلأ نامۆزا.

دياربوو لەو كەسانە نەبوو، پياوكوژى بكات، زۆر بەرپىز و بە وىژدان بوو، بەلام نالەبارى بژئوى ژيان و داىكى، هاندەرى بوون تا هەستى بەم تاوانە.

ئەو پوژە كەمى هيوای پەيداكردبوو، كە داىكى ببىنئەتەو. نزيك نيوەرۆ بوو، بە پەلە دەرگای مەرکەزەكەيان كردهو، ئۆتۆمبىلى شىوہ فرىاگوزارى (ئەمبولانس)رەش هاتە نيو مەرکەزەكەوہ و ئەفسەرى بە(پلەى رائد) دابەزى، چوار پۆليس دەرگای دواوہى كردهو، بە پەلە دابەزىن، هەر چوار پۆليسەكە، وەك ئەوہى بە مشار برابنەوہ هاوبالآ و چوار شانە و سمىل ئەستووور بوون، حوسىن لە شوين خۆى وشكبوو، قوراگەى سەر و

خواری دهکرد، به دهنگی زۆر نهوی و لهرزۆکهوه گوتی ئەمانه هاتوون بمبهن بۆ سێداره دان!! گوتم مهرج نییه، لهوانهیه میوانی مهرکهزه که بن، یا بزانه چ بهندکراوی نهخۆشه وهاتوون ببهن بۆ نهخۆشخانه. گوتی کاکه وانیه، هه ره ئەمانه بوون دههاتن و بهندکراوانیان دهبرد بۆ گرتووخانهی گشتی ئەبو غریب.

وریا: گهر ئەوانیش بن، کی دهلی بۆ لای تۆ هاتوون، چیی زۆره بهندکراو زۆره.

دهمانویست دلی هیورکهینهوه، بیسوودبوو، سه ری لیثیوا بوو، نهیده زانی چیبیکات، چوو هه گهرماوه که وهاتهوه، سهیری ئۆتۆمبیله که ی دهکرد، دهگه رایه وه بۆ گهرماوه که.

(س. ع) ی مهرکهزه که له ژووری بهرپوه بهری مهرکهزه که وه ده رکهوت، نوسراویکی به دهسته وه بوو، له گه ل ئەو پۆلیسه نه ی هاتبوون، وتووێژیان دهکرد و جاروبار سهیری ژووره که ی ئیمه یان دهکرد، زانیم بۆ حوسین هاتوون.

(س. ع) و سی پۆلیس، پوو له ژووره که مان هاتن، نهیتوانی خوی به پیوه بگری، هیزی ئەژنوی شکا، له شوینی خوی دانیشیت.

(س. ع)، به په له ده رگای کرده وه، گوتی (حوسین عه لی)، وه ره ده ره وه، بیده نگبوو، وه لأمی بۆ نه درایه وه، پۆلیسی له پۆلیسه کان به تووره ییه وه گوتی په له ههسته و وه ره پیشه وه.

(س، ع) گوتی ههسته، ئەمانه بۆ لای تۆ هاتوون. به چاوه کانی سه رنجیانی هه دا، لالَبوو، هیچی نه ده گوت، که ریم لیی چوو ه

پیشه‌وه، تهماشاییکی کرد وگوتی که‌ریم بو سیداره‌م ده‌به‌ن،
ه‌زم ده‌کرد بو دوا‌جار دایکم ببینیا‌یه، به‌گریانه‌وه ده‌یگوت
توخوا پییان بلی با نه‌مبه‌ن تا دوو پوژی دیکه.

دوو پولیسه‌که هاتنه ژوره‌وه، که‌له‌پچه‌یان کرده ده‌ستی، به
په‌ژاره‌یی‌وه ده‌پارایه‌وه ده‌یگوت توخوا وازم لیبتن با دایکم
جاری دیکه ببینه‌وه.

که‌ریم وتی تا دوو پوژی دی مه‌یبه‌ن، با له دوا سه‌ردانی، دایکی
ببینی.

پولیسه‌که گوتی بو به‌ناره‌زوی ئیوه‌یه، هر ئه‌ورؤ ده‌بی بگاته
به‌ندیخانه و سبه‌ینی دادگایی کردنه‌که‌ی جیبه‌جیبکری.

زور بیوژدانانه‌گرتیان به‌قوئیدا و ه‌لیانسان، یه‌کیان گوتی دوو
که‌سی کوشتووه، ده‌یه‌وی به‌م فیلانه‌خوی رزگار بکات.

بردیانه‌ده‌روه‌ی ژوره‌که و ده‌رگیان داخست. نه‌یده‌توانی ه‌نگاو
بنی، نه‌وانیش هیند به‌توندی راپیچیان کرد، هر دوو پیی گوج
ببوو وده‌خشا به‌سه‌ر کونکریتی گوڤه‌پانه‌که، دوا وشه‌ی سه‌ر
زبان‌ی، "دایه، دایه‌بوو". گه‌یاندیانه‌لای ئه‌مبولانسه‌که، ده‌ستیان
له‌که‌له‌پچه‌که‌کرده‌وه، پولیسی له‌نیو ئه‌مبولانسه‌که له
چاوه‌روانی بوو، گرتی به‌قوئی و راپیکیشایه‌نیو
ئه‌مبولانسه‌که‌وه، ئه‌مجاره‌یان به‌که‌له‌پچه‌یی تایبه‌ت، ده‌ستیان به
شیشیکه‌وه به‌ست، که‌تایبه‌ت

دروستکرا بوو بو ئه‌و که‌سانه‌ی سیداره‌یان بو ده‌رده‌چی.

دوا سهرنجیدا، به لَام ئهوان به پهله دهرگای دواوهیان داخست.
(پرائیدهکه) ولیپرسراوی مهرکهزهکه هاتنه دهرهوه، (س، ع) به
دوایانهوه بوو، زۆر به پهله دهرگای مهرکهزهکهیان لیگردنهوه،
پرائیدهکه وپولیسهکانی سواربوون وشوفیږ پیی له بهنرین نا و به
تیژی چوو دهرهوه، دهرگای مهرکهزهکهیان داخست.

پاش دوو پوژ، کاتی سهردانیبوو، دایکی له دهرگای مهرکهزهوه به
هله داوان بهرهو ژورهکه مان دهات، هر پینجمان له بری حوسین
له پیشوازیی بووین، بینی کوپهکهی دیار نییه، وهك شینتی لیها،
هاواری کرد وگوتی کوپهکهم کوا، له کوپیه!!

که ریم گوتی گوسترایهوه بو بهندیخانهی گشتی.

دای به دهموچاوی خویدا، کهوته خوړنینهوه، دهیگوت
کوپهکه میان بو سیداره برد.

ئهحمه د: دایه گیان، مهرج نییه هیچی لیبکه ن، به لَام دهبی بجی بو
بهندیخانهی گشتی.

(س. ع) گوتی سهردانی ته واو.

که ریم به (س. ع) ی گوت بو بهم ژنه تان نه گوتووه کوپهکه ت
گواستراوه ته وه؟

گوتی نازانم، کتوپرپوو، به لَام پیویست به وتن ناکات.

که ریم: دهرگا که بکه وه با که لویه له کانی بدینه وه دهستی دایکی.
(س. ع) دهرگا که ی کرده وه. که ریم که لویه له کانی دایه دهسی

دایکی. یه کجاری هاواری لیئبند بوو، بۆنی خاویوجله کانی ده کرد
وده یگوشییه خوئی و فرمیسیکی ده باران.

که ریم وتی دایه، برۆ خوۆت بگه یه نه پایتهخت، به لام توخوا
هه و آلمان پیبگه یه نه و سهردانیمان بکه، ئیمهش وهک حوسیینی
کورتین.

به گریانولاولاندنه وه به رهو ده رگای مه رکه زه که پویشیت و ده یگوت،
(کوپه که م تاوانبار نییه من تاوانبارم، من نه و تاوانه م به کوپه که م
کرد، من پیمکرد، من تاوانبارم، ده بی من له سیداره بدریم).
حه زمه کرد جاریکی دی نه و دایکه ببینی نه وه، بو دوا هه و آلی
کوپه تا قانه که ی، به لام پاش دوو پوژ، کاتی نیوه پو هاتن وبه
که فالهت نازادیان کردین، له گوپه پانی مه رکه زه که وه ستابووین،
ته ماشای ژوره که ی خو مانم ده کرد، حوسیین لای ده رگای ژوره که
وه ستابوو و پیی له سه رزه وی نه مابوو، په تی سیداره له ملی
نالابوو، نه و زبانه ی له میژ بوو له ترس و تو قینی ناکاو لال ببوو،
هاتبووه گو ده یگوت من بی تاوان بووم، تاوانه که تاوانی من نه بوو،
تاوانی هه ژاری بوو، چاوه کانی کرابوونه وه، وهک نه لبوومی،
وینه ی دایکی تی دا هه لگرتبوو بو تا هه تای له چاوه پروانییدا بوو،
بو دوا جار پشوویدا، به ئاسووده یی سه ری نایه وه و له نیو گوپیدا
به ئارامی لیپراکشا.

له هه موو ژووری به ندیخانه که وه، به ندرکراوان ده سیان به رز کرد
بووه دوا مالاواییان لی کردین.

چووين بۇ مالى (ضيا)، له چاوه پروانيدا بوون، پيرىژنه كهى دايكى ضيا، يه كه به يه كهى ماچكردين، دراوسىكانى مالى ضيا، سهردانىيان دهكردين.

دياربوو گوزهرانىيان زور باشبوو، له خانوويى پوژاوايى دهژيان، باخى زور خووش له هه وشه كه يان بوو، زور خويان ماندوو كر دبوو، خواردنى زورىان كر دبوو، ته نانهت بانگيشتى دراوسىكانى كر دبوو، په روشى وخوشحالىيان وهك برايى دلسوز دهاته پيشچاو.

دووه مين پوژ به ئوتومبيله كهى (ضيا) چووين بۇ مالى (ئه بو مونا) پاشان چووين بۇ شارى (سه فوان)، گه يشتینه نيو شاره كه، چووين به ره و مهر كه زه كهى (نه قيب ئىبراهيم)، پوليسه كان هه موو كو بوونه وه و پيروزباييان ليكردين و گوتيان نه قيب چووه بۇ لاي ملازم عهلى، زورمان پيخوشبوو، كه هه ردوو كيان به يه كه وه ده بينن. پوليسه كانى ئه و مهر كه زه ش خوشحالى خويان ده ربرى و كه وتنه پيشمان بۇ ژوورى ملازم عهلى، كه چووينه ژوره وه سه ريانسورما، ملازم عهلى وتى به راستى سه لماندتان كورد دلسوز وبه وه فايه، چه ندين كه س له م گوزره پياوه تىي وهاو كاريمان كر دوون، كه چى له بازار ده مانىينن چاويان ده شارنه وه و خويان گيلده كهن.

گوتم : پياوه تى و مروفايه تيتان له يادناچى.

زەنگىكى لىدا ، يەكسەر پۆلىسى ھاتە ژوررەو، پىيگوت بۇ ئەم
مىوانە نازىزانە چا بېنە.

نەقىب ئىبراھىم: ئەى مەھوز جەربوع لە كوئىيە؟

لەگەل قسەكەيدا بە كۆمەلى فایلاتەو ھاتە ژوررەو سلاوى
سەربازى کرد.

نەقىب: ئىستە باسى تۆمان دەکرد.

جەربوع : بە باشە يا بە خراپە؟

نەقىب : نە بە باشە ، نە بە خراپە ، تەنيا ھەوالپرسىن بوو.

ملازم: ئەى نازانى ئەمانە ئازادبوون؟

نەقىب: ئەمانە تىكدەرن وانىيە مەھوز جەربوع؟!

ھىند شەرمەزاربوو، رەنگى مردووى لىنىشت، ھەزىدەکرد
زەوييەكە ھەلىلوشى و بچىتە ناخىيەو، ھەلامى (نەقىب)ى بۇ
نەدرایەو.

ئەھمەد: گلەيى لىناكرى، ئەركى سەرشانىتى، بەلام گلەيىم ھەيە
كە ھەموو پىرۇزبايىان لىكردىن، تەنيا مەھوز جەربوع نەيکرد.

ئەويش گوتى پىرۇزبايىتان لىدەكەم. فایلەكانى لە سەر مېزەكە
ھەلگرت وبە پەلە چوو ھەروە.

پاش دانىشتنى زۆر، مالاًوايىمان کرد و چووینەو ھە بۇ مالى ضيا،
لەويش مالاًوايىمان لەو خىزانە بە ئەمەك و دلسۆزە کرد.

وئستگه‌ی شه‌مهنده‌فهر

چووینه وئستگه‌که‌وه، من و وریا به په‌له چووینه ریزی پلیت برینه‌وه، که گه‌یشته نۆره‌مان، ته‌نیا پلیتی به (پیوه وه‌ستان) مابوو، به ناچاری شه‌ش پلیتمان بری، چونکه شه‌مهنده‌فهری دوا‌ی ئه‌م دوو کاترئمیری پیده‌چوو، پاشان دهرده‌چوو.

چووینه شه‌مهنده‌فهره‌که‌وه و به پیوه وه‌ستاین، پرسیارم له یه‌کی له سه‌رنشینه‌کان کرد گوتم به چه‌ند کاترئمیر ده‌گاته پایته‌خت؟ گوتمی دوا‌زه کاترئمیر.

گوتم: وریا وا چاکه بچین بۆلای کچه پلیت بره‌که، تا هاوکاریمان بکات و پلیتی (دانیشتن) مان پییدا، گهر له‌به‌ر خو‌مانیش نه‌بی، له‌به‌ر باوکت، چونکه توانای نییه تا پایته‌خت به پیوه بوه‌ستیت. - با بچین بزاین چیمان پیده‌کری.

باوکی وریا وتی مه‌چن، ده‌توانم به پیوه بوه‌ستم، نه‌وه‌ک ده‌سبکات به رویشتن.

گوتم: ده‌چین، هه‌ولیکه و ئه‌یده‌ین..

هه‌ردوو‌کمان چووین بۆلای پلیت بره‌که، باسه‌که‌مان بو‌کرد، (زیندانی بووینه و تازه له به‌ندیخانه ئازادبووین، دوو به

سالاً چوومان له گه لدايه). گوتی پلپته كانم بدهنی، ئیمهش پلپیتی
هر دوو کمان دایه دهستی و کردی به پلپیتی (دانیشتن).
گوتی بچن چوار پلپته که ی دیکه بینن.

هر به پهله چووین بو لایان و گوتمان ئه وهی ئیمه ی کرد به بلپیتی
(دانیشتن)، (گوتی بچن بلپته کانی دی بینن)، ئه وانیش
بلپته کانیان پیداین، گوتیان په له بکه ن شه مه نده فهره که له
پرویشتنايه. بلپته کانی ئه وانیشمان کرده بلپیتی دانیشتن، که
گه پراینه وه شه مه نده فهره که له شوینی خو ی نه مابوو، پامانکردن به
دوویدا تا بیگه یینی، به لام نه گه یشتین و ههردوو کمان جیماین،
چووینه وه بو لای کچه بلپت بره که، به لام خه لکی ریزی به ستبوو،
بو برینی بلپیتی شه مه نده فهره که ی دیکه، ناچار چووینه ریزه وه،
که نوره مان هات کچه که ناسینییه وه وگوتی ئه ی ئیوه
نه پرویشتون؟

گوتم: تا گه یشتین شه مه نده فهره که ده رچووبوو، ویستم باسی
به سه رها ته که مان بکه م، که چون پامانکرد به دوایان، به لام کچی له
ریزی ژنانه وه، قسه که ی پیپریم، گوتی نوره ی منه، سی بلپیتی بو
بری و دوو بلپیتی ئیمه شی بری وگوتی کاکه، ئه مجاره جینه میئن،
نزیك دوو کاتر مییری دیکه ده رده چی.

چووینه گوڤره پانی ویستگه که، پیاسه مان ده کرد، کات
نه ده پرویشت، نه مانده زانی خو مان به چیییه وه خه ریک بکه یین،
چووینه بازاره خنجیله که ی ویستگه که، ته ماشای که لوپه له کانمان

دهکرد، خوژگه دهخواست، بمتوانيايه به ئارهزوى خوّم
كهلوپهل ههلبژيرم وبيكه مه ديارى بوخوشهويستانم. له كاتى
ته ماشاكردى شتومه كدا، ئه و كچهى له بليت بريندا نوره برى
ليكردين، له گهل هاوپرئكهى، جاروبار ته ماشايان دهكردين، به لام
ئيمه دلّمان مردبوو، په ژاره وخمه كانى ژيان هه موو ديمه ن
ونىگاي جوانى له پيشچاو خستبووين، سهيرمكردن، يه كيان
زه رده خه نه يه كى بو كردم، پووم وه رگيپرا و چاوم ليشارده وه،
چرپاندمه بنگويى وريا وگوتم راسته وخو ئاور مه دهره وه، ئه و دوو
كچه زور سهيرده كهن، وريا له گهل ته ماشاكردى پيشانگه كه، به
ناسپايى ئاورى ليدانه وه.

گوتم : با لي ره بروين و بچينه گوره پانى ويسگه كه، ئه مانه واز
ناهيئن، هه ر شهريان نيه.

گوتى : ئه زانى زور جوانن؟!.

قولم خسته نيو قولى وريا وه گوتم: "كهس به ته ماشا نابى به
پاشا"، با بچينه خواره وه.

له سه ر كورسيى له كوئكرىت دروستكراو، دانىشتين، له
چاوه روانيى كاتى دهرچوونى شه مه نده فهره كه بووين.

- وريا ده بى ئيستته چييمان پيبلين؟

- چييمان پيده لين، له وانه يه بزائن كه كوردين.

- باسى ئه و كچانه ناكه م، وا بزائم هه ر دلت لايانه، من ده ليم

ده بى ئيستته باوكت چييمان پيبلين؟

پیکه‌نی و گوتی و امزانی باسی ئەو دوو پەرییە دەکەیت، باوکم، دەزانی لەبەر بەرژەوهندی ئەوان و امانکرد، بە بزەیه‌کەو، گوتی سامان گیان، کەس نازانی خێر لە چییایە.

لەو کاتە هەردوو کچەکە دەهاتن، زۆر ترسام ئاخۆ دەبی بۆچی پوو لە ئیمە بێن، بە پیشماندا تێپەرپوون، چوونە لای ئەو پیاو پیرەیی لە کورسییەکە ی نزیکمانەو دانیشتبوو.

ریا: پێدەچی ئەو پیاو پیرەیان لەگەڵدابی.

– کاتی بلیت برین، ئەو کچە سی بلیتی بری.

دیسان ویستیان سەرنجمان رابکێشن.

– ریا هەستە با بچینەو بۆ بازارەکە، ئەمجارە بە ئارەزووی خۆمان سەیری کەلوپەلەکان دەکەین.

لە بازارەکەش بیزاربووین، هەر کات نەدەرپۆشت، هاتینەو نیو گۆرەپانەکە، بەلام دوور لەوانەو پیاوسەمان دەکرد.

لە بلندگۆو بانگەوازیانکرد، پۆشتنی شەمەندەفەرەکە ی راگەیاندا، سەرنشینەکان هەموو بەرەو شەمەندەفەرەکە دەرپۆشتن،

چووینە فارگۆنی ژمارە دوو، بە پێی بلیتەکە ژمارە کورسییەکەمان دۆزییەو و دانیشتین، دووکچەکە و پیاو پیرەکە

هاتنە فارگۆنەکەو لە ژمارە کورسییەکان دەگەران، ژمارەکەیان،

دوو کورسی بەرانبەرمان، کورسی پشتمانەو بوو، هەردووکیان لە بەرانبەرمان دانیشتن، بەسالأچووەکەیان، لە پشت کورسییەکە ی

خۆیانەو دانیشاند.

دهمويست ژماره که مان بگوږمه وه، به لام شهرم دهکرد، دننیا بووم
گهر به هر که سیکم بووتایه بو گوږینه وه، زور سوپاسی دهکردین،
چونکه زوربه یان چاویان له شوینمان بریبوو و خوزگه یان به نیمه
دهخواست. که و ته هوږن لیدان و ته په ته پی پویشتن، تا له ویستگه
چوو دهروه و ملی ری گرت به ره و پایتهخت.

چاوم لیده شار دنه وه، دهمويست خوځم بکه مه خه، دوو کاتر میږ له
بیدهنگی، ته نانهت له گهل وریا نه مده ویږا قسه بکه م، دهترسام
ئه وانیش بکه ونه ناخاوتن له گهل مان، چونکه بیشر مییان پیوه دیار
بوو. ته ماشای لای وریام کرد نه خه وتبوو، له په نجره که وه
ته ماشای دهره وهی دهکرد، تیکه لی مانگ و نه ستیره کان ببوو.
نووکی پیلاوه که ی له نووکی پیلاوه که م توندکرد، ته زووی به
له شمداهات، خوځم لیگیلکرد، چاوم نوقاند، سهرم داخست و خوځم
کرده خه، چه ندجاری دووباره ی کرده وه، سهرم هه لپری و چاوم
کرده وه، که می خوځم جولاند و پییم هینایه دواوه وله پیی دوورم
خسته وه، به هیمنی پیلوی چاوم نایه سهریه ک تا که می چاوم
گهرمکه م.

نیو فارگوږنه که هیمن بوو، ته نیا پرخه ی سهرنشینه کان دهات،
ئه م هیمنییه ی به هه لزان، سهره رای پی دوورخسته وه م، دیسان
نووکی پیی گه یانده وه پییم، چاوم کرده وه، دهمويست بلیم وازم
لیبینه، به زرده خه نیی وه لامی دهمامه وه، جاروبار چاوه کانم به
ناسپایی ده کرده وه، هه موو جاره کان نه و چاوی بریبوو نیو

چاوم، پاسهوان بوو بۆ ته ماشا پچر پچره كانم، هه موو جاره كان به خنده يی جوان، وه لامیده دامه وه.

لالی کردبووم که بلیم وازم لیبینه، ویپرای ئه وه ی جوانیه که ی کاری بوو، ده موست له بیری خومی ببه مه وه، له شاشه ی پیشچاوم لایبهم وبه خه یالی ناخوش، خه م و په ژاره یی و نازاره کانی ژیانم، سه ر ئه و شاشه یه داپوشم، به لام هه سته وه ره کان ئوقره یان لیپریبووم، تینووی بینینی ئه و شوخه یان بوو، چونکه جوانیه که ی زۆر بیۆینه بوو.

قره مؤر و خاوه که ی، خه رمانه ی له چوار ده وری پوه مانگ ئاساکه ی کردبوو، نیگای چاوه گه ش و ره شه که ی جواتر کردبوو، پتر چاوه کانم نه یانده توانی خه وه درۆزنه بکه ن، پیلوه کان، نه یانده توانی یه کگرنه وه وچاوه کان له بینینی ئه و په ریبه بیبه شکه ن. ئه مجاره یان پیی هیئایه پیشه وه، نه متوانی پیم دور بخه مه وه، چاوه کانم کرده وه و زۆر به جوانی سه رنجما، زه رده خه نه که ی، جوانی چاوه کانی پتر ده ره خست، هه ستم به له رزینی ده کرد، له پر ئاره ق کردنی، دلم ئاو ده درا و هه سته وه ره کان تینویه تییان پیئه شکا. ته ماشای سهرنشینه کانم کرد، زۆر به یان ملیان لار ببوه وه، ته نیا ده نگ، پرخه ی سهرنشینه کان بوو، گلۆپی سووری نیو فارگوئه که، که شی پۆمانسی دروست کرد بوو، بیترس، بیشه رمانه، سه رنجی ته واوی چاوه کانیمدا، کولمه کانی له بهر ناز و شه رمه نازاوییه که ی،

سور هه لگه پان، سه رنجمدايه گهر دنى سپيى، پاشان، ئه و دوو
 قولى ناسكى سپييهى كه به قره ناوريشميه كهى داپوشرابوون،
 حهزم نه ده كرد په له بكم له سه رنجدان، ده مويست بمينمه وه له
 ته ماشا كردنى هه شوينيكي، چاوه كانم بو نه ده پروكا، تا به
 جوانى و ته واويى فرياي بينينى بكموم، له بهر خه نده كهى، ليوانى
 ئالى يه كتريان نه ده گرت وه ودانه مروارديه كانى نه ده شاردرايه وه،
 به ئاسپايى ده ستى له رزوكم بو ده سته كانى برد، زور به ئاسانى
 ده ستى هينا، ده سته كانى له نيو ده ستم جيى خويان كرده وه،
 له بهر ناسكى و نهرمى، هه ستم نه ده كرد ئه و ده سته ئيسكى
 تيدابى، دلم نه ده هات بيگوشم، نه وهك بالّ په پوله ئاسا هه لوه رى،
 سه رنجمدايه وه، گه يشتبوومه دووبهى، له نيو قره خاوه كهيدا
 خويان شار دبو وه، شهريان ده كرد بجولينه وه، نه وه كو له يه كدى
 بكه ون، وهك به رده نه ستى ئاگر بكه نه وه، زور په شيمان بووم به
 شار دنه وهى چاوه كانم له بينينى ئه م جوانيه، نه مده زانى يه زدان
 چوونى دروست كرد وه !

وامده زانى كهس له فارگونه كه نييه، هه ستم نه ده كرد وريا له
 ته نيشتمه وهيه، كه سه يرى لاي وريام كرد، ته ماشاي كردم و بزه
 پيكه نينيكى بو كردم، سووره لگه پرا، شهرمى ليكردم، منيش
 شه رم ده كرد، چونكه له يه كتر ئاشكرا بووين.

شه مهنده فهره كه له ويستگه يى وه سستا، كچيكيان گوتى باوكه،
 داده به زى يا شتيكت بو بينين؟ باوكى گوتى دانا به زم، هيچ مه هينه.

هەر چوارمان، وهك دوو خیزان، دابهزین و له كافتريای و یستگه كه ساردیمان خواردهوه، زۆر ههولماندا كه ئیـمه پارهـكهـیان بـدهـین، به لām نهـیانـهـیشت، ئهـوهـندهـی له نیـو شهـمهـندۆـفـیرهـكه بووین، هەرچوارمان لآلبووین و هیچ پرسیارمان له یهكدی نهكردبوو.

وریا گوتی ئهـری ئیـوه ناوتان چییه؟ گوتیان ئهـمیره و سهـمیره.

گوتم: ئیـوه جـمـكـانه نین؟

ئهـمیره: زۆر كهس وا دهـلی، به لām من یهك سال گهـورهـترم.

وریا: زۆر شیوهـتان به یهـكـتر دهـچی.

ئهـمیره: ئهـی ئیـوه ناوتان چییه؟

گوتم: من سامان و ئهـویش وریا.

به ناوهـكان، پتر بویان دهـركهـوت كه كوردین.

سهـمیره: ئیـوه چیی دهـكهـن لیـره؟

وریا: ئیـمه له زیندان بووین، تازه ئازادبووین.

ئهـمیره: بو بهـندـكـرابوون؟

گوتم: له سعودیهـوه سنوورداش كراین، له پئی گهـرانهـوه له لایهـن

مهـفرهـزهـیهـکی عیـراقهـوه گیراین.

لهـو كاته شهـمهـندۆـفـیرهـكه له پویشـتـندا بوو، به پهـله سهـركهـوتین.

ئهـمجارهـیان ئهـمیره له تهـنیشـتم دانیشـت و سهـمیره له تهـنیشـت

وریا. من و ووریا بهـرانبهـر یهـكـدی و لای جامهـكهـوه دانیشـتبووین،

تهـماشای دهـرهـوهـمان دهـکرد، گوتم وریا سهـرنجی مانگهـكه بـده

چهـند سهـرنج پـاكیـشه.

- به لى مانگه شهوى زورجوانه، دهزانی ئه وهى كه مانگ سه رنجى رابكيشى، كه سانىكى ئاشقن وحز به جوانى دهكهن.

- له ناخى دلوه حهز به شتى جوان دهكهم، به لام بارودوخى ناهه موار، شتى جوانى له پيشچاو خستووین، واى ليكردووین چاومان بشارينه وه له شتى جوان.

ئهميره و سه ميره هه ر سه يريان دهكردین، تينه دهگه يشتن باسى چى دهكهن.

ئهميره: ئيوه باسى چى دهكهن، ليتان تيناگه ين؟

ورىا: باسى جوانى مانگ وهه موو جوانى دهكهن، كه ناهه موارىي ئهم ژيانه هه مووى له پيشچاو ونكردووین، وايليكردووین، خومانى ليگيلكه ين.

ئهميره: گه ر بگه يشتنايه هه ندهران، ژيانتان خوشده بوو، به ويستى خوتان باوه شتان بو جوانى و خوشيه كان دهكردوه.

گوتم: راسته، به لام نيوچه وانى ئيمه نه يهينا.

به دهه ته قيوه كاتى زورمان برده سه ر، سه رنشینه كان نووستبوون، ته نيا هه ر چوارمان نه بى. گوتم با چاومان گه رمكه ين.

سه رم نايه لاي جامه كه وه، ده مويست بنووم، ئه وانيش خويان خهريك كرد به نووستنىكى دروزنه وه.

پاش نيوكاتر ميئر، هه ر خه وه نه ده هاته چاوم، (ئهميره) ته نيشتم، جو له يه كى كرد وخوى لي م نزيك كرده وه، پترخوم نووسانه جامه كه وه، كه ميكى پيچوو، ته واو نزيكبووه وه، قوله سپى و

نەرمەكەى لە قۆلم توندكردبوو، بە ئىسكى قۆلم گەيشتبوو، بەلام ئەو پەرى ئاسا نەرمىيەكەى بىكۆتا بوو.

خەو مالآوايى لىكردبووين، گويم لە ليدانى دلم بوو، چاوهكان خەوى تيدا زپابوو، جاروبار حەزم دەکرد بگەينه پايتەخت و كۆتايى بەم كەشە پۆمانسىيەبى، جاروبار پەشيماندهبوومهوه، بگره ليشاوى پەشيمانىيى پرووى تيدەكردم. بە خۆم دەگوت بۆ حەزەكەى، تۆ ئىستە لەوپەرى بەختەوهرى دای و شوخى ميوانتە، خەون نىيە و راستىيە، شانى بە شانتهويه، خوى پيشكەش كردووى، هيشتا تۆ نارازيت؟! تەماشاي وريام كرد، دلنيابووم نەخەوتبوو وخوى كردبووه خەو، شانى ببووه سەرىنى پروومهتە نەرمەكەى سەمىرە. هەموو نوستبوون، ئيمەش بە هيمنى خۆمان لە يەكدى نزيك كردبووهوه، هەستەوهرەكان نەدەحەسانەوه وبەوشەوه درەنگە ئوقرەيان لىپرابوو، ئەمىرە بە تەواوى خاوببووهوه، نەمدەزانى بە راستى نوستبوو يا هەر وهك من بوو، دوودلى كردم، پتر دوودل بووم كە شانم ببووه سەرىن وبە ئاسپايى خەرمانى لە قرژە ئاوريشمىيەكەى بلاوبوونەوه سەر سينگ وقۆلم، پشتم تەواو نوسان بە كورسىيەكەوه، بە جارى قرژە خاوهكە خزىيە سەر سينگم، پروومهتى نەرمى كەوتە سەر دلم، ليدانى دلم بووه لانكى بۆ پارژەنىنى، ميشكم لە پشوووانا بوو، قۆلى چەپم، خستە سەر كورسىيەكەى پشتى، هيدي هيدي قۆلم خاوببووهوه و كەوتە سەر مىلى، دەستم خستە نيو ئەو قرژەى كە بە

سەر قۆلى پەرش و بلاوبیوونەوه، پەنجەکانم دابەشبوون بە سەر
 قۆلى نەرمیی، بە شەرمەوه خۆیان لە قۆل و باسکی مەرمەپیدا
 دەسوو، ئەویش خەوه درۆزنەکەى خۆشتر دەکرد.

چاوهکانم بە ئارامی نوقانبوو، بە هیمنی هەستم لەگەل هەست
 ونەستی تیکەل بیوو، ئەمجارەیان دەستی راستم گەیانە دەسەکەى
 دیکەى، پەنجەکانم تیکەل پەنجەکانى کرد، جولەیهکی کرد، بەلام
 چاوهکانى نەکردهوه، دلم نەدەهات پەنجەکانى بگوشم، ئەو
 جولەیهکی بە پەنجەکانى کرد، لیشاوی تامەزۆیى پێبەخشیم،
 پەنجەکانم لە خۆشى ولە شەرمان دەلەرزین، بە هیمنی و بە دلی
 خۆم دەسیم گۆشى، کانیایى لە چاو و دلۆدەر وون و میشکم
 هەلقولان، پەنجەکانى دەسەکەى دی لە نیو لۆکەیهکی ئاوریشم
 داپۆشراو بوو، لە سەر ئاوازیکی گۆرانى خاوە جولاڵەوه، چاوم
 زۆر بە ئارامی کردەوه، ئەو مانگەى کە دەسم لیگیر نابوو، وا
 ئیستە لە سەر دلمايه، باشتەرچاوم کردەوه، دوو مەمى سپى توند
 وەك بەرد، دوو گۆى سوور وەك گۆلى تازە پشکووتوو وابوون،
 دۆلى پرشنگداریان دروسکردبوو، هیند کاریبوو، ئاوی لە چاو
 دەرھینام، ئەمجارەیان ئەو چاوه مەستەکانى کردەوه،
 زەردەخەنەییکی بو کردم، بیشەرمکردن، پوومەتى ئالونەرمى، لە
 سەر دلم لا نەبرد، بە خەندەى جوان و پاکوبیگەردى، لیوهکانى
 جودا بیوونەوه، دەمویست بۆشاییەکیان پرکەمەوه، بەلام
 نەمدەویرا، سەیری پوومەتەکانیم کرد، مانگیبوون، حەزمدەکرد

هه ناسهه بکه مه خه رمان له ده وری ئه و مانگه دا، به لام له ده و روبه ر
ده ترسام، به هاری بوو له جه سه ته مدا، کانی او ی زور هه لده قولا،
خوزگه م ده خواست، (ژیان وه ک سوار بوونی ئه م شه مه نده فهره
بوایه، ته نیا خوشه ویستی ئالوگۆپرکردن و دامرکانه وه ی تامه زرو ی
ئاره زوه کان بوایه، پاشان، له ویستگه یی دابه زینایه، کو تای ی به
ژیان به اتایه).

نه مده وی را پتر ته ماشایکه م، یا په نجه کانم به ئاسته م بجو ئینم،
ده ترسام ئه مجاره یان تووشی هه له یه کی گه وره تره م بکا، هه ر
له به ره وه له جامه که وه ده مروانییه ده ره وه، تا خه یالی دلته زین
وناخوش دروستکه مه وه، به لام هیزی له و خه یاله به توانا تر، زال
ببوو، به زور ئاویری پیدامه وه، ئاشنای کردمه وه، له سه رنجدانی
باخی به ی و له بو نکردنی گول و ئاویریشم، له ده سه وردانی قرژی
خاو، جووت گوی به ی، ناخوشییه کانی له بیرم ده برده وه و داگیری
ده کردمه وه. بو م ده رکه وت، میینه زور به هیزه، ده توانی پاله وان له
خشته به ری، میشکی زانا ئالوز بکات، که سیتی به رز له خشته ببا
و پرسیوای بکا بروام نه بوو و ابی، به لام که بیرم له خو مکرده وه، له
خشته براوم، (نازه) ی خوشه ویستی له بیرم ده مه وه، دانی پینام که
هه موو توانا کان به رانبه ری، تووشی ئیفلیج ده بن.

به ره به یان نزیک بووه وه، مانگ، تیشکی نه ما، جو له یه کم بو کرد،
ئه میره، پتر خو ی نوسانه سینگمه وه، چرپانمه بنگو یی گوتم
خه ریکه رۆژ ده بیته وه و سه رنشینه کان به ئاگادین، با به م شیوه یه

نه مانبینن. ته ماشای وریا و سه میره م کرد، به ته واوی تیکه لی
یه کدی بیوون، نووکی پیم گه یانده نووکی پیی وریا، چاوی هه لبری،
له خه وه درۆزنه کهیم کرد.

نزیك پایته خت بووینه وه، ئه میره به دهنگی ناسك گوتی :
ده چینه وه بو مالی ئیمه، جوانترین و خوشترین خانومان له
پایته خت هه یه و ته نیا ئه م باوکه پیره مان له گه آدایه دوو برامان له
هه نده رانن.

گوتم: سوپاستانده کهین، ده بی پروینه وه، ئیسته که سوکار و
ژنومنداله کانمان له چاوه پروانیدان.

ئه میره ده می نایه بن گوئی سه میره، فسکه فسکیانبوو. پاشان
سه میره گوتی :

گهر ئیوه بتانه وی له هه ژاری و ناخوشیی ئه م ژیانه پزگاربن،
پیشنیازیکم هه یه.

گوتم: هه ر چیی بلئی ئامادهین، ته نیا له نه داری پزگارمان بکات.
ته ماشایی ئه میره ی کرد، پرووی تیکردینه وه، کولمه کانی سوور
هه لگه پان، به ناز و شهرمه وه، گوتی:

گهر ئیوه رازی بن، هه ر دوو کمان شووتان پیده کهین.
هه واییکی کتوپر بوو، چه په ساین و بیدهنگی کردین، ئه میره گوتی
زۆر کهس دین بو داخوازی، ئیمه به هه موو کهس رازی نابین، به لام
ئیوه چوونه ته دلمانه وه، گهر رازیبین له قازانجخانه، دلنیا بن نایه لین
خیزانتان بزائن و زۆر به نهینیی ده بی.

سەرمانسورمابوو، دەبی ئەم قسانە بە راستی بکەن! ئایا لەگەڵ
ئیمەیانە؟

- سامان چیی دەئیی، رازی دەبیت، یا رازی نابیت؟
- ئەو پرسیاری ناوی، چۆن رازی دەیین!!
- زۆر بە نھینی دەیانھینین و لە پایتەخت دادەنشین، لە ھەژاری
پزگاردەیین.

ئەمیرە: زمانتان تیناگەین، بپریاری چییتاندا؟
گۆتم: ھەرگیز ناتوانین، سەرھەرای ھەموو دەردەسەریی، ژنیان بە
سەر بیئین و سەپلەیی و بیوھەفایی بەرانبەریان بنوئین!
بیدەنگبوون، کەمی زویربوونی خۆیان پیشانداین، ھیندە
نەمابوو بگریین، بە چاوی مەست و پەر لە ئەشکییەو، تەماشای
کردین، بە گلەیی و گازەندەو، زمانی بوو، سەمیرە گۆتی:
تا ئیستە کچتان بینوو، خودی خۆی یەخە کۆر بگری شووت
پیدەکەم؟!، نەیتوانی پتر بدوی، بە دەستی ناسک و لەرزۆکی، لە
نیو جانتهکە کلاینسی دەرھینا، ئەشکە نازی چاوەکانی
پیسرییەو.

پەشیمانبووم لەو چەند کاتژمێرە ھەستونەست و خۆشەویستیم
لەگەڵ ئەمیرە گۆرپیو، خۆم بە تاوانبار دەزانی، ھەستی
ناسکی پەریی کە خۆی پیشکەشکردووم بشکینم.
بەو بیدەنگییە ماینەو تا گەیشتینە نیو پایتەخت، زانیان رازی
ناین. سەمیرە گۆتی دەتوانن ئیستە بپریار نەدەن، پینووس

وپهراویکی دهرهینا له جانناکهی وناونیشانی خویانی نووسی ودايه دهست وریا وگوتی: بیری لیبکه نه وه، بهم ژماره یه ته له فونمان بو بکه ن.

- بیری لیده کهینه وه و پیوه ندییتان پیوه ده کهین.
نه میره پرووی تیگردم وگوتی باشه سامان. دلیم بو نه شکا، گوتم به چاوان.

گه یشتینه نیو ویستگه که، دابه زین وچوینه نیو گوره پانی ویسگه که، دوا وشه، به نیو دوو لیوی ئال وناسکیان (بیرتان نه چی، پیوه ندیی بکه ن)، مالا و ابوونمان لیگردن.

ئه وان له چاوه پروانییوون، له سوچیکی گوره پانه که وه ته ماشایان ده کردین، که لییان نریکبوینه وه، فایه ق به تووره ییه وه گوتی ئه مه ئیشه به ئیمه تان کرد؟

گوتم: کاکه بیلن جاری سلاو بکهین.

وریا: ئی چیی بکهین، ئیمه ویستمان به پیوه نه بن.

ئه حمه د: به خیر بینه وه، کهس نازانی خیر له چیی دایه.

باوکی وریا: قسه ی کاکه (ئه حمه د) ه.

ئاو پرمان له کچه کان دایه وه وده ستیان بهر زکرده وه و رایانوه شانند. فایه ق: به راستی خیری تییدا بووه، ئه ی نه تانبینیوه چوون ئه و کچه جوانانه سلاویان بو ده که ن.

وریا: چیی بکهین، له نیو شه مه نده فهره که بوونه هاو پریمان.

ئه حمه د: ئه وه ش ده بی.

باوکی وریا تۆزی به تورهبوونهوه گوتی بچن بلیت بپن.
کاترْمیْری دواى بلیت برینهکه، له بَلْنْدگۆ بانگهوازی کرد
شهمه نْدوْفیرهکه دهردهچی. ئەمجاره یان لای ئەحمەد دانیشتم، به
دهمهته قیوه، کاتی زۆرمان به سەر برد.

تهماشای دهره وهم دهکرد، خه یالی ناخۆش راپیچیکردم
وله بهر خۆمه وه ئەدوام وئه مگوت ئیستا پرو له کوی بگم، په نا بو
کی بهرم، خو من ئیسته خاوه نی هیچ نیم، ته زوی ناخۆشی
سه راپای جهسته ی گرتمه وه، سپرکردم، بیری ئالۆزانم، ماوه یی
بیدهنگی کردم، ئومیدی بینینه وه ی که سه کانم، ئامیزی دایکم،
نازه و جگهر گۆشه کانم، که می له نازاره کانیان دهره وانمه وه.

(ئهمیره له دووره وه، به خنده یی بیۆینه، به بهرگی ئاوریشمی له
چه شنی پهری، باوه شی کردبووه وه وبانگی دهکردم، جوانییه که ی
کاری تیکردم و ویستم به په له پیی بگم، له پر، نازه به بهرگی
بووکی نییه وه دهرکه وت، کیپرکیی جوانیی ئەمیره ی دهکرد، گله یی
بیوه فای لیده کردم).

داوی خه یالم پساو سه رم داخست، ئەو ئەندیشه یه، ناپاکی
به رانبهر نازه ی پیگوتم ودلی پرکردم، چه ند دلۆپی له ئەسرینی
پیپرستم. به هوی تیکچوونی شه مه نده فهرکه وه شه ومان به سه رهات.
ته ماشام کرد زۆربه ی سه رنشینه کان نووستبوون، ته ماشای
(ئهمه د) م کرد، نووستبوو، ویستم بنووم، به لام نه متوانی و
بیسوود بوو. دیسانه وه، له جامه که وه ته ماشایی دهره وه م کرد،

ئەمجارەيان گرى ئاگرى نەوتى شارەكەمان، پەنگى سوريى دابووه
ئەو دەقەرە، هيو و ئاسۆى بلىدى گەلەكەمانىي نيشاندهدا، كە
هەر دەبى كورد بەو ئاواتە بگات و تەنيا خزمەتى خاك و
نیشتمانى خۆى بكات.

گەيشتىنە وىستگە و دابەزىن، سواری تاكسى بووین، لە سەر ئەو
شەقامە دابەزىم، كە نزيك مالى برا و خەزورم بوو.

ناخۆشترىن هەوالیان پىراگەياندم كە دايكم بەرگەى هەوالى
گرتنمانى نەگرتبوو گيانى پاكى سپاردبوو، نازى هاوسەرم و سوۆز
و پوۆز بە هۆى لىپرسراوانى پزىم بىزار كردنيان بە پرسىار
ولىپرسىنەو بەرەو هەولىرى پايتەخت چوونە و دەبىت واز لە
ژيانى كەركوك بىنم ولەویدا دەست بە ژيان بكەينەو.

گۇرستان

بەرى بەيان بوو ، پېش ئەوہى شارەكەم ديسانەوہ جىيىلم،
چوومە سەر گۆرەكەى دايكم، نزيك گۇرستانەكە بووينەوہ،
"كۆرەكەم جىم مەھىلە، تەمەنى پىرە مەرىكم ماوہ، لە پاش ئىوہ
دەمرم" لە گوئىمدا دەزىنگايەوہ، ئەو دەنگە ، ھىزى ئەژنۆى
شكانم، ھەر كە گەشىتىنە سەر گۆرى پىرۆزى، باوہشم لە
كىلەكەيدا و ماچم كرد، ماوہىي نىو چەوانم بە كىلەكەوہ نا، ھەر
دلوپىكى فرمىسكم، يادەوہرىيىكى پۇژانى تالوشىرىنى لە
خۇگرتبوو و دەبارىيە سەر كىل و گلە سوورەكەى سەر گۆرى
دايكم، باوہشم لە خۆلى سەر گۆرەكەيدا، بۇنى خۆلە سوورەكە
بۇنى ئامىزى دايكمى لىدەھات، ھەزمدەكرد تىر ئەو بۇنە بم،
بەلام گرتى بە قۇلمدا وھەلىساندم، وتى دايكمان لە نازارىكى
زۇردا بوو، چەند بەمايەتەوہ خراپتر پەزىلى سەر جىگە دەبوو، ئەو
پۇيشت، ئىمەش دەيگەينى، ژيان ھەروا بووہ و وا دەبى، بە
دەستى من و تۇ نىيە.وا درەنگىكرد، با بچىنە گەراج، تا خۆت
بگەيەنيتە مندالەكان. كىلەكەم ماچكردەوہ، كەمىك لە خۆلى
سوورى سەر گۆرەكەيم خستە گىرفانم و مالاوايىم لىكرد.ھەر كە

گه‌یشتینه سەر شه‌قام، وا رێککه‌وت، هاو‌رێیه‌کی دێرینم به‌ره‌و
هه‌ولێر ده‌چوو، وه‌ستا، سواریبووم و به‌ هۆیه‌وه به‌ ئاسانی له
زالگه‌ی پزێم پزگاریبووم، چوینه پایته‌ختی کوردستان.

ئوردوگا

نزيك نيوه پۇگه يىشىتم، خەلكى ئوردوگا، گوندنشىنەكانى سنوورى كەركوك بوون، پزىمى دىكتاتور، گوندهكانى پوخاندن و ئوردوگاي له دەرەهى كەركوك بۇ دروستكردن، بەم ئوردوگا زۆرەملييانە، سەرچاوهى داهاى كشتوكالىي وئازەلدارىي له دەستدان، سىماي ھەژارىي و نەدارىي وماندوو بوون بە پوخسار يانەوہ ديار بوو، منيش دەبى بە ناچارى لەم ئوردوگايە بژىم، ھاوبەشى خەموپەژارە و مەينەتياىن بم.

ئاھىكى سەردم ھەلكيشا، كە خۆم خستە گىژاوى دىكەوہ، ئاخۇ ئەمجارە بەرەو كوى پاپىچمان دەكات، تووشى چ نەگبەتیی دىكەمان دەكات. بە زوىي خۆم دامەز راند بە پيشەي مامۇستايي، لەگەل ئەوہى كە ژيانى مامۇستا لەوپەرى ھەژارىي وناخوشيدابوو، بەلام من جگە لە مامۇستايي لەگەل دوكانى بازرگانى پىلاو فروتن رىككەوتم تا پىلاو ھەرگرم، لە پاش فروشتنى، پارەكەي بۇ ببەمەوہ و قازانجى خۆم ھەرگرم. بەم شىوہيە بووم بە مامۇستا، لە دوای دەوام دەچوومە نيو شار (پىلاو) ي پياوانم ھەردەگرت ولە سەر شەقام و شوستەكان دەمفروشت، دەبوايە ئازا بوويتايە، نەوہك

پۆلیس بتگری و به کالاکانتیه وه بتبا بۆ زیندانی، به ناچاری
چاوشاریکی له گهه پۆلیس ده کرد، به وریاییه وه ش مامه له ت له گهه
کریار ده کرد.

هه ندی جار، ده بویه ناگاداری گولله ی ویل بوویتایه، که له پریکدا
دوو حیزب له نیو بازار به رانبه ریان له یه کدی ده گرت و ده بوو به
شه ریان، جا گه بهر گولله یی ویل بکه وتیایه ی به فیرو ده پویشتی.
به راستی ژیانئ سه ختبوو، ده بویه (نانت له گه رووی شیرو
نه هه نگ ده ریئایه). کاته کانم دابه شکر دبوو، بۆ مامۆستایی و پیلاو
فرۆشتن، ته نانه ت، له وانه وتنه وه دا بیرم لای ئه وه بوو، که ی وانه که
ته واو ده بی و ده چمه بازار و جووتی پیلاو زیاتر ده فرۆشم.

جگه له م هه موو ناخووشی و گرانییه "مووچه ی مامۆستا چه ند مانگ
جاری ده درا" و پرای پیروزی ناو و پیشه ی مامۆستایی که پشوی
هه وین ده هات، تۆماری ژمیاریی بۆ مووچه ی مانگانه، ده کرایه
دۆلابه وه و کلیلی لییده درا، کاتی کردنه وه ی قوتا بخانه ده هاتینه وه
یادیان. پاش دوو مانگ مووچه یه کیان پیدام، ئه ویش بۆ کری خانوو
و قهرزی ئه و دوکانداره ی که خواردنی پوژانه مان لای ده هیئا.

کاتی سه رما و سووله و سه ختی زستان، سووته مه نی نه بوو، گه ر
هه بویه زۆر گرانبوو، خه لکی هه ر له ئیواریوه خویان ده خسته
ژیر په توو و لیفه کانیان، هیئد ده یانه یئا و ده یانبردن تا گه رم
ببنه وه پیخه فه کان ته واو شریبوون.

لهو پوژدهدا باشترین سووته مهنی خه لکی، هه لکه ندنی قیری شه قامه کان بوو، دهیان نهینایه وه و ماله وه یان پیگه رمده کرده وه، دووکه له که شی گوپو لووت و قوپگی دهگرت و پوخساری رهش دهکردی.

له نیو شار، هه ره له دووره وه دهنا سرایته وه که خه لکی ئوردوگای. ژیانئ کوله مه رگیی بالئ کیشابووه سه رمان، سوژ و روژ و دایکیان، زور بیه یوا ببوون، خوّم له وان خراپتر. پوژئیکیان هه و آلم پیگه یشت، وریا وریبوار له ئه من به ندکراون، ئیستا له ژیر دهستی جه لاده کانی پژیمدان؟! به ماله وه م نهگوت تا خه م نهخوّن، به لام ئه و شه وه خه وم نه بوو، ئازارو ئه شکه نجه دانی وریا به (کارهبا، هه لواسین، فه لاقه کردن). دههاته پیشچاوم.

پیللاو فروشتن

ههینی، ههتاویکی خوشبوو، له بازاریکی جه نجال، پارچه گونییه کهم له سهر شوسته که راخت و پیللاوم له سهری ریزکرد، دهستمکرد به بانگکردن، دهنگم به زرده کرد، شهرم به تهواوی شکابوو. قوتابیئی خوم بینی له گهل دایکی هاتبوون بو شار و هییدی هییدی نزیك دهبوونه وه، بیدهنگی کردم، وازم له بانگ کردن هیئا، خوم به ریکخستنی پیللاوه کانه وه خه ریک کرد، ههستم لایان بوو، دایکی وهستا و سهیری پیللاوی ده کرد، سهرم داخستبوو، قوتابییه که گوتی ماموستا چونی؟

به ناچاری سهرم هه لپری، ئاره قی پیکردم گوتم باشم کوره کهم. پرووی کرده دایکی وگوتی دایه گیان، ئەمه ماموستا (سامان) ه و ماموستای ئینگلیزیمانه، توخوا با پیللاوی لیبکرین.

زۆرم پینا خوشبوو، وامده زانی خیرم پیده کهن. دایکی گوتی ماموستا چونی، ئەهی (ئاکو) ی کورم له وانه کهی تو ده بی چۆن بی؟ گوتم: سوپاسته کهم، سه بارهت به (ئاکو) ش، زۆر باشه.

گوتی: وایی جوتی پیللاوم بدهری.

گوتم: گهر پیویستتان نییه بو ده یکرن؟

گوتی: باوکی ئاکۆ پیوستییە بۆیه دەیکرم.

جووتیکی هەلگرت وپارەکەى پێدام، گوتی مامۆستا، ماوهکەم بۆ مهگهپینهوه، نامەوی، بەلام هەر به زۆر بۆم گهپاندنهوه، تا له کۆلم بوونهوه، پهنگی پوخسارم، به چهندین شیوه دهگۆپا، بهو سهرمایه ئارهقی پیکردم. سهریکم له حالى خۆم بادا وگوتم لهمهولا، پێمهئێن، مامۆستا (پێلاو فرۆشهکه).

هەر چۆنى بوو ئەو دیمەنەم له بیر خۆم بردهوه ودهسمکردهوه به بانگکردن، بەلام زۆر به وریاییهوه بانگم دهکرد، جاروبار سهیری دوورم دهکرد، نهوهك قوتابی دیکەم لى پهیدا بێت.

نزیک عهسر بوو، ئەمجارهیان له دوورهوه یهکیکم بینی، که زۆر وردبوومهوه باوهپم نهدهکرد، ئەو ئاگادار نهبوو، کهوتبووه دهريای خهياڵهوه، که نزیکبووهوه، گوتم:

ریا گیان ئەوه تۆی، بۆ کوی دهچیى؟!

حهپهسا وقسهی بۆ نهدهکرا، تهنیا ئەوهندهی بۆ کرا، باوهشیکی لێدام، به سهرسوپماوییهوه تهماشای یهکدیمان دهکرد، که سهیری پێلاوهکانی کرد، گوتی سامان گیان، دهبی ئیمه هەر وا بژین؟!

بهلام شایانی ئەوهین که وا بژین، باشتین ههلت له دهستی من وخۆتدا، گەر (سهمیره و ئەمیره)مان بهینایه، ئیسته له بهغدا بووین، که سیش ناومانی نهدههینا، ژن و مندالی ئیرهمانش به جوانی

بەخىيو دەكرا.

گوتم: كاتى ئەو قسانە نىيە، من لەو پوژەوهى كە زانىم بەندكرائى،
دلم ھەرلەلات بوو و شەوانە لەگەلتدا لە كونە تاريكەكانى
بەنديخانە بووم، ھەر ئىستە پىلاۋەكان دەكەينە گونىيەكەو،
دەيبەينەو بۆ دوكاندارەكە و قازانجى ئەوپو وەر دەگرم،
پىشئەوھى بچىنەو بۆ مال دەچىن بۆ چاىخانەى (مەچكۆ)، دوو
چا دەخوين، پاشان چۆن بەندكرائى وچۆن ئازاد بووى، ھەمووم بۆ
باسدەكەى.

كارەكەمان ئەنجامدا وچووينە چاىخانەكە، گوتم ئىستە باسى
بەسەرھاتەكەتم بۆ بكە، ئىرەش چاىخانەى نىو پزىم نىيە بترسىن و
قسە نەكەين ولە سىبەرى خۆمان سلكەينەو.

گوتى: سامان گيان، باسى چىيىت بۆ بكەم، گەر لەشم ببىنى ھەموو
شوينى كىيل و ئوتوو، وا ترساوم لە پزىم وجەللادەكانى ھەر كە
ھاتمە شارى ھەوليرەو، چەند چەكدارى خۆمانم ببىنى، سەرھەتا
زۆر ترسام، وامدەزانى نىو پزىمە ھەر ئىستە داواى ناسنامەم
لیدەكەن و بيانوويى دەگرن و پەلبەستم دەكەن. خۆزگە وەك تۆ
دەھاتم بۆ ئيرە و ئازاد دەبووم.

گوتم: بەلى ئيرە ئازادىيە، بەلام گرانييە.

گوتى: با باسى خۆم بكەم، چىيىم بە سەرھاتوو، ئەوسا ئەم
شوينەت لیدەبيت بە بەھەشت.

گوتم: فەرموو، باسەكەت بكە. گوتی: بە ئارەزووی خۆم دەسمكردەوه كار كردن، كەس پرسىياری لێنەدەكردم، ترسم لە پزێم نەمابوو، بێخەم بووم، شەوێ لە نيوەشەو، بە توندی لە دەرگا درا، دلم زۆر ترسا، دوودل بووم لە كردنەوهی دەرگا، ناچاربووم و بە ترسەوه دەرگا كەم كردەوه، كە سەیری دەرەوهم كرد، چەند چەكدارێ لە پێش دەرگا كە وەستابوون، يەكيان گوتی ناوت چييه؟ گوتم ووریا. گوتی فەرموو لەگەلمان وەرە، پێنج خولەكی كارمان پێتە. گوتم باشە با بچم خۆم بگۆرم، دوانيان پەلاماریاندام، گرتیان بە قۆلمدا، بەرەو ئۆتۆمبیلەكە راپیچیان كردم، زۆرپیمگوتن بێلن بە مالهوه بلیم، بەلام بێسوودبوو، هەموو سواربوون، (چرۆ) هاتە پێش دەرگا وهاواریكرد میردەكەم بۆ كوێ دەبن؟!

پووی لوولەى تەفەنگیان لە (چرۆ) كرد، گوتيان بە پەلە بچۆرە ژوورەوه. هەر لە نیو لاندكروژەكە، چاويان بەستم و سەريان خستە نيوان هەر دوو لاقم، كە دەمگوت بۆ كویم دەبن، دەيانكيشا بە سەرمدا. دەمزانى لە گەرەك دوورخراومەتەوه، بە نیو شاردا دەپویشتین، زۆر بەى شوینەكانم دەزانى. لە شوینێكدا وەستا. بە پەلە دایان بەزانم، دوو كەس گرتیان بە قۆلمدا و دەرگایەكيان كردەوه، كە چاويان كردمەوه لە ژوورێ بووم، بە كورسى و میزی ژوورەكە زانیم ئەمە فەرمانگەيە. يەكی پرسىياری لێكردم، گوتی تۆ (ووریا) گوتم بەلێ منم. بە سەرى هیمای بۆ كردن، گرتیانەوه بە

قۆلّمدا، ویستم سهیری چوار دهوری خۆم بکهم تا بزانه ئیره
کوئییه، له ناکاو زللهیهکیان لیدام، گوئیان تهزانه، گوتیان سهرت
دابخه. دهراگیی دیکهیان کردهوه، له بهر تاریکی هیچ نه ده بینی،
ئینجا زانیم ئیره کونه تاریکهکانی پژیمه، ئەمه ئەو شوینهیه
زۆرجار لییده ترسام وله شیرینی خه ودا رایده چله کانم.

به په یژهیه کدا به رهو خوارهوه چووین، (ده) پایمه ئەژمارده کرد،
گهشتینه خواری خوارهوه، بردیانمه ژوریکهوه، بی لیپرسینهوه،
به کییل دهسیانکرد به لیدانم، بهرچاوم تهواو کرابووهوه، ئەفسه ری
هاته ژوروهوه، پووی له جه لادهکان کرد وگوتی لییمه دهن، ئەمه
کوپیکی باشه ئیسته هه موو نهینی زانیاری حیزبه کهی دهلی و نه
ئیمه ماندوو دهکات نه خویشی تووشی نازاردان دهکات.

پووی تیکردم و گوتی کوپی باش، بی پیچوپه نا، پیمانبلێ له
حیزبه کهت، کیی دیکهت له گه لدایه؟

گوتم: هیچتان لی تیناگه م، هیچ نازانم، دلنیام منتان به هه له
گرتووه، من له هیچ حیزبیکدا کار ناکه م.

گوتی: گهر به قسه م ده کهی، دان به زانیارییهکان ده نیی و خۆت له
نازاردان به دور ده گری.

گوتم: هیچ نازانم، ئەمه ی ئیوه ده یلین به خه یالیش بیرم
لینه کردوه ته وه. له گه ل لیدانی زللهیه کدا وری کردم و گوتی خۆت له
هیچ شت هه له مه که، ئیمه هه موو ده زانین له حیزبی ئیسلامی
کار ده کهی بو به رژه وه ندیی حیزبه که تیش تا (ولاتی سعودی)

چوویته. هەر که گوتم شتی وانیه. که وتنه لیدانم به شەق و زلله و کبیل، زۆریان لیدام، په کیان خستم.

ئه فسهره که هاته نزیکمه وه و گوتی بیلی تا له م ئازاره پزگار بیت. له بهر ئازار وه لامم بو نه ده درایه وه. پتر خوئی لینزیک کردمه وه، گوتی دان بنی به و حیزبه دا، چونکه ئیمه هه موو شت ده زانین. به سهر له قاندن، وه لامی (نا) م پیگوت.

ئه مجاریان له سهر کورسیی دایان نام، جه مسهری کاره بایان له په نجه ی دهستم گیرکرد و کاره با که یان پیکرد، هه موو گیانم که وته له رزین وله ره له ر، لیدانی دلم زیاد ی کرد، هه ناسه م ته نگبوو، قورگم خه ریکبوو بته قی، هاواری زۆرم کرد، ته زوه که یان بری و پرسیاریان لیکردمه وه، تا دان به وه دا بنیم سهر به حیزبی ئیسلامیم. ههر ده مگوت من به هه له گیراوم.

جه مسهری کاره بایان گواسته وه بو په نجه کانی پیم، به لام ههر دانم پیدانه هینا، به ویستی خو یان کاره بایان لیده دام، تا بیهوشیان کردم. که به هوشی خۆم هاتمه وه، کورپی به کوردی بانگی کردم، ته نیا خۆم و ئه و کورپه له و ژورده دا بووین، که مه تری چوار گوشه ده بوو. ئه و کورپه ناوی ئازاد بوو، زۆر وه ی به رزکردمه وه، گوتی نه که ی دان به هیچ شتی بنیی، چه ندجاری دیکه ئازار ده دریی و ئیدی وازت لیدینن. گوتم دان به چه ییدا بنیم، من هیچم نه کردوه. گوتی گهر شتیکیان بو دروستکردی وله ئازاردا دانت

پیدانا ئیدی لای ئەوان ھەموو شتێکی، گەر نا، ئەوا بە ئاسانی لە دادگا پزگار دەبی.

بۆ پۆژی دووم، دەرگاکیان کردەو، بە شەق و کیبل بەرەو ژووری ئازاردان بردیانم. ئەفسەرەکه گوتی پیشنەوێ ئازاربردنی وا چاکە دان بە ئەندامانی حیزبەکەت بینی.

گوتم: دانیابە من ھیچ نیم، ئیدی چیت وەلام بدەمەو.

دەسیان کردەو بە لیدانم، پاشان بە دووانەو خستیانمە سەر میزی، لە مەچەکەو دەستیان لە پشتەو بە گوریسیکی ھەلواسراووە بەستم.

ئەفسەرەکه گوتی (ھۆریا) چیی دەلئی، دانی پیا دەنیی یا ئیستە قۆلەکانت بشکیینن. بیدەنگ بووم، چەندجاری پرسیارەکهی دووبارە کردەو، وەلام نەبوو، شەقیکیان لە میزەکهی ژیر پیدام، زۆر ئازاریدام، وامدەزانی ھەر دوو قۆلم دەرچوو، کەمی بیتھۆش کەوتم، ئاویکی ساردیان پیداکردم، بە ھۆشی خۆم ھاتمەو. پرسیارێ لیکردمەو، ھەر بیدەنگبووم، گوریسەکیان لیکردمەو کەوتمە سەر زەوی، پاشان بردیانمە سەر کورسیی، لەبەر ئازار نەمدەتوانی دانیشم، یەکیان لە پشتەو گرتمی. ئەفسەرەکه وتی ئیستە دوا کاتی ژیانته، بۆ دان بە تاوانەکانت ناھینی؟ تۆ خاوەن مال و مندالی، بۆ مندالت بە ھەتیوی گەورەبن، دانیابە ئەمجارەیان تەزووی کارەبات لیدەدەین تا گیانت دەرەچی و لاشەکەت فری دەدەینە پیش دەمی سەگەکان.

گوتم: دان به چييدا بنيم؟

گوته: كه چوويت بو سعوديہ، كيت له گهل بوو؟

گوتم: نيمه له بهر هه ژاري چووين، نهك بو حيزبایه تيبی.

گوته: نيبسته پيم ده لیبی كی له گهلدا بوو، يا پیت بیژم شادومان
بينه کوتايی ژيانته.

گوتم: ريپوار محمه د، كورپكي قاچاخچیی بوو، گه ياندينی،
له گهل سامان كه نيبسته له هه وليره، نه مه شتی شاروه نييه و
ناشكرايه. گوته: واته سامان و ريپوار نه دمانی حيزبه كه تن.

گوتم من له هيچ حيزبيكدا نيم، نه وهی تو باسی ده كه ی به هه له دا
چووی و من نيم.

جه مسهري كارهبای له سه زه كه رم گير كرد، ته زووی كارهباكه يان
ليدام، هاوارم دهنگی ده دايه وه هيند نازاريدام، وامده زانی ميزلدان
و گورچيله له له شم جيا ده بنه وه، ته زووی كارهباكه يان بپری و
پرسياريان ليكردمه وه، نوزه يه كم ليوه ده هات، هاواريكرد گوته
چیی ده لیبی؟ سه ريكم له قاند، چه ندجاری دی سه رم له قانده وه، كه
هيچ نيم جاری ديكه ته زوويان به گه پرخست وله و نوزه نوزه شيان
خستم. به ناگا هاتمه وه، له ژووری هاوپريكه پراكشابووم، هه ستم له
سه راپای جه ستمه پراگرت، هه موو گيانم نازاربوو، شوينی نه بوو
نازاري تيدا نه بی، چه ند حاريكي ديكه نازاريان دامه وه، به لام دانم
به وه دا نه نا كه له حيزبی نيسلامی بم.

گوتم: وریا گیان نافهرین، نافهرین توانیت ویرای نهو ههموو نازار
وئه شکه نجه دانه، دان به ویسته گلاوه کانیاں نه هیئی.

گوئی: ناوی (تۆ) مدا، چونکه مالت له هه ولییره.

ناوی (ریبوار) مدا چونکه قاچا خچی بو و ناوه که ی شاراوه نه بو.
به لام ناوی (فایه ق و نه حمه د) م نه دا.

گوتم: پاشان چیی پوویدا؟

- کاتی (ریبوار) یان هیئا، خستیانه ژیر نه شکه نجه و نازاره وه،
پییان گوتبوو (وری) دانی به وه دا هیئا وه که له (حیزبی ئیسلامی)
کارده کهن، ئیدی پتر نازارمان نه دا و به ره لامان کرد.

ریبوار توانای به ره نگاری نازاره کانی نه ما، بهو قسانه له خشته یان
برد، دانی به وه دا هیئا که له (حیزبی ئیسلامی) یه و زۆر
هاتوو چۆی ولاتی سعودیه ده کات.

دادگاییان کردین، یازده سال به ندکردن بو ریبوار ده رچوو، به لام
من نازاد کرام. ئیسته که سوکاری ریبوار وازمان لینا هیئن، وا
ده زانن من ناوم داوه که سهر به حیزبی ئیسلامیه، بویه باو کم به
باشی زانی تا هه نده ران نه وه ستم. چاودیری چرو و منداله کان
ده کات، لای خوئی به خویان ده کا. ئه م به یانییه مالاواییم لیکردن،
چونکه لییره قاچا خچی هیه، گهر سبه یینی نه پۆین، دوو سبه ی
ده پۆین به ره وه هه نده ران.

مه چه کی پیشاندام، که شوینی گوریسه که چون مۆری کرد بوه وه
گوئی تا له توانام بیئت، ناگه پیمه وه نیو پژییم.

گوتم: ئیسته ههسته با بچین بو مال.

گوته: سامان گیان، دهبی سهریک له شوینی قاچاغچییه که بدهم تا بزانه سبهینی دهپوین یا نارپوین.

گوتم: ناویشانی دهزانی؟

پارچه پهراویکی دههینا وتی ئەمه ناویشانیتی.

به گویرهی ناویشانه که چووین و قاچاغچییه که مان بیینی. پاشنه وهی وریاخوی ناساند، قاچاغچییه که گوته به سهرچاو، برای به پیزی. به یانی ئاماده به گهر نه پوین بو دوو سبهی به دلنیا ییه وه ده رده چین.

پاشان چووینه نیو بازار، هیندی خواردنمان کپی، سواری ئوتومبیلی ئوردوگا بووین و چووینه وه بو مالی خو مان.

ئو شه وه تا درهنگ نه نووستین، به یانی زوو ههستا، گوته ئیسته دهچم بولای قاچاغچییه که، گهر پویشتم ئهوا دوا مال اواییمه گهر نه پویشتم، دیمه وه و شه ویکی دیکه ی وهك ئەمشه و پیکه وه به سهرده بهین که له میژه خهونی پیوه ده بینم.

دلنیا بن گهر گه یشتمه هه ندهران، له یادتان ناکه م، هه رگیز له گهل خیزانه که م جیا وازیتان ناکه م.

گوتم: وریا گیان، خوشی توم دهوی، هیوادارم به ئاسانی بگهیت و تووشی هیچ گرفتی نه بیت.

دهستان له ملی یه کدی کرد، چاوی منداله کان و سهری نازه ی ماچکرد و مال اوایی لیکردین.

ئەو رۆژە، پاش دەوامى مامۇستايى، چووم بۆ فروشتنى (پىلاو)،
لەويۆە سەرىكم لە شوپىنى قاچا خجىيەكاندا، دۇنيابووم رۆيشتووه
و شەوى ناگەرپىتەوه.

جەژن

ژیانی ئەو سەردەمە، گرانیی بێئەندازە بوو، بە تاییبەت ئۆردوگا، خەلکی پۆژ بە پۆژ، نەبوون و هەژارتەر دەبوون، بۆ کەمی ئارد، شەکر چای و سوتەمەنی کەلوپەلی ماله‌کەیی دەفرۆشت، چونکە بە هیچ شیوہیی کاری دەست نەدەکەوت. تەنانەت (پیللۆ) فرۆشتن کەمببوو، تەنیا هیوام مووچەکەم بوو، کە (دوو، سی) مانگ جاری پێیان دەداین.

نزیك جەژن بووینەو، بازار چەنجال ببوو، خەلکی کەلوپەلیان بۆ جەژن دەکەری و دلی مندالەکانیان خۆشەکرد، ئیمەیی هەژار، پۆژانی نزیك جەژن، تەزووی هەژاریی لە نووکی پێیدەداین و لە تەوقی سەرمانەو مووہکانی سەری رەقدەکردین.

چاوہ پروانیی مووچەیی بووم پیش جەژن بئەدەنی، تا بتوانم لە بازارێ کۆنە فرۆشان کەلوپەل بۆ مندالەکان بکۆم و خواردنی یەکەم پۆژی جەژن، چیشتی چەورییت.

کاتی وانەم دەگوتەو، بیروھۆشم لای وەرگرتنی مووچە و چوونە بازار بوو بۆ فرۆشتنی جووتی پیللۆی پتر تا بتوانم داواکاری (پۆژ و سۆز) جیبەجیبکەم.

ئەو پۇژە بە شەرمەو، پرسیارم لە بەرپۆه بەر کرد، کەى مووچەمان دیت؟ گوتى پروپاگەندە گەرمە دوو پۇژ پيش جەژن بیدەن، چونکە دوو مانگە مووچەیان پینەداوین. بە پەلە گەرامەو بە مۆ مال هەوالەکەم بە (نازە) گەیان، چونکە هەر هەوالى خوشم بیستایە دەمگەیانەو تا کەمى وورەیان بەرز کەمەو، خو تا مووچەیهکیان دەداينى، چەندینجار لە مالهەو بە درۆ دەکەوتینەو، ئەوانیش وایان لىهاتبوو باوەریان نەدەکرد.

سى پۇژ مابوو بۇ جەژن، ئەو پۇژە بە پەلە چووم بەرەو قوتابخانە، دەمگوت، بەلکو ئەورۆ مووچە بەدەن، بەلام کە چوومە ژوورى بەرپۆه بەر، گەرموگۆر دیارنەبوو، زانیم مووچە نییە، نەمتوانى پرسیارش بەکەم. چوومە پۆلەو بە وانه گوتنەو، نزیک دەوام تەواو بوون لە ژوورى مامۆستایان نەدەرپۆیشتم، چاوەروانىی بووم، بەلکو لە پریکدا هەوالى مووچە وەرگرتن بىت.

کارگوزارى هاتە ژوورى مامۆستایان و گوتى مامۆستا سامان لە دەرەو کورپى بانگت دەکات. بە پەلە هەستام وچوومە دەرگا، ئۆتۆمبیلی وەستابوو، شوفیرەکە و یەکیکی دیکە لە تەنیشتی بوو. شوفیرەکە گوتى تۆ کاک (سامان)ى هاوړیى کاک (وریا). گوتم من ئەک هاوړیى، برای (وریا)م. چىی بووه؟!

ئەوئى تەنیشت شوفیرەکە بە زەردەخەنەیه کەو گوتى مەترسە هیچ نەبووه، لە تاراوگە پیکەوین، ناوینشانى تۆی پیدام و دەیگوت بە زووترین کات و پيش جەژن ئەم نامەیهى پىبگەیهنە.

نامه‌که‌م وەرگرت، داوام لیکردن بمیننه‌وه، به‌لام گوتی داوای لیئوردنده‌که‌م، زۆر نه‌ماوه بو جه‌ژن، ده‌بی نامه‌ی هاوریان بگه‌یه‌نمه که سوکاریان، له‌وانه‌یه هیشتا پیرانه‌گه‌م. زۆر به‌پزوهه مالاواییان کردو پویشن.

زهرقی نامه‌که‌م هه‌لچیری، سه‌یری نیو زهرفه‌که‌م کرد، دلم خورپه‌یه‌کی کرد، ته‌زووی له‌ میشکیدام، مووه‌کانی سه‌ری نه‌رم کردم. وه‌ک ئه‌وه بوو گه‌نجینه‌یی بدۆزمه‌وه، چونکه دۆلار که‌وته پیشچاوم، به‌په‌له نامه‌که‌م خسته‌وه گیرفانی چاکه‌ته شپه‌که‌م، چومه لای به‌پزوه‌به‌ر گوتم گه‌ر یارمه‌تیم بده‌ی ده‌مه‌وی پزومه‌وه. گوتی مامۆستا سامان، مژده، سه‌بی موچه‌مان بو دیت.

زۆر به‌ساده‌یی گوتم زۆر باشه، سوپاس. له‌ دلی خوما گوتم گه‌ر ئه‌م مزگینیه‌یه که‌می له‌مه‌وبه‌ر ده‌بوو، ئیسته هه‌ر دوولا پزومه‌تم ماچ ده‌کردی، به‌لام خوا ده‌رگای خیری لیکردینه‌وه، مالی وریا ناوه‌دانبی.

به‌ره‌و مال هه‌نگاوم نا، خوم بو نه‌گیرا، جاریکی دیکه نامه‌که‌م له‌ گیرفانم ده‌هینا، به‌ئاسپایی زهرفه‌که‌م کرده‌وه و ته‌ماشای نیو زهرفه‌که‌م کرد دلی پتر خوشکردم، هه‌نگاوم خیراتر دهنایا، به‌ بیناگایی سینگم ده‌رپه‌رانبوو، به‌قیتی ده‌پویشنم به‌پزوه، کومی پشتم نه‌ما، سلوم به‌گه‌رمی بو ناسیاوه‌کانم ده‌کرد، خوشی و گه‌شیم پزوه دیاربوو. گه‌یشتمه ماله‌وه. بانگی نازهم کرد و گوتم وهره با ئه‌مجاره‌یان به‌راستی دلت خوشکه‌م.

نازە: چىيى بوۋە؟! دەزانم موۋچەت ۋەرگرتوۋە.

گوتم: موۋچەم ۋەرنەگرتوۋە.

نازە سارد بوۋەۋە، چۈنكى ھېچ ھەۋالى خۇشتر نەبوۋ لە ھەۋالى موۋچە ۋەرگرتن. گوتم نازە گيان، ھەۋالەكە لە موۋچە خۇشترە، نامەي وريا گەيشت.

نازە زۆر بە پەرۇشەۋە گوتى توخوا بە راستە، ئەي دەبى چۆن بىت، چۆن گەيشتىت؟!

- زۆرباشە، بەۋەش دەزانم لە نامەكەدا جەژنانەي بۆ ناردووين. نامەكەم دەرھيئا، (نازە) لە خۇشيدا نەيدەزانى چىيى بكات. پۆز و سۆز گوتيان، باۋكە گيان، چىيى لە نامەكە داىە. كردمەۋە و دوو سەد دۆلارم دەرھيئا.

حەپەسابووين، ھەموو ھەر سەيرى دۆلارەكەمان دەكرد. گوتم با ئەۋەندە بىۋەفا نەيىن، گوى بگرن بزائىن لە نامەكە چىيى نووسىۋە. لە نامەكەدا، پاش سلاۋ و پىز، زۆر داۋاي لىبوردىنى كىردبوۋ دۆلارى كەمى بۆ ناردووين، نووسىبۋوى دەبۋايە جەژنانەتان زۆرتر بۋايە. گوتم: نازە ھەر ئىستە خۇتان ئامادەكەن، بچىن بۆ بازار، دۆلارەكە بگۆرىنەۋە بە پارەي خۇمان و بچىن پىۋەندىي بەم ژمارە تەلەفۇنەۋە بگەين، تا لەگەل وريا قسە بگەين، پاشان دەچىنە بازارى تازە فرۇشان كەلوپەل بۆ مندالەكان و خۇمانىش دەكرىن.

پۆز: بابە گيان، ئەۋ پارە كەمە چىيى پىدىت؟

گوتم: ئىستە دەچىنە شوپىنى پارە گۆرەكان، بزانە ئەم دوو پارچە
كاغەزە، چ پارەيى زۆرى خۆمان دەكات!!
لە نووسىنگەيى پارەكەمان گۆرپىيەو، پارەيى زۆرى خۆمانى كرد،
سۆز و پۆز بىنيان زۆر دليان خوشبوو، چونكە داواكارىيان
پىدايىن دەبوو. چووین بۆ نووسىنگەي تەلەفۆن وفاكسى جىهانىي،
ژمارەكەمان بە پرسگەي نووسىنگەكەدا، پاش كەمى چاوهروانىي
گوتمان بچنە كابىنەي ژمارە شەش.

تېلېفونەكەم ھەلگرت، گوتم ئەلو، خۆتى وريا گيان.
گوتمى قوربانىت بى سامان گيان، چۆنن، چەند مانگىكە ھەوالتان
نازانم. بەلام وا رىكەوت، ئەو ھاوپرپىيەم دەھاتەو بۆ ھەولير، بە
ھەلمزانى، نامەيەكتان بۆ بنيرم.
- وريا گيان، سوپاس بۆ نامەكە، بەلام ئىمە تۆمان بە پارەو
ناوى.

- داواي لىبورندەكەم، جەژنانەيى زۆر كەمبوو.
- زۆر سوپاس، حەزناكەم جارىكى دى دووبارەي بكەيەو.
- گىرفانى من و تۆ ھەمىشە ھەر يەكبوو.
- تۆ لە ولاتى غەربىيت، ھەردەم پارەت پىويست دەبى.
گوتمى: ليرە ئەوھى بىرى لىنەكرىتەو پارەيە، بەلام نازار و دەردى
غەربىي ناخوشوگرانە، خوشىيەكانى ئىرەت لە پىشچاودەخات.
ماوھىي باش، ھەر چوارمان لەگەل وريا قسەمان كرد، ئىدى
چووین بەرەو بازارى تازە فروشان، جلوپەرگى جوان و نايابمان

كردى، تىلئىفېزىيۇنى رەشوسىيى و پىئويستى جەژنمان دابىنكرد،
گەراينەو. ماوهيى زۆربوو، تىقەي پىكەنىنى (رۆز و سۆز) م لە
ناخى دلىانەو نەبىستبوو، ئەو ئىوارەيە بىنىم و بىستم.
بۆ سبەينىش موچەكەم وەرگرت، لە قەرزارىش پزگار بووين
وجەژنى خۆشمان لە سايەي (وريا) وە، بە سەربرد.

رېځخراوی بیانی

پاش ههفتهیی دواى جهژن، ئەو ئیوارەیه زوو کارەبا هاتەوه، له بهشى ئاگادارییهکان، بلاوی کردەوه، رېځخراویکی بیانی پیویستی به چەند کارمەندی هەیه، کۆلیژی بهشى ئینگلیزی تهواوکردبى. به پهله ناوئیشانهکەم نووسی و گوتم نازە، سبەینی دەچم فۆرم وەرەدەگرم، گەر وەریانگرتم واز له مامۆستایی دینم، چونکە ئەوەی لهو شوینانە کار بکات به ئاسانی به خاوەنى هەموو شتی دەبى.

نازە گوتی سامان دەبى وەرنگرن؟

- له زمانى ئینگلیزى زۆر له خۆم رادەبینم، به دلدنیایهوه له تاقیکردنەوه وچاوپینکەوتن به نمرەیهکی باشەوه دەرەچم.

ئەو شەوه خەوم لینه دەکەوت، ئاخۆ دەبى کەى بهیانی بى و به پهله بچم بۆ ئەو رېځخراوه بیانییه و فۆرم وەرگرم.

بهیانی هات، خۆم گەیانده پرسگەى رېځخراوهکە، فۆرمیان پیدام و کاتیان دیاریکرد بۆ گەرانهوهى فۆرمەکان و تاقیکردنەوه.

پاش یەك ههفته، بهشداربووم له تاقیکردنەوهى رېځخراوهکە، چونکە زۆر بۆى پەرۆشبووم، به یەکەم دەرچووم، وەریانگرتم وازم له مامۆستایی هینا. بووم به چاودێر و مانگانە سى سەد

دۆلارم وەردەگرت، بۆ ئەو سەردەمە پارەیی زۆربوو، ژيانم گۆرا، بووم بە ئەندامیكى چالاكى ئەو ریکخراوە بیانییە، لە بواری گەشەپیدانی کۆمەلایەتیی و ئابووریی. پاش سائی بووم بە لیپرسراوی بەش و مووچەکەم بوو بە مووچەیهکی خەيالی که هیچ کاتی بیرم لەو جۆرە مووچەیه نەکردبوو.

ژیانی ئۆردوگام جیھیشت، چوومە ژيانی نیو شارەو، باشترین خانووم بە کری گرت، جوانترین و باشترین کەلوپەلی مالم کری، جگە لە کرینی ئۆتۆمبیلی بۆ هاتووچۆی ریکخراو کە پیشتر هەر بە لاندکرۆزی ریکخراوە کە هاتووچۆیان پیدەکردم. هەفتانە لە ریکخراوە کەو پێوەندییم بە (ووریا) وە دەکرد، ئەویش زۆر خۆشحالبوو کە ژيانمان گۆرا بوو. زۆری نەخایاند پارچەیی زەویم کری، ئەندازیاری نەخشەیی دانا، خانووەکەیی بۆ تەواوکردم. خۆشگوزەرانی رووی تیکردبووین، میوانی زۆرم دەهات و ژووری تایبەتم هەبوو تەنیا بۆ میوان. بیدلی مندالەکانم نەدەکرد و تۆلەیی چەند سألەیی هەژارییم بۆ کردبوونەو، هەر کات بمزانیا یە نزیکیی ئەو نە پابردوو بیرکەن، بە زوویی دەمەینیا یە یادیان. دەمویست ژیرانە بیر لە ژيان بکەنەو، "سوود لە پابردوو وەرگرن لە پیناو سەرکەوتنی ژيانی ئایندهیان". زۆرجار پیمدەگوتن باو باپیران دەلین "مەنازە بە بوون، مەگری بە نەبوون، هیچیان تا سەرنین، چ بوون چ نەبوون". تا دلنیا بن، مەرج نییە وا بژین، بە تایبەت ئیمە، لە ولاتی دەژین، ولاتی قەزاوقەدەرە، پریهتیی لە کارەساتی دلتهزین.

پوځاني پڙيم

شه شەمین سال بوو له و پښخراوه کارم ده کرد، (وریا) سالی بوو مافی په نابهری رامیارییان پیدا بوو.

نه و پڙیمه ی، سیوپینچ سال ولاتی ویرانه کرد بوو، بو قپرکردنی گه لمان چه ندین شیوازی نامرؤیانه ی به کارده هیئا، وه ک چه کی کیمیا یی، پوځان وسوتانی گونده کان و نه نفالکردنی نزیك دوو سده هزار کهس له ژن و مندال، کچان و کوران، پیروپه ککه و ته. به مانه وهش نه وهستا، ده یویست هیتلەر ئاسا، جیهان بتوقیئی و داگیری بکات. کاتی کاره ساتی پوځانی ته لاری بازرگانی له ئەمریکا، له مانگی سیپته مبه ر سالی ۲۰۰۲ روویدا، ولاتانی زلهیز بریاری بنپرکردنی تیروریان له لایه ن نه ته وه یه کگرتووه کانه وه وه رگرت، دووه تیروریست و دیکتاتور ی جیهان (سه دام) ی خوین مژ بوو، که نوره ی له ناوبردنی هات، گالته ی به بریاری نه ته وه یه کگرتووه کان ده کرد.

تا له کاتی (سفر) په لاماردر، خو ی وده سوپیوه نده که ی له ماوه ی چند روژی رایانکرد و خو یان چه شاردا، "کونه مشکیان لیبووه قه یسه ری"، چییان به سهر خه لکی هیئا، هه مان شیوه به سهر

خویان هات. جاری یهکی له دارودهسه که ی له هه شارگه و مالان ددوژرانه وه و بهنده کران، هه دوو کوپره که ی له شه پیکدا کوژدان و جهرگی سووتا، ژن و کچه که ی، بو په نابهریتی خویان گه یان دبووه ولاتان، خویشی له هه شارگه یی، نزیک شوینی له دایکبوونی دوژرایه وه، زور ترسنوکانه خو ی به دهسته وه دا.

خه لکی، له ناوچوونی پژی میان وه ک خه ونی ده بیینی، باوه پریان نه ده کرد، ئه و دیکتا توره زورداره له ناو بچیت، به لام پیشینان راستیان گوتووه، "هه موو شتی له باریکی ده پسی، ته نیا زولمو زورداری له ئه ستوو رییدا".

ئازادی پووی له ولات کرد، خه لکی ئه گه پرانه وه بو زیدی باوبا پیران. سهردانییی به په له م کرد بو مالی برام و باوکی وریا و ئه حمه د، به لام ئه حمه د له مال نه بوو، ته نیا دایکی و گه لایژ بوون، ئه وه ی خه میکی له دل م چانده وه گه لایژ بوو، هیشتا ئاسایی نه ببوو وه. هه زمه کرد ئه حمه دم ببینیایه و ریگه چاره مان بو چاره سه ری گه لایژ دابنایه، به لام به هوی دهوامی ریخراوه که مه وه گه پرانه وه، ئه و خه مه م هه لگرت بو کاتی دیکه.

له ریخراوه که وه، پیوه ندییم به (وریاهه کرد، هه والی شارم بو باسکرد، نامویی پتر په روشی کرد، هه موو ئاواتی گه پرانه وه بوو، دوا داواکاری وریا، چو ن بتوانی ریبووار ناشت کاته وه، ناحه زی له نیوانیان نه مینی. گوتم دلنایه، که هاتیه وه، ده چینه لای ریبووار گه ر به پاره ش بی دلای پازی ده که یین.

وریا وتی که واته له م ههفتهیه دیمهوه، هه خۆت وهره بۆ سنوورو به کهس مهلی، گهر کیشهکه م له گهل (ریبوار) چارهسهه بوو، به یه کهجاری دیمهوه و خۆم له ولاتی غه ریبیی پزگارده که م. - دلنیا به وریا گیان، کیشه که زۆر به ناسانی چارهسهه ده که م و هه خۆم دهزانم چیی پیده لیم.

وریا: چیی پیده لیم؟!

- که ی پیکه وه چووینه لای ریبوار، ئه وسا دهزانی چیی ده لیم وچۆن چارهسهه ری کیشه که ده که م.

پاش شهش پوژ، وریا پیوه ندی کرد، گوتی سبه ینی ئیواری، ده گمه سنووری (ئیراهیم خه لیل)، ده مه وی هه خۆت بیی و کهس تینه گه یه نی.

- به چاوان ههفته یی مؤله تم له ریکخراوه که م وهرگرت.

پیشوازی

ئە و رۆژە خەلکی لە هەندەرانەو زۆر دەهاتنەو، هەر جاری کۆمەڵی دەپەرینەو، لە دوورەو بێنیم، بە جانتا چوارتاییەکیەو، هیدی هیدی دەهات و چاوی دەگیڕا.

گەیشتە خاکی کوردستان و منی بەدی کرد، باوەشمان بە یەکیا کرد، پیکەنین و گریان تیکەلبیوون، دەیگوت ئەمە منم گەیشتمە ئەو رۆژە بێبێنمەو، جاریکی دی هەوای نیشتمان هەلمژم، غوربەتی وازم لیبینی و چیدی تەوقی لە گەردن نەنیمەو.

گوتم: با بچینەو، بە بینینی شارەکه مان و کەسوکار دلخۆشتر دەبیت.....

هۆرینم لیدا و دەرگایان کردەو، یەکسەر چوومە ژوورەو، کە وریا دابەزی، نازە سەریسورما گوتی:

باوەرناکەم، ئەمە کاک وریا نییە!!

وری سەری نازە ماچکرد، گوتی براژن، باوەرتبی وریام، باوەشی لە سۆز و رۆژدا و لە ئامیزی گرتن و دەیگوت، ماشەللا گەورە بوونە. - وریا ئەمانە دەبینم، ئینجا هەستدەکەم، تەمەنمان زۆر پۆیشتوو، بەلام بی ئاگاین.

- ئىمە تازە ژيانمان بۇ چىيە، ئەو تەمەنەي كە ماوۋە لە پىناو ئەمانەدا بەكارى دەھىنن.

ئەو شەوۋەمان لە مالى ئىمە بە سەر برد، بەيانى زوو، بىترسى زالگەكان، چووينەوۋە بۇ شارەكەمان.

بەو بەيانىيە زوۋە، لە پىش دەرگايان ئۆتۆمبىلەكەم وەستان. وريا ويستی دابەزى. گۆتم دانەبەزى، با بچم مژدەيان بدەمى.

لە دەرگامدا چرۆ دەرگاي كردهوۋە، بە گلەيىكردنەوۋە، گۆتم چرۇخان، دەبى لە زارى خەلكىيەوۋە بىيستم وريا ھاتوۋەتەوۋە!؟

- كاك سامان، ھىشتا نەھاتوۋەتەوۋە، بە نيازە دوو ھەفتەي ديكە بىتەوۋە.

- بە راستە!، دوو ھەفتەي ديكە!!

- لە تىلفون وای پىگوتووم.

- ئەي ئەگەر ئەو پۇھاتەوۋە، مژدانەكەم چىيدەبى؟

- زۆر بىرى دەكەم، نەك ھەر لەبەر خۆم، ھەز دەكەم زوو بىتەوۋە لەبەر مىندالەكان.

- كەواتە مزگىنيم دەوى، وا لە نيو ئۆتۆمبىلەكەمە.

بانگى وريام كرد و ھاتە ژوورەوۋە، چرۇقسەي بۇ نەدەكرا. وريا گوتى بۇ والابووى؟

گريانى خوشى لە ناخى داييەوۋە دەھاتەدەر، گەر شەرمى نەكردبايە، باوۋەشى لە وريا دەدا، بەلام وريا زانى زۆركارى لىكرد، دەستى لە مىلى كرد، ماچى كرد گوتى وا لە خۆت مەكە، بۇ ھەر

شۈيۈننى بچم ھەر بۇلاي خۆت دېمەۋە. باۋكى وريا، لە ژوورەكەيەۋە
دەرکەوت، تەۋاۋ پىرى پىۋە دياربوو، گوتى:

كۈرەكەم، گويم لە دەنگتە، قوربانتبم كۈرى باۋكى، ھاتىتەۋە!؟

وريا پەلامارى دەسىدا و ماچىكرد، ئەۋيش باۋەشى لە وريادا و لە
پرمەي گريانىدا، ھەموۋانى گريان.

منداھەكان لە خەۋ ھەستان، وريا ئامىزى بۇ كۈردنەۋە خۇيان
گەياندە باۋكيان.

ھانا: باۋكە گيان، ئىدى جىمان مەھىئە، ژيان بى تۆزۇر ناخۆشە.

ۋىتم: دۇنيا بە جىتان ناھىئى.

زۇر نەماينەۋە گوتم با بچىن بۇ دەرەۋە و سەردانىيى رېبۋار بکەين.

باۋكى وريا گوتى مەچن، كۈرەكانم مەچن، چەند برادەرى لە رېش
سپيانىي گەرەك دەنيرين.

– مامە گيان خەمت نەبى، سەرى دەدەين، خۇ نامانكوژن، بزائين

چىي دەلئىن و نيازىان چىيە.

– ۋابى خۇمىش ديم.

– تەنيا من و وريا دەچىن، با بزائى چەند كاترئىرئىكە وريا

ھاتوۋەتەۋە، كىشەكەي لە بىرە و پشتگوئى نەخستوۋە وپرىزى بۇ

داناۋە، ھەر بۇيە يەكەمىن كەس سەردانى دەكرى.

– بچن كۈرەكانم، خوا ئاگادارتانئى، زۇر ئاگادارى خۇتانين.

نزىك مالى رېبۋار بوۋىنەۋە، ئەۋ رېيەي چەند سالى لە مەۋبەر پىيدا

چوۋىن نەگوپابوو، تەنانەت چلپاۋى پىش مالى رېبۋار ھەر مابوو،

مراوییه‌کان دهنوکیان تینابوو، به‌لگه‌یی بوو بۆ پشتگوی خستنی
شاره‌که‌مان له لایه‌ن رژیمی به‌عسه‌وه.

له دهرگاماندا، خوشکه‌که‌ی هات و دهرگای کرده‌وه.

گوتم: ریبوار له ماله؟

زۆر شپرزه‌ بوو، گوتمی نازانم.

گوتم: هیشتا وازتان له وشه‌ی (نازانم) نه‌هیئاوه.

به‌په‌له‌ چووهر ژووره‌وه، ریبوار هات، زۆر به‌ساردییه‌وه، ته‌وقه‌ی
کرد و فهرمووی لیکردین. له‌هه‌مان ژووری جارانی دانیشترین، به
بیزارییه‌وه خیرهاتنی لیکردین.

پاش‌که‌می بیده‌نگی. گوتم ریبوار، ئیمه‌ تۆمان به‌پیاو داناوه، بۆیه
بۆ مالت هاتووین، وریا، چهند کاتر می‌ریکه‌ گه‌یشتووهر ته‌وه، که‌چی
به‌پیوستی زانی بی بۆ لای تۆ.

گوتمی: وریا، دهنانی چهند تاوانباره‌ به‌رانبه‌رم، بۆیه‌ هاتووهر.

- من هیچ تاوانبار نیم و نه‌مگوتووهر تۆ له‌ حیزبی ئیسلامی کار
ده‌که‌ی، گهر بمگوتایه‌، دان پیهینان بوو بۆ خۆم، دادگا پازده‌ سال
زیندانی بۆ دهرده‌کردم، من گوتووهر، تۆ ئیمه‌ت گه‌یاندووهر و
ته‌نانه‌ت ناوی (سامان)مدا، که‌ خۆشه‌ویسترین هاوهریمه‌، چونکه
شنتی شاراوهر نه‌بوو، به‌لام من چیی بکه‌م، تۆ به‌ره‌نگاری نازارو
ئه‌شکه‌نجه‌دانت نه‌گرت و دانت به‌وه‌دا نا له‌و حیزبه‌ کارده‌که‌ی.

- ئه‌و قسانه‌ی وریا ده‌یکات راسته‌، ته‌نانه‌ت ناوی منی دابوو.

- ئیسته‌ ئیوه‌ چییتان له‌ من ده‌وی؟

- دەمانەوئى ھىچ شتى له دلت نەمىنى بەرانبەر وريا و لىببورى.
- ئەوہى وريا کردى، دوژمندارىى بوو، پازدە سال دادگايى كرام و
شەش سال له زىندانى ئەبو غرىب بووم، گەر بە ھۆى پوو خانى
رژىمەوہ نەبوایە، نو سالى دىكەى تىدادەبووم، جا بە چ گيانى
لىببوردنەوہ، لىببورىم.

- تو چىيت دەوئى، نامادەم داواكارىيەكەت جىبەجى بکەم،
سەرەراى ئەوہى خوّم بە تاوانبار نازانم.

وتم: رىبوار، تو تاوانبارى بەرانبەرمان، بە تايبەت بەرانبەر ئەحمەد،
كە بە ھۆى تووہ مندالىكى تاقانەى لەو پرىيە گيانى پاكى سپارد و
ژنەكەى شىت بوو.

- تو چىي دەلئى، ئىوہ هاتوون تاوانبارم بکەن و چەند سالى دىكە
بەندكرىمەوہ.

ئىمە - واناكەين و لىمان ناوہ شىتەوہ، بەلام بىرت دىت، لەو بىابانە
چۆلە كە ھىچ ناوہ دانئى بەدى نەدەكرا، گرتت بە قولى مندالەكەى
ئەحمەد، بە توندى فرىت داىە نىو خىمەكەوہ، دەتوت بە ھۆى ئەم
مندالەوہ ئاشكرا دەبين. ئەو مندالە تاقانەى، بەو فرىدانە، توقى و
زور ترسا، ئەو ترسە لە دلئى دەرئەچوو، تا تووشى نەخوشىي
كوشندەى مېشكى كرد، لە گەرانەوہدا، چەندجارى پشايەوہ، لە
كو تايدا گيانى پاكى سپارد، ئىمە، لەبەر ماندووبوون و تىنويەتى
و برسىەتى، نەمانتوانى ھەلىگرين، بە ناچارى لە گوپرى بچووك
ناشتمان، كە داكى ئەو دىمەنە دلئەزىنەى بىنى و گوپرى

كوره كه يمان جيھيشت، شيت بوو، تا ئيسته ش باري دھروني خراپه. ئەم بەسەرھاتەت دھزانی؟ ئايا تا ئيسته ئەحمەد يەخەتی گرتووه؟

ئەي ئەمە دلگەورھيي و گيانی لە خوبووردن نيبه؟

سەري ھەلپري، ھەناسەيەكي ھەلکيشا و گوتی:

تا ئيسته ئەم بەسەرھاتەم نەزانیووھ بە ھۆي منوھ بووييت، زۆرم پيناخۆشە، بە راستيي دەمەوي سەردانيي ئەحمەد بکەم و زۆر داوای ليبوردي ليکەم.

- ئەوھ راستييەکە ويستم بيزانی، گەر حەزت پيبي، ھەر ئيسته ئەچين.

- دەمەوي بە تەنيا بچم.

- با ھەر ئيسته بە ئوتۆمبيلەکەم بچين.

کەمی ييريکردوھ، بە کزيهکەوھ، گوتی باشە با بچين.

ھەرسیکمان سواری ئوتۆمبيل بووين و چووين بەرھو مانی ئەحمەد. لە دەرگامدا، کراوھ بوو، راستەوخۆ چووينە ژوورەوھ، گەلاويژ گەش بووھوھ، بە زەردەخەنەوھ ويستی بەرھو پوومان بي، لە ناکاو ھاواری کرد و پايکردە ژوورەکەيەوھ و دەرگای لە خۆي داخست.

(ئەحمەد) لە ژووري ميوانەوھ، بە پەلە ھاتە دەرەوھ، کە ئيمەي بيئي، ھەر لە دوورەوھ باوھشي بۆ کردينەوھ، تەنانەت، ئەو باوھشەي بۆ (ريبوار)يش کردەوھ. چووينە ژوورەوھ و دانيشتين.

وتم : نازانم گه لایوئژخان بۆ وایکرد، له سه ره تاوه ویستی به رهو
 روومانبی، به لام له پر هاواریکرد و رایکرد ژوره که ی.
 نه حمده: به یارمه تیتان، بزانه بۆچی وایکرد، چونکه ماوه یی
 له مه و بهر برده مه لای دکتوری، ئیسته زۆر له جاران باشتره. یارمه تی
 وهرگرت و چوو بۆلای گه لایوئژ، که زۆری پیچوو، منیش بۆ لایان
 چووم. نه حمده گوتی گه لایوئژ ده ئی، نه و کورهی (دانا) ی کوشت،
 نه متوانی ته ماشای بکه، هر بۆیه رامکرد .

گوتم: نه حمده، ریبار هاتوه تا داوای لیبوردنت لیبکات، چونکه
 باسم بۆ کرد که به هۆیه وه، (دانا) مان له ریگه گیانی سپارد
 نه حمده: من هیچ لیی ناوی، لیی ده بوورم.

گوتم: ده زانم، تو هر له میژه لیی بو راوی، به لام ده مه وی کیشه ی
 نیوان خوی و وریا چاکبی، چونکه نه و به نیاز نییه به ئاسانی له و
 شه ش سال زیندانییه ی که له نیوچه وان (وری) ی ده زانی، خوشبی.
 رووم کرده گه لایوئژخان گوتم دلته گه وره بی، پیویست ناکا خه م له
 هیچ شتی بخوی. به نه حمده م گوت با بچین بۆلای (ریبار و وریا).

وری: توخوا گه لایوئژخان چۆنه و بۆ وایکرد، وا دیاره هیشتا به
 ته واوی چاک نه بووه ته وه.

نه حمده: باشتر ببوو، به لام ئیسته کاکه (ریبار) ی بینی، (دانا) ی
 کوری هاته وه یاد. ریبار تیگه یشته تاوانی گه وره ی کردوه، بۆی
 ده رکه وت که دلی نه حمده چهند گه وره یه. ئاره قی شه رمه زاری به
 نیوچه وانیدا هاته خواره وه، نه یده زانی چیی بلی، له پرده گوتی:

نازانم چييبلىم، تهنيا دوسه لات كه همبى، ده توانم بلىم "ئەمە مىلى من و چە قۇى تو" چونكه تا سامان باسه كهى بو نه كردم نه مزانيوه. ئەحمەد: ئىمە براين، پىويسته گيانى لىبور دىنمان بەرانبەر يەكدى هەبى، بەلام من يەك داواكارىم هەيە؟ زۆر بە پەرۆشه وه، گوتى هەرچىي دەلىي دەيكەمە سەرچاوم.

ئەحمەد: چۆن من هيچ لە دلم نەماوه بەرانبەرى تو، دەمەوى تووش هيچ لە دلت نەمىنى بەرانبەر وريا. رىبوار بىدەنگبوو، كه مى بىرى كرده وه وتى: گەر بلىم بەرانبەر وريا دلم پاكە، راست ناكەم، بەلام لە سەر دەستى تو و سامان، لەم ساتە وه، بە دنياييه وه، هيچ لە دلم نەما وريا وهك برامە.

ئەحمەد: دە فەرموون دەستبەكەنە مىلى يەكدى، با گيانى تەبايىي و برايه تىي لە نىوانمان دروستبى، نەك گيانى تۆلە سەندن. وريا بە پەلە هەستا، هەر دووكيان يەكديان ماچكرد. منيش دلم ئۆخەى كرد كه گرفته كەمان چاره سەر كرد.

گوتم: پىم بلى، ئىسته چىي دەكهى، (مەمەد)ى برات چىي دەكا. گوتى: من شوفىرى ئۆتۆمبىلىكى برادەرىكم و (مەمەد)ى برام چاچىيه لە پىشانگەى ئۆتۆمبىلان.

وريا: گەلاويزخان ت بو لاي چ دكتورى بردوو؟

- ماوهيى لەمەوبەر بو دكتورىكى دەرووناسى زۆر باشم برد. دەرمانى باشى هەيە و بەكارى دىنى، لەو پۆژە وه باشبووه.

که گوتمان دەرۆین، زۆر ههولیاندا نیوه‌پۆ بمینینه‌وه. وتم پێویست
ناکات، مالی (وریا) چاوه‌پروانن.

ئه‌حمهد: داوای لیبوردن ده‌که‌م ئیسته ناتوانم، ده‌م‌ه‌وی گه‌لاویژ
جینه‌هیلّم، به‌لام شه‌و دیین.

نه‌مه‌ده‌ویست زۆری لیبکه‌م، مالاواییمان لیکردن و ده‌رچووین.

ریبوار: ئەم نیوه‌پۆیه ده‌چینه مالی ئیمه.

وتم: تۆ هه‌ر ده‌بی له‌گه‌لمان بیی.

وریا: ریبوار له‌به‌ر دلی باوکم، هه‌ز ده‌که‌م ئەم نیوه‌پۆیه پیکه‌وه‌بین.

پووی ئۆتۆمبیل کرده مالی (وریا) و گوتم به‌ خوا دانا به‌زی.

گوتی دلتان ناشکیئم، ئیوه‌ برای منن.

باوکی وریا بینی ریبوار له‌گه‌لمانه، به‌ گه‌رمی خیره‌اتنه‌وه‌ی

لیکردین و ده‌ستی کرده ملی ریبوار گوتی تۆش کوپی منی هه‌ر

وه‌ک، وریا و سامان. ئه‌ویش ده‌ستی باوکی وریای ماچکرد، گوتی

تۆش باوکی هه‌مووانی. به‌ چاره‌سه‌ری کیشه‌که خوشیی پووی

تیکردینه‌وه.

تا شه‌وی دره‌نگ له‌ مال وریا ماینه‌وه، چونکه میوانی زۆر هاتبوو.

پاش چه‌ند پۆژی چووینه‌ لای هاو‌پێیه‌کی ئه‌حمهد، که نووسینگه‌ی

زه‌وی هه‌بوو، دوو پارچه‌ زه‌ویمان کپی له‌ سه‌ر زیی خاسه، هه‌ر

نووسینگه‌که به‌ئینیدا به‌ ئەندازیاری تایبه‌تی خویان و به‌

نه‌خشه‌یه‌کی نوی له‌ ماوه‌ی سی مانگدا خانوه‌که‌مان بو ته‌واوبکا.

پاش بینینی نه‌خشه‌که گوتمان ده‌ست به‌کاربن.

پاشان چووینه سهر قه لای شاره که مان، گری سۆزوبه زهی له
 دلۆده روونمان هه لگی رسان، رقو کینه ی دژ به دوژمانی گه لمان
 توندتر کرد که هه می شه بو کوردستانی بوونی شاره که مان پیلانه
 پیس و گلاوه کانیان داده پێژن، بیخزمه ت و ویرانه ی ده که ن، هه ر
 له و یوه چووینه نیو بازار و سه رمان له مه ی دانی کریکاراندا، موچرک
 و ته زووی هه ژاری هینایه وه یادمان، زۆر سوپاسی یه زدانمان کرد،
 له کابوسی هه ژاری پرزگاری کردوین، ژیان خۆشی پیبه خشین.
 چووینه وه چایخانه که ی (مام موراد)، هه مان دیکۆر بوو و
 نه گۆر ابوو، ته نانه ت کورسییه شلوقه کانی هه ر مابوو. ئیواریش
 (چرۆ) مان له گه ل گه لاویژ، بۆلای دکتۆری باش برد، داوای لی کردین،
 دوو مانگ به رده و امبین له هاتووچۆ بو چاره سه رکردن، دلنیای
 کردینه وه، به په یره و کردنی رینماییه کانی به ئاسانی چاکی
 ده کاته وه. بریک پاره مان بو ئه و دوو مانگ ته رخانکرد، دامانه ده ست
 (محمه د) برای و چونکه ده مانزانی نه حمه د وه ریناگری.

شه وی به هه مان شیوه، مالی وریا جه نجا بوو، (فایه ق) ش هاتبوو،
 و پرای ئه وه ی زویر ببوو له وریا، چونکه داوای پاره ی ئه و زیانه ی
 کردبوو که به هۆی سنوورداشمانه وه تووشی ببوین، (وری) ش ئه م
 داواکارییه ی په سه ند نه کردبوو. فایه ق هه ر هه سستی لی پرا ده گرتین،
 هیچ نه گۆر ابوو، قسه کانی هه ر ناخۆش و ره قبوون.

گه پانه وه بو شارمگه م

دوای تپه پهبوونی سی مانگ، کاتی ئه وه بوو کلیلی خانووه که مان وه بگرین و خانووه که ی هه ولیر بو ئه و کپیاره چو لیکه م که سی مانگ له مه و بهر لیی کپیووم، ده بی خاوه نی به لینه که م بم ووریا به موبایله که ی پیوه ندیی پیوه کردم، به زووترین کات مائی هه ر دوولامان بگوازینه وه نیو خانووه کانمان چونکه ته و او بووه .

چووینه خانووه که مانه وه، جاریکی دیکه به شاره که مان ناشناوشاد بووینه وه. ئه و ئیواره یه له سه ر بانی خانووه که مانه وه ته ماشای پووباری (خاسه) م ده کرد، ئه و رووباره ی له کاتی رژیمدا وشک و برینگبوو، ئیسته به ئای سازگاری قهت پالی چیاکان تینویه تیی شکاوه، خور له کاتی ئاوابوندا بووئه و ده قهره ی سوور کردبوو، تیشکه که ی له گه ل شه پۆلی رووباره که دا تیکه لبوو، له نیو دارستانی که ناری رووباره که ش چاوشارکییان بوو، کچان و کوران له جیژوانی ئیواره یاندا له سه ر کورسییه کانی ئه و که ناره دانیشتبوون، به هیمنی باسی ئایینده ی خویان ده کرد، له و کاته ده مویست بانگی (نازه) بکه م، ته ماشای خوارم کرد، پۆز و سوۆز له باخه که خویندنیان ده کرد، به لام نازه دیار نه بوو، گوتم پۆز بانگی دایه بکه

بۆ سەربان بېت، ئەویش بە دەنگە ناسكەكەى بە دايكى گوت كە
بگاتە سەربان. نازە ھاتە سەربان، نەيدەزانى بۆچىيى بانگم كردوۋە،
گوتى سامان گيان چييتدەۋى؟ گوتە تۆ سەيرى ئەم ديمەنە دلفرىنە
بكە چ كە شىكى پۆمانسىيە! زۆرى پى جۋانبوو گوتى بە راستى
وايە خۆت گوتەنى كە شىكى پۆمانسىيە!.

تيشكى سوورى خۆراۋابوون كۆلمەكانى ۋەك سىۋە لاسوورە ئاساى
ليكردبوو، پەنگىكى خورمايى بە خشىبوو بە ۋ قژەى نيۋەى بالاي
داپۆشيبوو، پىمگوت كە وا بېت قەرزارى ماچىكى.

گوتى: لىرە نايىت، يەكى دەمانىننىت.

پاش خۆراۋابوون قولى خستە نىو قۆلم گوتى با بچينە خوارەۋە
خواردنى ئىۋارەش ئامادەيە.

ھاتەۋە يادم ۋ گريانم بۆ پۆژانى ھەژارىي ۋ نەدارييمان دەھات گوتە
نازە گيان دىتەۋە يادت چەندىن سال لەمەۋبەر گىرۆدەى دەستى
ھەژارىي بىۋوین، شەۋىكىان خەۋنىكى خۆشم بىنى، ھەستدەكەم
ئىستە ئەۋ خەۋنەيە كە تىيدا بووم!! "جا نازانم ئەۋ خەۋنەى چەند
سالى لەمەۋپىش بىنىم ژيانى راستەقىنەم بوۋە ۋبە خەۋنم زانىۋو،
ھەژارىي ۋ بەسەرھاتەكانىش خەۋنبوونە ۋئىستە بە ئاگا ھاتووم، يا
بە پىچەۋانەۋەيە!!".

گوتى: ھەر كاميان بى، گرنگ ئەۋەيە ئىستە لە ژيانى خۆشيدايىن.

گوتم: گەر خەون بووبی ئەوا هاتە دی، بەلام کاتی خۆی خەونیکی
دیکەم بینی، دەبی ئەوەش بینمە دی.

نازە: ئەویان چ خەونی بوو؟

- کاتی لە بیابانەکان بووین، خەریکبوو لە تینویەتی و برسێتیییدا
بمرین، من و وریا ئێوەمان جێهێشت تا بچین ئاوەدانیی بدۆزینەوه،
هەردووگمان لە پری زۆر ماندوو بووین و لێی نووستین، پیاوی بە
سالآچوو هاتە خەونم، لە ئەنفالکراوان بوو، پێی گوتم "هەستن
نزیك ئاوەدانیی بوونەتەوه، پرایسپاردم و گوتم: "گەر ولات
ئازادبوو، بمانگەینەنەوه کوردستان، با ئێسک و پروسکمان تێکەل
بە لمی بیابان نەبی، تێکەل بە خۆلی سووری خاکی کوردستان
بیت."

نازە: هاتەوه بیرم، بەلام بۆ ئەمیان چییەکە؟

- هەر سبەینی، (خۆم، وریا، ئەحمەد و ریبوار) دەچین بۆ
(وەزارەتی مافی مروق)، راستییەکانیان پێدەلێن، هەر وەها دەلێن
زۆر مائی بەدوو شایەتەتەل دەبن بۆ دۆزینەوهی شوینی ئەنفالەکان.
نازە: باسی ئەو پیریژنە بکەن، کە بە دووماندا دەگریا و دەیگوت
"ئێوە کوردن، کوردیکی زۆریان لێرە زیندە بە چالکرد، گەر
بتانگرن وەک ئەوانتان لێدەکەن."

مۆبایلەکەم دەرھینا و لەگەل وریا قسەم کرد و بپریارماندا، سبەینی
هەر چوارمان بچین بۆ وەزارەت.

بۆ به یانی هەرچوارمان، هه موو کاریکمان لادایه لاره، چووین بۆ
وهزارهت، ئه وانیش لیژنه یی تایبه تیان پیکهینابوو بۆ وه رگرتنی
زانیا ری دهرباره ی چاره نووسی ئه نفالکراوان، هیندی فایلیان
پیشانداین، که له و که سانه بوون زانیاریان له باره ی ئه نفالکراوانه وه
پیدا بوون. زانیاریه کانی ئیمه یان نووسی و زۆریان پیباشبوو.

پروفاتی پیروزی ئەنفالکراوان

شەویکیان لە کەناڵەکان ناگادارییان بلاوکردەو، "بەهۆی راستیی ئەو زانیاریانەی لە لایەن هاوڵاتیانەو وەرگیراوە، وەزارەتەکەمان بە پالپشتی لیژنەیی لە ولاتانی هاوپەیمان، چەند گۆرینگی بە کۆمەڵیان دۆزیووتەو، بە جلو بەرگ و ناسنامەکان دەرکەوتوو کوردن، خەلکی ناوچەی گەرمیان و بادینانن."

لە ناوچەی گەرمیان و دەقەری بادینان شوینیان بو (مەزاری شەهیدانی قوربانیانی ئەنفال) دیاریکرد، کاتی هینانەوێ پروفاتی ئەنفالکراوان بو خاکی نیشتمان دیاریکرا، چەندین هەزار کورد، لە (حەمرین)ی سنووری کوردستان لەمبەر و لەوبەری شەقام، لە پیشوازیدا وەستابوون، کە پروفاتی ئەنفالکراوان گەیشتە خاکی کوردستان بە مەراسیمی شکۆدارو ریزلینانەو پیشوازیان لیکرا و گۆلباراندەکران، شەقامەکان بە پێدەشتی گۆلزاری قەدپالی چیاکانی کوردستان دەچوو، فرمیسکی گەشی کوردان، تەنانەت ئەشکی مندالە چاو گەشەکانیش، وەك ناوڕینگی بەیانی بەهار بە سەر پەرهی گۆلی سەر شەقام و پروفاتی پیروزی ئەنفالەکانەو بو، هەموو کوردی، بە تایبەت کە سوکاری ئەنفالەکان، خۆیان بە

خاوهنى ھەر تەرمى دادەنا ودلى ئەوانەى چەندىن سالە لە
چاوەپوانىي چارەنووسى ئەنفلکراواندا بوو، ئەورپۆ ھيۆر بوو ەو.
زۆربەى پۆژنامە نوسانى جىهان، لەو مەراسىمەدا بەشدار بوون،
ئەوسا جىهان زانى، پڙىم چ کارى نامرۆيانەى بە سەر گەلەکەمان
ھىناوہ.

ھەردوو مەزاري پىرۆزى ئەنفالکراوان، تاجە گۆلنەيان لە سەر
دانرا، چەندىن چەپکە گۆلى پىزىو ەفادارى لە لايەن کوردان و
تەنانەت بيانىيەکانىش ەو دانرا. کارە ساتى ئەنفال، گيانى براىيەتتى
و تەبايى لە نىو رىزەکانى گەلمان پتەوترکرد، بە يەکدەنگ داواى
زوتربە جىهانناساندنى جىنۆسایدبوونمان لە لايەن پڙىمى
دىکتاتۆر ەو کرا، تا لە دادگای نىو دەولتیش دان بە جىنۆسایدى
کورد بەيئىرى و سەربەخۆيىي و ئازادى کوردستان مسۆگەرتر ببىت.

كۆپ

لە سالىيادى ئەنفال، پىگەوبانەكان زۆر جەنجالبوو، چۈنكى كوردىيى ناوھو ۋە دەرەھو ۋە كوردستانى گەرە، نوپىنەرى ۋە لاتان، بەرە ۋە مەزارگەكان دەھاتن، چەپكە گوللى ۋە فا ۋە پىزىيان بۇ قوربانىيان دادەنا. لە كەنەلەكاندا ئاگادارىيان بلاۋكردەھو، كۆپكى ھۆنراو ۋە سازدەكرى، تايبەت بە قوربانىيانى ئەنفال، ھەركەس دەيەوى بە ھۆنراو بەشدارى بكات، لە ماوھى دوو پوژدا بەرھەمەكەى بنىرئىت، تا لىژنەى ھەلسەنگاندن ھەلبىژاردن بۇ باشترىيان بكات ۋە بىخوئىنئىتەھو لە كۆرەكەدا.

ورىا وتى جاران ھۆنراوھى دلدارىيت دەنووسى، ئەمجارەيان بۇچى بۇ شەھىدان نانووسى.

گوتم: ئەمشەو دەنووسم ۋە سبەينى تەماشاي بەرھەمەكەم دەكەين. ھەر بۇ بەيانى زوو، گوتم ئەمشەو ئەنووستووم، تا لە كۆتاييدا، ئەم ھۆنراو سادەيەم لە دايك بوو.

"ئەنفال"

بە كارەساتى ئەنفال، دوژمن ھەلپىشت قىينى چەندىن سال كچان ۋە كوران، پىر ۋە پەك كەوتە لەگەل ژن ۋە مندال سەد ۋە ھەشتا ۋە دوو ھەزار ئەنفال، لە ۋەرزى بەھارى سال

زیندانی کران له نوگره، تالان کرا سهروهت و مال و حال
 زولمیان زور لی دهکردن، به تایبته له کچی چوارده سال
 باوک کچی خوئی دهکوشت، تا نهکهویته دهس دوژمنی زال
 شوفهلیان چالی ههئنهکهند، به کۆمهله دهکران زیندهچاله
 تیکهله دهبوو، دهس و پهنجه و قاچ لهگهله کولمی ئاله
 نهدهما دهنگ و هاواریان، تهناهت گرو گالی منداله
 لمی نوگره دایپوشی، منداله چاو نهپروکاو تا تهمن ههشتاساله
 ئوردوگابوو، چوارهزاروپینجسه دیی کۆکردهوه له ژیر چاله
 بهم کارهساته بهدناوه، دوژمن ههلهپرشت قینی چهندن سال

له پاش خویندنهوه، ههردوو کمان بریارماندا شیعرهکهم بهشداری
 پینکهه لهو کۆره و بانگیشتی مالی (ئهحمهد و ریبوار و فایهق)
 بکهین. نازه هات گوتی مژدهیهکی، گهلاویژخان باری دهروونی باش
 بووه، نیستهش دوو گیانه و سۆنهری کردووه، کچیان دهبی.

گوتم: نازه گیان جواتترین دیارییت قهرزارم.....

چووین بهرهو لیژنهئی تایبته، بووه رگرتنی هۆنراوهکه و
 ههلهسنگاندنی. له پاش دوو روژ ناوی هۆنراوه پهسندکراوهکان
 دهچوو، ناوی من پینجهمین ناو بوو.

نهو ئیوارهیه هۆلی تایبته به کۆرهکه، جهنجال بوو، خهلهکانی زور
 هاتبوون، به تایبته کهسوکاری ئهفالهکراوان، موسیقایی دلتهزین

پیشوازی له میوانان دهکرد، پتر ماته مینی و فرمیسکی قه تیس
ماوی چاوانیی دهرده خست.

دهسپییکی پروگرامی کوپره که، به خوله کی وهستان بو گیانی پاکي
شه هیدان بو، پاش خویندنه وهی چهند ووتاری خویندنه وهی
هونراوه دهسپییکرد، نوره هات بانگکرام بو سهر سه کوئی
شانوکه. چووم به ره و ئه و میزه ی که به ئالای کوردستان
داپوشرابوو، هونراوه که له سهر میزه که دانا، مایکه که مریکخته
ئاستی ده، ته ماشایی خه لکیم کرد، چاوانیان به فرمیسکی گهش
شورابوو، هه ره کی، وینه ی که سی خوشه ویستی ئه نفالکراوی
وهک ملوانکی له مل کردبوو، سهرنجی ریزی پیشه وه مدا، ژنی به
ته مهن وینه یه کی رهش و سپیی له جام گیراو، له چوارچیوهیی
رهنگاوپهنگ (زهرد، سهوز، سوور) هی نابوو، له سهر دلی
داینابوو، که لیی ووردبوومه وه وینه که به و پیاوه به سالآچوه
دهچوو له بیابانه که هاتبووه خه ونم. دهسمر کرد به خویندنه وهی
هونراوه که م، ئاوازی موسیقایی دلته زین، وشه به وشه ی
هونراوه که ی ناسک و به سوزتر دهکرد، گریانی تاوی له
قورگمه دا، دهنگی دهگوریم نه شک بهرچاوی دهگرتم، وشه کانی لیل
دهکردم، جاروبار که چاوم هه لده بری، وینه ی مامه پیره م ده بیینی،
خویندنه وهی هونراوه که ی به سوز و گورتر پیده ره بریم، دهنگی
گریه ی میوانی کوپ، تیکه ل به دهنگی هونراوه و ئاوازی موسیقا
کردبوو، تا هونراوه که م ته و او کرد، چهند جاری به دهسته سپره که م،

ئارەقى نىۋچەوانم دەسپرى، كۆتايى بە ھۆنراۋەكەم ھات. تا گەيشتە شوپىنى دانىشتىم، دەستم بە سىنگەۋە و سەرى رېزم بۆ دانواندن .

كە پۈيشتىنەۋە گوتم نازە گيان، دەزانى لە كۆپەكە سەيرى سكى گەلاۋىژم كرد، دلخۇشبووم كە دوو گيانە، دلخۇشتر بووم، كە ھاتبوو بۆ كۆپەكە و بىئەۋەى بارى دەروونى ھىچ ئالۆزبى. نازە: ۋەك خۆى بۆى باسكردووم. ۋا بزىم لەم رۆژانە مندالى دەبى. - گەر مندالىان بوو، ئاھەنگى خنجىلەى لە باخەكەمان بۆ سان دەكەين.

ھەر ئەۋ شەۋە لە لىدانى زەنگى مۇبايلەكەم بە ئاگا ھاتم، سەيرى شاشەى مۇبايلەكەم كرد، ناۋى ئەحمەد نووسرابوو، زۆر ترسام ئاخۆ بەم درەنگە بۆچى پىۋەندى دەكات، دەبى كۆپەكە بارى دەروونى گەلاۋىژى ئالۆزكردبى، بەلام گوتى گەر بە ئەرك نەبى لەگەل (نازە خان)، ۋەرن ۋاۋكارىمان بكن، چونكە گەلاۋىژ بە ژانى مندالبونەۋەىە.

گوتم: ھەر ئىستە دىين.

مۇبايلەم داخست و بە (نازە)م گوت بە پەلە خۆت ئامادەكە، گەلاۋىژ بە ژانى مندال بوونەۋەىە.

مالى وريام تىگەياندى، (چرۆ و نازە)م برد و (ورىا)م لاي مندالەكانى ھەردوولا جيھىشت.

چرۆ و نازە چوونە ژووری گەلاویژ. دایکی ئەحمەد دەیویست خۆی
ببی بە مامان، بەلام (نازە) گوتی:

با بە زووترین کات بیگەیهینە نەخۆشخانەى مندالبوون.

چووین بەرەو نەخۆشخانە، لەگەڵ خۆرەلات، چرۆ هەوالی پیداین،
کچی خنجیلەیان بوو ناوی چیی لیبنین؟

ئەحمەد: زۆر لە میژە چاوه‌پوانیی ئەم کچەم بێتە دنیاوه، هەر لە
خۆشی (سۆز)، ناوی دەنیم (سۆز).

گۆتم: پیروز بی، هیوای تەمەن درێژی بۆ دەخوازم.

گەراینەوه، نازە و چرۆ، پیویستییه‌کانی گەلاویژیان جێبه‌جێکرد و
پیروزباییمان لیکردن و گەراینەوه بۆ مال.

ئاھەنگ

پوڭزى دەسىپكىردنى ئاھەنگەكە، باخە پانوبەرىنەكەمان رازاندبۈو،
مىوانى زۆرمان بانگىشتكردبوو، تىپەكە پارچە مۇسىقاي گۆرانى
ھونەرمەند مامۇستا (عەلى مەردان)، بە ناوى (گيانە بەسىەتى، دەرد
و مەينەتى) پىشكەشكردىن. ئەو ئاوازى مۇسىقايە كپىكردىن،
ھەستەم دەكرد؛ باخەكە بىشكەيى بوو، ئەو سۆزۈ ئاوازەش لايلايەي
بو دەكردىن.

پاشان گۆرانى بىژ، پىرۈزبايى لە دايكبوونى (سۆزى كىرد،
گۆرانى مامۇستاي ھونەرمەند (حەسەن زىرەك)ى بە ناوى (كۆرپە
دلەكەم ئارەزو) پىشكەش كىردىن، ھىندى جار، ناوى (ئارەزو)ى
دەگۆرى بە (سۆز).

(دايك و باوكى سۆزى دلخۇشتر دەكرد. دواى ئەو گۆرانىيە،
گۆرانى ھەلپەركى دەسىپكىرد، كپى و بىدەنگى نەما، كورسىيەكان
چۆلبوون، ھەموو ھەستانە نىو شاييەكە، بە جۆش و خرۇشەو
ھەلدەپەرىن، (ورىا) سەرچۆپى گرتبوو، جاروبار (فايەق)
سەرچۆپىيەكەى لىۋەردەگرت.

رېبوار ئەحمەدى برد بۇ نىۋو شايىيەكە و لە نىۋان خۇى و ورياوہ دەستيان بە ھەلپەپرکى کرد، ھىند بە توندى يەكتريان گرتبوو و پىياندەدا بە زەووييەكەدا وەك ئەوہى چىي دەردو ئازارى پابردووى ناخيان ھەيە بە زەووييەكەى بسپىرن وبە ناخيا بيبەن، خۇمىش جاروبار دەچووم، ھەندى جار لە خزمەت و چاودىرى ميوانەکاندا بووم.

چرۇ و نازە و شيرين، زۆر بە جوانى ھەلدەپەرين، لە ميژ بوو لە ئاھەنگدا بەشدار نەبوون، بەلام گەلاويژ تواناي نەبوو شايى بکات، سۆزى لە باوہش گرتبوو، ھەر كەسى سەيرى بکردايە، بە زەردەخەنەيى زۆر جوان وپاكوپيگەرد وەلامى دەدانەوہ.

كوتايى بە ئاھەنگەكە ھات، ھەموو پىرۇزباييان کرد و دياريان پيشكەش بە سۆز کرد، بەلام نەمەيشت مالى (ئەحمەد ، رېبوار ، فايەق ، وريا) بپونەوہ، گوتم ئەمشەو بە يادى جاران وياسکردنى بەسەرھاتەکانى پابردوومان پوژدەكەينەوہ.

ئەحمەد: زۆر سوپاسى ھەموو لايى دەكەم، كاريكتان کرد ھىچ كات لە يادم نەچى.

گەلاويژ: ئەوہى نىۋە کردووتانە برا بۇ براى ناكات.

نازە : قسەى وا مەكە ئەوپۇ خوشترين پوژمان بوو.

وريا: بە راستى ئاھەنگى خوشبوو، ياخوا (سۆز) گيان ھەر تەمەن دريژ بيت، بەلام كوپينە دەزانن ئاھەنگى ديكەمان لە پيشە.

فايەق :گەر وەك ئەم ئاھەنگە بيت، بانگشم نەكەن ديم.

گوتم : (وریا) گیان، ئاههنگه که که یه و له کوئییه؟

گوئی : ئهوه یان له ریبار بیرسه.

هه موو پیکه نین و پرویان کرده ریبار، ئه حمه د پییگوت ریبار

پیویسته ژن بیئی، چاوه پروانی چییته؟

گوتم : تو ته نیا بلئی ئه و کچه م دهوی، هیچ خه مت نه بی، هه ره له م

شوینه ئاههنگت بو سازده که یین.

گوئی : سوپاستان ده که م، جاری هه لیکم بو نه ره خساوه تا کچیکم

خوشبویت.

وریا : شهرم مه که و زوو ئه و هه له ری که خه، هه موو شت له سه ر ئیمه.

ریبار گوئی به قسه تان ده که م و هه ولی بو ده دم.

وریا : براینه ، شه ش حه وت سال له ئه وروپا ژیانم به سه ر برد، له

خوشتین شوین بووم، گه ر ئاره زووم بووایه ، هه موو پوژ ده متوانی

له ئاههنگدا به شدار بم، به لام غه ربیی دووره ولات و که سوکار،

هه موو خویشی له پیشچاو ده خا، دل به هیچ شتی دانا مرکی.

گوتم : راسته گو توویانه : "شام شه که ره، ولات شیرینتره".

ئه حمه د : هیچ شتی ناتوانی، باوه شی گه رمی نیشتمانی دایکت

پیجیبیلی، ته نیا هه ژاری نه بی.

فایه ق له قوژبنیکا به کپی دانیشتبوو و گوئی هه لخصتبوو، له

پریکدا، به توندیی هه ناسه یه کی هه لکیشا و گوئی یا خوا که س،

دهردی هه ژاریی پوو له مائی نه کا، چونکه دهردیکی یه کجار گرانه،

پیشینان زۆر راستیان گوتووہ "ہہ ژاری کراسیکہ لہ ٹاگری
جہہ نئمہ".

وریا : گرنگ ئوہیہ، ئەم ئازادییہی ئەرۆ دەسەبەر بووہ، ئیمہ
ونہوہکانی نوێ و داہاتوو، پارێزگاری لیبکەین، چیدی نەھیلین
دوژمنان ئەو کراسەمان لہبەر بکەن.

گوتم حەز دەکەم بەسەرھاتەکەمان بنووسمەوہ و بیکەمە پۆمانی. بە
ناوی (سنوورداشیک لہ بیابانی ئەنفالکراوانەوہ).
ہەموو پێیان باشبوو.

ئەحمەد گوتی بیروکەیی زۆر پیروۆزہ، زۆریش پیویستہ ئەم
راستییانہ بدرکینین و نەیشارینەوہ.....

(کۆتایی)

به راستی نیشتیمان خۆشه‌ویست وشیرینه...

چه‌ندین سال له ئه‌وروپا ژیانم به‌سه‌ربرد، له خۆشترین
شوین بووم، ده‌متوانی پۆژانه له خۆشی و ئاهه‌نگ
وسه‌یراندا بم، به‌لام غوربه‌تی و نامۆیی دووره ولات و
که‌سوکار، هه‌موو خۆشیه‌کت له پێشچاو ده‌خات دل، به
هیچ شتیک داناکه‌وی و دانا‌مرکی، (ته‌نیا باوه‌شی گه‌رمی
نیشتیمانی دایک نه‌بیّت) جیه‌یشتنی ئه‌م باوه‌شه
گه‌رمه‌ش ته‌نیا هه‌ژارییه ...